

TALOUSARVIO 2017
TALOUSSUUNNITELMA 2018-2019

KAUPUNGINVALTUUSTON HYVÄKSYMÄ 14.11.2016

Sisällysluettelo

I Kaupungin strategiset tavoitteet ja valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	1
II Taloudelliset lähtökohdat	4
1. Yleinen talouskehitys	4
2. Kuntatalouden tilanne	5
3. Vaasan alueen kehitys	6
3.1 Elinkeinoelämä ja työpaikat	6
3.2 Väestökehitys	7
4. Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019	8
4.1 Tavoitteet	8
4.2 Talousarvion 2017 kokonaismenot ja niiden rahoitus	9
4.3 Talousarvion tulot ja menot, toimintakate, vuosikate ja tilikauden tulos	10
4.3.1 Tuloslaskelman tulot	10
4.3.2 Tuloslaskelman menot	11
4.3.3 Toimintakate, vuosikate ja tilikauden tulos	11
4.3.4 Investoinnit ja lainamäärä	12
4.3.5 Talouden tunnusluvut	12
4.4. Vaasan talouskehitys	13
4.5. Talouden tasapainoa koskevat vaatimukset	15
Tuloslaskelma 2017, erittely kaupunki ja liikelaitokset	17
Rahoituslaskelma 2017, erittely kaupunki ja liikelaitokset	18
Tuloslaskelma 2017-2019, sisältää liikelaitokset	19
Rahoituslaskelma 2017-2019, sisältää liikelaitokset	20
III Tavoitteet	21
1. Vaasan kaupunkikonsernin tavoitteet	21
2. Liikelaitosten valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	25
IV Vuoden 2017 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet	26
V Käyttötalousosa	31
Käyttötalousosa, kaupunki	32
liikelaitokset	115
Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto	130
VI Investointiosa	133
VII Tulos- ja rahoituslaskelmaosa	147
Liitteet	
1. Vaasan kaupunkikonserniin kuuluvat yhtiöt	154
2. Vaasan väestö alueittain iän ja kielen mukaan 31.12.2015	155
3. Vaasan väestö	156
4. Valtuuston päätöspöytäkirja 14.11.2016 § 98	157

I KAUPUNGIN STRATEGISET TAVOITTEET JA VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

KANSAINVÄLINEN VAASA – POHJOLAN ENERGIAPÄÄKAUPUNKI

TAVOITE

KOETTU ONNELLISUUS
TOP3 ♥
KAUPUNGIN JOUKOSSA

VÄESTÖNKASVU
>1% 🧑🧑

TYÖLLISYYS
>75% 💡

VELKA/ASUKAS
ALLE 📊
SUOMALAISTEN
KAUPUNKIEN KESKITASON

VEROKERTYMÄ
TOP6 💵
KAUPUNGIN JOUKOSSA

LUPAUS

Maaailman
onnellisimmat ja
terveimmät
kuntalaiset

Rikas ja
monipuolinen
kaupunkikulttuuri:
"Vaasassa
tapahtuu"

Luotettavat
palvelut

*Laajat ja
monipuoliset
työmarkkinat*

Osaava työvoima

"Tontti tunnissa",
monipuolinen,
kilpailukykyinen
tonttitarjonta

Saavutettavuus ja
toimiva
logistiikka

Houkuttelevat ja
toimivat toimintaympäristöt

Yhteisöjen
arvostus

Vuorovaikutteinen
asiantuntijuus

Aito
kumppanuus

MITEN HOIDETAAN

Tehokas
omaisuuden
hallinta

Palvelu-
prosessien
johtaminen

Palvelualtis,
ammattitaitoinen
henkilökunta

Innovaatio-
osaaminen

Toimiva
palveluverkosto

Monimuotoiset,
asiakaslähtöiset
elinkaaripalvelut

Vapaa-ajan
mahdollisuudet

*Korkeatasoinen
koulutus*

Tehokas ja
oikea-aikainen
päättöksenteko-
prosessi

"yhden luukun
periaate"
-*sähköiset
palvelut*

Yritysten
tarpeiden
ymmärtäminen

Pitkäjänteinen,
strateginen
elinkeinopolitiikka

Kaupungin,
korkeakoulujen ja
yritysten yhteistyö

Logistiikka-
keskukset

*Tontteja tarpeen
mukaan*

Kansalais-
raatitoiminta

Järjestöjen
tarpeiden
tunnistaminen

Suunnatun
viestinnän
tehostaminen

Uudet,
innovatiiviset
yhteistoimintamallit

Tieto järjestöjen
osaamisista /
resursseista

Kumppanuussopimukset

KUNTALAISET

YRITYKSET

YHTEISÖT

TAVOITTEET	MITTARIT	TOIMENPITEET
VETOVOIMAISUUS		
Alueen vetovoimaisuuden kehittäminen	- Väestönkasvu/v/ edellinen vuosi - Yritysten tuottamat uudet työpaikat/ kaikki uudet työpaikat - Verokertymä - Yhteisöverokertymä/ verokertymä (tavoite 15% koko verokertymästä) - Valtakunnallisten tapahtumien määrä	- Työssäkäyntialueen kokoisen kunnan edistäminen - Energiaosaaminen näkyväksi toiminnassa ja investoinneissa - Kansainvälisen innovaatiokeskittymän ja tutkimus- ja kehittämisalustojen määrätietoinen kasvattaminen Vaasaan - Elinkeinopoliittisesti tärkeiden investointien toteuttaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa - Alueen energia-alan laaja-alaisen koulutuksen vahvistaminen, energia-alan koulutusstrategian laatiminen varhaiskasvatuksesta lähtien - Kansainvälisen saavutettavuuden vahvistaminen lento-, laiva-, raide- ja tieliikenteeseen kohdennetuilla investoinneilla - Kaksi- ja monikieliset kampukset ja oppimisympäristöt: Turvataan riittävä paikallinen omistajapohja - HR- verkoston luominen kaupungin ja alueen ydintoimijoiden välille - Kaupunkikeskustan viihtyisyyden kehittäminen, saariston ja rantojen elävöittäminen ja hyödyntäminen - Monipuolisen kaupunkikulttuurin edistäminen: positiivisen pohinan aikaansaanti mm. kansainvälisten kongressien ja tapahtumien muodossa
kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne	- Tontti- ja kaavavarannon määrä - Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen - Joukkoliikenteen käyttäjämäärä	- Kysyntää vastaava tonttivaranto - Elinkaariajattelun huomioiva palveluverkkoselvitys - Toimiva joukkoliikenne: uusiutuvan energian hyödyntäminen
Työllisyysaste >75%	Työllisten (18-64-v) määrä/ väestö	Osaavan työvoiman kouluttaminen
HYVINVOINTI		
Väestön hyvinvointi	- Koettu onnellisuus - Sairastavuusindeksi - Peruspalveluiden määräajat ja vanhustenhuollon normit toteutuvat - Liikunta- ja kulttuurilaitosten kävijämäärät - Vanhustenhuollon kustannukset - Toisen asteen koulutuksen keskeyttäneet	- Palveluverkon kohdentaminen ydintoimintoihin: kirjasto-, varhaiskasvatus- ja kouluverkon tiivistäminen - Nykyisen erikoissairaanhoidon ratkaiseminen erilliskysymyksenä - Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon sekä sosiaalihuollon integraation turvaaminen: ennaltaehkäisevän työn priorisointi - Vaasan uusi terveysasema: Lääkäritoiminnan ja mahdollisen muun terveydenhuollon toimintojen keskittäminen - Kumppanuussopimukset kolmannen sektorin kanssa - Asiakkaan osallisuuden ja oman vastuun lisääminen: osallistava demokratia, sähköiset palvelut, kokemusasiantuntijuuden käyttö palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä
Edustuksellisen ja suoran demokratian vahvistaminen	Koettu luottamus päätöksentekoon	- Luottamushenkilöorganisaation uudistustyö - Paikallinen aluehallinto: Aluelautakunnan ja aluetoimikuntien roolien selkiyttäminen - Nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston, ikäneuvoston ja maahanmuuttoneuvoston aseman määrittely ja toiminnan vakiinnuttaminen - Kansalaisraatitoiminnan vakiinnuttaminen osaksi palveluiden kehittämistä
TALouden TASAPAINO		
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	- Tilamäärän kehitys - Toimitilakustannukset/ vapaat markkinat/ - Kaupungin ja TEM:n välisen energia-tehokkuussopimuksen toteutuminen	- Maaomaisuuden jalostaminen - Toimitilojen kartoitus käytön lisäämiseksi; tarpeettomat myydään suunnitelmallisesti nopealla aikataululla - Ulkopuolisten vuokratilojen karsinta
Investointien ja kaupungin lainakannan kasvun tasapaino, käyttötalouden eli toiminnan sopeuttaminen	- Bruttoinvestoinnit poistojen tasolla - Investointien tulorahoitustaso - Vuosikatteen kasvattaminen	- Johtamisjärjestelmän kehittäminen - Kaupungin ja yritysten välisen kumppanuuden kehittäminen - Omistajapolitiikan vahvistaminen kuntayhtymien päätöksenteossa - Palvelutuotannon keskittäminen & palvelujen laatutason määrittäminen, kustannustehokkaat tuotantotavat - Ulkoistaminen ja palvelujen ostaminen: Kustannuslaskenta ja palveluiden hinnoittelu - Yhtiöittämiset ja liikelaitostamiset - IT-palveluiden kehittäminen
Tulojen kasvattaminen	Tulot/v/ edellinen vuosi, omaisuuden myynti, maksut	- Tonttien ja asunto-osakkeiden vuokraus ja myynti - Maksullisten palvelujen kehittäminen, maksujen ja taksojen korottaminen
Henkilöstörakenteen optimointi	- Henkilöstömäärä/ tuotettu palvelu toimialoittain/ muut kunnat - HTV (exreport-mittari)	- Ennakoiva henkilöstösuunnittelu - Organisaatioiden uudistaminen, esimiesportaiden vähentäminen ja talousraportoinnin uudistaminen

II TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

1. Yleinen talouskehitys

Yleistä talouskehitystä kuvaava tarkastelu sekä kuntatalouden tilanteen tarkastelu pohjautuvat valtion talousarvioehdotuksen yhteydessä (15.9.2016) esitettyyn arvioon suhdannenäkymistä.

Maailmantalouden ja –kaupan kasvunäkymät ovat heikentyneet. Maailmankaupan kasvu jää tänä vuonna vain 2 prosenttiin ollen prosenttiyksikön alhaisempaa kuin maailmantalouden kasvu. Iso-Britannian eroaminen EU:sta on ensisijaisesti maata itseään koskettava negatiivinen tapahtuma. Euroalueella maltillinen talouskasvu on käynnistynyt ja kasvua ennustetaan kertyvän kumulatiivisesti noin neljä prosenttia vuosien 2016–2018 aikana.

Keskuspankkien harjoittama rahapolitiikka on kasvua tukevaa. EKP harjoittaa edelleen poikkeuksellisia rahapoliittisia operaatioita ja tulee myös pitämään ohjauskorot historiallisen alhaisina koko ennustejakson ajan. Lyhyet korot pysyvät negatiivisina ja kymmenen vuoden keskimääräinen korko vuonna 2018 jää yhteen prosenttiin.

Lähivuosien taloudellista aktiviteettia Suomessa kannattelee etupäässä yksityinen kulutus ja investoinnit. Ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa kuluvana vuonna 1,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Seuraavien kahden vuoden aikana kasvu jää yhden prosentin vaiheille. Huolimatta pienoisesta talouden piristymisestä Suomen taloustilanne pysyy lähivuosien ajan heikkona. Viennin kehitys jää vieläkin maailmankauppaa vaisummaksi ja siten markkinaosuuksien menettäminen kansainvälisessä kaupassa jatkuu.

Työmarkkinajärjestöt allekirjoittivat kilpailukyky sopimuksen 14.6.2016. Sopimuksen tavoitteena on parantaa suomalaisten yritysten hintakilpailukykyä ja lisätä sitä kautta vientiä ja työllisyyttä. Sopimus pidentää vuosityöaikaa 24 tunnilla, leikkaa julkisen sektorin lomarahoja sekä alentaa työnantajan sosiaaliturvamaksuja ja siirtää niitä osittain palkansaajien maksettavaksi. Osana sopimusta voimassa olevia työ- ja virkaehtosopimuksia jatketaan vuodella ilman palkankorotuksia.

Maltilliset palkkaratkaisut, kilpailukyky sopimus ja siihen kytkeytyvä verotuksen keveneminen tukevat työllisyyttä ja talouden kasvua. Sipilän hallitus on asettanut tavoitteeksi, että julkisen talouden velkaantuminen suhteessa BKT:hen taittuu vaalikauden loppuun mennessä ja velaksi eläminen loppuu v. 2021. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelu etenee suunnitellusti.

Työllisten määrän arvioidaan olevan 0,4 % edellisvuotta parempi vuonna 2016 ja työttömyysasteen vuosikeskiarvoksi ennustetaan 9,0 %. Pitkäaikais- ja rakennetyöttömien määrä kasvaa edelleen. Kuluttajahinnat nousevat 0,4 % vuonna 2016. Suhdannetilanteen lievän kohenemisen myötä työllisten lukumäärä kääntyy hienoiseen nousuun vuonna 2016. Työttömyysasteeksi ennustetaan 9,4 %. Kuluttajahintojen nousu kiihtyy, mutta pysyy maltillisesti prosentin tuntumassa. (Kuvio 1.)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
BKT, muutos, %	-1,1	-0,7	0,2	1,1	0,9	1,1
Kulutus, muutos, %	0,0	0,3	0,8	0,5	0,6	0,4
Investoinnit, %	-4,9	-2,5	-0,7	4,3	3,3	2,9
Työttömyys, %	8,2	8,7	9,4	9,0	8,8	8,5
Kuluttajahinnat, muutos, %	1,5	1,0	-0,2	0,4	1,1	1,3

Kuvio 1. (Lähde: VM)

2. Kuntatalouden tilanne

Yleistä talouskehitystä kuvaava tarkastelu sekä kuntatalouden tilanteen tarkastelu pohjautuvat valtion talousarvioehdotuksen yhteydessä (15.9.2016) esitettyyn arvioon suhdannenäkymistä sekä Suomen Kuntaliiton kuntatalouden tietoihin.

Kuntatalouden toimintaympäristö on haastava. Hitaan talouskasvun myötä pitkäaikaistyöttömyys on edelleen kasvanut, vaikka työmarkkinoilla onkin nähtävissä merkkejä käänteestä parempaan. Väestön ikärakenteen muutos lisää hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta ja siten kuntatalouden menopaineita. Lisäksi kasvanut maahanmuutto lisää kuntien tuottamien palvelujen tarvetta.

Kuntatalousohjelma vuosille 2017–2020 julkaistiin samassa yhteydessä kuin valtion talousarvioesitys. Ohjelma kuvaa hallituksen kuntiin kohdistuvia toimenpiteitä ja niiden taloudellisia vaikutuksia kuntatalouteen. Ohjelmassa kuntatalouden kehitysarvioon yhdistyy yleinen talouskehitys, väestö- ja muiden toimintaympäristömuutosten sekä hallituksen kuntatalouteen kohdistuvien päätösten vaikutus.

Kuntatalousohjelmassa kunnille annettu rahoitusasemataavoite sisältää kehotuksen arvioida kriittisesti investointeja ja niiden tulorahoitusosuutta. Investointipäätösten taustalla tulisi olla huolellinen käsitys tulevasta väestönkehityksestä, palvelutarpeista ja tarvittavasta palveluverkosta.

Kuntien investoinnit ovat osaltaan pitäneet yllä taloudellista toimeliaisuutta ja työllisyyttä, investointien merkittävällä vähentymisellä suuria alueellisia talousvaikutuksia. Keskeinen kysymys kunnissa on kestävän kuntatalouden arviointi pidemmällä aikavälillä.

Kuntatalouden kokonaismenot kehittyvät tulevina vuosina erittäin laimeasti ja myös kokonaistulot laahaavat. Hallituksen sopeutustoimien ja kilpailukyky sopimuksen perusteella leikataan valtionosuuksia useilla sadoilla miljoonilla euroilla. Myös kilpailukyky sopimus vaikuttaa heti vuoden 2017 alusta. Sosiaalivakuutusmaksujen alentamisen, lomarahojen leikkaamisen ja vuosityöajan pidentämisen seurauksena kuntatyönantajan työvoimakustannusten oletetaan pienenevän lähes 700 miljoonaa euroa. Samalla sopimus pienentää kuntatalouden tuloja lähes 780 miljoonaa euroa, sillä maksualennukset ja muut kilpailukyky sopimukseen liittyvät päätökset vähentävät kunnallisveron tuottoa. Lisäksi peruspalvelujen valtionosuutta että OKM:n valtionosuuksia leikataan. Yhteisvaikutus kuntatalouteen on noin – 90 miljoonaa euroa. Toisaalta kunnittain vaikutukset vaihtelevat paljon.

Hallituksen kuntataloutta vahvistavien toimien sekä kilpailukyky sopimuksen lopullinen vaikutus riippuu muun muassa siitä, miten kunnat käyttävät mahdollisuutta säästöihin. On olemassa riski, että toimenpiteiden säästövaikutus jää arviossa oletettua pienemmäksi.

Arvion mukaan kuntatalous on haasteista huolimatta kuitenkin saavuttamassa hallituksen sille julkisen talouden suunnitelmassa asettaman tavoitteen. Sen mukaan paikallishallinnon kokonaistulojen ja kokonaismenojen erotus saa olla vuonna 2019 korkeintaan ½ prosenttia bruttokansantuotteesta.

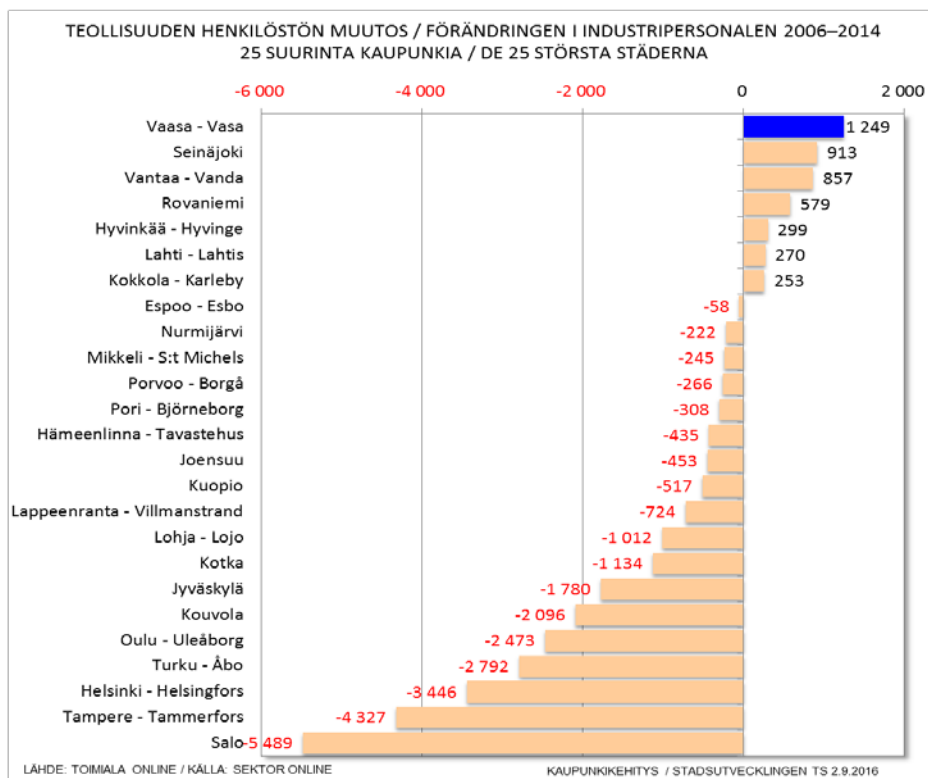
Kuntakohtaisen painelaskelman mukaan kuntien mahdollisuudet tasapainottaa taloutta ovat hyvin erilaiset ja vaihtelevat suuresti tarkasteluajana vuosina 2017–2020. Laskelman perusteella pitemmällä aikavälillä epätasapainotilanne tulisi olemaan vaikein pienissä kunnissa. Laskennallinen paine on 40 000 – 100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä korottaa kunnallisveroprosenttia keskimäärin 0,70 prosenttiyksikköä. Vastaavasti yli 100 000 asukkaan kunnat selviäisivät 0,29 prosenttiyksikön korotuksella.

3. Vaasan alueen kehitys

3.1 Elinkeinoelämä ja työpaikat

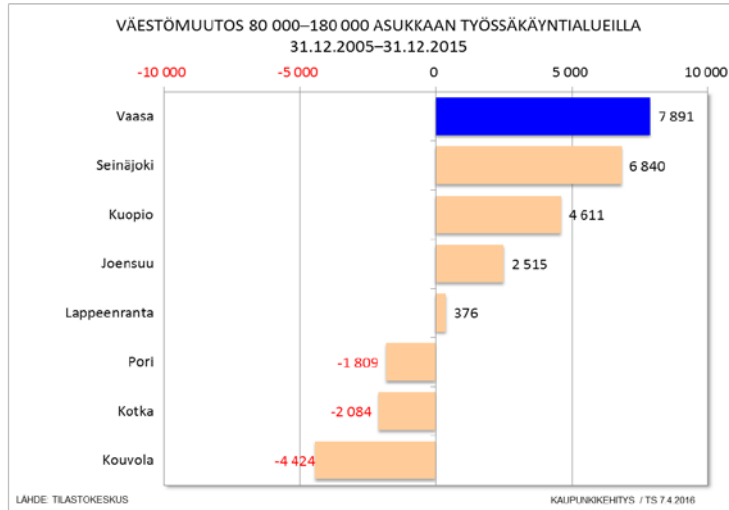
Vaasan seutu kuuluu Suomen parhaiten menestyviin seutuihin kaikilla mittareilla mitaten. Vaasan teollisuudella on suuri merkitys sekä kansallisesti, että seudullisesti. Elinkeinoelämän veturina toimii Pohjoismaiden suurin energiakeskittymä. Se on hyvin merkittävä työllistäjä noin 10 000 työpaikallaan. Keskittymän vienti on arviolta noin 3,5 miljardia euroa vuodessa. Koko Pohjanmaan vienti on noin 4,6 miljardia euroa ja maan 4. suurin (vienti / asukas on Suomen suurin). Vaasan seutu ja Pohjanmaa on myös maamme kansainvälisimpiä seutuja ja maakuntia.

Vaasan ja seudun työllisyystilanne on huonontunut muutaman vuoden takaisesta tilanteesta. Kehitys on seurannut muun maan kehitystä. Vaasan työttömyysaste on kuitenkin edelleen 5. alhaisin 20 suurimman kaupungin joukossa.

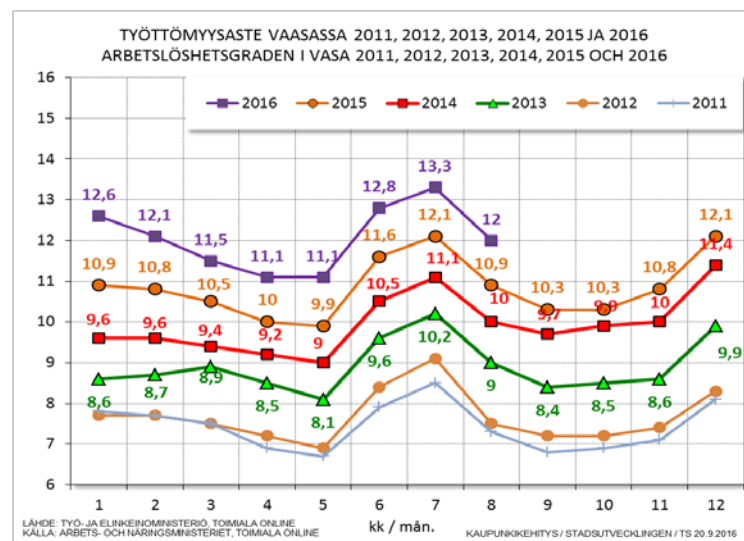
Vaasa on ainoa kaupunki, jossa esiintyi yli tuhannen henkilön teollisuustyöpaikkojen määrän kasvua vuosina 2006–2014. Kehitys on poikkeuksellinen, sillä teollisuustyöpaikkojen määrä väheni voimakkaasti monessa muussa kaupungissa. Vaasassa on 7. eniten teollisuustyöpaikkoja, vaikka kaupunki on väkiluvultaan vasta 15. suurin (Vaasan seutu on 10. suurin). Kaupungissa on lähes 90 % siitä teollisuustyöpaikkojen määrästä mitä Turussa ja Oulussa on, jotka ovat kuitenkin väestöltään kolme kertaa suurempia.

Vaasan väkiluku kasvoi noin 6 200 asukkaalla ja Vaasan seudun väkiluku noin 8 700 asukkaalla vuosina 2000–2015. Kahdeksan viime vuoden aikana kaupungin väestö on kasvanut keskimäärin noin 616 asukkaalla ja seudun väestö noin 813 asukkaalla vuodessa. Vaasan lisäksi Mustasaaren ja Laihian kuntien väestö on kasvanut. Seudun muissa kunnissa väkiluku on pysynyt samana tai vähentynyt. Ennakkoväkilukutietojen mukaan kaupungin hyvä väestökehitys saattaa hiipua vuonna 2016. Nähtäväksi jää, onko hiipuminen vain muutaman kuukauden tai yksittäisen vuoden ilmiö. Seudulla väestönkasvu on paikoitellen jopa piristynyt. Vaasan seudun/työssäkäyntialueen väestönkasvu oli 6. suurin Suomen 37 työssäkäyntialueen joukossa vuosina 2005–2015. Kokoluokassaan seudun väestönkasvu on kaikista suurinta, ohittaen Seinäjoen kasvuluvut vuonna 2015. Seutu on väestöltään 10. suurin työssäkäyntialue 114 256 asukkaallaan.

Vaasan seutu pärjää loistavasti muihin seutuihin verrattuna myös työpaikkojen määrän kehityksessä. Työpaikkojen määrän kasvu oli 5. suurin Vaasan seudulla verrattuna maan muihin työssäkäyntialueisiin ja kaikista suurin verrattuna saman kokoluokan työssäkäyntialueisiin vuosina 2005–2014. Valtaosa Vaasan seudun työpaikkojen määrän kasvusta on keskittynyt Vaasan kaupunkiin.

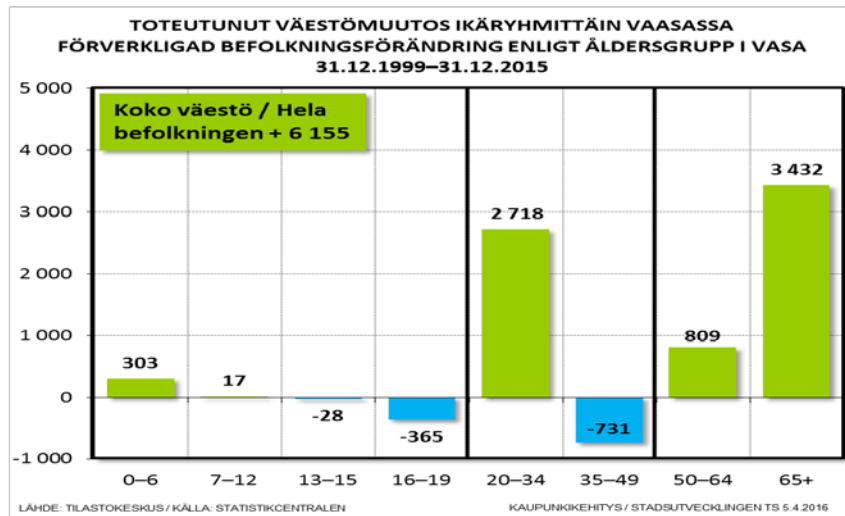
Vaasan työttömyysaste oli 12,0 % elokuussa 2016 (koko maa 13,0 %). Vaasan työttömyysaste on 4,7 % korkeampi kuin elokuussa 2011. Työttömyysaste on noussut myös Vaasan naapurikunnissa. Tästä huolimatta Vaasan kaupungin ja seudun työllisyystilanne on edelleen hyvä. Vaasan kaupungin työttömyysaste on 5. alhaisin 20 suurimman kaupungin joukossa (elokuu 2016). Pohjanmaan työttömyysaste on Manner-Suomen alhaisin.

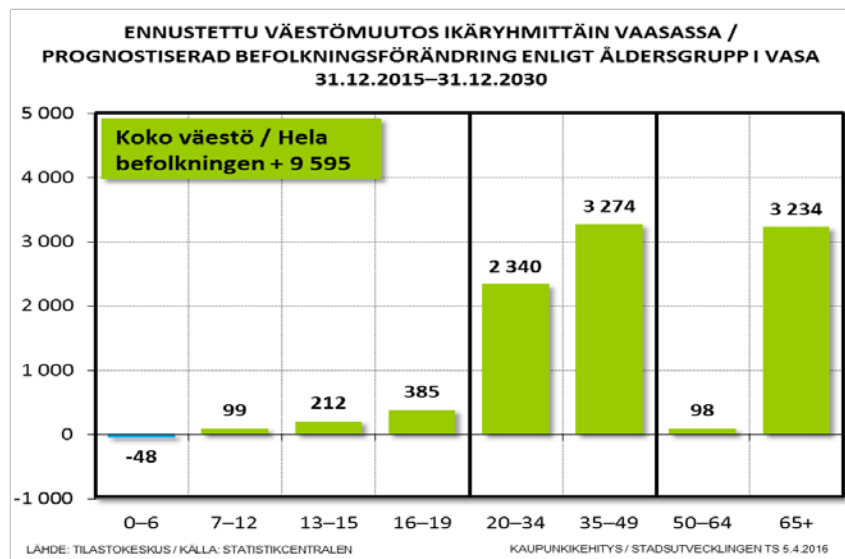
3.2 Väestökehitys

Ikäryhmittäin tarkasteltuna toteutunut väestönkasvu oli suurin 65+ -vuotiaiden ikäryhmässä (+3 432) Vaasassa vuosien 1999–2015 aikana. Kasvu oli toiseksi suurin 20–34-vuotiaiden ikäryhmässä (+2 718). 0–6-vuotiaiden määrä on kasvanut melko voimakkaasti. Heidän määränsä kasvoi keskimäärin 303:lla vuosina 1999–2015 ja 564:llä vuosina 2004–2015. Muunkielisten osuus koko kaupungin 2000-luvun väestönkasvusta on 65 %. Heidän osuutensa lasten ja nuorten

aikuisten määrän kasvusta on hyvin merkittävä, mutta osuus 65+ -vuotiaiden väestönkasvusta on olematon. Vaasaan muuttavat maahanmuuttajat ovatkin enimmäkseen nuoria aikuisia ja lapsia.

Vaasan väestöennusteessa kaupungin voimakkaan, noin 600 asukkaan väestönkasvun oletetaan jatkuvan. Ennusteessa 65+ -vuotiaiden määrän voimakas kasvu jatkuu. 35–49-vuotiaiden määrä tulee kasvamaan voimakkaasti, sillä 20–34-vuotiaat vanhenevat, jolloin niistä tulee 35–49-vuotiaita. 20–34-vuotiaiden määrän voimakkaan kasvun oletetaan jatkuvan. 50–64-vuotiaiden määrä pysyy suunnilleen vakiona. Ennusteessa lasten määrä kasvaa myös, vaikkakin painopiste siirtyy hiljalleen kaikista nuorimmista ylempiin ikäluokkiin. Muunkielisten osuus varsinkin lasten ja nuorten aikuisten määrän kasvusta tulee olemaan suuri jatkossakin. Ennuste on aina ennuste, eli suurempaan tai pienempään kasvuun on myös syytä varautua.

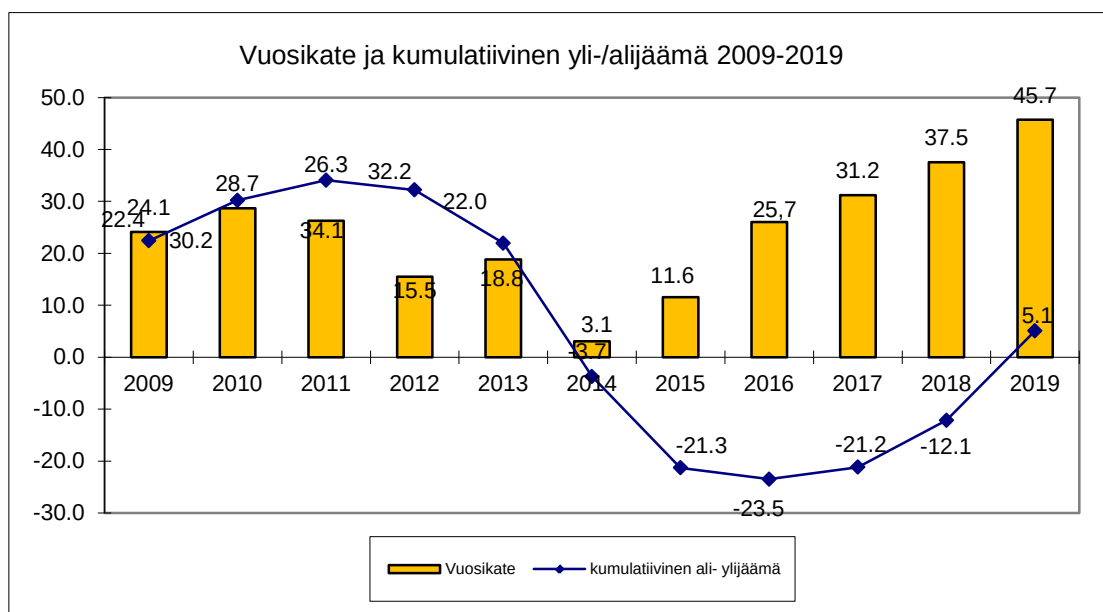

4. Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018-2019

4.1. Tavoitteet

Kaupungin visio ja strategia on päivitetty ja valtuustoon nähden sitovat tavoitteet määriteltä näiden pohjalta. Tavoitteet esitetään talousarviokirjan alussa. Toimialojen kohdissa on esitetty toimialojen yhteiset valtuustoon nähden sitovista tavoitteista johdetut tavoitteet. Toimielimet ovat näistä tavoitteista johtaneet omia lauta-/johtokuntaakohtaisia tavoitteita.

4.2. Talousarvion 2017 kokonaismenot ja niiden rahoitus

Vuoden 2017 talousarvion menot ovat seuraavat:

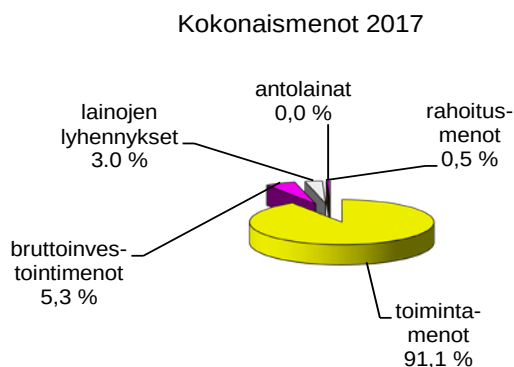
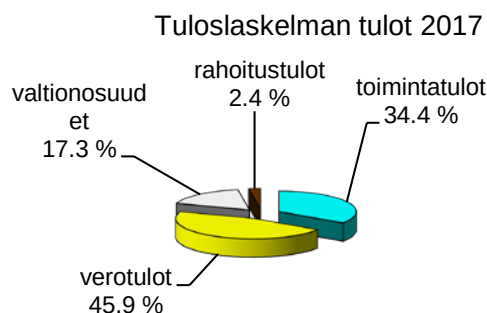
	Tp 2015 milj. €	Tot.arvio 2016 milj.€	TA 2017 milj. €	Muutos milj. €	Muutos %	Osuus %
toimintamenot	590,1	585,6	577,3	-8,3	-1.4 %	91.1 %
rahoitusmenot	3,3	3,2	3,3	0,1	3,1 %	0,5 %
bruttoinvestointimenot	46,0	43,9	33,9	-10,0	-22,9 %	5.3 %
antolainojen lisäys	0,0	0,1	0,3	0,2	150,0 %	0,0 %
lainojen lyhennykset	24,3	22,4	19,3	-3,2	-14,1 %	3,0 %
Yhteensä menot	663,7	655,2	634,0	-21,2	-3,2 %	100,0 %

Kokonaismenot ovat 634,0 milj. euroa; laskua vuoteen 2016 verrattuna on 21,2 milj. euroa. Kokonaismenoista 91,1 % on käyttötalousmenoja, 5,3 % investointimenoja ja 3,5 % rahoitus- ja pääomamenoja.

Menojen rahoitus on esitetty seuraavaksi:

	Tp 2015 milj. €	Tot.arvio 2016 milj.€	TA 2017 milj. €	Muutos milj. €	Muutos %
toimintatulot	213,1	208,9	210,6	1,7	0,8 %
verotulot	278,2	283,3	280,6	-2,7	-1,0 %
valtionosuudet	99,7	107,4	105,6	-1,8	-1,7 %
rahoitustulot	13,9	13,7	14,6	0,9	6,6 %
investointitulot	2,9	2,4	1,1	-1,3	-54,2 %
antolainojen vähennys	0,2	0,3	1,3	1,0	333,3 %
pitkäaikaisten saamisten muutos	0,2	0,7	0,6	-0,1	-14,3 %
lainanotto	40,0	40,0	22,0	-18,0	-45,0 %
eläkevastuuvarauksen tuloutus	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0 %
tulot yhteensä	648,2	656,9	636,6	-20,3	-3,1 %
kassavarat 31.12.	8,7	0,0	3,1	3,1	

Toimintatuloilla, verotuloilla ja valtionosuuksilla rahoitetaan kokonaismenoista 596,8 milj. euroa. Nettolainanottoa tarvitaan investointien rahoittamiseksi 2,7 milj. euroa.

4.3. Talousarvion tulot ja menot, toimintakate, vuosikate ja tilikauden tulos

4.3.1. Tuloslaskelman tulot

Tuloslaskelma esitetään sivulla 17.

Tuloslaskelman tulot ovat 611,4 milj. euroa (sisältäen sisäiset tulot). Vähennystä vuodesta 2016 on 1,9 milj. euroa ja -0,3 %. Toimintatulot ovat 210,6 milj. euroa.

Tuloslaskelman tulot	Tp 2015 milj. €	Tot.arvio 2016 milj. €	TA 2017 milj. €	osuus budjetista	muutos milj.€	muutos %
toimintatulot	213,1	208,9	210,6	34,4 %	1,7	0,8 %
verotulot	278,2	283,3	280,6	45,9 %	-2,7	-1,0 %
valtionosuudet	99,7	107,4	105,6	17,3 %	-1,8	-1,7 %
rahoitustulot	13,9	13,7	14,6	2,4 %	0,9	6,6 %
yhteensä	604,9	613,3	611,4	100 %	-1,9	-0,3 %

Verotulot

Verotuloista 81,5 % on kunnallisveroa, 11,4 % yhteisöveroa ja 7,2 % kiinteistöveroa.

Verotulot	Tp 2015 milj. €	Tot.arvio 2016 milj. €	TA 2017 milj. €	osuus budjetista	muutos milj.€	muutos %
kunnallisvero	225,4	233,8	228,6	81,5 %	-5,2	-2,2 %
yhteisövero	33,2	29,4	31,9	11,4 %	2,5	8,5 %
kiinteistövero	19,6	20,1	20,1	7,2 %	0,0	0,0 %
yhteensä	278,2	283,3	280,6	100 %	-2,7	-1,0 %

Kunnallisveron tuotto vähenee 5,2 milj. euroa (-2,2 %) vuodesta 2016. Veroprosentti on 20,0 %.

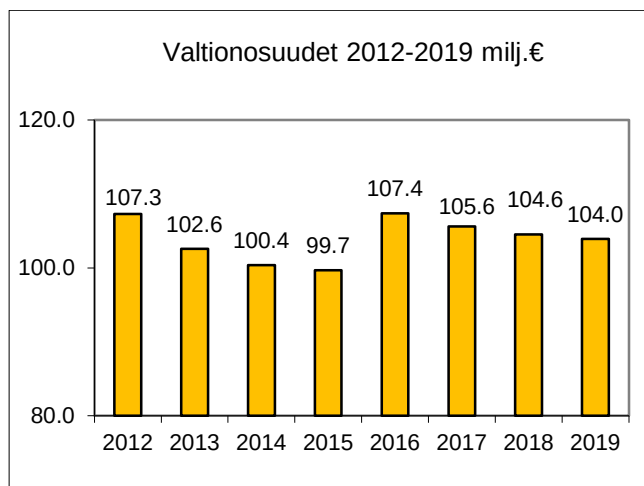
Yhteisövero on 31,9 milj. euroa, lisäystä edelliseen vuoteen 2,5 milj. euroa ja 8,5 %.

Kiinteistöveron tuotto pysyy samana.

Valtionosuudet

Valtionosuudet ovat 105,6 milj. euroa; laskua vuodesta 2016 on 1,8 milj. euroa ja 1,7 %.

Verotulotasaus vähentää vuonna 2017 Vaasan valtionosuuksia 4,9 milj. euroa (6,3 milj. euroa v. 2016). Valtionosuuksien väheneminen johtuu erityisesti perustoimeentulotuen siirtämisestä kunnilta Kelalle.

4.3.2. Tuloslaskelman menot

Toimintamenot milj.€	Tp 2015	Tot.enn. 2016	TA 2017	muutos %	osuus budjetista
henkilöstökulut	253,0	253,1	245,8	-2,9 %	42,6 %
palvelujen ostot	212,9	213,6	219,1	2,6 %	38,0 %
aineet ja tarvikkeet	27,7	28,2	29,8	5,6 %	5,2 %
avustukset	37,4	33,1	25,0	-24,6 %	4,3 %
vuokrat	55,2	54,9	54,6	-0,6 %	9,5 %
muut menot	3,8	2,9	3,1	6,6 %	0,5 %
yhteensä	590,0	585,8	577,3	-1,4 %	100,0 %

Toimintamenot ovat 577,3 milj. euroa. Menoista 42,6 % on henkilöstökuluja ja 38,0 % palvelujen ostoja.

4.3.3. Toimintakate, vuosikate ja tilikauden tulos

Toimintakate on 366,7 milj. euroa.

Toimintatulot % toimintamenoista v. 2017 on 36,5 % (v. 2016; 35,8 %)

Vuosikate 2017 on 31,2 milj. euroa. Vuosikatteeseen sisältyy Vaasan Sähkö Oy:n osinkotuloja 13 milj. euroa.

Talouden tasapaino edellyttää, että vuosikate (tulorahoitus) on vähintään poistojen suuruinen, jolloin tulorahoitus riittää omaisuuden kulumisen (peruskorjaus) rahoittamiseen. Poistot ovat 28,9 milj. euroa v. 2017.

Vuoden 2017 **tilikauden tulos** (vuosikate ./ poistot) on 2,3 milj. euroa. **Kumulatiivinen alijäämä** on vuoden 2017 lopussa 20,9 milj. euroa.

Toimintakate	-366 700 000
Verotulot yhteensä	280 571 000
Valtionosuudet yhteensä	105 598 300
Rahoitustulot ja menot yhteensä	11 733 900
Vuosikate	31 203 200
Poistot	-28 890 000
Tilikauden tulos	2 313 200
Tilikauden yli-/alijäämä	2 313 200
Kumulatiivinen alijäämä	-20 950 000

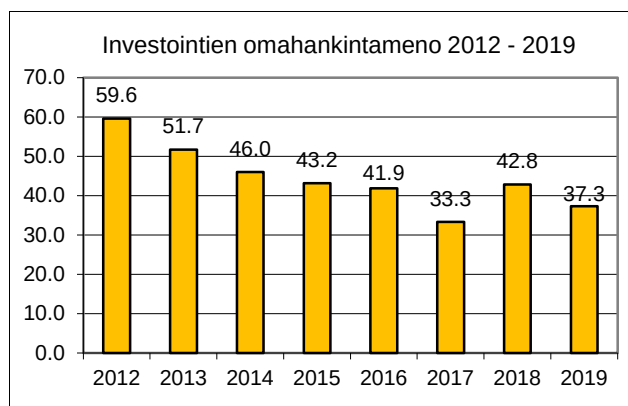
4.3.4. Investoinnit ja lainamäärä

Investoinnit

Bruttoinvestoinnit ovat 33,9 milj. euroa vuonna 2017 ja nettoinvestoinnit 30,3 milj. euroa. Nettoinvestoinnit ovat keskimäärin 35,8 milj. euroa / vuosi (vuosina 2017-2019). Investointien tulorahoitusprosentti vuonna 2017 on 74,5 ja vuosina 2017-19 keskimäärin 101,0 %.

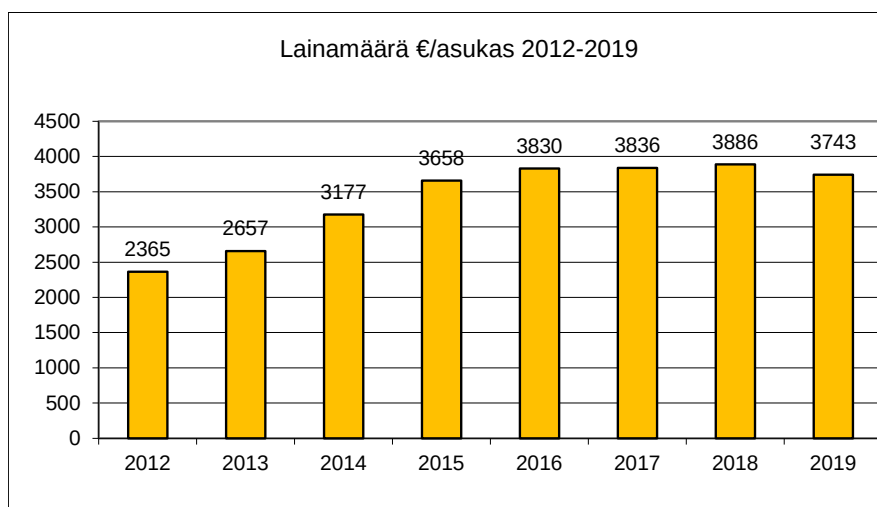
Investointilajeittain investoinnit ovat:

INVESTOINNIT	2017 milj €	%-osuus
aineettomat hyödykkeet	1,1	3 %
kiinteät rakenteet laitteet	11,0	32 %
koneet ja kalusto	3,9	11 %
maa- ja vesialueet	2,2	6 %
osakkeet ja osuudet	0,0	0 %
rakennukset	0,3	1 %
liikelaitokset	15,4	45 %
Investoinnit yhteensä	33,9	100 %
peruspääoman sij.liikelaitoksiin	0,0	

Lainamäärä

Investointien rahoittamiseksi lainanottoa joudutaan lisäämään 2,7 milj. euroa (lainojen lyhennykset 19,3 milj. €, uudet lainat 22,0 milj. €). Lainamäärä 2017 lopussa on 264,1 milj. € ja 3 836 €/asukas. Taloussuunnitelmakauden lopussa lainamäärä on n. 3 743 euroa / asukas, ellei tulopohjaa saada oleellisesti nostettua.

4.3.5. Talouden tunnusluvut

Alla on esitetty yhteenvetona talouden tunnuslukuja vuosille 2015, 2016 ja 2017:

Tunnusluku	Tp 2015	2016 ennuste	TA 2017
toimintatulot % toimintamenoista	24,3	35,7	36,5
Käyttötalouden nettomeno % verorahoituksesta	99,8	96,4	95,0
Vuosikate milj.€	11,6	26,0	31,2
Vuosikate % poistoista	37,5	87,9	108,0
Investointien tulorahoitusprosentti	26,8	60,2	74,5
Lainamäärä €/asukas	3 658	3 830	3 836

4.4. Vaasan talouskehitys

Vaasa jatkaa toiminnan ja talouden tasapainotusta niin, että kaupungin talous ja rahoitus ovat kestävästi tasapainossa suunnitelmakaudella. Toiminnan ja palvelutuotannon kehittämiseen sisältyy myös omistajaohjauksen kehittäminen sekä tuotannollisten ja hallinnollisten tukipalvelujen uudistaminen. Lisäksi tietotekniikan ja sähköisen asioinnin kehittämisen avulla tuottavuutta nostetaan. Talousarvion mukaan kaupungin henkilöstömäärä pienenee taloussuunnitelmakaudella nykyisestä 5 293 henkilötyövuodesta (palvelussuhteiden lukumäärä 31.12.2015 oli 6090). Talouden tasapainottamisen mittarina on 5 miljoonan euron säästöt tuottavuuden parantamisen kautta ja sitä kautta henkilötyövuosien pienentäminen 100 henkilötyövuoden verran vuosittain valtuustokauden aikana. Irtisanomisia ei toteuteta vaan tuottavuutta nostetaan mm. henkilöstön vaihtuvuutta ja luonnollista poistumaa hyödyntäen.

Kuntalain taloutta koskevat uudet säännökset astuivat voimaan 1.5.2015. Alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu niin, että alijäämä tulee kattaa määrääjassa eikä kattamista voida enää siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelmavuosien yli. Samalla erillisestä toimenpideohjelmasta luovutaan ja tasapainottamistoimenpiteet hyväksytään jatkossa taloussuunnitelmassa. Vaasan vuoden 2017 talousarvio on laadittu uuden kuntalain säädösten mukaisesti ja tasapainottamistoimenpiteet on sisällytetty talousarvioon ja taloussuunnitelmaan.

Kasvaminen on kallista

Vaasassa palvelutarve kasvaa jopa väestönkasvua nopeammin, sillä vanhuspalveluja tarvitsevan ikääntyvän väestön määrä kasvaa samanaikaisesti, kun maahanmuutto ja syntyvyys jatkuvat vahvana ja muuttoliike tuo nuoria ikäluokkia ja lapsiperheitä sekä maahanmuuttajia kaupunkiin. Vaasan väestönkasvu on vakiintunut 600-800 asukkaan lisäykseen vuodessa ja syyskuun 2016 lopussa vaasalaisia oli 67 710 (67 679).

Palvelutarpeen kasvuun vastataan mm. valtuuston vuonna 2012 hyväksymän vanhustenhuollon palvelurakennemuutoshankkeen avulla. Vuonna 2015 valmistui toinen tehostetun palveluasumisen yksikkö Pohjois-Klemetilään. Vuonna 2016 ja 2017 valmistuvat seuraavat kohteet Etelä-Klemetilään ja Vähässäkyrössä. Kaupungin tytäryhtiö Pikipruukki omistaa palvelutalot ja kaupunki tukee rakentamista takausten avulla.

Palvelutarpeen kasvuun vastataan myös varhaiskasvatuksen toimintamuutoksilla ja perusopetuksen palveluverkkoa uudistamalla. Peruskoulujen palveluverkkomuutoksella tavoitellaan opetuksen sisällön ylläpitämistä. Säilytettäviin peruskouluihin panostetaan peruskorjauksilla. Varhaiskasvatuksen sisältöä monipuolistetaan ja myös varhaiskasvatuksessa palveluverkkoa tarkastellaan jatkuvasti lapsimäärän kehityksen näkökulmasta. Lisäksi Vaasan kaupunkikeskustaa kehitetään ja kaupunkirakenteen kehittymisen edellyttämien liikenneväyliä ja infraa parannetaan.

Peruskaupungin investoinnit ovat noin 34 milj. euroa vuonna 2017. Tästä rahoitetaan tulorahoituksella 75 prosenttia. Loppuosa katetaan lainarahalla sekä osin omaisuuden myynnillä. Vuodesta 2013 alkaen kaupungin investointeja on pienennetty yli 60 miljoonan euron lähtötasosta. Tavoitteena on nettoinvestointien pienentäminen tulorahoitukseen nähden kestävälle tasolle lähelle kaupungin poistotasoa. Taloussuunnitelmassa tavoitetaso ylittyy vuosina 2017 - 2019 yhteensä yli 20 milj. eurolla.

Kaupunki ottaa vuonna 2017 uutta lainaa 22 milj. euroa ja lainaa on vuoden lopussa 264 milj. euroa eli 3 836 euroa/asukas. Sekä peruskaupungin että konsernin lainamäärä kasvaa tulevina vuosina. Kaupungin omien investointien lisäksi Koy Pikipruukin palvelutalorakentaminen, Koy Palosaaren kampuksen opetustilojen peruskorjaukset ja Ab Stormossen Oy:n biokaasuhanke kasvattavat konsernin lainamäärää. Vastuut ja takaussitoumukset kasvavat mikäli suunniteltu Wasa Station-hanke toteutuu taloussuunnitelmakaudella.

Taloudellinen toimintaympäristö

Kaupungin toimintakulut pienentyvät 1,5 prosenttia vuonna 2017 ja niiden kokonaismäärä on 577 miljoonaa euroa.

Vaasan kunnallisveroprosentti säilyy ehdotuksen mukaan ennallaan 20 prosentissa. Valtio nostaa ja laajentaa myös vuoden 2017 alussa kiinteistöverotuksen alarajoja ja vaihteluvälejä, mutta ehdotuksen mukaan Vaasan kiinteistöveroprosentit säilyvät vuonna 2017. Verotulot kasvavat vuoden 2015 tilinpäätökseen verrattuna, mutta vuoteen 2016 nähden verotulot pienentyvät.

Kaupungin talous jatkuu kireänä lähivuosina. Tasapainottamistoimenpiteiden avulla taloussuunnitelmavuosien tulos nousee positiiviseksi.

Taloudellinen toimintaympäristö, kestävä kehitys, tietoyhteiskuntakehitys, kaupungistuminen ja ikääntyminen ovat Vaasan suuria haasteita. Aiempina vuosikymmeninä haasteet on ratkaistu taloudellisen kasvun avulla, nyt pitkittyneen talouskriisin aikana se ei onnistu. Yleisesti on ennakoitu, että kasvu tulee olemaan pitkään, yli taloussuunnitelma kauden, hidasta.

Lähivuosien hidas talouskasvu pakottaa laittamaan kehityskohteita tärkeysjärjestykseen ja tekemään valintoja. Tämä koskee myös Vaasan kaupungin toimintaa. Toimintaa on tehostettava pitkäjänteisesti ja rakenteita on uudistettava.

On huomioitava kaupunkirakenteen tiivistämisen ja asuntotuotannon varmistamisen tuomat haasteet sekä ilmastonmuutoksen vaatimukset. Rakennuskannan ja infran peruskorjaustarpeet ovat keskiössä kaupungin omaisuuden ylläpidossa.

Vaasassa on muihin Suomen kaupunkeihin verrattuna keskimäärin hyvinvoiva ja korkeasti koulutettu väestö sekä vahva vientiteollisuus. Kaupungin strategian mukaisesti kaupunki panostaa vetovoimaisuuteen, hyvinvointiin ja talouden tasapainoon. Talousarvion painopisteitä ovat alueen vetovoimaisuuden kehittäminen, edullinen ja kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne, väestön hyvinvointi sekä peruspalveluiden hyvä saatavuus. Taloustilanteen näkökulmasta talouden tasapaino on keskeisin tekijä tulevaisuutta ajatellen ja strategian toteutumisen näkökulmasta. Asukkaiden tarpeet ja toiveet palveluiden suhteen muuttuvat aiempaa moninaisemmiksi. Vaasa toimii edelläkävijänä kunnallisten palvelujen kehittämisessä. Palveluilta odotettua yksilöllisyyttä lisäämme yhdistämällä sähköisiä palveluja uudella tavalla perinteisiin palveluihin.

Kansallisen kilpailukyky sopimuksen (kiky) myötä julkisen sektorin työntekijöiden ansiotasot alenee, työaika pitenee ja työnantajien henkilösivukulut pienenevät vuonna 2017. Muutokset on huomioitu talousarviossa. Johtuen sopimuksen heijastusvaikutuksista verorahoituksen kertymään, ei kilpailukyky sopimuksesta koidu kuntasektorille taloudellista hyötyä ennen kuin arviolta vuonna 2019. Kiky-sopimuksen ja kuntatalouden suhteen on kuitenkin huomionarvoista, että sopimuksen toimenpiteet ulottuvat myös kuntayhtymiin. Toisaalta kuntayhtymien saamat hyödyt sopimuksesta on vähennetty kuntien valtionosuuksissa. Tästä syystä on ensiarvoisen tärkeää, että kiky-sopimuksen vaikutukset heijastuvat suoraan kuntien maksamiin kuntayhtymien maksuosuuksiin pienennyksinä.

Toinen merkittävä muutos, joka toteutuu 2017, on toimeentulotuen perusosan maksatuksen siirto kunnilta Kansaneläkelaitoksen hoidettavaksi. Muutos on kunta-valtio kustannustenjaon suhteen periaatteessa neutraali. Kaupungin saama valtionapu toimeentulotukimenoihin poistuu ja toimeentulotuen kuntakohtainen nettomeno tulee vähennettäväksi valtionosuuksista.

Kolmantena merkittävämpänä muutoksena vuoden 2017 talousarvion kannalta voidaan todeta valtion tekeillä olevan, ammatillisen koulutuksen reformiuudistuksen valtionosuusleikkaukset, jotka tulevat kohdistumaan niin ammatilliseen perus-, lisä- kuin oppisopimuskoulutukseen. Tämän

hetkisen tiedon mukaan vuoden 2017 osalta leikkaukset valtionosuuksiin ovat ammatillisen peruskoulutuksen osalta 2 706 350 €, ammatillisen lisäkoulutuksen leikkaus on 155 271 € ja oppisopimuskoulutuksen osalta 224 712 € eli yhteensä runsaat 3 milj. €, verrattuna vuoden 2016 tasoon. Varmat, lopulliset valtionosuus-leikkaukset varmistuvat kuitenkin vasta kun valtion vuoden 2017 talousarvio on vahvistettu. Leikkaukset on pääsääntöisesti kohdistettu toisen ammatilliseen koulutukseen. Kun säästyneet valtion varat kuitenkin käytetään toisen asteen koulutuksen kunnan rahoitusosuuden pienennykseen valtionosuusjärjestelmässä, on muutos kaupungin tuloksen kannalta positiivinen.

Parhaillaan valmistellaan sosiaali- ja terveystoimen tehtävien siirtoa perustettaville maakunnille eräiden muiden aluehallinnon tehtävien kanssa. Uudistus on tulossa voimaan vuodesta 2019 lukien eli taloussuunnitelmakauden viimeisenä vuotena. Uudistukseen liittyy useita epävarmuustekijöitä ja Kuntaliitto onkin ohjeistanut jättämään huomiotta muutoksen vaikutukset vuoden 2019 taloussuunnitelmassa. Ohjeellisia laskelmia on muutoksesta laadittu taloussuunnittelutyön ja johtamisen tueksi.

4.5. Talouden tasapainoa koskevat vaatimukset

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Säädettyä velvollisuutta kattaa kunnan taseeseen kertynyt alijäämä sovelletaan ensimmäisen kerran tilikauden 2015 tilinpäätöksessä taseeseen kertyneeseen alijäämään.

Vaasan kaupungin taseeseen on kertynyt alijäämää tilinpäätöksessä 2015, kumulatiivisen alijäämän ollessa 21,28 miljoonaa euroa. Kuntalain säädöksen mukaisesti tämä alijäämä olisi katettava laajasti ottaen taloussuunnitelmakaudella (1+3 v.) eli tilinpäätökseen 2020 mennessä. Kaupungin taseeseen alkoi kertyä alijäämää vuoden 2014 tilinpäätöksessä ja suunnitelmallinen tasapainottamistyö on jatkunut siitä saakka. Laaja yksilöity taloussuunnitelmakaudelle vuoteen 2019 saakka laadittu tasapainottamisohjelma sisältyy vuoden 2016 talousarvioon. Toimenpiteet ovat etupainotteisia, eli toimenpiteiden toteutus ja hallinnolliset päätökset painottuvat vuodelle 2016 ja taloudelliset vaikutukset realisoituvat täysimääräisinä vasta vuodesta 2017 lukien.

Hallintokuntia sitoo edelleen vuonna 2017 valtuustokaudelle laadittu strategia, jossa keskeisenä tavoitteena on talouden tasapaino. Osana strategisen tavoitteen toteuttamista on päätetty 100 htv:n vuotuisesta vähennystavoitteesta. Henkilöstösäästötavoite on toissijainen palveluverkon tiivistämisen ja tehostamisen ollessa ensisijaisena tavoitteena talouden tasapainoa haettaessa. Tämä tavoite on voimassa vielä vuoden 2017. Lisäksi haetaan noin kahdenkymmenen henkilötyövuoden tai 750.000 euron lisäsäästöä kansalliseen kilpailukyky sopimukseen (kiky) sisältyvään työajan pidennykseen liittyen. Kunkin kokoaikaisen työntekijän vuosityöaika pitenee 24 h/a ja valtiovarainministeriö on vähentänyt arvioidun hyödyn kuntien valtionosuuksista. Vaasan osalta tämä merkitsee noin 750.000 euron valtionosuusmenetystä.

Talousarvio vuodelle 2017 on laadittu ylijäämäiseksi, kuten myös suunnitelmavuodet 2019 saakka. Ylijäämän kertyminen perustuu vuoden 2016 tasapainottamisohjelman toimenpiteisiin ja edellä kuvattuun talousarvioon sisältyvään 100 htv:n säästötavoitteeseen. Lisäsäästötavoitteena asetetaan kiky-sopimuksen mukaisen 750.000 euron valtionosuusmenetyksen kompensointi. Em. erän kohdentamisesta päätetään käyttösuunnitelmassa. Ylijäämäisten vuosien 2017-2019 myötä kaupungin taseeseen arvioidaan kertyvän ylijäämää tilinpäätöksessä 2019, jolloin kuntalain mukainen tasapainovaatimus täyttyy. Suunnitelmavuoden investointien määrä on myös sovitettu kaupungin kantokyvyn tasoon ja nopea velkaantumiskehitys on tämän myötä saatu taittumaan.

Keskeinen epävarmuustekijä taloussuunnitelman toteutuksessa on kaavailtu aluehallintouudistus vuodelle 2019. Uudistuksen myötä merkittävä osa kaupungin toiminnasta siirtyy perustettavan maakunnan vastuulle. Keskeinen osa uudistusta on myös sairaanhoitopiirien toiminnan ja omaisuuden sekä velkojen siirto maakunnille. Uudistuksen alla on Pohjanmaan kuntien kannalta erityisen tärkeää, että sairaanhoitopiirin taloutta pystytään suunnittelemaan siten, että tilikausien tulokset ovat korkeintaan 0 euroa.

Uudistusta koskevaa lainsäädäntöä ei ole vahvistettu ja useat omaisuuden ja henkilöstön käsittelyä koskevat kysymykset muutostilanteessa ovat auki. Kuntaliitto on 18.10.2016 ohjeistanut kuntia olemaan ottamatta uudistusta huomioon vuotta 2019 koskevassa virallisessa taloussuunnitelmassa. Kaupunki on kuitenkin laatinut tuloslaskelma-arvion taloussuunnitelma-vuodelle 2019, jossa tiedossa olevat arviot muutoksista on huomioitu. Arvio on oheistettu talousarvion käsittelymateriaaliin. Arvion mukaan uudistus ei vaaranna kaupungin talouden tasapainottamissuunnitelmaa, vaan suunnitelman mukainen alijäämän kattaminen toteutuu vuoden 2019 tilinpäätöksessä

Seuranta

Tulostavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden sekä toiminnan seurannan tavoitteena on antaa päättäjille sekä toiminnan johtamisesta eri tasoilla vastaaville riittävä ja ajantasainen tieto asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta, määrärahojen riittävydestä, tulojen toteutumisesta ja riskienhallinnasta. Seurannan tulee antaa pohjatiedot korjaavien toimenpiteiden tekemiseen.

Talousarvion toteuttamista seuraavat viranhaltijat, toimialat, lautakunnat, johtokunnat, kaupunginhallitus sekä valtuusto. Tarkastuslautakunta seuraa ja arvioi kuntalain edellyttämien toiminnallisten ja taloudellisten tulostavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tarkoituksenmukaisuutta.

Talouden ja toiminnan kuukausiraportti viedään helmikuun lopun tilanteesta lähtien kuukausittain kaupunginhallitukselle. Myös lauta-/johtokunnille on raportoitava (joka kokouksessa) taloudesta ja toiminnasta. Erityisesti toimintatulojen, henkilöstömenojen ja henkilöstömäärien kehittymistä sekä palvelujen ostoja ja verotulojen toteutumista on seurattava.

Ennusteissa seurataan myös investointeja kaupunkitasolla ja kaupungin liikelaitoksia.

Talousennusteet

Kaupunginhallitukselle ja valtuustolle tuodaan huhti- ja elokuun lopun tilanteesta kuukausiraporttia laajempi seurantaraportti. Seurantaraportti sisältää laajemman analyysin tulostavoitteiden sekä määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.

Seurantaraportissa määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen esitetään sitovuustasolla. Raportissa käsitellään toimintaympäristön olennaisimmat tapahtumat sekä muutokset. Raporttiin sisällytetään koko vuotta koskeva tilinpäätösennuste sekä muut erikseen sovittavat selvitykset.

Tuloslaskelma 2017
Kaupunki ja liikelaitokset

	Kaupunki	Liikelaitokset	Yhteensä
Toimintatulot			
Myyntitulot	58,510,500	39,416,400	97,926,900
Maksutulot	32,938,100	369,500	33,307,600
Tuet ja avustukset	10,249,000	205,000	10,454,000
Vuokratulot	14,534,500	45,751,900	60,286,400
Muut toimintatulot	7,408,500	1,231,600	8,640,100
Toimintatulot yhteensä	123,640,600	86,974,400	210,615,000
Toimintamenot			
Palkat ja palkkiot	-174,161,200	-18,135,800	-192,297,000
Eläkemenot	-40,321,100	-3,785,900	-44,107,000
Muut henkilösivukulut	-8,525,500	-875,100	-9,400,600
Palvelujen ostot	-207,687,200	-11,442,700	-219,129,900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19,368,500	-10,397,500	-29,766,000
Avustukset	-24,853,000	-108,600	-24,961,600
Vuokrat	-47,919,600	-6,642,200	-54,561,800
Muut toimintamenot	-2,842,000	-249,100	-3,091,100
Toimintamenot yhteensä	-525,678,100	-51,636,900	-577,315,000
Toimintakate	-402,037,500	35,337,500	-366,700,000
Verotulot	280,571,000		280,571,000
Valtionosuudet	105,598,300		105,598,300
Rahoitustulot ja -menot			
Korkotulot	835,000	14,000	849,000
Muut rahoitustulot	35,198,500	7,600	35,206,100
Korkomenot	-3,196,600	-16,000	-3,212,600
Muut rahoitusmenot	-41,000	-21,067,600	-21,108,600
Rahoitustulot ja -menot yhteensä	32,795,900	-21,062,000	11,733,900
Vuosikate	16,927,700	14,275,500	31,203,200
Suunnitelman mukaiset poistot	-13,950,900	-14,939,100	-28,890,000
Tilikauden tulos	2,976,800	-663,600	2,313,200

Rahoituslaskelma 2017

	Kaupunki	Liikelaitokset	Yhteensä €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	16,927,700	14,275,500	31,203,200
Tulorahoituksen korjauserät:			
käyttöomaisuuden myyntivoitot	-4,253,000		-4,253,000
eläkevastuuvarauksen tuloutus	-200,000		-200,000
	12,474,700	14,275,500	26,750,200
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-18,480,000	-15,381,000	-33,861,000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	107,000	466,000	573,000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	4,750,000		4,750,000
	-13,623,000	-14,915,000	-28,538,000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1,148,300	-639,500	-1,787,800
Rahoituksen rahavirta			
Antolainasaamisten lisäys	-250,000		-250,000
Antolainasaamisten vähennys	1,300,000		1,300,000
Antolainauksen muutokset	1,050,000		1,050,000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	22,000,000		22,000,000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-19,250,000		-19,250,000
Lainakannan muutokset	2,750,000		2,750,000
Muut maksuvalmiuden muutokset	600,000		600,000
Rahoituksen rahavirta	4,400,000		4,400,000
Rahavarojen muutos			2,612,200
Kassavarat 1.1, euroa			529,000
Kassavarat 31.12, euroa			3,141,200
Lainamäärä 31.12.			264,108,000
Lainamäärä euroa/asukas			3,836

Tuloslaskelma 2017-2019**Kaupunki ja liikelaitokset**

	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toimintatulot			
Myyntitulot	97,926,900		
Maksutulot	33,307,600		
Tuet ja avustukset	10,454,000		
Vuokratulot	60,286,400		
Muut toimintatulot	8,640,100		
Toimintatulot yhteensä	210,615,000		
Toimintamenot			
Palkat ja palkkiot	-192,297,000		
Eläkemenot	-44,107,000		
Muut henkilösivukulut	-9,400,600		
Palvelujen ostot	-219,129,900		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29,766,000		
Avustukset	-24,961,600		
Vuokrat	-54,561,800		
Muut toimintamenot	-3,091,100		
Toimintamenot yhteensä	-577,315,000		
Toimintakate	-366,700,000	-366,625,000	-366,625,000
Verotulot	280,571,000	287,842,000	296,772,000
Valtionosuudet	105,598,300	104,550,000	103,950,000
Rahoitustulot ja -menot			
Korkotulot	849,000	849,000	849,000
Muut rahoitustulot	35,206,100	35,150,000	35,050,000
Korkomenot	-3,212,600	-3,210,000	-3,305,000
Muut rahoitusmenot	-21,108,600	-21,035,000	-20,950,000
Rahoitustulot ja -menot yhteensä	11,733,900	11,754,000	11,644,000
Vuosikate	31,203,200	37,521,000	45,741,000
Suunnitelman mukaiset poistot	-28,890,000	-28,500,000	-28,500,000
Tilikauden tulos	2,313,200	9,021,000	17,241,000

Rahoituslaskelma 2017-2019

Sisältää liikelaitokset	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	31,203,200	37,521,000	45,741,000
Tulorahoituksen korjauserät:			
käyttöomaisuuden myyntivoitot	-4,253,000	-2,000,000	-2,000,000
eläkevastuuvarauksen tuloutus	-200,000	-200,000	-200,000
	26,750,200	35,321,000	43,541,000
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-33,861,000	-43,449,000	-37,921,000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	573,000	636,000	630,000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	4,750,000	1,500,000	1,500,000
	-28,538,000	-41,313,000	-35,791,000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1,787,800	-5,992,000	7,750,000
Rahoituksen rahavirta			
Antolainasaamisten lisäys	-250,000	-250,000	-250,000
Antolainasaamisten vähennys	1,300,000	600,000	600,000
Antolainauksen muutokset	1,050,000	350,000	350,000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	22,000,000	25,000,000	15,000,000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-19,250,000	-21,000,000	-23,000,000
Lainakannan muutokset	2,750,000	4,000,000	-8,000,000
Muut maksuvalmiuden muutokset	600,000	550,000	500,000
Rahoituksen rahavirta	4,400,000	4,900,000	-7,150,000
Rahavarojen muutos	2,612,200	-1,092,000	600,000
Kassavarat 1.1, euroa	529,000	3,141,200	2,049,200
Kassavarat 31.12, euroa	3,141,200	2,049,200	2,649,200
Lainamäärä 31.12.	264,108,000	268,108,000	260,108,000
Lainamäärä euroa/asukas	3,836	3,886	3,743

III TAVOITTEET

1. Vaasan kaupunkikonsernin tavoitteet

Yhtiöiden tai muiden yhteisöjen tavoitteena on omalta osaltaan toteuttaa Vaasan kaupungin strategiaa ”Pohjolan energiapääkaupunki - virtaa hyvään elämään” ja niitä koskevat samat periaatteet kuin kaupungin omassa toiminnassakin. Omistuksilla tavoitellaan tuottavaa tapaa toteuttaa palveluja ja niiltä edellytetään vastaavaa kustannusvaikuttavuutta kuin emolta.

Omistuksille asetetaan tuottavuus/vaikuttavuustavoitteet sekä mahdollisuuksien mukaan tuottovaatteet, joiden toteutumisen seuranta on aktiivista ja reagointi poikkeamiin nopeaa. Omistuksille tehdään säännönmukaisesti arviointi niiden toimivuudesta ja tehtävien suorittamisesta taloudellisesti ja vaikuttavasti. Epätarkoituksenmukaisista omistuksista irtaannutetaan ja päällekkäiset toiminnot puretaan.

Nykyiset yhteisöille annettavat avustukset ja rahoitussopimukset arvioidaan ja niiden tasoa tarkistetaan tarvittaessa. Tiukemmalla omistajaohjauksella ja sopimusmenettelyillä varmistetaan, että kaupungin etu ei vaarannu, omaisuuden arvo ei laske tai aiheuta kaupungista riippumattomia, yllättäviä ja kohtuuttomia kustannuksia. Rahoitusrakenteilla varmistetaan, että kaupungin rahoituksella katetaan ainoastaan yhteisöille annettujen ydintehtävien hoitaminen.

Konserniyhtiöiden strategiset tavoitteet 2017

Koy Palosaaren Kampus

Kiinteistö Oy Palosaaren Kampuksen strategiset tavoitteet ovat rakennuttaa, jalostaa ja ylläpitää korkealuokkaisia toimitiloja Vaasassa toimiville ammattikorkeakouluille kilpailukykyisillä vuokrilla ilman että yhtiö saavuttaa voittoa. VAMK:in ja Novian uusi yhteinen nimi on Alere. Vuonna 2017 peruskorjaukset ovat ohi ja ammattikorkeakoulut ovat kokonaisuudessaan siirtyneet Palosaaren kampusalueelle.

Kiinteistö Oy Teatteriparkki

Yhtiön tavoitteena on hallinnoida teatterikorttelissa sijaitsevaa maanalaista yleistä pysäköintilaitosta. Laitoksen tavoitteena on parantaa keskusta-alueen houkuttelevuutta ja saavutettavuutta. Vaasan kaupunki vastaa pysäköintilaitoksen varsinaisesta pysäköintitoiminnasta. Käyttöaste nousee jatkossa kun parkkihallin yläpuolella olevat asuintalot valmistuvat.

Vaasan Ekolämpö Oy

Vaasan Ekolämpö Oy:n toiminta-ajatuksena on huolehtia Suvilahden matalalämpöjärjestelmästä sekä Västervikin maalämpöverkostosta. Vaasan kaupunki omistaa tällä hetkellä kaikki osakkeet. Kaupunginhallitus on 18.6.2014 päättänyt käynnistää neuvottelut ja selvitystyön yhtiön toiminnan siirtämisestä kolmannelle osapuolelle. Vuoden 2016 aikana työtä on jatkettu ja neuvottelut sekä selvitystyö päättynee vuoden 2017 aikana.

Vaasan Sähkö Oy

Vaasan Sähkö toimittaa asiakkailleen kaukolämpöä ja sähköenergiaa sekä energiaverkkojensa palvelua siten, että ne laadullisesti ja hinnallisesti luovat käyttäjilleen kilpailuetua. Vuoden 2017 erityistavoitteena on samanaikaisesti alentaa sekä energian hankintakustannuksia että ominaispäästöjä. Myös uuden tuntipohjaisen energiamittaukseen pohjautuvan asiakastietojärjestelmän käyttöön ottaminen on tavoitteena.

Investoinnit kohdistuvat päästöttömään energian tuotantoon sekä energiaverkkoihin. Vuoden 2017 erityistavoitteena on saada valmiiksi pitkään käynnissä ollut investointiohjelma tuulivoiman rakentamiseksi. Sähköverkon investoinnit tähtäävät sähkön toimitusvarmuuden tason parantamiseen.

Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy

Yhtiö tarjoaa laadukasta asumista Vähänkyrön alueella. Toiminta tapahtuu asiakaslähtöisesti. Asunnot ovat kohtuuhintaisia ja asuntojen kunto pidetään mahdollisimman laadukkaana. Asukkaiden viihtyvyyteen ja asuntojen energiataloudellisuuteen panostetaan erityisesti.

Koy Sekahaku

Koy Sekahaku Yhtiön toimiala on asuinhuoneistojen vuokraus.

Vuonna 2008 on selvitetty yhtiön jakautumista (yhtiön toinen omistaja on VOAS). Vuonna 2017 jatketaan yhtiön jakautumisselvitystä ja tuodaan mahdollisuuksien mukaan selvitys toimenpide-ehdotuksineen hallinnolliseen käsittelyyn.

Botnialab Oy

BotniaLab Oy tuottaa ympäristön- ja terveydensuojeluun sekä energiateollisuuteen liittyviä näytteenotto-, analyysi- ja asiantuntijapalveluita. Laboratorio palvelee niin yrityksiä ja yhteisöjä kuin yksityisiä henkilöitäkin. BotniaLabin tavoitteena on toimia joustavasti, monipuolisesti ja tehokkaasti asiakkaiden tarpeet huomioon ottaen. BotniaLab haluaa vakiinnuttaa paikkansa alueellisena laboratoriona ja turvata näin laboratoriopalveluiden saatavuuden paikallisesti.

Palosaaren Yrityskeskus Oy

Yhtiö pyrkii edesauttamaan uusien yritysten etabloitumista Vaasaan tarjoamalla erilaisia toimitiloja sekä omistamistaan, että isännöimistään tiloista. Yhtiö tarjoaa myös erilaisia palveluita asiakasyrityksilleen.

Yhtiö luo kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kiinteistöalueista viihtyisiä toimintaympäristöjä ja ylläpitää näitä kehittäen vanhoille rakennuksille erilaisia sovelluksia, jotta ne sopivat nykyiseen yritys- ja koulutustoimintaan. Tavoitteena on myös henkilökunnan palvelualltius ja joustavuus sekä talouden ja omaisuuden hallinta tehokkaalla tarkkailulla ja toiminnan sopeuttamisella.

Koy Klemetinkaari

Yhtiön omistamat rakennukset on rakennettu 1940-luvulla ja ne sijaitsevat Vaasan kaupungin omistamalla tontilla osoitteessa Varastokatu 2-4. Yhtiön omistavat Vaasan kaupunki ja Senaattikiinteistöt ja rakennuksissa toimii maakunta-arkisto ja vuoteen 2016 asti työväenopisto. Omistajien tavoitteena on myydä omsituksensa.

Oy Vaasan Asumisoikeus

Yhtiön hallituksen asettamat tavoitteet perustuvat taloudellisuuteen ja asiakaslähtöisyyteen. Tavoitteena on luoda korkeatasoista elinympäristöä sekä taloudellista ja kestävästä yhdyskuntarakennetta. Vuoden 2017 tavoitteita ovat asuntojen käyttöasteen nostaminen kaikin mahdollisin keinoin markkinoinnin monipuolisuuden avulla, yhden asumisoikeustalon myynti taloudellisen aseman korjaamiseksi, asukkaiden yhteistyön ja osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien tukeminen ja kehittäminen sekä asuntojen ja kiinteistöjen arvon säilyttäminen.

Kiinteistö Oy Pikipruukki

Yhtiön strategisia tavoitteita ovat asukkaiden yhteistyön ja osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien tukeminen ja kehittäminen, asuntojen ja kiinteistöjen arvon säilyttäminen sekä asuntojen käyttöasteen nostaminen kaikkiin mahdollisiin keinoin. Pärjätäkseen asuntomarkkinoilla, tulee yhtiön kyetä tarjoamaan kohtuuhintaisia ja laadukkaita vuokra-asuntoja. Tavoitteena on myös markkina-aseman vahvistaminen rakennuttamalla tarpeen mukaisesti vanhusten palvelutaloja ja uusia vuokrataloja suuren kysynnän alueille sekä parantamalla asuntojen ja asumispalveluiden laatua.

NLC Vaasa (Kova Login Oy)

Keskeisimmät tavoitteet vuodelle 2017 ovat sijoittuvien yritysten (kuljetusyritykset, varastologistiikka, tukkukauppa ja rajoitettu teollinen toiminta) aktiivinen hankinta, markkinointi ja viestintä, infran ja yhteisten palvelujen vaiheittainen kehittäminen alueelle sijoittuvien toimintojen mukaan sekä yhteistyön ja yhteistyömallin organisointi alueelle sijoittuvien yritysten kesken säännöllisine info- ja keskustelutilaisuuksineen.

Vaasanseudun Kehitys Oy VASEK

VASEK on voittoa tavoittelematon elinkeino- ja kehitysyhtiö, jonka visiona on olla paras kehitysyhtiö Pohjoismaissa. Yhtiö on Suomen aktiivisin tehtävissään eli yrityksen koko elinkaarenaikaisessa neuvontapalvelussa sekä alue- ja toimialakohtaisessa kehittämisessä sekä innovatiivinen moderni osaaja seutuviestinnässä ja –markkinoinnissa. Tavoitteiden saavuttamisessa sekä määrä että palveluiden ja kehittämisen laatu ovat keskiössä. Yhtiöllä on noin 2000:n eri yrityksen kanssa noin 4000 palvelutapahtumaa ja alkavien yrittäjien kanssa tulee olemaan noin 400 asiakaspalvelutapahtumaa.

Vaasan seudun matkailu Oy

Vaasan seudun Matkailu Oy, markkinointinimenä Visit Vaasa, jatkaa seudun matkailun kehittämistä ja edistämistä. Lisäksi yhtiö vastaa erillisen sopimuksen perusteella Vaasan keskustan kehittäminen ja edistäminen. Yhtiö vastaa Vaasan seudun ja Närpiön matkailuneuvonnasta ja matkailun yhteismarkkinoinnista ja tuotteiden myynnistä. Yhtiö tekee tiivistä markkinointiyhteistyötä seudun matkailuyrittäjien kanssa ja tulee tiivistämään yhteistyötään myös Ruotsin puolelle. Yhtiö aloitti toimintansa vuoden 2013 joulukuussa.

Vaasan Ammattikorkeakoulu Oy

Yhtiön tavoitteet vuosille 2015-2017

- Tekniikan ja liiketalouden alojen houkuttelevuuteen panostaminen
- Vaasan ammattikorkeakoulun ja Novian yhteistyö alueen sosiaali- ja terveystalouden palveluissa tarvittavien osaajien kouluttamiseksi
- Hakea ja käyttää OKM:n hankerahaa vuonna 2015 Palosaaren kampuksen kehittämiseen ja TKI -toimintaan
- Koulutusten kansainvälisen yhteistyön kehittäminen valittujen kumppanikorkeakoulujen kanssa siten että kaikki opiskelijat saavat opintojen aikana valmiudet kansainväliseen toimintaan
- Opiskelijakeskeisyyden lisääminen ja opetusmenetelmien monipuolistaminen opetuksessa
- Yhtiön talous tulee olla tasapainossa siten, että tulorahoituksella katetaan toiminnan kulut.

Stormossen Oy

Yhtiön tavoitteena on ylläpitää kilpailukykyistä ja kustannustehokasta jätehuoltotoimintaa. Yhtiö ylläpitää tiivistä ja avointa vuoropuhelua omistajakuntien kanssa.

2. LIIKELAITOSTEN VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Valtuusto asettaa liikelaitoksille sitovat tavoitteet, jotka esitetään tässä talousarviokirjan osiossa. Talousarviokirjan liikelaitoskohtaisissa tiedoissa esitetään johtokuntien esitykset talousarvioksi. Valtuuston hyväksyttyä kaupungin talousarvion ja sitovat tavoitteet, vahvistavat johtokunnat liikelaitosten talousarviot.

Valtuusto asettaa liikelaitoksille sitovia tavoitteita kolmella osa-alueella:

1. Sijoitetun pääoman tuloutustavoite on perittävä korvaus peruspääomalle.
2. Toiminnan tuottavuuden ja taloudellisuuden tavoite asetetaan toiminnallisena ylijäämätavoitteena (liikeylijäämä ilman poistoja).
3. Valtuusto ohjaa investointien kokonaismäärää, Vaasan Talotoimella vuotuisen kokonaismäärärahan ohella sitovana ovat hankekohtaiset määrärahat (ylivuotinen määräraha).

Sitovat tavoitteet liikelaitoksittain

Liikelaitos	Tuloutustavoite €	Liikeylijäämä ilman poistoja €	Investoinnit netto €
Vaasan Vesi	1 400 000	6 795 000	4 500 000
Vaasa Aluetyöterveys	23 000	137 100	-
Vaasan Talotoimi (1)	19 644 500	27 234 000	11 865 000
Pohjanmaan Pelastuslaitos (2)			
- Pelastustoimi	0	630 000	630 000
- Ensihoitopalvelut	0	370 000	370 000

1) Vaasan Talotoimen tuloutustavoite 19 644 500 € koostuu keskushallinnolle tuloutettavasta pääomavuokran osasta. Tuloutustavoitteen määrä vahvistetaan vuosittain talousarviossa.

2) Pohjanmaan Pelastuslaitoksen sitovana tavoitteena on pelastustoimessa kuntaosuuksien yhteismäärä 11 095 400 €, johon sisältyy investointien nettomenoa vähintään 630 000 €.

3) Vaasan Talotoimi: Museoiden varasto- ja konservointitilojen hankesuunnitelmaa on laajennettava koskemaan myös kaupungin pysyviä arkistotiloja. Tavoitteena on toteutus vuonna 2019. Suunnittelutyö toteutetaan osana Talotoimen käyttötalousbudjettia.

Talousarvion sivuilla 115-129 olevat liikelaitosten talousarviot ovat johtokuntien esitysten mukaiset. Liikelaitosten johtokuntien on joulukuussa vahvistettava talousarvot, joiden perustana ovat valtuuston päättämät sitovat tavoitteet.

IV VUODEN 2017 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

KÄYTTÖSUUNNITELMAT

Valtuusto hyväksyy talousarvion määrärahat tulosaluetasolla. Lautakuntien ja johtokuntien (jatkossa lautakunta) tulee tammikuussa tarkistaa käyttösunnitelmat sekä toiminnalliset tavoitteet vastaamaan valtuuston myöntämiä määrärahoja. Liikelaitoksille valtuusto vahvistaa sitovat tavoitteet. Liikelaitosten johtokunnat vahvistavat talousarvion niin että asetetut sitovat tavoitteet saavutetaan.

Vuoden 2017 talousarvion sisältämään toimintaan kohdistuu talouden tasapainotusohjelman toimenpiteet. Tasapainotusohjelma sitoo toimielimiä ja on osa hyväksyttyä talousarviota. Bruttobudjetoitujen yksiköiden talousarvioihin tasapainotustoimet on kohdistettu määrärahan pienennyksenä. Nettoyksiköille kohdistetaan säästövaade samoin periaattein ja näiden on huomioitava se käyttösunnitelmaa laadittaessa. Liikelaitoksiin säästövaade kohdistuu tuottovaatimuksen korotuksena tai kuntaosuuksiin pienennyksenä. Käyttösunnitelmat hyväksyessään lautakuntien on varmistettava, että lakisääteiset velvoitteet pystytään hoitamaan. Talousarvion toteuttaminen edellyttää tiukkaa talouden seurantaa ja jatkuvaa kustannusten hallintaa. Kaupunginhallitus antaa hallintokunnille talousarvion noudattamiseen lisäohjeistusta (talousarvion noudattamisohjeet).

Käyttösunnitelmat käsitellään kaupunginhallituksessa helmikuussa.

KOKONAISVASTUU TOIMINNASTA JA TALOUDESTA

Tilivelvollisia ovat kuntalain ja kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan lautakuntien ja johtokuntien jäsenet, tulosaluejohtajat ja esittelijöinä toimivat viranhaltijat. Valtuuston vahvistamien määrärahojen ja niiden perusteiden ja tuloperusteiden noudattaminen kuuluu tilivelvollisuuden piiriin.

Lautakunta ei saa ylittää myönnettyä kokonaismäärärahaa; samoin on huolehdittava siitä, että valtuuston vahvistamat tuloperusteet toteutuvat. Talousarvioon sisällytetyt ja määrärahoissa huomioitua uudelleenarviointitoimenpiteet tulee toteuttaa. Jos vuoden aikana määrärahoihin kohdistuu ylityspaineita, on toimintaa uudelleen arvioimalla turvattava määrärahojen riittävyys. Ylitys, joka johtuu ulkoisen toimintaympäristön muutoksesta ja on niin suuri, että sitä ei toimintaa uudelleen arvioimallakaan pystytä kattamaan, on välittömästi tuotava kaupunginhallituksen käsittelyyn kokonaistalouden vaikutusten arvioimiseksi ja mahdollisten tasapainotustoimenpiteiden käynnistämiseksi. Vuoden alkupuolella määrärahoja tulee käyttää vain välttämättömiin hankintoihin, jotta talousarvioon jää liikkumavaraa myös vuoden loppupuolelle.

Tulot on kannettava nopeasti laskutusperusteen syntymisen jälkeen; ostolaskut maksetaan vasta eräpäivänä rahoituskustannusten minimoimiseksi, samoin käteisalennusten saanti on varmistettava.

MÄÄRÄRAHOJEN SITOVUUS, TALouden OHJAUS JA TASAPAINOVAATIMUKSET

1. Käyttötalouden määrärahat

1.1 Bruttoyksiköt

Valtuuston toimielimelle vahvistama määräraha sitoo hoitamaan toiminnan määrärahan sallimissa rajoissa tavoitteet saavuttaen.

Valtuustoon nähden sitova määräraha on toimielimelle vahvistettu toimintameno.

Määrärahojen käyttötarkoituksen muutoksia voidaan tehdä seuraavasti:

- * Tulosalueiden välisistä muutoksista päättää lautakunta.
- * Lautakuntien välisistä muutoksista päättää kaupunginhallitus.
- * Tulosaluetasoa alemmista sitovuuksista päättää lautakunta.

Määrärahaan voidaan lisäksi vahvistaa erityissitovuuksia, jotka on esitetty ao. tulosalueen perustelutekstin lopussa.

1.2. Nettoyksiköt

1.2.1 Tukipalveluyksiköt

Tukipalvelujen toiminnan ja talouden ohjauksen periaatteista säädetään kaupunginhallituksen vahvistamissa tukipalvelujen ohjauksen ja arvioinnin menettelytapaohjeissa, jotka päivitetään.

Nettoyksikköinä (ylivuotinen netto) toimivat seuraavat tukipalvelut:

- Vaasan Graafiset palvelut
- Vaasan Tekniset palvelut
- Vaasan Siivouspalvelut
- Vaasan Ruokapalvelut

Nettoyksikön ohjausväline on tulos- ja rahoituslaskelma. Rahoituslaskelma laaditaan, mikäli nettoyksiköllä on investointimenoja, jotka sen tulee kattaa tulorahoituksellaan; muutoin tulosta seurataan tuloslaskelman avulla.

Sitova taloudellinen tavoite:

- jos yksikön tulos-/rahoituslaskelma on tilinpäätöksessä alijäämäinen tai talousarvion laatimisvuoden ennuste näyttää alijäämää, on tämä alijäämä katettava viimeistään kolmen seuraavan vuoden aikana.
- tukipalveluyksikön jatkuva tai pidempiaikainen ylijäämän tuottaminen tulee perustua hyväksyttyyn investointisuunnitelmaan.

Nettoyksikkönä toimivat tuotannolliset tukipalvelut ja investointien rahoitus:

- Vaasan Graafiset palvelut: ei investointimenoja, tulosta seurataan tuloslaskelmalla
- Vaasan Siivouspalvelut: rahoittaa tuloksellaan poistot, tulosta seurataan tuloslaskelmalla
- Vaasan Ruokapalvelut: rahoittaa tuloksellaan poistot, tulosta seurataan tuloslaskelmalla.
- Vaasan Tekniset palvelut: rahoittaa tuloksellaan kalustoinvestoinnit, tulosta seurataan tulos- ja rahoituslaskelmalla

Tukipalveluyksikköjen investointimäärärahan sitovuudessa noudatetaan kohdassa 4. esitettyjä investointimäärärahojen sitovuuksia.

1.2.2. Muut nettoyksiköt

Ammatillinen koulutus ja lukiot

A. Opetustoiminta

Sitova taloustavoite: Valtionosuusnormin mukaiset kustannukset €/oppilas ovat korkeintaan valtionosuusnormin suuruiset.

Toimintaan sovelletaan ylivuotista nettobudjetointia. Valtuustoon nähden sitovana, tilinpäätöksessä todettu normihinnan ylitys ("alijäämä") tulee kattaa kahden seuraavan vuoden aikana. Normihinnan alituksen ("ylijäämä") kertymistä ei rajoiteta.

Ali- ja ylijäämän kertymistä seurataan erillisellä laskelmalla.

B. Maksupalvelutoiminta

Sitova nettomeno on toiminnan kattaminen toimintatuloilla. Alijäämä voidaan kattaa opetustoiminnassa syntyneellä ylijäämällä. Ylijäämän kertymistä ei rajoiteta.

Investointimäärärahan sitovuudessa noudatetaan kohdassa 4. esitettyjä investointimäärärahojen sitovuuksia.

Ammatillinen aikuiskoulutus

Ylivuotisessa nettobudjetoinnissa oleva yksikkö, jolle laaditaan informatiivinen tuloslaskelma ja rahoituslaskelma.

Talouden ohjauksessa noudatetaan soveltuvin osin tukipalvelujen ohjauksen ja arvioinnin menettelytapaohteita. Sitova taloudellinen tavoite on: jos yksikön tulos-/rahoituslaskelma on tilinpäätöksessä alijäämäinen tai talousarvion laatimisvuoden ennuste näyttää alijäämää, on tämä alijäämä katettava viimeistään kolmen seuraavan vuoden aikana. Ylijäämän kertymistä ei rajoiteta.

Investointimäärärahan sitovuudessa noudatetaan kohdassa 4. esitettyjä investointimäärärahojen sitovuuksia.

Vaasan kaupunginteatteri

Ylivuotisessa nettobudjetoinnissa oleva yksikkö; sitova nettomeno vahvistetaan vuotuisissa budjeteissa. Yli-/alijäämän kertymistä seurataan nettolaskelmalla.

Talouden ohjauksessa noudatetaan soveltuvin osin tukipalvelujen ohjauksen ja arvioinnin menettelytapaohteita. Sitova taloudellinen tavoite on: jos yksikön tulos-/rahoituslaskelma on tilinpäätöksessä alijäämäinen tai talousarvion laatimisvuoden ennuste näyttää alijäämää, on tämä alijäämä katettava viimeistään kolmen seuraavan vuoden aikana.

2. Harkinnanvaraisiin avustuksiin perustuvat määrärahat ja tilaustyöt

Seuraavien määrärahojen osalta noudatetaan vuotuista nettomenositovuutta, jolloin nettomenon tulee olla 0 €. Näiden määrärahojen muutoksista päättää kaupunginhallitus.

1. Avustuksiin ja korvauksiin perustuvat määrärahat, jotka saadaan vuoden aikana kohteisiin, joiden toteuttaminen edellyttää vastaavan menomäärärahan käyttämistä.
2. Tilaustyö-, maksu- ja myyntipalveluyksiköt, jotka kattavat toimintatuloilla toimintamenoja.

Määrärahojen budjetointi ja seuranta on vuoden aikana järjestettävä omana tulosityksikkönä tai ainakin omana laskentakohteena, jolloin nettomenon toteutuminen voidaan todentaa.

3. Investointimäärärahat

Investointiosan määrärahat vahvistetaan talousarviossa toimielimille omaisuusryhmittäin. Investointiosan määrärahojen tulosityksikkökohtainen käyttösuunnitelma on vahvistettava tammi-helmikuun aikana.

Valtuustoon nähden sitovana määrärahana on:

Aineettomat hyödykkeet: tulosityksikkötaso.

Julkinen käyttöomaisuus so. kiinteät rakenteet ja laitteet: tulosityksikkötaso

Koneet ja kalusto: toimielintaso. Nettobudjetointiyksiköiden poistonalaisen irtaimen omaisuuden sitova määräraha on yksikölle talousarviossa vahvistettu määräraha.

Maa- ja vesialueet: tulosityksikkötaso

Osakkeet ja osuudet: tulosityksikkötaso

Sitovuustason ylittävistä määrärahan käyttötarkoituksen muutoksista päättää kaupunginhallitus (alle 300 000 €) ja valtuusto (yli 300 000 €). Maanvaihtokauppoihin liittyvät määrärahamuutokset, joihin ei liity rahasuorituksia päättää kaupunginhallitus.

4. Liikelaitokset

Kuntalain mukaisina liikelaitoksina toimivat Vaasan Talotoimi, Vaasan Vesi, Pohjanmaan pelastuslaitos ja Vaasan Aluetyöterveys. Liikelaitokselle laaditaan tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase.

Liikelaitosten talousarvion ja –suunnitelman laatimista sekä liikelaitosta sitovia eriä kunnan talousarviossa koskevat määräykset sisältyvät kuntalakiin.

Kaupungin talousarvioon sisältyvät liikelaitoksia sitovat tavoitteet on esitetty sivulla 25.

Investointimäärärahat: valtuustoon nähden sitovana on liikelaitoksen investointeihin talousarviovuonna varattu kokonaismääräraha.

MÄÄRÄRAHAPERUSTEIDEN NOUDATTAMINEN

Talousarvion toteuttamisessa on noudatettava valtuuston ja lautakunnan käyttösuunnitelmassa vahvistamia perusteita. Toimintasuunnitelmaa voidaan muuttaa, mikäli muuttuneet olosuhteet sitä välttämättä vaativat. Valtuuston määrärahaperusteluissa vahvistaman toimenpiteen saa muuttaa kaupunginhallitus ja suurempien periaatteellisten toimenpiteiden osalta valtuusto.

Mikäli toimintaan saadaan valtionosuutta, on ennen toimenpiteen suorittamista varmistettava, että valtionosuus saadaan vahvistetun suuruisena.

Lautakunnat eivät saa

- osoittaa määrärahoja talousarviovuoden aikana talousarvioon sisällyttömän toimintamuodon aloittamiseen,
- osoittaa määrärahoja talousarvioon sisällyttömän palvelutason nostamiseen tai palvelujen laajentamiseen,
- tehdä yli vuoden kestäviä leasing- tai vuokrasopimuksia.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄRAHAT SEKÄ HENKILÖSTÖSUUNNITTELU

Kaupunginhallitus antaa määräykset henkilöstöressurssien ohjauksesta ja mahdollisista sitovuusmääräyksistä. Lautakunnan tulee vastata kokonaismäärärahansa riittävydestä, johon kuuluvat myös henkilöstömäärärahat.

Lautakunnan on vuosittain päivitettävä henkilöstösuunnitelma, jossa kartoitetaan henkilöstörakenne, tulevan toiminnan vaatima rakenne ja lähtövaihtuvuus. Vapautuvien virkojen ja toimien täyttämismenettelyssä sekä määräaikaisen henkilökunnan palkkaamisessa noudatetaan yleisjaoston ja kaupungin johtoryhmän päätöksiä sekä muita annettuja ohjeita.

SEURANTA

Tulosalueiden tulee antaa lautakunnille selvitys sitovien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä tilinpäätösennuste. Lisäksi on tehtävä selkoa talousarvioon sisältyvien tasapainottamistoimenpiteiden toteutumasta. Tarvittaessa on esitettävä toimenpiteet määrärahan ylityspaineiden kattamiseksi.

Aikataulu:

- käyttösuunnitelmien tarkistus tammikuussa
- Huhti- ja elokuun lopun tilanteista talous-, toiminta- ja henkilöstöraportti sekä tasapainottamistoimenpiteet.
- Syyskuun lopun tilanteesta talousraportti.

- Keskitetysti raportoidaan kaupunginhallitukselle talouden toteutumatilanteesta kuukausittain. Taloustoimi raportoi kaupunginhallitusta ja valtuustoa kokonaistalouden toteutumasta vastaavina ajankohtina.

Valtuustoon nähden sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen raportoidaan 31.8. toteutumatilanteesta ja tilinpäätöksessä.

ARVONLISÄVEROKÄYTÄNTÖJEN OIKEELLISUUDEN VARMISTAMINEN

Hallintokuntien tulee toiminnassaan varmistaa arvonlisäverokäytäntöjen oikeellisuus. Erityisesti uuden toiminnan käynnistämisen yhteydessä on selvitettävä oikea arvonlisämenettely.

VASTUUHENKILÖT

Lautakuntien on vuosittain määrättävä henkilöt, jotka sen puolesta hyväksyvät tositteet, ellei hyväksyjää ole määrätty johtosäännössä. Hyväksyjän on tarkistettava, että tosite täyttää taloussäännössä mainitut vaatimukset ja että käytettävissä olevaa määrärahaa ei ylitetä.

TILAPÄISLUOTTO

Kaupunginhallitus oikeutetaan ottamaan tilapäisluottoa maksuvalmiuden turvaamiseksi enintään 60 milj. €.

V KÄYTTÖTALOUSOSA

MÄÄRÄRAHAT JA TULOARVIOT

1. KÄYTTÖTALOUSOSA, KAUPUNKI	sivut 34 - 114
2. KÄYTTÖTALOUSOSA, LIIKELAITOKSET	sivut 115 - 129

Käyttötaloulosassa tulosaluekohtaisen perustelun jälkeen on esitetty toimintatulot ja -menot sekä toimintakate. Määrärahan sitovuuksia on tarkemmin selvitetty osassa IV Vuoden 2017 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet sivuilla 26-30.

Vuodesta 2012 lukien sairausvakuutuskorvaukset on budjetoitu yhtenä eränä varausmäärärahoihin palkkavaraukseen liikelaitoksia ja nettoyksiköitä lukuun ottamatta. Toteutumat kirjataan vuoden aikana entiseen tapaan hallintokuntien tileille. Palkkavaraukseen budjetoidusta tuloarviosta siirretään hallintokuntien talousarvioon toteutumaa vastaava summa, jolloin tilinpäätöksessä sairausvakuutuskorvausten budjetointi ja toteutuma vastaavat toisiinsa.

KÄYTTÖTALOUS

<u>Toimiala/Toimielin</u>	<u>Tulosalueet</u>	<u>Sivu</u>
Keskusvaalilautakunta	100 Vaalit	34
Tarkastuslautakunta	110 Tarkastustoimi	34
<u>KESKUSHALLINTO</u>		
Kaupunginvaltuusto	120 Kaupunginvaltuusto	36
Kaupunginhallitus	130 Kaupunginhallitus	37
	131 Hallintopalvelut	37
	133 Henkilöstöpalvelut	39
	134 Talous- ja omistajaohjaus	40
	135 Kaupunkikehitys	41
	136 Kaavoitus	42
	140 Avustukset	43
	141 Jäsenmaksut	44
	142 Osuudet	44
	143 Varausmäärärahat	45
	144 Keskitetysti hallintoivat kustannukset	46
	145 Työllistäminen	46
	146 Osuudet eriytyssä kirjanpidossa oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan kohdistettavat kustannukset	48
Vähänkyrön aluelautakunta	150 Lautakunnan hallinto ja yhteiset	48
	151 Yhteis palvelupiste Vähäkyrö	49
	152 Kyrönmaan työpaja Arpeeti	49
<u>PERUSTURVAN TOIMIALA</u>		50
Sosiaali- ja terveyslautakunta	200 Sosiaali- ja terveystoimen yhteiset ja tekniset tukipalvelut	53
	210 Sosiaalityö ja perhepalvelut	54
	220 Koti- ja laitoshoido	58
	230 Terveyspalvelut	63
	239 Erikoissairaanhoito	64
	240 Yhteistoiminta-alue Laihia	65
<u>SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA</u>		67
Varhaiskasvatus- ja perusopetus- lautakunta	302 Varhaiskasvatus	70
	305 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset	75
	306 Suomenkielinen perusopetus	75
	307 Ruotsinkielinen perusopetus	78
	308 Kuula-opisto	81
Toisen asteen koulutuslautakunta	312 Vaasan Lyseon lukio	83
	313 Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk	83
	315 Vaasan ammatillinen koulutus (Vamia)	84
Työväenopiston johtokunta	330 Vaasa-opisto	85
Vasa arbetarinstitutin johtokunta	340 Vasa Arbis	87
Vapaa-aikalautakunta	351 Liikuntapalvelut	88
	355 Nuorisopalvelut	89
Museolautakunta	363 Museotoimi	90
Kulttuuri- ja kirjastolautakunta	371 Kulttuurikeskus	92

	372 Kirjastotoimi	94
Teatteri- ja orkesterilautakunta	380 Vaasan kaupunginorkesteri	95
	381 Vaasan kaupunginteatteri	96
<u>TEKNINEN TOIMIALA</u>		98
Rakennus- ja ympäristölautakunta	500 Rakennusvalvonta	101
	501 Ympäristönsuojelu	102
	503 Terveysvalvonnan yhteistoiminta-alue	103
	504 Eläinlääkintähuollon yhteistoiminta-alue	103
Tekninen lautakunta	510 Yhteispalvelut	105
	511 Kiinteistötoimi	106
	512 Kuntatekniikka	107
	514 Logistiikan kehittäminen	109
	515 Vaasan Tekniset palvelut	110
	516 Vaasan Siivouspalvelut	111
	517 Vaasan Ruokapalvelut	112
Vaasan seudun jätelautakunta	580 Jätelautakunta	114
<u>LIIKELAITOKSET</u>		115
Pohjanmaan Pelastuslaitos- liikelaitoksen johtokunta	Pohjanmaan Pelastuslaitos	116
Vaasan Vesi -liikelaitoksen johtokunta		
	Vaasan Vesi	120
Vaasan Aluetyöterveyshuollon johto- kunta	Vaasan Aluetyöterveys	122
Vaasan Talotoimi -liikelaitoksen johto- kunta	Vaasan Talotoimi	125

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Toiminnan kuvaus

Kunnan keskusvaalilautakunta on lakisääteinen kunnallinen lautakunta, joka toimii sekä kunnallisvaaleissa että valtiollisissa vaaleissa. Keskusvaalilautakunnan toimintaa ohjaavat vaali- ja puoluelainsäädäntölaki sekä muut kunnan toimintaa ohjaavat lait ja asetukset.

100 VAALIT

Toimintaympäristö 2017-2019

Keskusvaalilautakunta järjestää suunnittelukaudella 2017-2019 kuntavaalit 9.4.2017, presidentinvaalit 28.1.2018 sekä mahdollisen toisen kierroksen 11.2.2018 sekä maakuntavaalit 2018. Vuonna 2019 järjestetään eduskuntavaalit 14.4.2019.

Keskeiset talouden tunnusluvut

TULOSLASKELMA	TP 2015 1000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	107		-
Toimintamenot	-138	-2	-192
Toimintakate	-31	-2	-192

Vuonna 2015 järjestettiin eduskuntavaalit, jolloin valtio korvasi eduskuntavaaleista aiheutuneita menoja 107 000 €. Kuntavaaleissa korvausta ei suoriteta. Kuntavaaleissa keskusvaalilautakunta hoitaa ehdokasasettelun, laskennan, tarkastuslaskennan ja tiedottamisen.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Kaupunginvaltuuston alainen tarkastuslautakunta huolehtii hallinnon ja talouden ulkoisen tarkastuksen järjestämisestä ja valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet sekä onko palvelutoiminta järjestetty tarkoituksenmukaisesti. Toimintavuoden 2017 kesästä alkaen tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

110 TARKASTUSTOIMI

Tarkastuslautakunta toimii kaupunginvaltuuston alaisena ja valmistelee valtuustolle toimialaansa kuuluvat asiat sekä antaa vuosittain valtuustolle arviointikertomuksen edellisen tilikauden strategiaan perustuvien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Tarkastuslautakunta järjestää kaupungin ulkoisen tilintarkastuksen, valvoo suunnitelmien toteutumista ja yhteensovittaa tilintarkastajan ja ulkoisen arvioinnin.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Tarkastuslautakunnan toiminta (arviointi, tilintarkastuksen järjestäminen)	340 pv	314,5 pv	307 pv	285 pv	285 pv
Ulkoinen tilintarkastus	72,7 pv	92,15 pv	80,05 pv	80 pv	80 pv

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Ulkoinen tilintarkastus, ostopalvelu / 1000 €	33,6	34,8	34,2

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot			
Toimintamenot	-252	-259	-267
Toimintakate	-252	-259	-267

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	2	2	2
- kokoaikaiset	2	2	2
- osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset			

KESKUSHALLINTO

Keskushallinto koostuu luottamushenkilöhallinnon lisäksi hallintopalveluista, talous- ja omistajaohjauksesta, henkilöstöpalveluista ja kaupunkikehityksestä.

Kaupunginvaltuuston strateginen päätöksenteko sisältää toimivallan sitovien toiminnan ja talouden tavoitteiden päättämisestä. Kaupunginvaltuuston käsittelyyn tuodaan merkittävät kaupungin hallintoa ja taloutta koskevat päätökset ja lausuntoasiat.

Kaupunginhallitus huolehtii kaupungin johtamisesta ja kehittämisestä kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti. Hallinto- ja kaupunkisuunnitteluasioita varten kaupunginhallituksessa on yleisjaosto ja suunnittelujaosto.

Keskushallinnon talousarvio vuodelle 2017 on valmisteltu voimassa olevan organisaation mukaisesti. Yksi keskeinen tuottavuuden kehittämisen välinen on kaupungin toiminnan kokonaisvaltainen ohjaus ja johtaminen. Päämääränä on tulosalueiden toiminnan tuottavuuden ja laadun kehittäminen käynnissä olevan muutostyön kautta.

120 KAUPUNGINVALTUUSTO

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kaupunginvaltuusto toimii kaupungin ylimpänä päätöksentekuelimenä, päättää Vaasan toiminnan suuntalinjoista sekä kuntalaisille järjestettävien palveluiden määrästä ja laadusta. Valtuusto hyväksyy talousarviossa ja -suunnitelmassa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungin toimialoille sekä päättää toiminnan rahoituksesta. Kaupunginvaltuusto valitsee vahvistettavan hallintosäännön mukaan uudet lautakunnat ja johtokunnat, jotka järjestävät palvelut valtuuston asettamien strategisten ja muiden tavoitteiden mukaisesti. Uusi valtuusto laatii toimikautensa alussa kaupungille kaupunkistrategian. Kaupunginvaltuustossa on vielä kevään 2017 67 valtuutettua, mutta 1.6.2017 lukien 59.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Valtuuston kokoukset ja seminaarit	11	12	12
Päätökset, lkm	131	160	175

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Kustannukset €/kokous	33 106	40 791	40 750
Kustannukset €/asukas	5,44	7,31	7,12

TULOSLASKELMA

	TP 2015 1000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-364	-490	-489
Toimintakate	-364	-489	-489

Henkilöstö 2015-2017

Kaupunginvaltuuston alaisuudessa ei ole henkilöstöä.

130 KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua sekä hoitaa kaupungin ulkoisia suhteita. Kaupunginhallitus reagoi aktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin.

Toiminnan uudelleen järjestely kaupungin ja erilaisten kuntayhtymien eri elimissä on johtanut siihen, että lähivuosina tulee olemaan vapaita kiinteistöjä. Siksi kaupungilla on hyvät mahdollisuudet tarjota nuorille kasvuyrittäjille ilmaiset toimitilat rajoitetun aikajakson aikana. Kaupunginhallituksen tulisi asettaa tavoitteeksi selvittää budjettikauden aikana, kuinka käyttämättömiä tiloja voisi käyttää uusien startup-yritysten tai nk. yrityskiihdyttämöjen tukemiseen.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Hallituksen ja jaostojen kok.	57	51	48	55	60
Päätökset lkm	976	858	806	1000	1000

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Kustannukset €/asukas	18,16	18,33	17,69

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	136	23	26
Toimintamenot	-1 919	-1 470	-1 511
Toimintakate	-1 782	-1 447	-1 485

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset			
- kokoaikaiset	14	16	17
- osa-aikaiset		2	
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset			

131 HALLINTOPALVELUT

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Hallintopalvelut huolehtii kaupunginvaltuuston ja -hallituksen sekä kaupungin johdon ja asiantuntijoiden sihteeripalveluista ja valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä. Hallintopalveluiden tehtävänä on myös huolehtia kaupungin hallinnolle keskitetysti tuotettavien yleishallinnon tukipalvelujen ja kaupunkilaisille tarjottavien yhteispalveluiden järjestämisestä. Vaasan seudun ja Suupohjan kattava talous- ja velkaneuvonta sekä sosiaaliasiamiehen palvelut kuuluvat myös Hallintopalveluihin.

Hallintopalveluiden tukipalveluita kehitetään käynnissä olevalla tukipalvelu-uudistuksella. Tukipalveluita tullaan kehittämään voimakkaasti taloussuunnitelma kaudella.

Tukipalveluiden kehittämisen tavoitteillaan:

- parempaa ja asiakaslähtöisempää sisäistä palvelua
- parempaa ohjattavuutta, koordinoitua ja ennakoitavuutta
- ketteryyttä ja skaalautuvuutta
- resurssien tarkoituksenmukaista kohdennusta ja henkilöriskien hallintaa
- osaamisen järjestelmällistä kehittämistä ja jakamista
- yhteisiä ja tehokkaampia toimintatapoja ja siten taloudellista säästöä
- parempaa varautumista tuleviin rakennemuutoksiin

Tietojärjestelmien kehittämisen painopistealueet ovat talous-, henkilöstö- ja asiakirjahallinnon järjestelmien kehittäminen. Tietojärjestelmiä kehitetään erityisesti myös sosiaali- ja terveystoimissa ja opetuksessa. Vaasan seudun viestintää ja markkinointia kehitetään yhdessä Vasekin sekä Vaasan seudun Matkailu Oyn kanssa. Matkailua kehitetään yhdessä Vaasan seudun Matkailu Oyn ja alueen elinkeinojen sekä kolmen Pohjanmaan maakunnan kanssa. Verkkoviestintää ja sähköistä asiointia kehitetään yhdessä ohjelmatoimittajien ja Kuntien Tiera Oy:n kanssa. Päätöksenteon tukea kehitetään osana tukipalvelu-uudistusta ja ensi vuonna tapahtuvaa luottamushenkilöorganisaation uudistusta. Päätösviestintää kehitetään yhdessä johtavien virkamiesten ja luottamushenkilöiden kanssa. Puhelinliikenteessä jatketaan siirtymistä yhden päätelaitteen käyttöä/käyttäjää.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Työkokoukset Hallintotalolla	851	935	928	850	870
Osallistuneet henkilöt	11 297	12 522	12 124	11 000	11 260
Julkaisujen määrä	3	3	3	3	5
Tiedotustilaisuuksien määrä	43	45	42	45	45
Tiedotteet medialle	48	54	98	62	100
Kirjatut asiat	943	1 439	1 362	2 000	2 000
Palvelimien määrä	108	98	112	145	145
Virtuaalipalvelimien määrä	190	170	258	220	230
Työasemien ja kannettavien tietokoneiden määrä	5 034	6 053	7 600	8 000	8 400
Velkaneuvonnan jonotusaika	36 päivää	22 päivää	25 päivää	30 päivää	26 päivää

TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000€
Toimintatulot	2 194	1 932	3 196
Toimintamenot yhteensä	-6 327	-11 292	-11 318
Toimintakate	-4 133	-9 360	-8 122

Henkilöstö henkilöstötyövuosissa 2015-2017

	31.5.2015	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	65,1	185,7	186,2	188,2
- kokoaikaiset		175	177	184
- osa-aikaiset		10,7	9,2	4,2
Määräaikaiset	7,8	14,8	14,4	9,8
- kokoaikaiset		14	14	9
- osa-aikaiset		0,8	0,4	0,8

Tilinpäätöksen palkat ja palkkiot 2015 luku on verrannollinen henkilöstön määrätiedon 31.5.2015 kanssa. Tukipalvelu-uudistuksen henkilöstösiirrot toteutettiin pääosin 1.6.2015 lukien. Henkilöstön kokonaislukumäärä joulukuussa 2015 oli 212, joista vakituisia 192 ja määräaikaista 20.

Hallintopalvelut hoitaa myös kaupungin ylimmän johdon ja johdon tuen henkilöstö- ja muut käytännön asia ja he osallistuvat Hallintopalveluiden työpaikkakokouksiin ja muihin tilaisuuksiin. Näitä viranhaltijoita oli vuoden 2015 lopussa yhteensä 14. Kaupungin ylimpään johtoon kuuluu 4 viranhaltijaa; kaupunginjohtaja ja 3 toimialajohtajaa ja johdon tukeen kuului tuolloin 10 asiantuntijaa (kaupunginlakimies, erityisasiantuntijat, controllerit ja sisäiset tarkastajat).

133 HENKILÖSTÖPALVELUT

Toiminta-ajatus

Kaupungin henkilöstöpalveluiden toiminta-ajatuksena on huolehtia siitä, että kaupungilla on osaava, hyvinvoiva ja oikein mitoitettu henkilökunta, joka tuottaa ja järjestää laadukkaita palveluja riittävästi ja taloudellisesti. Henkilöstöpalveluiden asiantuntijapalvelut mahdollistavat hyvän työn tekemisen ja tukevat laadukkaiden palveluiden tuottamista kuntalaisille.

Henkilöstöpalvelut tukee ja ohjaa työpaikkoja henkilöstöhallinnollisissa kysymyksissä, toiminnoissa ja päätöksissä ja muutoksessa.

Palvelusuunnitelma ja toiminnan painopistealueet

Henkilöstöpalveluiden tehtävänä on tukea kaupungin strategian toteutumista.

Tavoitteena on tukipalveluorganisaatiolla toteuttaa asiakaslähtöistä palvelukulttuuria ja päivittää henkilöstöohjelma yhdessä toimialojen kanssa.

Parannetaan johdon ja esimiesten valmiuksia johtamisessa laatimalla strategisen työhyvinvointijohtamisen malli.

Tuetaan toimialoja ennakoivan henkilöstösuunnittelun toimeenpanossa, jotta voidaan varmistaa, että Vaasan kaupungilla työskentelee oikein mitoitettu ja osaava henkilöstö.

Hr-prosessien tehostaminen osana keskushallinnon tukipalveluiden säästösuunnitelmaa.

Vaikuttavuustavoitteet

Palvelua ja toiminnan laatua seurataan ja kehitetään koko tulosalueella säännöllisesti yhdessä asiakkaan kanssa.

Kehitetään HR:n mittareita toiminnan vaikuttavuuden seurantaan.

Toteutetaan keskushallinnon tukipalveluiden yhteinen palvelukysely uuden palvelukonseptin toimivuudesta.

Toteutetaan tuloalueen htv-säästösuunnitelmaa v. 2017–2020.

Tavoitteet

Henkilöstöraportissa raportoidaan tavoitteiden saavuttamisessa sekä yleisjaostossa toimintavuoden aikana.

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	1 830	1 814	1 921
Toimintamenot	- 5 503	- 6 242	- 6 225
Toimintakate	- 3 673	- 4 428	- 4 304

Henkilöstö 2015–2017

Henkilöstö	31.5.2015	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	38,15	55,25	56,76	57,05
– kokoaikaiset	37	53	55	53
– osa-aikaiset	1,15	2,25	1,76	4,05
Määräaikaiset	6,15	2,25	1	2
– kokoaikaiset	5	2	1	2
– osa-aikaiset	1,15	0,25	0	0

Vakinaisissa, kokoaikaisissa on mukana 3 työsuojeluvaltuutettua ja 4 pääluottamusmiestä, koska heidän palkkamäärärahansa sisältyvät henkilöstöpalveluiden budjettiin. Vuonna 2017 yksi kolmesta työsuojeluvaltuutetusta on kokoaikainen määräaikainen.

134 TALOUS- JA OMISTAJAOHJAUS

Toiminta-ajatus

Talous- ja omistajaohjauksen toiminta-ajatuksena on toimiminen kaupunginhallituksen alaisena organisaationa kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan keskitettynä talouden ja konserniohjauksen suunnittelu-, ohjaus ja toimeenpanoelimenä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Tulosalue vastaa lisäksi konserniohjauksesta ja kaupungin (sisältäen liikelaitokset ja erikseen sovitut konserniyhteisöt) taloushallinnon kehittämisestä sekä vastaa talouspalveluiden ja hankintapalveluiden tuottamisesta. Yksikkö ohjaa ja arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan tilaa.

Toimintaympäristö 2017-2020

Talous- ja omistajaohjaus seuraa ja valmistelee osaltaan uusien säädösten muutosvaikutuksia kaupunkiorganisaatiossa. Tärkeimmät lakiuudistukset ovat uusi kuntalaki ja hankintalaki. Lisäksi talous- ja omistajaohjaus seuraa valtakunnallisen aluehallintouudistuksen edistymistä. Talous- ja omistajaohjaus jatkaa hallinnollisten uudistusten toimeenpanoa kaupunkiorganisaatiossa. Tulosalueella jatketaan tukipalvelu-uudistuksen toimeenpanotyötä. Pääpaino siirtyy toimintaprosessien uudistamiseen tietojärjestelmiä hyödyntäen. Tietojärjestelmien hyödyntämiseen ja toimintaprosessien automatisointiin liittyy huomattava tehostamispotentiaali tulevien vuosien aikana. Toimintaprosessien ja tietojärjestelmien kehittäminen on useampana vuonna ollut tulosalueen talousarviotavoitteina ja mm. kaupungin laskutustoiminnan uudistaminen on tärkeä hanke tästä näkökulmasta vuoden 2017 aikana. Myös muita taloushallinnon prosesseja ja hankintaprosesseja kehitetään tietojärjestelmiä hyödyntäen.

Henkilöstösuunnittelu ja henkilöstöpolitiikka on tärkeä osa tulosalueen toiminnan suunnittelua. Tulosalueen työtehtävät ovat hyvin pitkälle asiantuntijatyötä, jotka vaativat syvällistä asiantuntemusta kaupunkiorganisaatiosta ja sen eri toiminnallisista prosesseista. Osaamisen ylläpitäminen, rekrytointien onnistuminen ja onnistunut henkilöstösuunnittelu ovat avaintekijöitä tulosalueen henkilöstöpolitiikassa.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Ostolaskut (Rondo)	127 873	119 750	122 191	117 420	119 000
Myyntilaskut (Pro eLaskutus)	194 263	218 752	208 772	209 500	203 500
Sisäiset laskut (Rondo / Pro e)	23 932	24 824	19 642	19 000	19 000

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot yhteensä	651	439	1 383
Toimintamenot yhteensä	-4 575	-7 133	-7 100
Toimintakate	-3 924	-6 694	-5 717

Henkilöstö 2014-2017

Henkilöstö	31.12.2014	31.12.2015	TA 2016	TA es 2017
Vakituiset				
- kokoaikaiset	45	42	96 (42)	95
- osa-aikaiset	4	4	6 (6)	5
Määräaikaiset				
- kokoaikaiset	4	2	2 (1)	2
- osa-aikaiset		1	1 (-)	-

135 KAUPUNKIKEHITYS**Toiminnan kuvaus**

Kaupunkikehitys edistää kaupungin ja alueen vetovoimaisuutta ja asukkaiden elämän edellytysten parantamista harjoittamalla aktiivista elinvoimapolitiikkaa, huolehtimalla aluekehitys- ja seutuyhteistyöstä sekä osallistumalla alue- ja kaupunkipolitiikkaan myös valtakunnallisella tasolla. Kaupunkikehitys osallistuu organisaation, hallinnon ja strategiaprosessin kehittämiseen ja toimeenpanoon. Kaupunkikehitys tuottaa tieto- ja tilastomateriaalia, kehittää uusia kansainvälisiä yhteyksiä sekä hoitaa esteettömyyteen liittyviä tehtäviä, seuraa ja tiedottaa organisaation ulkopuolisista rahoitusmahdollisuuksista ja on aktiivinen sekä kansallisissa että kansainvälisissä verkostoissa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kaupunkikehitys toteuttaa osaltaan kaupunkistrategiassa asetettuja elinkeinopoliittisia tavoitteita ja osallistuu vaikuttavasti hallinnon uudistuksien toteuttamiseen (mm. luottamushenkilöorganisaatio- ja hallintosääntötyö) sekä organisaation rakenteiden, kaupungin strategian ja poikkihallinnollisten prosessien tukemiseen, kehittämiseen ja toteuttamiseen. Kasvusopimukseen liittyvät hankkeet työestetään AIKO-rahoituksella yhdessä seututoimijoiden kanssa. INKA (Innovatiiviset kaupungit) – ohjelma jatkuu vuosina 2017–2020, ”Kestävät energia-ratkaisut” -teeman mukaisia hankkeita työestetään edelleen. Maakunta- ja sote-uudistuksen aiheuttamien toimenpiteiden arviointiin ja suunnitteluun osallistutaan aktiivisesti. Kaupunkikehitys koordinoi myös seudullisen elinvoimastrategian toimeenpanoa sekä johtaa kaupungin ilmasto- ja energiaohjelman toimeenpanoa. Kaupunkikehitys on aktiivisesti ja kokonaisvaltaisesti mukana kehittämässä kaupunkia ja ympäröivää seutua.

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	-98	0	74
Toimintamenot	-961	-1 007	-1 000
Toimintakate	-1 059	-1 007	-926

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	11,6	11,6	11,6
- kokoaikaiset	11	11	11
- osa-aikaiset	0,6	0,6	0,6
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset			

136 KAAVOITUS

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaikuttavuustavoitteet

-Sujuva, oikeudenmukainen ja vuorovaikutteinen kaavoitus.
 -Kaavoitus pyrkii työllään turvalliseen, terveelliseen, viihtyisään, ekologisesti toimivaan, omaleimaiseen ja vetovoimaiseen ympäristöön, joka pitää nykyiset asukkaat ja toimijat ja houkuttelee lisää asukkaita, yrityksiä ja matkailijoita Vaasaan.

Tuotantotavoitteet

-Asemakaavavarantojen tavoitteet asunto- ja työpaikkamäärille per vuosi on asetettu maankäytön toteuttamishjelmaan. Kehitystä tukevan kaavavarannon turvaaminen huomioidaan kaavoituskatsauksessa ja kehitysprojekteihin varautumisessa.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Tehdään vuosittain kaavojen vanhentuneisuuden arviointi ja tehdään arviointi vanhentuneiden asemakaavojen kaavamuutoksen kiireellisyydestä.

Kaupungilla on valmiina kolmen vuoden asuinrakentamisen kaavavaranto, vuosittain on asemakaavojen kautta mahdollista rakentaa AK:ta 20 000 krs-m², AP:ta ja AR:ää yhteensä 5 000 krs-m² ja AO:ta 80 omakotitaloa.

Kaavamuutoshankkeita on yli 50 prosenttia kaavahankkeiden kokonaisrakennusoikeudesta.

Valmistellaan päätöksentekoon kaupungille periaate, jossa jo rakennettu kyläalue voidaan asemakaavoittaa ilman, että kaikki kustannukset lankeavat kaupungille.

Vuosittain myönnettyjen suunnittelutarveratkaisujen määrä pienenee.

Vuosittaiset yleis- ja asemakaavatasoiset luontoinventoinnit vastaavat kaavoituksen tarpeita.

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Kaavoituksen menot asukasta kohti	34,37	33,64	29,61

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	76	47	60
Toimintamenot	-1 910	-2 130	-2 018
Toimintakate	-1 834	-2 083	-1 958

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	27,6	24,6	23,6
- kokoaikaiset	27	24	23
- osa-aikaiset	0,6	0,6	0,6
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset			

140 AVUSTUKSET

Tulosalueen määräraha yhteensä 1 174 000 euroa sisältää määrärahat:

- avustuksiin 707 000 euroa
- Vaasan osaamisperustan vahvistamiseen 467 000 euroa
- muiden avustusten jaosta päättää kaupunginhallitus erillispäätöksellä. Muut avustukset sisältää mm. avustuksen Myllynranta Koy:n kiinteistöveroon.

Avustukset:	2015	2016	2017
Vaasan Kesäyliopisto	50 000	50 000	30 000
Korsholman musiikkijuhlat	40 000	40 000	37 000
Vaasanseudun Urheiluakatemiesäätiö ry	30 000	30 000	30 000
lisäksi kaupungin rahoitusosuus Liikkuva koulu – hankkeeseen	10 000	10 000	10 000
Vaasan Oopperasäätiö, yhteistyösopimuksen mukainen tuotanto	40 000	40 000	40 000
Vaasassa vuoden aikana järjestettäviin tapahtumiin	55 000	50 000	50 000
IB – opetus	50 000	50 000	50 000
Vaasan Liikekeskusta ry, keskustan kehittäminen	30 000	30 000	0
	2015	2016	2017
Asukasyhdistyksille annettavat avustukset	20 000	20 000	20 000
Muut avustukset, talousarviomääräraha *)	211 000	190 000	240 000
Rock-tapahtuma	10 000	10 000	0
Korkeakoulujen kehittämistoimintaan			200 000
Yhteensä	546 000	520 000	707 000

*) Muut avustukset on budjetoitu Kh:n päätöksen 29.4.2013 mukaisesti. Talousarviomäärärahaan sisältyy yleisen avustusrahaston sääntöjen mukainen käytettävissä oleva arvioitu tuotto, 2016 TA 40 000 € ja 2017 TA 40 000.

Vaasan osaamisperustan vahvistaminen

- sisältää 467 000 euroa voimassa olevien sopimusten mukaisiin lahjoitusprofessuureihin ja tutkimustoimintaan

Lahjoitusprofessuurien ja tutkimustoiminnan määrärahat 2015-2017 ovat seuraavat:

	2015	2016	2017
Vaasan yliopisto, energiatekniikan professuurit.(osarah.)	80 000	80 000	80 000
Vaasan yliopisto, kielikylpy pedagogiikan professuuriin Vaasassa	100 000	100 000	100 000
Vaasan yliopisto, älyverkko-professuuri		30 000	30 000
Åbo Akademi Vasa, uudet digitaaliset mediat kehityshanke	40 000	40 000	40 000
Åbo Akademi Vasa, yhteiskunta- ja hoitotieteellisen tiede-	46 000	46 000	46 000

kunnan/joukkoviestinnän yhteen virkaan (osarahoitus)			
Åbo Akademi Vasa, Hyvinvoinnin professuuri (osarah.)	20 000	20 000	20 000
Chydenius-instituutti, Vaasassa järjestettävään sosiaalityön koulutukseen	55 000	55 000	55 000
Helsingin yliopisto, Vaasassa järjestettävään oikeustieteelliseen koulutukseen	66 000	66 000	66 000
Svenska Social- och kommunalhögskolan, sosiaalityön maisterikoulutus	30 000	30 000	30 000
Muova, markkinalähtöinen muotoilu	10 000	0	0
Yhteensä	447 000	467 000	467 000

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	40	40	40
Toimintamenot	-1 162	-967	-1 174
Toimintakate	-1 122	-927	-1 134

141 JÄSENMAKSUT

Määräraha 417 000 € sisältää seuraavat keskushallinnon maksamat yhdistysten ja yhteisöjen jäsenmaksut: Elävä Kaupunkikeskusta ry, Gramex ry, Kasitie ry, Kopioisto ry, Kunnallinen työmarkkinalaitos, Kunnallistieteen yhdistys, Kuntaliitto, Merenkurkun Maailmanperintö ry, Merenkurkun neuvosto, Nordic City Network, Pohjanmaan kauppakamari, Pohjanmaan Pelastusalan liitto, Pohjola - Norden Pohjanmaan piiri, Suomen Kotiseutuliitto, Suomen Sininen tie, Rakli ry, Teosto ry, Svenska Österbottens räddningsförbund, Union of Baltic cities, Vaasan Kesäyliopisto, Vaasan yrittäjät, Viexpo ja Österbottens Företagarförening.

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-412	-406	-417
Toimintakate	-412	-406	-417

142 OSUUDET

Kuntayhtymät

- Vaasanseudun Areenat 1 187 000 euroa. Määräraha sisältää kuntayhtymän alijäämästä Vaasan osuuden 1.035 000 €, taksatukea yhteensä 100 000 euroa Vaasan Sportin juniorit ry:lle, Vaasan luistinkerho ry:lle, Vasa Team Skaters ry:lle ja Waasa Red Ducks-junioreille, 12 000 euroa Botniahallin ja hallin tekonurmen vuorojen ostoon Mustasaaren kiintiöstä tai taksatukeen sekä 40 000 euroa jäähallin vuorojen ostoon Mustasaaren kiintiöstä.
- Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur 920 000 euroa (summaan sisältyy osuus Wasa Teaterista ja kulttuuritoiminnasta).
- Pohjanmaan liitto 1 192 000 euroa.

Muut

- Vaasan osuus maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen menoista 70 000 €.
- Vaasanseudun Kehitys Oy, VASEK 947 000 €.
- Vaasan Seudun Matkailu Oy, yhteensä 259 000 €

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	43	0	0
Toimintamenot	-4 778	-4 512	-4 575
Toimintakate	-4 735	-4 512	-4 575

143 VARAUSMÄÄRÄRAHAT

Tulosalueen määräraha sisältää mm. seuraavat:

Palkka- ja henkilöstömenoihin liittyvät varaukset

- Toimielinrakenteen muutoksesta johtuen 793 000 euroa luottamushenkilöpalkkioihin, joka jaetaan toimielinten määrärahoihin, kun kokoonpanot ja toiminta ovat selvillä.
- lomapalkkajaksotuksen muutos 0,2 milj. euroa
- uudelleensijoitustoimintaan 0,3 milj. euroa.

Tuloeränä palkkavaraukseen sisältyvät sairausvakuutuskorvaukset. Näiden budjetointia muutettiin 2012 talousarviossa. Korvaukset budjetoidaan yhtenä eränä palkkavaraukseen tuloksi (lukuun ottamatta liikelaitoksia ja nettoyksiköitä). Vuoden aikana saatavat korvaukset kirjataan entiseen tapaan hallintokunnille palkkamenon vähennykseksi.

Hallintokunnissa tapahtuvaa tulojen alibudjetointia kattamassa on 300.000 ennalta arvaamaton tuloarvio.

Kansainväliseen yhteistyöhön yhteensä 382 000 euroa, joka sisältää

- EU ja pohjoismainen yhteistyö 67 000 euroa (tyks 1274)
- ESR-, Botnia-Atlantica yms. hankkeiden ja EU Midway Alignment kuntarahoitusosuudet yhteensä 315 000 euroa (tyks 1275).

Varauksena projekteihin ja projektiluonteisiin kohteisiin (tyks 1270) sisältyy esitykseen mm:

- varauksena vastinrahoihin 272 000 euroa. Summa sisältää varauksen mm. Euroopan Aluekehitysrahaston (EAKR) vastinrahoitukseen.
- AIKO, kunnan rahoitusosuutena 150 000 €
- Varauksena mm. Suomi 100-juhlavuoden valmisteluihin, EnergyWeekin järjestelyihin, kouluviestikarnevaaliin, EurooppaCupin järjestelyihin on 111 000 €.

Vaasa-Vähäkyrö kuntaliitokseen liittyen on varausmäärärahoihin budjetoitu tuloeränä kompensatio kuntaliitoksesta johtuvaan valtionosuuden menetykseen 1 006 300 €.

Keskushallinnon kehittämisprojekteihin (tyks 1276) varataan 570 000 euroa seuraavasti:

- viestintätoimenpiteisiin 240 000 euroa
- alueelliseen rakennemuutoksen ja kehittämisen edellyttämiin selvityksiin 140 000 euroa
- kaupunginhallituksen varausmääräraha 70 000 euroa
- kohdentamattomiin avustuksiin, joilla tuetaan infraan liittyviä hankkeita, joissa vastuu tekemisestä on kolmannella osapuolella 40 000 euroa
- prosessien kehittämiseen 20 000 €
- Keskushallinnon kehittämisraha 60 000 €.

Kehittämisrahan käyttösuunnitelman hyväksyy kaupunginhallituksen yleisjaosto.

Matkailun kehittämiseen ja edistämiseen 90 000 euroa. Määräraha on varattu toimenpiteisiin, jotka edistävät Vaasan matkailua, kuten esim. kongressi- ja tapahtumahankinta, tuotekehitys, sekä muut matkailun edistämishankkeet.

Maakauppojen ja vuokra-alueiden lunastuksen yhteydessä tulleiden rakennusten ja rakenteiden ylläpito-, korjaus-, hallinto- ja purkukustannuksiin on varattu 600 000 euroa.

Elisa-stadionin hallinnointiin liittyen on varauduttu 150 000 euron nettomenoon. Rahoitus kattaa mahdollisen toiminnallisen alijäämän kattamisen ja suunnitelman mukaiset poistot.

Varaus uusien investointien käyttötalousvaikutuksiin (370 000 euroa) sisältää määrärahat vuoden aikana valmistuvien investointikohteiden uusiin käyttötalousmenoihin.

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	3 771	4 763	3 426
Toimintamenot	-4 891	-2 542	-1 830
Toimintakate	-1 120	2 221	1 596

144 KESKITETYSTI HALLINNOITAVAT KUSTANNUKSET

Tulosalueen määräraha sisältää:

- eläkemenoperusteinen eläkemaksu 7,4 milj. euroa
- varhaiseläkemaksu 1,5 milj. euroa
- kaupungin suoraan maksamat eläkkeet 200 000 euroa
- lakisääteinen tapaturmavakuutusmaksu 0,4 milj. euroa (maksu kohdistetaan palkkojen suhteessa muille hallintokunnille paitsi Pohjanmaan pelastuslaitokselle, jolla on oma lakisääteinen tapaturmavakuutus)
- Riskien hallintaan on varattu yhteensä 133 000 euroa. Liikelaitoksille ja nettoyksiköille kohdistetaan niiden osuus palo- ja vastuuvakuutusmaksuista, tähän kohtaan budjetoidaan muiden hallintokuntien osuudet. Lisäksi määrärahaan sisältyy varaus niihin kaupungin omalla vastuulla oleviin vahingonkorvauksiin, joita ei rahoiteta vahinkorahastosta.
- Atk-laitteiden hankintaan hallintokunnille, joilla ei ole siihen erillistä määrärahaa, on varattu 60 000 euroa.

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-7 310	-9 428	-8 833
Toimintakate	-7 310	-9 428	-8 833

145 TYÖLLISTÄMINEN

Toiminta-ajatus

Työllistämisen toiminta-ajatuksena on vaasalaisten pitkäaikaistyöttömien palkkatukityöllistäminen, jatkokulkujen tarjoaminen, yritysten työllistämisen tukeminen, nuorten kesätyöllistäminen sekä siviilipalveluspaikkojen tarjoaminen vaasalaisille siviilipalveluvelvollisille.

Vuonna 2014 tehty kaupungin työllistämistoiminnan rakenteellinen selvitystyö on tarkoitus päivittää vastaamaan työllistämisen toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia.

Palvelusuunnitelma

Työllistämispalvelut kehittää työllisyydenhoitoa yhdessä kaupungin tulosalueiden, 3.sektorin ja alueen yritysten kanssa. Kaupungissa on toimiva työllistämispolku, joka tarjoaa sekä matalan kynnyksen toimintaa että haastavampaa palkkatuetta työtä. Työllistämispolku toimii asiakkaille

sekä aktivoivana että työmarkkinoille juurruttavana mallina. Kaupungin työllisyydenhoidon pääpaino on pitkäaikaistyöttömissä.

Työllistämispalvelut on tehnyt viime vuodesta alkaen tuloksellista yhteistyötä sosiaalityö- ja perhepalvelut -tulosalueen kanssa kuntouttavan työtoiminnan järjestämisessä. Yhteistyössä on panostettu ns. matalan kynnyksen toimintaan ja se on näkynyt asiakasmäärien ja toimintapäivien sekä aktivointiasteen nousuna. Yhteistyötä tiivistetään ja kehitetään edelleen.

Vuonna 2014 tehty kaupungin työllistämistoiminnan rakenteellinen selvitystyö on tarkoitus päivittää vastaamaan työllistämisen toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia. Esitys tuodaan kaupunginhallitukseen 11/2016.

Työllistämispalveluiden tunnusluvut on 5/2015 lähtien kerätty omaan raporttiin ”työllisyydenhoidon tunnusluvut”. Raportti antaa kokonaiskuvan kaupungin toimenpiteistä pitkäaikaistyöttömyyden hoidossa. Raportti annetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle vähintään 2 kertaa vuodessa.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suoritteet	TP 2014 hlöt	TP 2015 hlöt	TA 2016 hlöt	TA 2017 hlöt
Uudet palkkatuella työllistetyt	166	181	160 ¹	160
Asiakkaat kuntouttavassa työtoiminnassa (eri henkilöt)	145	363	300	300
Kesätyöntekijät (sis. kesäduunisetelit)	470	454	470	490

Tunnusluvut	TP 2015 €	TA 2016 €	TA 2017 €
Säästö yhden henkilön palkkaamisesta palkkatuella ²	12 622	12 485	12 500
Kuntouttava työtoiminta, kuukausikohtainen säästö per hlö	60	15	30

TULOSLASKELMA	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	27	700	900
Toimintamenot	-1 673	-4 275	-4 435
Toimintakate	-1 646	-3 575	-3 535

Työllistämisen tulosityksikön määräraha on nettomääräisesti sitova. Kesätyöllistämisen ja Jupiter säätiön määräraha on bruttomääräisesti sitova.

Henkilöstö 2015–2017

Henkilöstö	31.5.2015	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset				
- kokoaikaiset	1	1	1	1
- osa-aikaiset				

¹ Palkkatuetussa työssä olevien henkilöiden määrä jää pienemmäksi vuonna 2016 ja 2017 verrattuna vuoteen 2015. Tämä johtuu Jupiter-säätiön ostopalvelusopimuksen korotuksesta (+136.000 €) ja kesätyömäärärahojen korotuksesta (+ 30.000 €).

² Säästö kattaa 3v 1kk työsuhteen jälkeistä aikaa, jona aikana kunta ei maksa työmarkkinatuen kuntaosuutta.

Määräaikaiset				
- kokoaikaiset	1	1	2,85	3
- osa-aikaiset				

146 OSUUDET ERIYTETYSSÄ KIRJANPIDOSSA OLEVIIN LIIKELAITOKSIIN SEKÄ LIIKE- JA MAKSUPALVELUTOIMINTAAN KOHDISTETTAVAT KUSTANNUKSET

Tulosalueen määräraha sisältää:

- Vaasan kaupungin osuuden pelastustoimen menoista, 4,9 milj. euroa. Pohjanmaan pelastuslaitos toimii liikelaitoksena ja sen talousarvio esitetään kohdassa liikelaitokset.
- määrärahan johtokeskuksen sisäiseen vuokramenoon ja muihin menoihin sekä osuuden valmiussuunnittelun palkkausmenoista
- palovesilaitteiden rakentamisesta ja huollosta Vaasan Vedelle maksettava korvaus 40 000 euroa

Tulosalueen tulot muodostuvat liike- ja maksupalvelutoimintaan sekä tuotannollisiin tukipalveluihin kohdistettavista yleishallinnon ja muista kustannuksista.

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	2 482	2 450	2 499
Toimintamenot	-4 818	-4 997	-5 116
Toimintakate	-2 336	-2 547	-2 617

VÄHÄNKYRÖN ALUELAUTAKUNTA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	375	386	409
Toimintamenot	- 896	- 865	- 820
Toimintakate	- 521	- 479	- 411

Aluelautakunta toimii Vähäncyron alueen palvelujen, yhdyskuntarakenteen ja asumisviihtyvyyden parantamiseksi sekä lähidemokratian edistämiseksi.

Vaikuttavuustavoitteena on tehtyjen esitysten ja aloitteiden eteneminen sekä alueella olevan asiantuntemuksen hyödyntäminen päätöksenteossa.

150 LAUTAKUNNAN HALLINTO JA YHTEISET

Hallinto osallistuu aktiivisesti aluetta koskevien asioiden esille nostamiseen, valmisteluun ja päätöksentekoon yhteistyössä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa kaupungin ja Vähäncyron alueen vetovoimaisuuden lisäämiseksi ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	8	0	6
Toimintamenot	- 397	- 310	- 283
Toimintakate	- 389	- 310	- 277

Erillisavustuksiin on varattu 50.000 €.

151 YHTEISPALVELUPISTE VÄHÄKYRÖ

Yhteis palvelupisteestä saa henkilökohtaista palvelua, myös vuokra-asuntoasioissa ja se toimii ennakkoon enestyspaikkana.

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	76	72	93
Toimintamenot	- 173	- 199	- 189
Toimintakate	- 97	- 127	- 96

152 KYRÖNMAAN TYÖPAJA ARPEETI

Arpeeti tuottaa palveluja, jotka tukevat vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien arkea ja työelämään siirtymistä.

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	291	314	310
Toimintamenot	- 326	- 355	- 348
Toimintakate	- 35	- 41	- 38

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Järjestettyjen tilaisuuksien lkm	3	10	8	8	10
Palvelu- ja neuvontatapahtumat (henkilökohtaiset käynnit, puhelin, sähköposti, muu)		6 701	3 951	3 350	4 700
Työpajatoimintaan osallistuvat ja työpäivät, lkm	62 3 797	57 3 414	66 3 372	50 3 500	60 3 700
Aluelautakunnan kokoukset	15	13	10	9	6
Asioiden lukumäärä	128	106	92	80	50

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Vuokratalojen käyttöaste	96,4 %		
Työpajapäivän kustannus	47,58	57,80	55,00
Toimintamenot €/asukas	56,74	68,20	60,00
Aluelautakunta / Hallinto ja yhteiset	36,06	34,10	39,00
Yhteis palvelupiste	20,68	34,10	21,00

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset			
- kokoaikaiset	4	4	7
- osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset	6	6	3
- osa-aikaiset			

PERUSTURVAN TOIMIALA

Toimialan kuvaus

Perusturvan toimialaan kuuluvat sosiaali- ja terveystoimen palvelut; sosiaali- ja perhepalvelut, vanhusten palvelut sekä terveyspalvelut mukaan lukien terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen, erikoissairaanhoidon ja työterveyshuollon.

Toimialan toiminnan painopisteet 2017-2019

Sote- ja maakuntauudistukseen valmistautuminen

Hallituksen esityksen tarkoituksena on perustaa uudet maakunnat 1.7.2017 alkaen ja säätää niiden hallinnosta ja taloudesta. Lisäksi tarkoituksena on siirtää sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu kunnilta maakunnille 1.1.2019 sekä säätää maakuntien rahoituksesta, rahoituksen keräämisen veroperusteista, uudesta kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmästä, uudistuksen voimaantulosta, henkilöstön asemasta ja omaisuusjärjestelyistä. Esitysluonnokseen sisältyvät myös alustavat kuntakohtaiset laskelmat uudistusten kuntatalousvaikutuksista.

Sote- ja maakuntauudistuksen tarkoituksena on nykyaikaistaa palveluja ja parantaa julkisen talouden kestävyttä. Uudistuksella luodaan edellytykset Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon tulevaisuuden mallille. Kaikki julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut kootaan yhden vahvan johdon eli maakunnan alaisuuteen. Uusissa maakunnissa otetaan käyttöön tehokkaimmat ja vaikuttavimmat toimintatavat, jotta palvelut voitaisiin tuottaa vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti. Palvelut integroidaan asiakaskeskeisesti ihmisten tarpeiden mukaisesti. Tavoitteena on pienentää eroja ihmisten hyvinvoinnissa ja taittaa kustannusten kasvua.

Pohjanmaan maakunnassa noudatetaan valmistelussa maakuntauudistuksen ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toimeenpanossa Valtiovarainministeriön (VM) ja sosiaali- ja terveysministeriön (STM) 26.5.2016 kirjeen ja sen liitteenä olleen muistion mukaan maakuntauudistuksen ja sosiaali- ja terveydenhuollon (SOTE) uudistuksen toimeenpano jakautuu neljään vaiheeseen seuraavasti:

1. Esivalmistelu (1.7.2017 saakka)
2. Maakunnan toimintaa valmisteleva väliaikaishallinto (väliaikainen valmistelutoimielin; 1.7.2017–1.3.2018)
3. Maakunnan käynnistämisvaihe (1.3.2018–31.12.2018)
4. Uuden maakunnan ensimmäinen varsinainen toimintakausi (1.1.2019 alkaen).

Nyt käynnistyneen esivalmistelun tavoitteena on Pohjanmaan maakunnan toimintaedellytysten luominen ja maakuntauudistuksessa luotavan monialaisen kokonaisuuden toimeenpaneminen. Maakuntien toiminnan yleinen valmistelu ei muuta jo vireillä olevaa Pohjanmaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelua. Kuitenkin sekä sote-valmistelu että maakuntauudistuksen esivalmistelu tulee sovittaa yhteen.

Esivalmisteluvaiheessa luodaan edellytykset tehtävien ja omaisuuden siirtämiselle uusille maakunnille sekä uusien maakuntien toiminnan käynnistämiseksi.

Toimialan valtuustoon nähdn sitovista tavoitteista johdetut toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Mittarit	Toimenpiteet
Hyvinvoivat kuntalaiset	Avainmittarit on nimetty koko kaupungin osalta	Sähköisen hyvinvointikertomuksen käytön kehittäminen yli hallintokuntarajojen, toimenpideohjelma, valtuutetuille katseluoikeus sähköiseen hyvinvointikertomukseen, mukanaolo hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yksikön valmistelussa
Kustannusten hallinta/vähentäminen	Perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon kustannukset e/ asukas ja suhde erikoissairaanhoidon kustannuksiin e/ asukas	Kuntalaisen omatoimisuuden lisääminen, varhainen puuttuminen ja ennaltaehkäisy, palvelut kotiin, pitkäaikaishoidon tuottaminen palveluasumisessa, palveluverkon optimointi, uudet toimintatavat ja sähköiset palvelut, palveluiden tuotteistus ja hinnoittelu
Osaava ja riittävä henkilökunta	Pätevät hakijat/ haku Pätevä henkilö/ vakanssi Koulutusmääräraha/ palkkamenot Henkilöstömitoitus palveluittain	Hyvien työolosuhteiden ja palkkauksen edistäminen, koulutusmäärärahat suositusten ja tarpeen mukaiset
Valmistautuminen sote-uudistukseen		Suunnittelun ja valmistelun riittävä resursointi
Oikein mitoitettut palvelut	Määräajat ja suositukset toteutuvat, käyttöaste	Resurssien uudelleenkohdennus, uudet toimintatavat, asiakaskriteerien täsmentäminen
Asiakkaan osallisuuden ja autonomian lisääminen	Tehdyt hoito- ja palvelusuunnitelmat, tehdyt asiakaskyselyt, reklamaatioiden määrä	Selkeät toimintaprosessit toteutukseen, asiakasraatien ja kokemusasiantuntijoiden käyttäminen palvelujen suunnittelussa, arvioinnissa ja kehittämisessä
Kumppanien ja yksityisen sektorin kanssa tapahtuva strateginen kehittäminen	Osuudet palvelutuotannossa tulosalueittain	Määritellään mitä palveluja ja missä laajuudessa voidaan järjestää ostopalveluna, luodaan pelisääntöjä yhteistoimintaan

Toimialan budjettirahoitteiset tehtävät

- Yhteiset ja tekniset tukipalvelut
- Sosiaalityö ja perhepalvelut
- Koti- ja laitoshoido
- Terveyspalvelut
- Erikoissairaanhoido

TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	32 507	33 290	29 793
Toimintamenot	-260 487	-250 707	-241 956
Toimintakate	-227 302	-217 415	-212 163

Toimialan kohderahoitteiset tehtävät

- Laihian yhteistoiminta-alue

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	5 751	5 986	6 037
Toimintamenot	-5 751	-5 986	-6 037
Toimintakate	0	0	0

Toimialan liikelaitokset

- Vaasan aluetyöterveys

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	4 712	5 481	5 758
Toimintamenot	- 4 567	- 5 356	- 5 621
Toimintakate	145	125	137

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	1 580,9	1 606,34	*)
- kokoaikaiset	1 518	1 548	*)
- osa-aikaiset	62,9	58,34	*)
Määräaikaiset	525,5	452,18	*)
- kokoaikaiset	430	384	*)
- osa-aikaiset	95,5	68,18	*)

*) Tietoja puuttuu tulosalueilta

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	38 407	36 747	35 830
Toimintamenot	-264 030	-254 102	-247 992
Toimintakate	-225 623	-217 355	-212 162

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on järjestää vaasalaisille ja sopimuksen mukaan yhteistoiminta-alueen asukkaille hyvän elämän edellyttämät sosiaali- ja terveystoimen palvelut sekä ennaltaehkäistä sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien syntymistä yhdessä asukkaiden, eri hallintokuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

200 SOSIAALI – JA TERVEYSTOIMEN YHTEISET SEKÄ TEKNISET TUKIPALVELUT

Toimialan yhteiset sisältävät menoja ja tuloja, joita ei voi siirtää keskushallintoon eikä toiminnallisille tulosalueille. Lisäksi toimialan kehittämispalvelut projekteineen kuuluvat tulosalueeseen. Teknisiin tukipalveluihin kuuluvat vaate- ja siivoushuolto, huolto, erikoishuolto sekä turvallisuuspalvelut ja tekninen isännöinti.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Tulosalue pyrkii toteuttamaan tekniset tukipalvelut annettujen resurssien mukaan laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti, sekä ns. yhteisten palvelujen avulla mahdollistamaan osaltaan keskushallintovetoisesti toteutettavat hallinnolliset tukipalvelut. Kehittämispalveluissa on painopisteenä tulevan SOTE-uudistuksen suunnittelu paikallisesti. Edelleen tullaan panostamaan turvallisuuden takaamiseen ja parantamiseen toimipisteissämme. Siivoushuollossa on päätavoitteena jatkossakin hygieniatason pitäminen korkealla, palvelut ollaan kaupungilla keskittämässä.

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016 **	TA 2017**
€/asukas, netto/tekniset tukipalvelut yhteensä	33,04	34,27 1)	34,78 2)
€/asukas, netto/yhteiset palvelut	*	13,38	12,77

*tukipalvelu-uudistuksen vuoksi ei verrattavissa **yhteisissä palveluissa menot, tulot ja henkilöstö on huomioitu siltä osin, kun ne ovat jääneet toimialalle, sis. kehyyksiin

- 1) kasvu johtuu vakanssien ja/tai tehtävien siirrosta muilta tulosalueilta (5 työntekijää) siivoushuoltoon ja erikoishuoltoon
- 2) sisältää 4 vakanssin siirron vaikutuksen koti- ja laitoshuollon osastoilta siivoushuoltoon

TULOSLASKELMA

	TP 2015 *	TA 2016 **	TA 2017**
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	508	320	271
Toimintamenot	-5 904	-3 709	-3 748
Toimintakate	-5 396	-3 389	-3 477

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015 *	TA 2016 **	TA 2017**
Vakituiset			
- kokoaikaiset	32	36	38

- osa-aikaiset	1	0,75	3,93
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset	22	2	2 ***
- osa-aikaiset	2	3,28	vain sijaisia

*tukipalvelu-uudistuksen vuoksi ei täysin verrattavissa vuosiin 2016 ja 2017; tieto otettu suoraan Exreport-ohjelmasta, kuvastaa vain ko. päivän tilannetta

**Sosiaali- ja terveystoimen yhteisten palvelujen osalta on menot, tulot ja henkilöstö huomioitu siltä osin, kun ne jäävät toimialalle (eivät siirry keskushallintoon tai toiminnallisille tulosalueille) – ja sisältyvät vuosien 2016 ja 2017 kehyksiin

***lähinnä PTA:n vahtimestareita, ellei aina työllistettyjä saada

210 SOSIAALITYÖ JA PERHEPALVELUT

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tehtävänä on asiakkaan ja perheen voimavaroista ja tarpeista lähtien edistää ja ylläpitää hyvinvointia, turvallisuutta sekä osallisuutta järjestämällä tarpeenmukaisia, vaikuttavia, laadukkaita ja kustannustehokkaita sosiaalipalveluja. Sosiaalista hyvinvointia edistetään yhteistyössä kaupungin eri toimialojen ja muiden toimijoiden kanssa tavoitteiden toteuttamiseksi.

Toimintaympäristö 2017 – 2019

Tulosalueen palvelujen tuottamisessa on tapahtumassa merkittäviä muutoksia suunnittelukauden aikana. Tulossa olevat palvelujärjestelmän muutokset laajemmiksi palvelukokonaisuuksiksi vaikuttavat voimakkaasti palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen. Yleisen taloudellisen tilanteen hidas paraneminen ei vielä riitä katkaisemaan eriarvoisuuden, sosiaalisten ongelmien ja syrjäytymisen kasvua. Nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyys on jatkunut kasvuaan. Lasten ja nuorten avun ja palvelujen tarve on lisääntynyt.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä mielenterveys- ja päihdestrategia päivitetään vuoden 2017 aikana. Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palveluketjujen suunnittelu ja kehittäminen yhteistyössä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kanssa vähentää erikoissairaanhoidon tarvetta ja palvelujen päällekkäisyyttä.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Tulosalue koostuu neljästä palvelualueesta: lapsi- ja perhesosiaalityö, lasten ja perheiden palvelut, aikuisten sosiaalityö ja työikäisten palvelut.

Tulosalueella huolehditaan seuraavista sosiaalihuoltolain mukaisista palvelutehtävistä: lapsiperheiden palvelut, lastensuojelu, perheoikeudelliset palvelut, mielenterveys- ja päihdehuolto, työikäisten palvelut ja vammaispalvelut. Tulosalueella huolehditaan viranomaistehtävistä, jotka liittyvät sosiaalihuollon palvelutehtäviin ja niihin liittyviin lakeihin.

Tulosalueen tehtävänä on moniammatillisessa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa tukea eri-ikäisiä asiakkaita elämänhallintaan, työhön, toimeentuloon ja opiskeluun liittyvissä asioissa sekä vähentää eriarvoisuutta. Lasten ja perheen tukemisessa on pääpaino ennaltaehkäisevien ja varhaisen puuttumisen työmenetelmien vahvistamisessa, turvata erityistä tukea ja suojelua tarvitsevien lasten oikeus turvalliseen kasvu-ympäristöön sekä tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen. Työikäisten osalta korostuu asiakkaiden tukeminen, aktivointi ja sosiaalisen kuntoutuksen kehittäminen.

Suunnittelukaudella vahvistetaan asiakkaiden osallisuutta ottamalla asiakkaita mukaan palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen esim. kokemusasiantuntija- ja asiakasraatitoimintaa kehittämällä. Tulosalueen palveluissa jatketaan palvelurakennemuutosta monialaisten palveluprossien mallintamisella, määrittelemällä palvelukuvauksia ja -kriteereitä sekä vahvistetaan ja otetaan

käyttöön hyviksi todettuja käytäntöjä. Palveluyksiköissä vahvistetaan kustannustietoisuutta ja tuotteistetaan palvelutehtäviä. Asiakkaan sujuvan palveluketjun ja oikea-aikaisten palvelujen varmistamiseksi kehitetään palveluntarpeen arvioinnin menetelmiä ja moniammatillisen asiakassuunnitelman laatimista. Henkilökohtaisen avun järjestämisessä lisätään palvelusetelin käyttöä. Kuljetuspalvelujen osalta jatketaan kaupungin kuljetusten kokonaissuunnitelman tekemistä.

Kaupunginhallitus edellyttää sosiaali- ja terveyslautakuntaa varmistamaan ehkäisevän päihdehuollon riittävän resurssoinnin osana kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä niiden periaatteiden mukaisesti mitä laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä velvoittaa.

Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää että kaupunginhallitukselle valmistellaan vuodelle 2017 ohjeet ja kriteerit vammaispalvelujen avustuksiin liittyen auton hankintaan ja muutostöihin liittyviin avustuksiin.

Edelleen kaupunginhallitus edellyttää sosiaali- ja terveyslautakuntaa valmistelevan asiakkaiden osallisuutta edistävien toimenpiteiden sekä kokemusosaamistoiminnan tehtävien koordinoimisen ja taloudellisen resurssoinnin osana 2017 käyttösuunnitelmaa.

Toimintaympäristö/Indikaattori, lähde Sotkanet	Vaasa 2013	Vaasa 2014	Pohjan- maa	K-P 2014	E-P 2014	Koko maa 2014
Kodinhuoltoapua saaneita lapsiperheitä, % lapsiperheistä	3,7	3,6	1,4	2,0	0,8	1,7
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17-vuotiaat, %	0,9	0,9	0,6	0,7	1,0	1,4
Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0- 17-vuotiaat, %	0,7	0,7	0,5	0,5	0,8	1,1
Lastensuojelun avohuollon tukitoimien piirissä 0-17-vuotiaita, %	5,5	5,7	4,6	6,1	7,1	7,5
Toimeentulotukea saaneet henkilöt vuoden aikana, %	7,2	7,4	5,0	5,1	6,3	7,2
Nuorisotyöttömät, 18-24-vuotiaasta työvoimasta, %	11,5	12,8	8,8	15,4	14,8	14,6
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), 15- 64-vuotiaista, %	3,5	4,1	3,1	3,9	3,7	5,3
Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki, 1.000 euroa	2 191	2 548	4 392	1 806	4 777	247 671
Työttömät, % työvoimasta	8,9	11,4	12,0	10,0	9,9	12,4
Pitkäaikaistyöttömät, % työvoimasta	2,0	2,3	1,8	2,1	1,8	3,5
Päihdehuollon avopalveluissa asiakkaita / 1 000 as	14,6	13,9	8,2	8,2	6,0	8,5
Päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleet asiakkaat / 1 000 as	4,8	3,7	2,0	5,5	1,4	3,1
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelun saajia vuoden aikana / 100 000 as	2 340	2 510	1 959	2 355	1 807	1 862
Henkilökohtaisen avun asiakkaita vuoden aikana / 100 000 as	296	305	229	413	407	317
Asunnon muutostyöt, laitteet ja välineet / 100 000 as	277	218	177	254	303	189
Vaikeavammaisten palveluasumisen piirissä asiakkaita	121	127	195	69	240	5 390
Palvelu- ja tukiasunnot, mielenterveysongelmaiset asukkaat 31.12., kunnan kustantamat palvelut	60	63	129	131	351	8 843

Vaikuttavuustavoitteet

- tukea lapsiperheitä ja vanhemmuutta sekä edistää lapsen yksilöllistä kasvua ja myönteistä kehitystä ja osallisuutta
- edistää vammaisten henkilöiden ja mielenterveys- ja päihdekuntoutujien osallisuutta ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa
- edistää ja tukea kotoutumista yhteistyössä eri hallintokuntien ja muiden toimijoiden kanssa
- ehkäistä ja vähentää päihteiden ongelmakäytöstä ja mielenterveysongelmista aiheutuvia haittoja sekä edistää perheiden toimintakykyä ja turvallisuutta

Tuotantotavoitteet

- kehitetään asiakassuunnitelman ja palvelutarpeen arvioinnin tekemistä moniammatillisesti
- asiakasprosessien selkiyttäminen ja päällekkäisten toimintojen karsiminen
- tiedon tuottamisen ja raportointimenetelmien kehittäminen
- asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen ja osallistamisen tapojen monipuolistaminen
- palvelu- ja toimintayksiköiden omavalvonnan kehittäminen
- asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteutumisen ja kuulemisen kehittäminen
- perhehoidon laadun ja perhetyön sisällön kehittäminen
- mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palvelujen, kotiin annettavan tuen ja asumisen tuen palvelujen kehittäminen moniammatillisesti eri toimijoiden kanssa
- kotoutumista tukevien menetelmien ja työmuotojen kehittäminen ja lisääminen
- palvelutoimintojen tuotteistaminen ja kustannustehokkuuden varmistaminen eri palveluyksiköissä

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Lapsi- ja perhesosiaalityö			
Sosiaalihuoltolain mukaiset asiakkaat			1 400
Lastensuojelun vireilletulot	1 100	1 000	1 100
Määräaikana tehdyt vireilletulot	99 %	100 %	100 %
Lastensuojelutarpeen selvitys/palvelutarpeen arviointi	390	410	450
Määräaikana tehdyt selvitykset/arvioinnit	95 %	98 %	100 %
Lastensuojeluasiakkaat, lapsia (kirjaamistapa muuttui)	498	730	700
Omaishoidontuki, asiakkaita	120	140	140
Lasten ja perheiden palvelut			
Perheneuvola, käyntejä	4 700	4 300	4 300
Perhehoito, hoitovuorokausia	18 351	20 000	22 000
Laitoshoidon hoitovuorokausia			
- oma toiminta	8 038	8 000	8 000
- ostopalvelu	2 794	3 500	3 000
Aikuisten sosiaalityö			
Täydentävää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet	4 439	4 500	5 000
Ehkäisevää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet	636	650	700
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelu			
- matkoja	95 756	94 000	104 000
- asiakkaita	1 834	1 850	1 950
Henkilökohtainen apu, asiakkaita	229	230	290
Kotoutumisen tukeminen			
- uusia asiakkaita	125	160	160
- kotitalouksia	250	350	350
Vastaanottokeskus			
- kuntaansiirtymisaika keskimäärin	60 vrk	50 vrk	50 vrk

- majoitusvuorokausia	36 500	73 000	146 000
Tulkkikeskus, tulkkautunteja	18 800	19 000	19 000
Työikäisten palvelut			
Kehitysvammaisten avo-, päivä- ja työtoiminta EHL			
- oma toiminta, asiakkaita	126	130	150
- ostopalvelut, asiakkaita	98	100	105
Kuntouttava työtoiminta, toimintapäiviä	14 791	19 000	14 700
Päihdehuollon laitostuntoutus, hoitovuorokausia			
- oma toiminta	2 275	3 000	3 000
- ostopalvelu	1 193	1 250	1 400
Nuorisoasema Klaara ja mielenterveys- ja riippuvuuskeskus Horisontti, käyntejä	11 550	11 700	13 200
Vammaisten asumispalvelut, asumisvuorokausia			
- oma toiminta	32 485	35 400	35 400
- ostopalvelu	30 295	32 100	32 900
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut			
- oma toiminta, hoitovuorokausia	8 708	8 395	8 760
- ostopalvelu, hoitovuorokausia	32 701	34 500	37 200

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Lapsi- ja perhesosiaalityö			
Omaishoidontuki, e/asiakas	7 041	7 270	7 270
Lasten ja perheiden palvelut			
Perheneuvola, e/käynti	111	99	107
Perhehoito, e/hoitovuorokausi	65	67	59
Laitosvuorokauden hinta			
- oma toiminta, brutto, e/vrk	395	349	406
- ostopalvelut, netto, e/vrk	240	265	335
Aikuisten sosiaalityö			
Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki, maksettu e/kotitalous	207	236	213
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelu			
- e/matka	19,43	18,31	18,33
- e/asiakas	1 014	967	978
Henkilökohtainen apu, e/asiakas	12 123	11 197	12 126
Vastaanottokeskus, vuorokausihinta	29,25	32,00	33,00
Tulkkikeskus, tulkkautunnin hinta	57,50	57,50	58,70
Työikäisten palvelut			
Kehitysvammaisten avo-, päivä- ja työtoiminta EHL			
- oma toiminta, e/pv	54,60	50,20	49,60
- ostopalvelu, e/pv	52,80	51,70	50,60
Kuntouttava työtoiminta, e/toimintapäivä	29,40	24,20	23,90
Päihdekeskus, laitostuntoutus e/hoitovrk	378	299	285
Nuorisoasema Klaara ja mielenterveys- ja riippuvuuskeskus Horisontti, e/käynti	42	38	39
Vammaisten asumispalvelut			
- oma toiminta, e/vrk	113	109	110
- ostopalvelu, e/vrk	139	126	128
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut			
- oma toiminta, e/vrk	101	118	116
- ostopalvelu, e/vrk	64	72	63

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2017	Mittari
Henkilöturvallisuus ja turvallisuusuhat asiakastyössä	Turvallisuuskoulutus, turvallisuuskävelyt ja -koulutukset, henkilöturvallisuuslaitteiden säännöllinen tarkistus	Järjestetyt koulutukset, infot, HaiPro-ilmoitukset vähenevät
Palvelurakenteen muutokset (sote-alue ja tulosalueen organisaatiomuutos)	Palveluketjujen ja päätöksentekiohjeistuksen selkiyttäminen, työnohjaus ja sisäinen koulutus, TVA-kuvausten päivittäminen ja työnjaon selkiyttäminen	Laaditut ja päivitettyt ohjeet, koulutus- ja työnohjauspäivien määrä, päivitetty TVA-kuvaukset
Oman palvelutuotannon tuottavuus ja yksikköhinnat	Kustannustietoisuuden lisääminen ja yksikköhintojen tarkistaminen	Yksikköhinnat palveluyksiköittäin laskettu, ajantasainen talouden seurannan raportointi
Toimeentulotuen KELA-siirto	Riittävät neuvonta- ja ohjausresurssit siirtymävaiheessa	Ohjausta saaneiden asiakkaiden määrä, työn painopisteen muutos etuuskäsittelystä palveluohjaukseen
Palveluketjujen päällekkäiset toiminnot	Asiakasprosessien mallintaminen ja kehittäminen yhdessä asiakkaiden ja eri toimijoiden kanssa, palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelmien kehittäminen	Mallinnetut asiakasprosessit, suunnitteluun osallistuneiden asiakkaiden ja kokemustoimijoiden määrä, asiakastyytyvyisyys

TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	14 833	14 085	11 279
Toimintamenot	-58 365	-57 034	-54 272
Toimintakate	-43 532	-42 949	-42 993

Henkilöstö 2015 - 2017

Henkilöstö (htv)	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	347	352	366
- kokoaikaiset	339	347	361
- osa-aikaiset	8	5	5
Määräaikaiset	80	81	80
- kokoaikaiset	58	67	65
- osa-aikaiset	22	14	15

220 KOTI- JA LAITOSHOITO**Toiminta-ajatus**

Koti- ja laitoshoidon järjestämällä palveluilla tuetaan tarpeen mukaan ikääntyneiden ja toimintarajoitteisten vaasalaisten itsenäistä ja turvallista, hyvää elämää sekä heidän toimintakykynsä ylläpitämistä ja parantamista. Koti- ja laitoshoidon tulosalueeseen kuuluvat palvelualueet Ikäkeskus, Kotihoito, Palveluasuminen ja Laitoshoido.

Toimintaympäristö 2017–2019

Vanhusten määrä kaksinkertaistuu seuraavan 20 vuoden aikana, erityisesti vanhojen vanhusten määrä kasvaa suurten ikäluokkien myötä aina vuoteen 2040. Joka kolmas 85 vuotta täyttänyt kärsii muistisairaudesta. Kuntatalous jatkuu tiukkana, eikä lisäresursseja saada. Hallitus antanee

loppuvuodesta 2016 esityksen sote-järjestämislaiksi ja maakuntalaiksi eduskuntaan. Maakuntien julkista vanhushpalveluiden tuotantoa tulee koskemaan EU-oikeuden mukainen yhtiöittämisvelvoite.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Valtuuston keväällä 2013 hyväksymää suunnitelmaa vanhustenhuollon palvelurakenteen muuttamiseksi on menestyksellä toteutettu. Pitkäaikaishoito vuodeosastoilla on loppumassa viimeistään alkuvuodesta 2018. Osastojen profiileja ja työnjakoa on selkiinnytetty: os. 5 akuuttigeriatria (sekavat), os.6 intervalli-selvittely, os.7 palliatiivinen hoito ja kotisairaala, os.8 akuuttigeriatria, os.9 kuntoutus (stroke ja ortopedia), os.10 (ent. os. G) psykogeriatria. Sairaalapaikkojen huomattavan vähentämisen vuoksi on avohoidon lääkäripalveluja turvaamaan hankittu ostopalveluja (vastuu-etälääkäri). Nämä tukevat osin myös sairaalatoimintaa paikan päälläkin. Keskitetty diabetes-vastaanotto jatkuu parakissa toistaiseksi.

Pikipruukki on rakentanut kaupungin käyttöön 60-paikkaisia tehostetun hoidon palvelutaloja: Kotiranta, Himalaja (jossa myös 23-paikkainen kotikuntoutusyksikkö), Krannila. Vähänkyrön 45-paikkainen palvelutalo-palvelukeskus valmistuu loppuvuodesta 2016. Väistötiloista (os. B ja D) voidaan luopua. Kapteeninkadulle valmistuu Kirkkopuistikon palvelutalon korvaava yksikkö keväällä 2018. Palvelutaloihin tullaan yhä huonokuntoisempina ja asumisaika on lyhentynyt. Elämän loppuvaiheessa vanhuksia ei siirretä sairaalaan, oman osaamisen ja kotisairaalan tuella taataan turvallinen hoito.

Palveluasumisen ostopalvelusopimukset päättyvät 31.12.2016. Palveluntuottajat on kilpailutettu ja uudet sopimukset astuvat voimaan 1.1.2017. Mukana oli myös noin 45 asumispaikan hankinta psykogeriatrisia vanhuksia varten. Nyt he asuvat osastolla 10 ja H. Osasto 10 muutetaan myös kuntoutusyksiköksi (psykoger.). Puitesopimuksia täydentämään otetaan käyttöön tehostetun palveluasumisen palveluseteli (määrärahojen puitteissa). Hoitopäivähinnat pysyvät pääosin entisellä tasolla.

Kotihoidossa kasvaa yhä monisairaiden, huonokuntoisten vanhojen vanhusten määrä. Potilaita otetaan yhä lyhyemmän hoitjakson jälkeen sairaalasta kotihoitoon. Fysio- ja toimintaterapeutteja on sijoitettu palveluasumiseen ja kotihoidon kentälle. Kotipalvelu ja kotisairaanhoido tekevät tiiviistä yhteistyötä yhteisissä tiloissa. Uusi toiminnanohjausjärjestelmä on tuonut toivottua toiminnan tehostumista. Palveluseteliasiakkaita on otettu oman palvelun piiriin. Optimointi- ja sähköinen lukko –järjestelmät pyritään ottamaan käyttöön.

Ikäkeskuksen kaikki toiminta on arvioitu ja kohderyhmää on tarkennettu. Tehtävänä on ensisijaisesti turvata toimintakykyään menettäneiden vanhusten arkea ja kotona asumista. Päivätoiminta keskitetään Vuorikeskukseen. Kaikki vanhushpalvelut on tuotteistettu.

Palvelun saannin kriteerejä on tarkistettu lautakunnassa. Palveluohjausta ja SAS-toimintaa kehitetään. Toimintakykymittarina toiminut RAVA vaihdetaan monipuolisempaan, kuntoutusmahdollisuuksia arvioivaan sekä resurssitarvetta kuvaavaan RAIhin, joka on johtamisen apuvälineenä käytössä muissa Pohjanmaan kunnissa.

Sote-uudistukseen pyritään varautumaan. Rakennemuutoksen myötä vanhushpalvelujen tuottavuus onkin parantunut ja pitkäaikaishoidon tuotantohinnat laskeneet. Kotihoidossa on välittömän asiakastyön osuus työajasta saatu kasvu-uralle. Kotihoidon etä-vastuulääkäripalvelun vaikuttavuutta ja kustannuksia evaluoidaan. Tulosalueen laaduntunnustusauditointi (Labquality) uusitaan keväällä 2017.

Vaasa on mukana valtiovarainministeriön kuntakokeilussa (Himalaja), jossa valvontaa ja sääädöspohjaa arvioidaan. Vanhustyön kulttuurisia, asiakaskeskeisiä työmenetelmiä sisäistetään. Henkilöstön työhyvinvointiin kiinnitetään kasvavaa huomiota. Kotihoidossa lähdetään pilotoimaan

uutta terveysjohtamisjärjestelmää syksystä 2016. Vaasassa on sairaalassa ja palvelutaloissa henkilöstömitoitus vähintään maan keskitasoa.

Omaishoidon tuen määrärahaa tulee korottaa, jotta määräraha ei lopu loppuvuodesta ja että laatusuosituksen mukainen peittävyys voidaan saavuttaa. Omaishoitajien jaksamista tulee tukea aloittamalla heille ilmaiset hyvinvointi- ja terveystarkastukset.

Ikääntyneiden ihmisten ja omaishoitajien tiedonsaantia ja informointia lisätään ja tiedotetaan heille kuuluvista palveluista, kuten esim. kuljetuspalveluista ja palvelusetelien saannista.

Laatusuosituksen mukaan kunnan 75 vuotta täyttäneitä varten palvelujen peittävyys on (STM 2013) vuoteen 2017 mennessä:

75 vuotta täyttäneet	V. 2017
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet % vastaavanikäisestä väestöstä	91,0–92,0
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat % vastaavanikäisestä väestöstä	13,0–14,0
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat vuoden aikana % vastaavanikäisestä väestöstä	6,0–7,0
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä	6,0–7,0
Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä	2,0–3,0

Vaikuttavuustavoitteet

Vaikuttavuus palveluissa nähdään siinä, kuinka suuri osa vanhuksista asuu normaalikodissa. Tavoitteena on päästä siihen, että kotona asuu 91 % 75 vuotta täyttäneistä. Laskutus siirtoviivepotilaista on saatu hyvin alhaiseksi yhteisen toimenpideohjelman avulla.

Tuotantotavoitteet

Palvelujen peittävydessä pyritään laatusuosituksen mukaiseen porrastukseen vuonna 2017. Kiireettömän hoidon ja palvelun saatavuusajat ilmoitetaan puolivuositain. Tavoitteena on saada odotusaika palveluasumiseen ja muistipoliklinikalle takaisin alle kolmen kuukauden. Asumisaika palvelutaloissa on edelleen liian pitkä.

Uudelleen järjestelemällä psykoger.hoitoa saataneen 500.000 € säästöä 2017. Klinikavalmiista potilaista laskutus vähenee jopa 1 M€ v. 2017.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2017	Mittari
Palvelurakenne valtakunnallisen suosituksen mukainen	75 vuotta täyttäneistä asuu kotona 91 %. Omaishoidon peittävyys 6 %.	Pegasos tilasto
Vanhusten hoito- ja palveluketjujen sujuvuus	Siirtoviivelaskutus voidaan lopettaa tarpeettomana	Kuntalaskutus
Tuottavuuden paraneminen	Välittömän työajan osuus kotihoidossa: hoitajat 55 % ja sairaanhoitajat 35 %	Pegasos Mukana, toiminnan ohjaus järjestelmä

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP2013	TP2014	TP2015	TA2016	TA2017
Yli 75-vuotiaat, lukumäärä (31.12)	5 592	5 719	5 710	5 963	6 001
Yli 75-vuotiaat, asuu kotona (% 31.12)	89,0	90,3	90,5	90,0	90,7
Ikäkeskus					
Kuntosaliasiakkaiden määrä (eri hetut 1.1–31.12)	852	1 657	815	1 600	600
Päivätoiminta (as.lkm 1.1–31.12. eri hetut)	300	390	293	350	350
- omatoiminta	245	217	216	260	260
- ostopalvelut	92	83	77	90	90
Tukipalvelut					
Asiakasmäärä (kaikki 1.1–31.12)	1 477	1 524	1 462	1 500	1 500
75+ - vuotiaat, peittävyys (% 31.12)	20,6	17,1	21,6	21,7	21,8
Omaishoidontuki					
Asiakkaiden lkm (1.1–31.12)	380	433	462	460	460
RAVA-indeksi ¹⁾	2,7	2,9	2,6	3,0	3,0
75+ -vuotiaat, peittävyys % (1.1-31.12)	4,3	4,9	3,9	5,3	5,3
Kotihoito					
75+ – vuotiaat, kotipalvelut peittävyys	13,5	13,9	14,8	14,0	14,0
Kotipalvelua saaneet (kaikki 1.1–31.12)	1 416	1 486	1 557	1 650	1 700
Palvelusetelillä hoidetut (lkm 1.1–31.12)	319	289	232	200	50
Vammaisasiakkaat (1.1–31.12)	17	17	17	20	20
Kotisairaanhoidon asiakkaat (1.1.–31.12)	1 662	1 817	1 761	1 750	1 800
Kotisairaalan asiakkaat ²⁾ (1.1.–31.12)	512	587	628	550	550
RAVA-kotipalvelu	2,2	2,3	2,0	2,3	2,3
Palveluasuminen					
Hoitopäivät (lkm)	188 216	166 752	165 199	178 000	204 395
- omatoiminta	96 931	77 186	88 100	98 800	125 195
- ostopalvelu	91 285	89 566	77 099	79 200	79 200
Palveluasumispaikat/ 75+-vuotiaat (% 31.12)	8,6	7,3	8,7	9,6	9,3
RAVA					
- omatoiminta	2,9	3,0	3,2	3,2	3,2
- ostopalvelut	3,1	3,2	3,2	3,4	3,4
Vanhainkoti/Hoiva Vähäkyrö³⁾					
Paikkoja yhteensä (lkm. 31.12)	22	22	22/24	22	0 ³⁾
Käyttöaste paikoilla (% 1.1–31.12)	99,2 %	96,9 %	97,2 %	99,0 %	
Hoitopäivät yhteensä (lkm)	7 962	7 778	8 223	7 900	
Laitoshoido					
Paikkoja yhteensä (lkm 31.12)	300	192	153	103	116
Käyttöaste paikoilla (% 1.1–31.12)	96,5 %	97,2 %		98,0	98,0
Hoitopäivät yhteensä (lkm)	100 732	68 110	74 575	36 800	41 500
Pitkäaik.paikat/75+ -vuotiaat, (% 31.12)	4,0 %	2,4 %	2,6 %	0,4 %	0,1
RAVA	3,4	3,7	3,4	3,7	3,7
Kotisairaalan asiakkaat ²⁾ (1.1.–31.12)	512	587	628	550	550

1) RAVA-indeksi (poikkileikkaus syksyllä: toimintakyky 1,29 hyvä, 4.02 täysin autettava)
2) Kotisairaala – 1.1.2016 laitoshoidon alle ja kotiuttamisyksikkö – 1.1.2017 laitoshoidon alle
3) Vanhainkoti/Hoiva Vähäkyrö – palveluasumiseen 1.1.2017

Keskeiset talouden tunnusluvut (bruttokustannus)

Tunnusluku	TP2015 €	TA 2016 €	TA2017 €
Ikäkeskus kok.kust/75 + -vuotiaat (sisältää hoitotarvejakelun n. 0,95 milj. euroa Päivätoiminnan hoitopäivän hinta (oma+ostop)	739	718	712
	140	165	146
Tukipalvelut kok.kust/75+ -vuotiaat	323	319	284

Omaishoidon tukipalkkiot / 75+ -vuotiaat	337	305	317
Kotihoito			
Kokonaiskust./75+ -vuotiaat*	4 223	4 018	3 298
(kaikki kotihoidon palvelut)*	8 297	8 221	7 586
Kotipalvelun hinta/asiakas	841	820	989
Kotisairaanhoidon hinta/asiakas	1 495	1 657	1 639
Palveluasuminen			
Hoitopäivän hinta			
- oma toiminta (keskiarvo)	147	139	125
- ostopalvelu	115–124	115–124	117–120
Kokonaiskust./75+ -vuotiaat	3 716	3 871	4 099
Vanhainkoti/Hoiva Vähäkyrö			
Hoitopäivän hinta	150	161	0
Laitoshoito			
Hoitopäivän hinta	230		321
Kokonaiskust./75 + vuotiaat	3 002	2 011	2 219
Kotisairaalahoidon hinta/asiakas	1 495	1 657	1 639

*kotiuttamisyksikkö laitoshoidon 1.1.2017

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2017	Mittari
Palvelurakenne valtakunnallisen suosituksen mukainen	75 vuotta täyttäneistä asuu kotona 91 %. Omaishoidon peittävyys 6 %.	Pegasos tilasto
Vanhusten hoito- ja palveluketjujen sujuvuus	Siirtoviivelaskutus voidaan lopettaa tarpeettomana.	Kuntalaskutus
Tuottavuuden paraneminen	Välittömän työajan osuus kotihoidossa: hoitajat 55 % ja sairaanhoitajat 35 %	Pegasos Mukana, toiminnanohjausjärjestelmä

TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	12 973	13 159	13 894
Toimintamenot	-70 765	- 68 865	- 68 275
Toimintakate	-57 792	- 55 705	- 54 381

Henkilöstö 2015–2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016*	TA 2017*
Vakituiset	775	756	
- kokoaikaiset	746	731	
-osa-aikaiset	29	25	29
Määräaikaiset	310	298	295
- kokoaikaiset	265	264	260
-osa-aikaiset	45	34	30

Henkilötyövuosi

Ta 2016 - 872,03

Ta 2017 - 875,42

230 TERVEYSPALVELUT

Toiminnan kuvaus

Terveyspalvelut-tulosalue tuottaa hyvää elämää omaehtoista selviytymistä tukevia väestön tarvitsemia terveydenhuollon asiantuntijapalveluja, joiden tavoitteena on ennalta ehkäistä ja hoitaa sairauksia sekä parantaa toimintakykyä yhdessä potilaan, kuntalaisten, eri hallintokuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Palvelusuunnitelma

Alueelliset terveysasemat

Suunnitelmakaudella tulee turvata palvelujen saatavuus terveysasemaverkkoa tiivistämällä.

Huutoniemen ja Palosaaren terveysasemat on yhdistetty v. 2015 talousarviossa yhdeksi Tammikaivon terveysasemaksi. V.2016 yhdistettiin Hietalahden- ja Kirkkopuistikon terveysasemat vastaanottojen osalta Kirkkopuistikolle. Äitiysneuvolat ja perhesuunnittelu yhdistettiin entisen Hietalahden terveysaseman tiloihin. Tämän jälkeen terveysasemia on viisi: 1. Kirkkopuistikko, 2. Tammikaivo, 3. Gerby, 4. Ristinummi, 5. Vähäkyrö. Asemien toimintaan kuuluvat lääkäreiden ja hoitajien vastaanotot, ja lastenneuvolat.

Keskustan uuden terveysaseman tarveselvitys on hyväksytty kaupunginhallituksessa 20.10.2014. Tälle uudelle asemalle on tarkoitus keskittää suurin osa nykyisten terveysasemien toiminnoista.

Vuonna 2017 tavoitteena on yhdistää hallinnollisesti Kirkkopuistikon ja Gerbyn terveysasemat, sekä lastenneuvolatoiminta.

Muutosten seurauksena syntyy suurempia toiminnallisia kokonaisuuksia, jolloin resurssien allokoinnin parantuessa toiminta ja talous tehostuvat. Myös toiminnan laatu paranee ja yhdenmukaistuu ja palvelujen saatavuus paranee.

Virka-ajan ulkopuolista aikaa päivystys siirtyi 1.10.2014 Vaasan sairaanhoitopiiriin toiminnaksi erikoissairaanhoidon päivystyspoliklinikan yhteyteen.

Kouluterveydenhuolto toimii kouluilla ja täydentää koulujen muita oppilashuollon palveluita. Terveystarkastus on kaikilla luokilla. Laaja terveystarkastus sisältää sekä terveydenhoitajan, lääkärin ja hammaslääkärin tarkastuksen ja se tehdään luokilla 1, 5 ja 8.

Opiskeluterveydenhuoltoon tapahtuu pääosin terveydenhoitajan toimesta oppilaitoksilla. Terveystarkastus suoritetaan aloittaville opiskelijoille. Toisen asteen opiskelijoille lääkärin ja hammaslääkärin tarkastus on tehtävä 1. tai 2. opiskeluvuonna. Yliopisto-opiskelijoiden osalta terveydenhuollon toteuttajana on Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö.

Suun terveydenhuolto pyrkii turvaamaan lainsäädännön määrittelemät palvelut, joita ovat kiireellinen ja kiireetön hammashoito.

Hoitotakuulainsäädännön mukaisesti pääsy kiireettömään hammashoittoon tulee turvata 6 kk:n sisällä yhteydenotosta. Lainsäädännön muuttuminen on vaikuttanut merkittävästi lasten ja nuorten suun terveystarkastusten ajankohtiin. Eduskunnan oikeusasiamiehen kannanoton mukaisesti kunnan tulee järjestää perushammashoidon lisäksi erikoishammaslääkäritasoisia suun terveydenhoitoa, jota Vaasan hammashuolto pystyy tällä hetkellä tarjoamaan rajoitetusti oikomishoidossa, suukirurgiassa, iensairauksien hoidossa, protetikkassa ja purentafysiologiassa.

Aktiivinen suun terveydenhuollon päivystys tapahtuu Vaasassa tällä hetkellä virka-aikana. Päivystysasetus astui voimaan 1.1.2014 (siirtymäaika 1.1.2015 sakka). Asetus velvoittaa kunnan järjestämään suun terveydenhuollon päivystyksen jokaisena päivänä klo 21 saakka. Vaasan kaupungin hammashuolto järjestää virka-ajan ulkopuolinen päivystyksen yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa.

Tärkeitä kehittämiskohteita ovat hoitohenkilöstön potilasturvallisuuden kehittäminen mm. lääkehoidon ja potilasturvallisuuden verkkokoulutuksen avulla, koulutus- ja opiskelijayhteistyön lisääminen, hoitohenkilökunnan urakehityksen mahdollistaminen sekä potilasasiain toiminnan järkevöittäminen. Hoitotyön tärkeänä painopistealueena on yhä edelleen rekrytointi, riittävästä henkilöstömitoituksesta ja työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä hyvästä hoidosta vastaaminen.

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA2017
Terveyspalvelut -tulosalueen kustannukset netto €/asukas	376,71	417,04	419,26	398,10
Terveysasemat nettokustannukset €/asukas	144,48	153,89	154,90	149,16
Kuntoutus: apuvälineet €/asukas	5,27	5,99	6,01	5,89
Hammashuolto nettokustannukset €/asukas	73,02	76,55	75,51	74,02

TULOSLASKELMA

	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	3 495	3 197	3 598
Toimintamenot	-31 341	-30 008	-30 161
Toimintakate	-27 846	- 26 812	- 26 563

TP 2015 ja TA 2016 sis. Horisontti

Henkilöstö 2015–2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016*	TA 2017*
Vakituiset	315	345	
- kokoaikaiset	306	336	
-osa-aikaiset	9	9	
Määräaikaiset	89	66	
- kokoaikaiset	68	50	
-osa-aikaiset	21	16	

Henkilötyövuosi:

*Ta 2016 343,71

*Ta 2017 343,71

239 ERIKOISSAIRAANHOITO

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunki kuuluu Vaasan sairaanhoitopiiriin, joka toimii 13 jäsenkunnan kuntayhtymänä. Sairaanhoitopiiriin tehtävänä toiminta-ajatuksen mukaan on järjestää kuntayhtymän jäsenkuntien puolesta laissa säädetty erikoissairaanhoito ja ratkaista ensisijaisesti oman alueen väestön erikoissairaanhoitoa vaativat terveysongelmat. Kunnat maksavat erikoissairaanhoidon kulut asukkaidensa käytön mukaan.

Vaasan sairaanhoitopiirin kunnista Vaasan kaupunki käyttää psykiatrisen erikoissairaanhoidon hoitopäiviä keskimääräistä enemmän. Somaattisessa erikoissairaanhoidossa käyttö on keskimääräistä.

Klinikavalmisvuorokausien laskutusta on vähennetty oleellisesti. Ensihoito siirtyi v. 2013 alusta erikoissairaanhoidon hoidettavaksi. Vaasan sairaanhoitopiiri hankkii ensihoitopalvelut Pohjanmaan Pelastuslaitokselta ja laskuttaa edelleen kuntia näistä palveluista. Vaasan osuus ensihoidon kustannuksista v. 2017 talousarviossa on 2,9 milj. €.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Vaasalaisten osuus sairaanhoitopiirin sairaaloissa	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Poliklinikkakäynnit	113 146	114 250	107 461	
Hoitopäivät	24 884	19 235	4 509	
Drg-paketit	10 652	10 593	10 066	
Siirtoviivepäivät	2194	3 100	260	0

TULOSLASKELMA	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	847	0	750
Toimintamenot	-91 904	-88 500	-85 500
Toimintakate	-91 057	-88 500	-84 750

240 YHTEISTOIMINTA-ALUE LAIHIA

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Tulosalueen tuottamat palvelut ovat lakisääteisiä ja tarkkaan ohjattuja. Terveystieteiden tutkimuskeskus määrittää tarkasti mm. terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä sekä perusterveydenhuollon sisällöstä. Se asettaa mm. yhteydensaannin, hoidontarpeen arvion ja hoitoon pääsyn määrääjät. Tulosalueen keskeisin tavoite on järjestää terveydenhuollon palvelut lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Toiminnan tavoitteena on myös seuraavalla toimintakaudella asiakaslähtöisyys, hoidon oikea-aikaisuus, oikea hoidonpöytäkirja, korkealaatuiset palvelut sekä kustannustehokkuus. Palvelut nähdään toimintakaudella kokonaisuutena, jossa tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat erityisesti kunnan sosiaalitoimi, Vaasan kaupunki sekä erikoissairaanhoito.

Varhainen puuttuminen, ennaltaehkäisy ja ikääntyneen väestön kotona asumisen tukeminen sekä lasten ja nuorten hyvinvointi ovat toiminnan keskeisiä painopistealueita, joihin panostetaan käytettävissä olevien resurssien mukaan mahdollisimman tehokkaasti. Ikäihmisten neuvontapalveluiden lisääntyminen ja kotona asumisen tukeminen mahdollistuu mm. vastaanoton, kotisairaanhoidon, kuntoutuspalveluiden ja sosiaalitoimen toimijoiden yhteistyönä.

Asianmukaiset, turvalliset työolosuhteet ja hyvät työvälineet, osaamisen kehittämisen tukeminen ja riittävä henkilöstömitoitus ovat keskeisiä tekijöitä laadukkaiden palveluiden toteuttamisessa. Turvallisuusasioihin panostetaan hieman entistä enemmän mm. eri vastaanotoilla, vuodeosastolla sekä kouluterveydenhoidossa.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Käynnit lääkärillä, vast.otto	10 869	9 729*	8 326	10 000	9 000

Käynnit hoitajalla, vast.otto	5 563	6 797	7 004	6 000	11 000
Käynnit terv.hoitajalla, neuvola	9 574	10 578	9 176	10 000	8 500
Käynnit hammashuollossa	8 554	8 924	9 326	9 100	10 100
Kotisairaanhoidon käynnit	6 879	6 591	5 959	7 200	6 800
Vuodeosaston netto vrk-hinta	231,47	255,71	222,30	207,14**	226,18

* VKS :ssa yhteispäivystys 1.10.2014 alkaen

**laitoshuoltajat siirretty siivoushuoltoon

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Lääkärinvastaanotto nettomenot yht. €	1 245 570	2 064 200*	2 119 400
Neuvola nettomenot yht. €	661 068	0*	0 *
Hammashuolto nettomenot yht. €	607 259	604 200	563 000
Kotisairaanhoidon nettomenot yht. €	418 704	426 200	442 500
Vuodeosasto nettomenot yht. €	954 567	911 400	974 400
Kuntoutuspalvelut (sisältää fysioterapia, muu terapia, muu lääkinnällinen kuntoutus) yht.nettomenot €	411 758	401 800	388 000

*Neuvolatoiminta yhdistetty lääkäri vastaanottopalveluihin

TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	5 751	5 986	6 037
Toimintamenot	- 5 751	- 5 986	- 6 037
Toimintakate	0	0	0

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015**	TA 2016	TA 2017
Vakituiset			
- kokoaikaiset	63	66	69
- osa-aikaiset	1	3,69*	1,21*
Määräaikaiset		vain sijaisia tai avoimen vak.hoitajia	vain sijaisia tai avoimen vak.hoitajia
- kokoaikaiset	16		
- osa-aikaiset	4		

*TA 2016 :ssa ja TA 2017:ssä on huomioitu myös Vaasan sosiaali- ja terveystoimen työntekijöistä ne, jotka tekevät väh.10,5% työajastaan yhteistoiminta-alueelle

**tiedot otettu suoraan Exreport -ohjelmasta, kuvastaa vain tilannetta ko. päivänä

SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA

Toimialan kuvaus

Vaasan kaupungin sivistystoimeen kuuluvat varhaiskasvatus, perusopetus, toisen asteen koulutus, vapaa sivistystyö sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Toimialaa kuvaa, että sen tuottamat palvelut ovat lähellä ihmisten arkea ja ovat osa perheiden käyttämää lähipalvelua. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluita tarjoaa vahvojen instituutioiden lisäksi kolmannen sektorin joukko.

Toimialan painopistealueet 2017-2019

Sivistystoimi on linjannut painopistealueensa Vaasan kaupungin strategian mukaisesti. Työtä jatketaan niiden linjausten mukaan jotka on päätetty ja hallintoa pyritään edelleen keventämään. Painopiste on toiminnan kehittämisessä ja vuosille 2017-2019 koko sivistystointa yhdistävät seuraavat kehittämishankkeet:

- uuteen kuntalakiin ja hallintosääntöön valmistautuminen
- hallinnon ja rakenteiden kehittäminen vastaamaan uuden lautakuntamallin vaatimuksia
- strategisen suunnittelun ja toimeenpanon kehittäminen (vuosikello, valmiussuunnitelmat, johtoryhmätyöskentelyn kehittäminen)
- digitalisaatio, uudet toimintatavat ja prosessit (hallinto ja palvelut)
- opetuksen kehittäminen valittujen painopistealueiden mukaisesti (tv, energia, kielet, maahanmuuttajaopetus, urheilu, taiteen perusopetus, uudet opetussuunnitelmat), strategiat ja toimenpidesuunnitelmat
- tulosalueiden laatutyö ja vaikutusten arviointi
- Suomi 100v vuonna 2017
- suurtapahtumat, mm. yleisurheilun EM-kisat 2017
- Wasa Station, operoinnin suunnittelu

Vaasan positiivinen väestönkasvu näkyy luonnollisesti myös sivistystoimessa. Päivitetyin väestöennusteen (2016) mukaan alle kouluikäisten lasten määrä kasvaa oletettua maltillisemmin. Perusopetuksessa oppilasmäärä on edelleen tasaisessa kasvussa. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa ison muutoksen aiheuttaa opetussuunnitelman perusteiden uudistaminen ja uuden opetussuunnitelman käyttöönotto.

Toisella asteella valtion säästövelvoitteet ovat pakottaneet toiminnan sopeuttamiseen. Vuoden 2017 vuoden alusta Vaasan ammattiopisto, Vaasan aikuiskoulutuskeskus ja oppisopimuskoulutus aloittavat yhtenä oppilaitoksena ja organisaatiomuutos vaatii edelleen paljon suunnittelua ja rutiinien löytämistä. Tehdyn organisaatiomuutoksen ansiosta sekä opiskelijoiden määrä että opetuksen laatu voidaan pitää halutulla tasolla. Lukioissa siirrytään vuonna 2017 sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin ja hyvän valmistautumisen ansiosta niihin siirtyminen tapahtuu luottavaisin mielin. Myös lukioissa otetaan käyttöön uusi valtakunnallinen opetussuunnitelma.

Kaupungin ylläpitämien vapaan sivistystyön opistojen ja Kuula-opiston uuden hallintomallin valmistelu jatkuu synergiaetujen aikaansaamiseksi ja kuntalaisten palvelun takaamiseksi. Kulttuuri- ja kirjastopalveluissa organisaatorakenne uudistuu. Vaasan kaupunginkirjaston asema maakuntakirjastona pyritään turvaamaan.

Vaasan kaupungin strategian mukaisesti kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden mittareina toimivat kävijämäärät ja valtakunnalliset tapahtumat ks. alla. Onnistuneen kasvun taustalla on monipuolinen ohjelmapolitiikka ja hyvä markkinointi. Puitteiden kehittäminen ja parantaminen vaikuttaa omalta osaltaan palveluiden vetovoimaisuuteen. Tavoitteen saavuttamista vaikeuttaa talouden entistä tiukempi tilanne säästövaatimuksineen. Kirjaston, kulttuurikeskuksen, kaupunginteatterin, kaupunginorkesterin, kaupungin museoiden, uimahallin ja muun liikuntatoimen tarjoaman toiminnan lisäksi, tarjontaa täydentää monipuolinen tapahtumatarjonta, esim. LittFest, Kuorofestivaalit, Taiteiden yö, Korsholman musiikkijuhlat ja Wasa Football Cup.

Elokuussa 2016 avattu Elisa Stadion tarjoaa modernit puitteet ja pitkän toimintakauden mahdollistavan tekonurmikentän niin harrastajille kuin liigapelaajillemmekin sekä muille tapahtumanjärjestäjille (konsertit, muut tapahtumat).

Sivistystoimessa suunnitellaan uuden tapahtumakeskuksen Wasa Stationin toimintojen operointia. Mikäli hanke etenee suunnitelmien mukaan, vuosikymmenen vaihteessa Vaasan kaupunginorkesterin toiminta siirtyy Wasa Stationille, jossa sille on ajanmukaiset esiintymis- ja harjoittelutilat. Wasa Stationilla tullaan järjestämään myös mm. konsertteja, messuja ja urheilutapahtumia.

Suomi 100v –juhlavuosi näkyy voimakkaasti sivistystoimessa vuonna 2017, erityisesti Suomi 100v tulee esiin kulttuurilaitosten ohjelmatarjonnassa ja opetuksessa teemoina. Vaasan kaupunki valittiin mukaan valtakunnalliseen juhlavuoden HundrED – 100 Koulua –hankkeeseen, jossa esittelemme Suomen muille kouluille miten Vaasan energiakoulutusstrategia toteutuu käytännössä Borgaregatanin yläkoulussa ja kaksikielisellä lukiokampuksella Kampus Lykeionilla.

Seuraamme sote-uudistuksen etenemistä ja mitä vaikutuksia sillä on sivistystoimen eri yksiköiden toimintaan. Terveyspalveluiden siirtyessä maakuntiin uskomme sivistystoimessa tarjottavan kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden kuntalaisten hyvinvointia edistävän toiminnan saavan entistä suuremman merkityksen ja nuorisopalveluiden merkitys nuorten kasvun ja kehityksen tukijana korostuu.

Edellä mainitut toimenpiteet ja kehittämishankkeet tukevat omalta osaltaan Vaasan kaupungin strategisia tavoitteita. Strategian tavoitteena on, että Vaasassa on osaavaa työvoimaa, vetovoimainen, rikas ja monipuolinen kaupunkikulttuuri sekä luotettavat palvelut ja että Vaasassa asuvat pohjolan onnellisimmat ja terveimmät kuntalaiset.

Toimialan valtuustoon nähden sitovista tavoitteista johdetut toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Mittarit	Toimenpiteet
Alueen veto-voimaisuuden lisääminen	Väestönkasvu Valtakunnallisten tapahtumien määrä	Puitteiden luominen tapahtumajärjestäjille Vahvojen laitosten profiloituminen Ydintehtäviin keskittyminen ja yhteistyön lisääminen Kolmannen sektorin tukeminen osaamisen, puitteiden ja taloudellisten resurssien avulla Viestintään, markkinointiin ja myyntiverkostoon panostaminen
Kustannus-tehokkuuden lisääminen	Kustannukset / kuntalainen Arviointijärjestelmän osa-alueet	Tilankäytön tehostaminen Organisaatiomuutoksen läpivienti Verkostoitumisen ja yhteistyön lisääminen Luodaan / jalkautetaan laadukas arviointijärjestelmä
Hyvinvoinnin lisääminen	Koettu onnellisuus Liikunta- ja kulttuurilaitosten kävijämäärät Toisen asteen koulutuksen keskeyttäneet	Palvelutarjonnan esteettömyyden ja yhdenvertaisen saavutettavuuden lisääminen Yksinäisyyden ennaltaehkäisy / yhteisöllisyyden lisääminen Yhteistoimintamallit Soten kanssa Korkeatasoiset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut ja tuotteet Opiskelijaohjaus, laaja tukiverkosto ja yksilölliset opintopolut
Osaavan työvoiman kouluttaminen	Työllisyysaste	Monipuolinen ja monikielinen koulutustarjonta: → energia-alan laaja-alaisen koulutuksen vahv. → englanninkielisen koulutuksen lisääminen → Kielten oppimisen tukeminen

Toimialan budjettirahoitteiset tehtävät

- Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta
 - o Varhaiskasvatus
 - o Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset
 - o Suomenkielinen perusopetus
 - o Ruotsinkielinen perusopetus
 - o Kuula-opisto
- Työväenopiston johtokunta
 - o Vaasa-opisto
- Vasa arbetarinstitutin johtokunta
 - o Vasa arbis
- Vapaa-aikalautakunta
 - o Liikuntapalvelut
 - o Nuorisopalvelut
- Museolautakunta
 - o Museotoimi
- Kulttuuri- ja kirjastolautakunta
 - o Kulttuurikeskus
 - o Kirjastotoimi
- Teatteri- ja orkesterilautakunta
 - o Vaasan kaupunginorkesteri

Tuloslaskelma	TP 2015 1000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	14 802	13 642	13 323
Toimintamenot	-133 896	-129 747	-127 327
Toimintakate	-119 094	-116 105	-114 004

Toimialan kohderahoitteiset tehtävät

- Toisen asteen koulutuslautakunta
 - o Vaasan Lyseon lukio
 - o Vasa gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk
 - o Vaasan ammatillinen koulutus (Vamia)
- Teatteri- ja orkesterilautakunta
 - o Vaasan kaupunginteatteri

Tuloslaskelma	TP 2015 1000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	13 649	8 136	14 332
Toimintamenot	-49 076	-46 046	-47 448
Toimintakate	-35 427	-37 910	-33 116

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	1822	1757,45	1725,12
- kokoaikaiset	1676	1614,1	
- osa-aikaiset	146	143,35	
Määräaikaiset	824	650,7	327,62
- kokoaikaiset	600	343	
- osa-aikaiset	224	307,7	

VARHAISKASVATUS- JA PERUSOPETUSLAUTAKUNTA

	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	10 086	9 528	9 468
Toimintamenot	-108 876	-106 828	-105 025
Toimintakate	-98 790	-97 300	-95 557

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta huolehtii johtosäännön mukaan niistä tehtävistä, jotka lasten päivähoidosta sekä lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetuissa laeissa sekä perusopetuslaissa ja näihin liittyvissä laeissa ja asetuksissa on säädetty kunnan tehtäväksi. Myös osa taiteen perusopetuksesta annetun lain perusteella järjestetystä toiminnasta kuuluu lautakunnan toimialaan. Erityisesti lautakunta huolehtii siitä, että toiminnan järjestämiseen turvataan laissa määrätyt ja muutoin riittävät voimavarat, jotta toiminta voidaan järjestää oikein ja tarkoituksenmukaisesti. Lautakunta seuraa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja musiikkiopiston tavoitteiden toteutumista ja alaistensa yksiköiden palvelutasoa, vaikuttavuutta ja kustannuskehitystä.

Toimintaympäristö 2017-2019

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunnan toiminta jaetaan seuraaviin tulosalueisiin:

- 302 Varhaiskasvatus
- 305 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset
- 306 Suomenkielinen perusopetus
- 307 Ruotsinkielinen perusopetus
- 308 Kuula-opisto

Perusopetuslain alaisen toiminnan osalta lautakunta jakaantuu suomenkieliseen ja ruotsinkieliseen jaostoon.

302 VARHAISKASVATUS

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatus on alle oppivelvollisuusikää oleville lapsille tarkoitettua yhteiskunnan järjestämää tai valvomaa pedagogista palvelua, jossa toteutuu hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuus. Esiopetus osana varhaiskasvatusta on kuusivuotiaille vuotta ennen oppivelvollisuuden alkamista tarjottavaa suunnitelmallista päiväkodin kasvatus- ja opetustyötä.

Palveluita järjestetään päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa kokoaikaisena tai osa-aikaisena, tarpeen mukaan myös iltaisin, viikonloppuisin tai ympäri vuorokauden jatkuvana. Osapäivähoidon rinnalla järjestetään avoimissa päiväkodeissa kerhotoimintaa kotona olevien vanhempien lapsille sekä perheiden kasvatustoimintaa tukevaa työtä.

Varhaiskasvatuksen toiminta on tavoitteellista ja suunnitelmallista huomioiden lapsen iän, yksilöllisyyden sekä erilaiset kehitystarpeet. Päiväkodeissa huolehditaan alle kouluikäisten lasten varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta. Päiväkodin vahvuus on monipuolisen ammatillisen koulutuksen saanut henkilöstö, lasten vertaisryhmä ja esiopetus. Perhepäivähoidon vahvuus on kodinomaisuus, pienet ryhmät ja yksilöllinen läheisyys lapseen ja perheeseen. Sitä pidetään hyvänä hoitomuotona erityisesti 0-3-vuotiaille. Vaasassa maksuton esiopetus järjestetään koko 6-vuotiaiden ikäluokalle 4 h/pv. Esiopetusta annetaan suomen- ja ruotsinkielisissä ryhmissä. Esiopetusta annetaan ruotsinkielellä myös kielikylpyryhmissä sekä vieraskielistä esiopetusta englannin kielellä. Kun lapsi esiopetuksen lisäksi tarvitsee kokopäivähoitoa, järjestetään se esiopetusta antavassa yksikössä ja siitä peritään 35–60 % tulojen mukaisesta päivähoitomaksusta.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaikuttavuustavoitteet

Varhaiskasvatuksen yleisenä tavoitteena on tarjota monipuolisia palveluita lapsiperheille lain määrittelemän ajan puitteissa. Toiminnan lähtökohta on perheen ja lapsen tilanne, yksilöllisyys huomioon ottaen. Kasvatuskumppanuudessa on tavoitteena toimia vuorovaikutuksessa lapsen vanhempien kanssa lapsen parhaaksi. Toiminnassa painotetaan lasten oikeutta turvallisuuteen, leikkiin ja iloon sekä elämänläheisyyttä, aktiivista osallistumista, oppimista sekä yhteisön jäseneksi kasvamista. Haasteina ovat oppimisvaikeuksien mahdollisimman varhainen havaitseminen ja korjaaminen sekä lapsen tuen tarpeeseen vastaaminen.

Vaasan kaupungin esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen suunnitelmat on laadittu yhteistyössä henkilöstön ja vanhempien kanssa. Suunnitelmat pohjautuvat valtakunnallisiin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Myös varhaiskasvatuksen yksiköille laaditut omat suunnitelmat perustuvat edellä mainittuihin suunnitelmiin sekä valtakunnallisiin perusteisiin. Uusi esiopetuksen opetussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2016.

Arviointia suoritetaan säännöllisesti. Arviointipohjana ovat lapsen yksilölliset varhaiskasvatussuunnitelmat, jotka lain sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista nojalla on laadittava kaikille lapsille, lapsen esiopetussuunnitelmat sekä niiden toteutuksen seuranta, asiakastytytyväisyyskyselyt ja työyhteisön oma arviointi.

Tuotantotavoitteet

Vaasassa pienten lasten määrä varhaiskasvatuksessa on kasvanut viimeisten 10:n vuoden aikana. Työllisyystilanne Vaasassa on ollut pitkään hyvä, samoin syntyvyys ja muuttoliike Vaasaan ovat kasvaneet. Lasten määrää on lisännyt myös sekä maahanmuuttajataustaisten että turvapaikanhakijoiden määrän kasvu. Nämä seikat ovat lisänneet vuoden 2006 jälkeen varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrää liki 1000:lla lapsella. Valinnaisuuden toteuttamiseksi pienten lasten hoidossa on varhaiskasvatuksen talousarvioon sisällytetty lasten kotihoidontuen täsmälisä vuoden 2007 talousarviossa hyväksytyjen periaatteiden pohjalta. Valtuuston päätöksen mukaan täsmälisää maksetaan edelleen vuonna 2017. Lisää maksetaan 200 euroa/kk kunnes lapsi saavuttaa 2 vuoden iän. Täsmälisän ja sen taloudellisten vaikutusten arviointia on jatkettava, mikä voi antaa suunnan tasa-arvoisen kuntalisän kehittämiselle.

Tarkistettujen ja päivitettyjen väestöennusteiden mukaan arvellaan Vaasan 0-6 –vuotiaiden lasten määrän pysyvän suunnilleen nykytasolla lähivuosien ajan. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus Vaasan väestön 0-6-vuotiaiden lasten ikäryhmästä on jatkuvasti noussut. Täsmälisän käyttöönotto on vähentänyt alle 2 v ikäisten lasten määrää päivähoidossa.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Vaasan alle kouluikäisten lasten määrän arviointi

Lasten määrä on kaupungin virallisen väestöennusteen mukainen. Päivitetyt väestöennusteet (2016) mukaan lasten määrä on aiemmin arvioitua huomattavasti pienempi. Näin ollen varhaiskasvatuksen talousarviossa on korjattu vuosien 2017–2018 osalta lasten määrä uuden väestöennusteen mukaiseksi.

31.12.	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018
0 – 6 –vuotiaat yhteensä	5 389	5 440	5 141	5 159
joista – 0 – 2 v.	2 297	2 339	2 228	2 225
- 3 – 6 v.	3 092	3 101	2 913	2 933

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten % osuus väestön ikäryhmästä (0-6-vuotiaat)

	Kunnallisessa päivähoidossa (sis. ostopalvelupäiväkodit) olevien osuus ikäryhmästä, %				Näistä päivähoidossa olevien määrä päiväkodeissa, %				Näistä päivähoidossa olevien määrä perhepäivähoidossa, %			
31.12.	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
0 – 2 v.	30	33	34	34	70	72	72	72	30	28	28	28
3 – 6 v.	83	89	96	96	89	93	95	96	11	7	5	4
0 – 6 v.	61	65	69	69	85	88	90	91	15	12	10	9

Varhaiskasvatuksen piiriin kuuluvat alle kouluikäiset lapset (0 – 6-vuotiaat)

31.12.	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018
Päivähoidossa 0-6 v. lapsia yhteensä	3 264	3 536	3 550	3 580
Perhepäivähoito	487	435	340	320
Päiväkodit (sis. ostopalvelupäiväkodit)	2 777	3 101	3 210	3 260
-joista rinnakkaisia sijoituksia *)	8	20	20	20
Lasten kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuki , saajaperheitä keskimäärin /kk	934	960	950	950
- josta täsmälisä keskimäärin/kk	210	240	240	180

*)Lapsella pääosin normaalin kokopäivähoidon tarve, mutta tarvitsee myös ajoittain vuorohoitoa (=ilta, -viikonloppu tai ympärivuorokauden tapahtuvaa hoitoa).

Lasten määrä päivähoidossa vaihtelee vuoden aikana, alimmillaan se on kesällä ja korkeimmillaan kevätkaudella.

Päiväkotipaikkojen lisäykset taloussuunnitelmakaudella 2017 - 2020

- Bölen päiväkodin (Metsäkallion pk:n paviljonki) väliaikaistilat v. 2017 (+ 84 paikkaa, suomenkielinen)
- Bölen (Länsiniityn) pk v. 2018 (+ 117 paikkaa, kaksikielinen)
- Gerby nya dh v. 2018 (+ 105 paikkaa, ruotsinkielinen)
- Paakaran päiväkodin laajennus v. 2018 (+ 21 paikkaa, suomenkielinen)
- Vähänkyrön keskustan Villin Lännen pk:n laajennus v. 2018(+ 42 paikkaa, suomenkielinen)
- Merikaarron päiväkotit v. 2019 (+ 84 paikkaa, suomenkielinen)
- Laivakadun päiväkotit v. 2020 (+ 96 paikkaa, suomenkielinen)

Osittaista hoitorahaa saavia perheitä

Huoltajilla on oikeus olla osittaisella hoitovapaalla, kunnes lapsen 2. kouluvuosi päättyy (31.7.). Osittaisen hoitorahan edellytyksenä on, että keskimääräinen viikoittainen työaika on enintään 30 tuntia viikossa.

31.12.	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018
Osittaista hoitorahaa saavia perheitä, keskim.	239	210	240	240

ESIOPETUS

Vaasassa maksutonta esiopetusta annetaan päiväkodeissa kaikille lapsille oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna perusopetuslain (628/1998) mukaisesti (4 h/pv). Mikäli esiopetuksessa oleva lapsi tarvitsee myös päivähoitoa, järjestetään se samassa yksikössä, jolloin lapsen päivästä muodostuu eheä kokonaisuus.

Lasten ennustettu määrä kaupungin virallisen väestöennusteen mukainen.

31.12.	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018
Esiopetusryhmät yhteensä	42	42	43	43
- kaupungin omat	39	40	41	41
- ostopalvelupäiväkodit	3	2	2	2
Esiopetuksessa olevat lapset yht.	735	760	710	767
- kaupungin omat päiväkodit	706	720	680	737
- ostopalvelupäiväkodit	29	40	30	30
- joista:				
- pelkässä EO:ssa	102	140	160	160
- tarvitsee päivähoitoa EO:n lisäksi	633	620	550	607

PÄIVÄKOTITOIMINTA

Päivähoitoa järjestetään kokoaikaisena ja osa-aikaisena, perheiden erilaisten tarpeiden mukaan. Vuorohoitopäiväkotit Punahilkassa on paikkoja myös iltä-, viikonloppuisin ja ympärivuorokautista hoitoa tarvitseville lapsille. Vaasan kaupunki on tehnyt sopimuksen päivähoitoon ostopalvelupaikoista seuraavien päiväkotien kanssa: Folkhälsan, Kolibridalen, Manna, Tiitiäinen, Rantapääsky–Strandsvalan, Tuulenpesä, Pursimiehenkatu, English Playschool, Kalliokatu, Iduna (ruotsinkielinen Steinerpedagogiikka pk) ja Kiillekujan päiväkotit. Ostopalvelupäiväkodeissa on elokuun 2015 alusta lukien yhteensä **391** päivähoitopaikkaa.

Päiväkodeissa pääpaino on ollut 3-6v. lasten paikoissa mutta viimeisen 5 vuoden aikana alle 3-vuotiaiden paikkojen tarve on kasvanut huomattavasti, johtuen syntyvyyden lisääntymisestä sekä perhepäivähoitopaikkojen vähenemisestä.

31.12.	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018
Päiväkodit (kaupungin omat) x)	25	22	22	22
- joissa päiväkoteja yhteensä	39	39	39	39
Ostopalvelupäiväkodit	12	12	12	12
Päiväkodeissa olevat lapset yht.	2 777	3 125	3 210	3 260
- 0 – 2 –vuotiaat	484	560	540	550
- kokopäivähoidossa	458	530	495	500
- osapäivähoidossa	26	30	45	50
- 3 – 6 –vuotiaat	2 293	2 565	2 670	2 710
- kokopäivähoidossa	2 127	2 365	2 445	2 475
- osapäivähoidossa,	166	200	225	235
- 7-8 vuotiaat (koululaiset vuorohoito)	10	4	4	4

x) Päiväkodit muodostavat kokonaisuuden, joissa yhden esimiehen alaisuudessaan on useita yksiköitä.

Päiväkotien sekä ryhmäperhepäivähoitokotien osalta on jatkettu kartoitusta päivähoitopaikoista. Joihinkin ryhmiin on vuoden 2016 aikana tehty rakenteellisia muutoksia, johtuen tiloista tai henkilökunnan määrästä sekä varhaiskasvatuslain muutoksista.

PERHEPÄIVÄHOITO

Perhepäivähoito on vaihtoehtoinen päivähoitomuoto, joka tapahtuu kokoaikaisena tai osa-aikaisena perhepäivähoitajan kodissa, lapsen kotona tai muissa kodinomaisissa olosuhteissa (ryhmäperhepäivähoitokoti).

31.12.	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018
Ryhmäperhepäivähoitokodit	20	15	10	9
Perhepäivähoidossa olevat lapset yht.	487	411	340	320
- 0 – 2 –vuotiaat	211	221	210	210
- kokopäivähoidossa	203	216	190	185
- osapäivähoidossa	8	5	20	25

- 3 – 6 –vuotiaat	276	190	130	110
- kokopäivähoidossa	264	180	110	90
- osapäivähoidossa	12	10	20	20
Perhepäivähoitajat: Työssä hoitajia	123	130	101	101
-joista omassa kodissa hoitavia	79	78	75	75
Päivähoitolapsia keskimäärin / hoitaja	4,0	3,2	3,4	3,2

Muutokset perhepäivähoidossa; Tuulimyllyn, Punatuvan, Vilperin, Taikataskun, Päivänsäteen, Vesselin ja Nyckelpigan ryhmäperhepäivähoitokodit lakkautettiin kesällä 2016.

LEIKKITOIMINTA

Leikkitoiminta on vaihtoehtoinen toimintamuoto päivähoidolle. Vaasassa leikkitoimintaan sisältyy avoin päiväkotitoiminta ja avoimen päiväkodin kerho.

31.12.	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018
Avoimet päiväkodit kpl	6	6	7	7
- käynnit keskim./toimintapäivä lkm	100	100	120	120
Avoimen päiväkodin kerhot	10	10	10	12
-lapset/kerhopäivä	139	140	140	155
Työntekijät	15	15	15	18

ERITYISVARHAISKASVATUS

Tehtävänä on lasten tuen tarpeen mahdollisimman varhainen toteaminen ja tukitoimien aloittaminen. Tavoitteena on yhteistyössä vanhempien, varhaiskasvatuksen henkilökunnan ja eri asiantuntijoiden kanssa järjestää tukea tarvitseville lapsille sopiva varhaiskasvatus, tarvittavat tukitoimet ja kuntoutus sekä olla tukena varhaiskasvatuksen kasvatus- ja opetustyössä. Esiopetuksen perusteiden mukaisesti vuodesta 2010 dokumentoidaan lapsen tuen tarve muodossa: yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki.

31.12.	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018
Asiakaskäynnit				
- kiertävä erityislastentarhanopettaja	2 750	2 800	2 800	2 800
- kiertävä lastentarhanopettaja S 2 -kieli, käynnit päiväkodeissa	145	150	160	160
*)Lapset, joilla varhaiskasvatuksessa tukitoimia	490	485	500	500
**)Esiopetuksessa olevien lasten tuen tarve;				
- yleinen tuki	25	25	25	30
- tehostettu tuki	53	50	60	60
- erityinen tuki	23	30	25	26
Maahanmuuttajataustaiset lapset	462	460	470	470
-joista S 2 kielen opetusta tarvitsevia	150	175	200	200

*) lapset, joilla lausunto+nk. seurantalapset

**)Varhaiskasvatuksessa olevien lasten tukimuotojen uusi tilastointi aloitetaan vuodesta 2014.

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Bruttomenot €/0–6 –vuotiaat	8 478	8 578	8 578
Nettomenot €/0–6 –vuotiaat	7 419	7 504	7 504
Palvelumaksutulot € (kaupungin)	5 564 900	5 453 642	5 453 642
Palvelumaksutulot/kokonais-menoista %	12,18	11,69	11,69

TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	5 705	5 840	5 895
Toimintamenot	-46 030	-45 955	-44 640
Toimintakate	-40 325	-40 115	-38 745

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	691,5	668	634
- kokoaikaiset	647,5	632	612
- osa-aikaiset	44	36	22
Määräaikaiset	199	242	170
- kokoaikaiset	129	145	117
- osa-aikaiset	70	97	53

305 ESI- JA PERUSOPETUKSEN KOTIKUNTAKORVAUKSET

Tulosalueen menoksi kirjataan korvaukset muissa kun kaupungin esi- ja peruskouluissa opiskelevista vaasalaisista oppilaista ja tuloksi korvaus muiden kuntien oppilaista, jotka ovat oppilaina kaupungin peruskouluissa.

TUOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	976	976	1 072
Toimintamenot	-4 414	-4 414	-5 018
Toimintakate	-3 438	-3 438	-3 946

306 SUOMENKIELINEN PERUSOPETUS**Tulosalueen palvelusuunnitelma****Vaikuttavuustavoitteet**

Laadukkaan perusopetuksen järjestäminen kaikille perusopetusikäisille lapsille ja nuorille. Kehittää uuden valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaista opetusta ja oppimisympäristöjä vastaamaan tulevaisuuden tarpeita. Antaa perusopetuksen oppilaille hyvät valmiudet toisen asteen opintoja varten. Tukea lasten ja nuorten kasvua sekä luoda turvallinen koulupolku esiopetuksesta toiselle asteelle.

Tuotantotavoitteet

Tehokas opetuksen järjestäminen ja opetuksen sisällön jatkuva kehittäminen. Olemassa olevan kouluverkon toimintojen tehostaminen sekä tilatehokkuuden parantaminen. Aamu- ja iltapäivätoiminnan osittainen ulkoistaminen. Oppilashuollon toiminnan kehittäminen ja vaikuttavuuden lisääminen.

Opetus ja pedagogiset palvelut

Peruskoulun opetustoiminnan yleisenä tavoitteena on resurssien mukaisesti antaa opetusta tavalla, joka parhaiten vastaa oppilaan oppimisedellytyksiä. Tuntiresurssi on pidettävä 1,91 vuosi-viikkotunnissa, jotta oppimisen hyvä taso voidaan säilyttää.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Oppilasmäärä / vuosi (keskiarvo)	2014	2015	2016 *)	2017
Luokkien 1-6 oppilaat	3 827	3 852	3 040	3 116
Luokkien 7-9 oppilaat ja lisäopetusoppilaat	1 823	1 862	1 561	1 575
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	5 650	5 714	4 601	4 691
-joista erityisen tuen päät. saaneita, ei pid. opv	223,5	230	193	198
-joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	31,5	28	19	16
-joista muita vammaisoppilaita, pid. opv	135	137,5	118	84
Valmistava opetus	69	82	59	69

*) 2016 alkaen vain suomenkielinen perusopetus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilaat saavuttavat ne tiedot ja taidot, jotka valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteissa, kaupungin ja oppilaitosten opetussuunnitelmissa on kullekin ikäluokalle asetettu. Oppilaiden lahjakkuutta ja harrastustoimintaa tuetaan mm. englanninkielisellä opetuksella, musiikkiluokka- ja kielikylpyopetuksella. Kaikille oppilaille tarjotaan lisäksi kerhotoimintaa.

Noin 12 % perusopetuksen oppilaista on maahanmuuttajataustaisia. Perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan kuudella eri koululla ja maahanmuuttajataustaisille oppilaille tarkoitettuja tasonluokkia on ala- ja yläkouluilla neljä. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden suomi tai ruotsi toisena kielenä oppimista ja muiden oppiaineiden oppimista tuetaan. Oppilaiden oman äidinkielen opetusta järjestetään mahdollisuuksien mukaan.

Opetuspalvelujen saavutettavuus on hyvä, jos peruskoulu, vuosiluokat (yleisopetus) 1-6, on oppilaan kodista lähempänä kuin 3 kilometriä, vastaavasti jos peruskoulu, vuosiluokat (yleisopetus) 7-10, on lähempänä kuin 5 kilometriä.

Kouluverkko	TP 2014	TP 2015	TA 2016 *)	TA 2017
Koulujen lukumäärä	25	23	17	15

*) 2016 alkaen vain suomenkielinen perusopetus

Opetustuntien määrä oppilasta kohti	2013	2014	2015
Toteutunut opetustuntien määrä, keskimääräiset opetustunnit / oppilas			
Peruskoulut, vuosiluokat 1-6	1,77	1,63	1,53
Peruskoulut, vuosiluokat 7-10	2,50	2,42	2,35
Luokkamuotoinen erityisopetus	3,96	4,48	3,87
Vammaisopetus	4,71	4,92	4,88
Peruskoulut keskimäärin	2,09	2,00	1,93

Resurssit sisältävät opetushallituksen avustuksella rahoitetut opetusryhmien pienentämiseen tarkoitettut tunnit. Kerhotunnit ja stipendi- ja kehittämisrahaston varoin rahoitetut kerho- ja tukitunnit eivät enää ole mukana tilastoissa 2014. Sairaalaopetusta ei ole huomioitu.

Opetuksen taso ja opetuksen materiaalit	2013	2014	2015	2016	2017
Pätevien opettajien osuus, %	87,0	92,8	94	90,4	91
Opettajien jatkokoulutus kokonaistyöajasta, %	3	3	3	3	3
Opetuksen materiaalit ja palvelut €/oppilas	407,23	406,80	385,05	370	365

Resurssit sisältävät myös IT-tukipalvelut ja muilla hankevaroin hankitut materiaalit ja palvelut. Arvio vuodelle 2016 koskee suomenkielistä perusopetusta.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien oppilaille, joille on tehty erityisen tuen päätös. Kunta voi järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa itse, hankkia ostopalveluna tai antamalla avustusta palveluntuottajille. Velvollisuutta tarjota toimintaa ei kuitenkaan ole.

Suomenkielinen perusopetus järjestää aamutoimintaa kaikissa alakoulussa (12) ja iltapäivätoimintaa kymmenessä alakoulussa. Palveluntuottajina toimintaa järjestävät Vaasan Steinerkoulu (1), Kristillinen koulu (1) ja Vaasan Palloseuran Juniorit ry (5 toimintayksikköä).

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ennen ja jälkeen koulupäivän. Toimintaa tarjotaan kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella vähintään 760 tuntia lukuvuodessa (keskimäärin 4h/koulupäivä). Aamu- ja iltapäivätoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja sijoittuu lasten vapaa-aikaan. Toiminnasta peritään asiakasmaksua (100 €/kk). Käyttökustannuksiin myönnetään valtionosuutta.

Aamu- ja iltapäivätoiminta Koululaisten määrä	Kevät 2013	Syksy 2013	Kevät 2014	Syksy 2014	Kevät 2015	Syksy 2015	Kevät 2016	Syksy 2016
Kaupungin omissa yksiköissä - perusopetuksen yksiköt	695	693	652	646	455	438	399	295
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	133	141	137	202	84	128	119	217
Yhteensä	828	834	789	848	539	566	518	512

Kevään ja syksyn 2015 luvuista alkaen ovat mukana vain suomenkieliset oppilaat.

Oppilashuolto

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Oppilashuoltoa toteutetaan ennaltaehkäisevänä koko kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona sekä oppilaan lakisääteiseen oikeuteen yksilökohtaiseen oppilashuoltoon. Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa.

Suomenkielisessä perusopetuksessa on seitsemän koulukuraattorin tointa ja neljä koulupsykologin virkaa käytettävissä. Elokuussa 2014 voimaan astuneen oppilashuoltolain mukaan koulukuraattorin ja koulupsykologin palveluja on myös tarjottava esiopetuksen oppilaille, mikä edellyttää koulukuraattoreiden ja koulupsykologien vakanssien lisäämistä.

Ohjaajat

Ohjaajien tehtävänä on tukea oppilaita oppimistilanteissa ja koulunkäynnissä.

Ohjaajatoiminta	2014	2015	2016	2017
Ohjaajien lkm	135	138	105	137
Ohjaajien laskennallisia toimia (38,25 h/vko)	103	106	81,6	86,75
Oppilaita/laskennallinen ohjaaja				
- erityisopetus ja valmistava opetus	4,45	4,37	4,77	3,44
- koko oppilasmäärään nähden	56,00	55,26	57,46	54,07

Arvio vuodelle 2016 koskee ruotsinkielistä perusopetusta.

Oppilasruokailu

Oppilasruokailulla tuetaan oppilaan tervettä kasvua ja kehitystä. Oppilasruokailun tarkoituksena on täyttää n. 1/3 oppilaan päivittäisestä ravinnontarpeesta. Ruokapalvelut ostetaan ruokapalveluyksiköltä.

Koulukuljetus

Ilmainen koulukuljetus myönnetään, jos koulumatka

- 1-2 -luokkalaisella on yli 3 km
- 3-10 -luokkalaisella on yli 5 km
- tai jos muut perusopetuslaissa määritellyt edellytykset täyttyvät.

Ilmainen koulukuljetus myönnetään oppilaalle osoitettuun lähikouluun vakinaisesta kotiosoitteesta.

Oppilaskuljetukset	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Kuljetettavia oppilaita	1 070	1 007	678	666
Kustannukset € / kuljetettava oppilas	1 402	1 489	1 426	1 259
Kuljetettavien oppilaiden osuus %	18,6	17,4	14,5	14,2

Luvut vuodesta 2016 eteenpäin koskee suomenkielistä perusopetusta.

TULOSLASKELMA	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot		1 625	1 519
Toimintamenot		-42 566	-41 807
Toimintakate		-40 941	-40 288

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	385	385	382
- kokoaikaiset	338	338	335
- osa-aikaiset	47	47	47
Määräaikaiset	180	186	202
- kokoaikaiset	92	96	111
- osa-aikaiset	88	90	91

307 RUOTSINKIELINEN PERUSOPETUS

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Asiakkaaseen kohdistuva vaikuttavuustavoite

- Jokaiselle oppilaalle annetaan mahdollisuus laadukkaaseen oppimiseen kehittävässä ja turvallisissa oppimisympäristöissä.
- Oppilaille annetaan valmiudet toisen asteen koulutukseen.
- Opetussuunnitelma 2016:ssa määrättyjä oppilaiden osaamisalueita kehitetään ja vahvistetaan.

Palvelutoiminnan tuotantotavoite

- Tuottaa opetuspalveluja opetusvelvollisuuden loppuun saattamiseksi
- Antaa mahdollisuus lisäopetukseen
- Tarjota oppilashuollollisia palveluja
- Tarjota aamu- ja iltapäivätoimintaa
- Antaa valmistavaa opetusta

Toimintaympäristö 2017–2019

Ruotsinkielisten koulujen oppilasmäärä kasvaa vuosittain, lukuvuonna 2016–2017 oppilasmäärä on 1199, ts. 19 oppilaan lisäys. Maahanmuuttajataustaisten, ruotsin kielellä integroitavien oppilaiden määrä on pysynyt ennallaan. Vuoden 2017 ennusteessa on 40 oppilaan lisäys.

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunnan 9.12.2015 § 105 mukaan tuntiresurssi on pidettävä 1,91 vuosiviikkotunnissa/oppilas, jotta oppimisen ja opetuksen hyvä taso voidaan säilyttää ja taata.

Opetussuunnitelma 2016 otetaan käyttöön 1.8.2016 vuosiluokissa 1–6 ja yleiset osat vuosiluokissa 1–9, varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta, ruotsinkielinen jaosto 9.6.2016 § 20. Opetussuunnitelmassa painotetaan yksittäisen oppilaan oikeutta yksilölliseen oppimiseen. Oppilaaksiottoalueita uudistetaan vuodesta 2017 alkaen yhteistyössä esiopetuksen ja Vasa övningsskolan kanssa. Lukuvuoden 2016–2017 aikana asetetaan työryhmä tekemään Sundomin koulua koskeva tilatarveselvitys.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Oppilasmäärä/vuosi (keskiarvo)	2014	2015	2016 *)	2017
Luokkien 1–6 oppilaat	3827	3852	801	830
Luokkien 7–9 oppilaat ja lisäopetusoppilaat	1823	1862	389	392
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	5650	5714	1190	1220
-joista erityisen tuen päät. saaneita, ei pid. oppivelv.	223,5	230	39	37
-joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. oppivelv.	31,5	28	7	6
-joista muita vammaisoppilaita, pid. oppivelv.	135	137,5	19	16
Valmistava opetus	69	82	29	6

*) Vuodesta 2016 alkaen ainoastaan ruotsinkielinen perusopetus

Kouluverkko	TP 2014	TP 2015	TA 2016*)	TA 2017
Koulujen lukumäärä	25	23	5,5	5

*) Vuodesta 2016 alkaen ainoastaan ruotsinkielinen perusopetus

Opetustuntien määrä/oppilas	2013	2014	2015
Toteutunut opetustuntien määrä, keskimääräiset opetustunnit/oppilas			
Peruskoulut, vuosiluokat 1–6	1,77	1,63	1,53
Peruskoulut, vuosiluokat 7–10	2,50	2,42	2,35
Erityisopetus	3,96	4,48	3,87
Vammaisopetus	4,71	4,92	4,88
Peruskoulut keskimäärin	2,09	2,00	1,93

Resurssit sisältävät opetushallituksen avustuksella rahoitetut opetusryhmien pienentämiseen tarkoitetut tunnit. Kerhotunnit ja stipendi- ja kehittämisrahaston varoin rahoitetut kerho- ja tukitunnit eivät enää ole mukana tilastoissa 2014. Sairaalaopetusta ei ole huomioitu.

Opetuksen taso ja opetuksen materiaalit	2013	2014	2015	2016	2017
Pätevien opettajien osuus, %	87,0	92,8	94	97,2	99,3
Opettajien jatkokoulutus kokonaistyöajasta, %	3	3	3	3	3
Opetuksen materiaalit ja palvelut €/oppilas	407,23	406,80	385,05	375,25	373,11

Resurssit sisältävät it-tukipalvelut, stipendi- ja kehittämisrahaston sekä muut hankevaroin rahoitetut materiaalit ja palvelut. Arvio vuodelle 2016 koskee ruotsinkielistä perusopetusta.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoiminta on perusopetuslain mukaan tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokkien oppilaille sekä oppilaille, joille on tehty päätös erityisestä tuesta. Kunta voi itse järjestää aamu- tai iltapäivähoidon, ostaa palvelun ostopalveluna tai tukea palveluntuottajaa. Kunnalla ei kuitenkaan ole velvoitetta tarjota aamu- ja iltapäivähoitoa.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään alakouluissa. Toimintaan osallistuville lapsille toimintaa tarjotaan vähintään 760 h/lukuvuosi (keskimäärin 4 h/päivä). Aamu- ja iltapäivätoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja tapahtuu lapsen vapaa-ajalla. Folkhälsan Valfärd Ab, Vaasan Setlementtiyhdistys ja Föräldraföreningen vid Vasa övningsskola toimivat palveluntuottajina. Toiminnasta peritään asiakasmaksu (100 €/kk). Käyttökustannuksiin myönnetään valtionosuutta.

Aamu- ja iltapäivätoiminta Koululaisten määrä (ruotsink.)	Kevät 2013	Syksy 2013	Kevät 2014	Syksy 2014	Kevät 2015	Syksy 2015	Kevät 2016	Syksy 2016
Kaupungin omissa yksiköissä - perusopetuksen yksiköt	695	693	652	646	160	132	68	0
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	133	141	137	202	116	156	216	272
Yhteensä	828	834	789	848	276	288	284	272

Vuoden 2015 keväästä alkaen lukuihin sisältyy ainoastaan ruotsinkielisiä oppilaita.

Oppilashuolto

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Oppilashuoltoa toteutetaan ennaltaehkäisevänä koko kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona sekä oppilaan lakisääteiseen oikeuteen perustuvana yksilökohtaisena oppilashuoltona. Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa. Ruotsinkielinen perusopetus tarjoaa oppilashuoltoa myös esiopetusikäisille. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa on käytettävissä koulupsykologi ja kaksi koulukuraattorin tointa.

Ohjaajat

Ohjaajien tehtävä on tukea oppilaita oppimistilanteissa ja koulunkäynnissä.

Ohjaajatoiminta	2014	2015	2016	2017
Ohjaajien lukumäärä	135	138	35	28
Ohjaajien laskennallisia toimia (38,25 h/viikko)	103	106	21,8	15,5
Oppilaita/laskennallinen ohjaaja				
- erityisopetus ja valmistava opetus	4,45	4,50	4,31	4,19
- koko oppilasmäärään nähden	56,00	54,68	55,92	79,10

Arvio vuodesta 2016 alkaen koskee ruotsinkielistä perusopetusta.

Oppilasruokailu

Oppilasruokailulla tuetaan oppilaan tervettä kasvua ja kehitystä. Oppilasruokailun tarkoituksena on täyttää n. 1/3 oppilaan päivittäisestä ravinnontarpeesta. Ruokapalvelut ostetaan ruokapalveluyksiköltä.

Koulukuljetus

Ilmainen koulukuljetus myönnetään, jos koulumatka

- 1–2-luokkalaisella on yli 3 km
- 3–10-luokkalaisella on yli 5 km
- tai jos muut perusopetuslaissa määritellyt edellytykset täyttyvät.

Ilmainen koulukuljetus myönnetään oppilaalle osoitettuun lähikouluun vakinaisesta kotiosoitteesta.

Oppilaskuljetukset	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Kuljetettavia oppilaita	1070	1007	205	200
Kustannukset €/kuljetettava oppilas	1402	1489	1229	1275
Kuljetettavien oppilaiden osuus %	18,6	17,4	16,7	16,3

Arvio vuodelle 2016 koskee ruotsinkielistä perusopetusta.

TULOSLASKELMA

	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot		382	276
Toimintamenot		-11 658	-11 371
Toimintakate		-11 276	-11 095

Henkilöstö 2015–2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	109	106	108
- kokoaikaiset	88	86	89
- osa-aikaiset	21	20	19
Määräaikaiset	53	53	53
- kokoaikaiset	17	17	13
- osa-aikaiset	36	36	40

308 KUULA-OPISTO**Toiminnan kuvaus**

Kuula-opiston toimintaa säätelee laki taiteen perusopetuksesta. Kuula-opiston opetussuunnitelma on laadittu OPH:n antaman laajan oppimäärän perusteiden mukaan. Kuula-opistossa järjestetään musiikin ja tanssin perustason ja niihin rakentuvaa opistotason opetusta. Opetusta järjestetään myös musiikkileikkikouluissa, lastentanssikoulussa ja avoimella osastolla, jonka toiminta on maksullista palvelutoimintaa.

Musiikin- ja tanssinopetus on kytketty toisen asteen koulutukseen sitä koskevien säännösten perusteella. Opisto pyrkii toimimaan luovassa yhteistyössä muiden oppilaitosten, taidelaitosten ja kulttuurielämän kanssa niin kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla. Kuula-opisto on kuntalaisille musiikin ja tanssinopetuksen informaatiopiste.

Tulosalueen palvelusuunnitelma**Vaikuttavuustavoitteet**

Kuula-opiston tavoitteena on tyytyväiset ja osaavat oppilaat. Ylläpitämällä ja kehittämällä hyviä pedagogisia menetelmiä Kuula-opisto saa hyviä opetustuloksia. Tavoite edellyttää myös hyvää yhteydenpitoa kodin ja opiston välillä. Wilma-ohjelmaa kehitetään palvelemaan opiston tarpeita.

Toiminnallaan Kuula-opisto haluaa rakentaa Vaasassa ja sivutoimipisteissä elävää ja vireää musiikki- ja tanssikulttuuria, kehittämällä konsertti- ja esitystoimintaa. Suunnittelukauden aikana valmistaudutaan uuden opetussuunnitelman kehittämiseen pedagogisilla keskusteluilla ja koulutuksilla. Kuula-opisto ottaa kehittääkseen arviointijärjestelmä Virvatulen kautta ilmenneet epäkohdat. Oppilasottojärjestelmää (ilman testejä) kehitetään edelleen.

Tuotantotavoitteet

Kuula-opisto pyrkii hedelmälliseen yhteistyöhön eri tahojen kanssa. Päiväkotien musiikkileikkikoulutoimintaa ja erityisesti ruotsinkielistä toimintaa, kuten myös yhteistyötä koulujen kanssa ylläpidetään ja kehitetään edelleen. Tanssitoimintaa kehitetään Vaasassa ja Laihialla muun taiteen perusopetuksen, nykytanssin kanssa. Yhteistyötä Mustasaaren musiikkiopiston kanssa jatketaan. Yhteistyössä Taikonin kanssa kehitetään Taikon-akatemiaa (taideaineiden hyväksi lukeminen) toisen asteen oppilaitosten kanssa. Yhteistyö alueen musiikkiopistojen kanssa jatkuu vilkkaana. Yhdessä järjestetään koulutuksia, eri ainekollegioiden tapaamisia ja uuteen opetussuunnitelmaan liittyvää pedagogista kehittämistyötä.

Keskeiset talouden tunnusluvut

Toiminnan ja talouden tunnusluvut	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Opiskelijat kaikki (syysl.)	1 482	1 515	1 520
- solistinen opetus	502	500	540
- soitinstartti	95	100	120
- musiikkileikkikoulu	520	530	520
- tanssiopetus	230	240	220
- valmennusoppilaat ja erityislapset	45	50	50
- avoin osasto	90	95	70
Vaasalaisten osuus edellisistä %	92	95	95
Opetustuntien kokonaismäärä	26 000	26 000	26 000
Henkilökunnan määrä			
- vakituinen henkilökunta	33	36	36
- tuntiopettajat	16	13	13
Opetusministeriön vahvistama opetustuntimäärä	24 860	24 860	24 860
Omat kok.kustannukset brutto €/opetustunti	88,97	85,96	85,38
Omat kokonaiskustannukset brutto €/oppilas	1 561	1 475	1 454
Nettomenot (valtionosuus huomioitu) €	535 833	459 433	356 154
Valtionosuus €	1 069 567	1 069 567	1 148 846
Omat kokonaiskustannukset netto €/oppilas	368,02	303,26	234,31
Kokonaiskustannukset netto (valt.os.huomioitu) /opetustunti	20,61	17,67	13,70

Huom! Vuokrakustannukset nousivat vuoden 2015 alusta.

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	701	705	706
Toimintamenot	-2 327	-2 236	-2 189
Toimintakate	-1 626	-1 531	-1 483

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	33	36	35
- kokoaikaiset	26	29	25
- osa-aikaiset	7	7	10
Määräaikaiset	16	13	8
- kokoaikaiset	4	1	0
- osa-aikaiset	12	12	8

TOISEN ASTEEN KOULUTUSLAUTAKUNTA

	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot			13 106
Toimintamenot			-42 769
Toimintakate			-29 663

Toiminnan kuvaus

Toimialaan kuuluvat lukiolaissa, ammatillisesta peruskoulutuksesta ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetuissa laeissa ja niihin liittyvissä asetuksissa määritellyt tehtävät.

312 VAASAN LYSEON LUKIO

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaasan lyseon lukion vahvuutena on suuri kurssitarjonta, joka tarjoaa laajan valinnaisuuden ja mahdollisuuden opiskelijakohtaisiin painotuksiin sekä joustaviin ja yksilöllisiin opintojen järjestelyihin. Lyseon toiminnassa korostuu kansainvälinen toiminta ja yhteistyö ulkomaisten kumppaneiden kanssa. Kansainvälisyyskasvatusta kehitetään painopistealueena lukion kansainvälisyysuunnitelman mukaisesti. Vaasan lyseon lukio on kehittänyt Vasa Gymnasiumin kanssa tuloksellisesti kaksikielistä oppimisympäristöä ja kehittämistyötä jatketaan edelleen. Myös kulttuurikasvatusta kehitetään ja toimintakaudella aloitetaan yhteistyö Vaasan kaupunginteatterin kanssa. Opiskelijoitten hyvinvointiin panostetaan jatkamalla opiskelijakunnan kanssa tehtyä tiivistä yhteistyötä lukion kehittämisessä. Vaasan lyseon lukion yhteydessä toimivan aikuislinjan opetus toteutetaan pääasiassa virtuaalisena. Päivä- ja aikuislukiossa opetusta annetaan luokattomana ja kurssimuotoisena.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Päivälukio	742	762	770	800	800
Aikuislukio	52	52	51	50	43
Vakituiset opiskelijat	794	814	821	850	843
Aineopiskelijat	0,5	3,4	1,9	-	-

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Yksikköhinta €/opiskelija/päivälukio	5 386,19	5 476,33	5 596,63
Yksikköhinta €/opiskelija/iltalukio	3 606,83	3 252,13	3 310,56

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	707	116	679
Toimintamenot	-5 488	-5 783	-5 895
Toimintakate	-4 781	-5 667	-5 216

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	44	43	44
- kokoaikaiset	40	39	40
- osa-aikaiset	4	4	4
Määräaikaiset	10	8	10
- kokoaikaiset	8	7	8
- osa-aikaiset	2	1	2

313 VASA GYMNASIUM OCH VASA SVENSKA AFTONLÄROVERK

Tulosalueen palvelusuunnitelma

VG pyrkii panostamaan pieniin opetusryhmiin tukeakseen oppimista, turvallisuutta ja viihtyvyyttä. Lisäksi VG kehittää kaksikielistä yhteistyötä lyseon lukion kanssa. Tandemyhteistyö on yksi pedagogisen työn tukipilareista. Oppilaitokset tekevät yhteistyötä Vi7 ringin lukioden kanssa.

VSA on ainut ruotsinkielinen aikuislukio maassamme. VSA on etälukio, joka tarjoaa lukio-opintoja koko maan aikuisille ja nuorille. Opintoja tarjotaan ruotsia puhuville suomalaisille myös maan rajojen ulkopuolelle. Myös muiden lukioiden opiskelijat ovat voineet täydentää opintojaan kursseilla, jotka on suoritettu aftonläroverketissä.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Opiskelijat

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Päivälukio	142	141	150	155	155
Aikuislukio	73	73	66	70	60
Vakituiset opiskelijat	212	214	216	225	215
Aineopiskelijat	3,7	11,5	8,5	-	-

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Yksikköhinta €/opiskelija/päivälukio	6 299,58	6 199,20	6 245,83
Yksikköhinta €/opiskelija/iltalukio	3 087,51	3 252,13	3 310,56

TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	290	168	271
Toimintamenot	-1 626	-1 524	-1 516
Toimintakate	-1 336	-1 356	-1 245

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	16	16	16
- kokoaikaiset	16	16	16
- osa-aikaiset	0	0	0
Määräaikaiset	5	5	5
- kokoaikaiset	2	1	2
- osa-aikaiset	3	4	3

315 VAASAN AMMATILLINEN KOULUTUS (Vamia)

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaasan ammatillinen koulutus huolehtii koko nuorten ikäluokan kouluttamisesta ja tukee työuran eri vaiheissa olevien osaamisen kehittämistä siten, että osaaminen vastaa työmarkkinoiden ja yksilöiden urakehityksen muuttuvia tarpeita. Opiskelijoille tarjotaan yksilöllisiä opintopolkuja, mikä mahdollistetaan laajan opintotarjonnan avulla. Lisääntyvän ohjauksen avulla ehkäistään syrjäytymistä. Toimintaa kehitetään yhteistyössä sidosryhmien ja työelämän kanssa.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Ammatillisen perustutkinnon opiskelijat					2 320
Ammatillisen lisäkoulutuksen työvuodet					207,90
Oppisopimus, ammatillinen peruskoulutus					275
Oppisopimus, ammatillinen lisäkoulutus					455

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Valtionosuus ammatillinen peruskoulutus	23 760 264	23 358 656	22 614 494	21 650 797	18 942 127
Valtionosuus ammatillinen lisäkoulutus	1 566 8369	1 602 753	1 634 241	1 552 715	1 397 444
Valtionosuus ammatillinen peruskoulutus, oppisopimus	1 244 471	1 256 960	1 187 811	1 152 880	1 073 269
Valtionosuus ammatillinen lisäkoulutus, oppisopimus	1 050 838	1 118 638	811 403	1 012 647	949 142

TULOSLASKELMA

TP 2015
1 000 €

TA 2016
1 000 €

TA 2017
1 000 €
12 156
-35 358
-23 202

Toimintatulot
Toimintamenot
Toimintakate

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	269	252	245
- kokoaikaiset	247	232	225
- osa-aikaiset	22	20	20
Määräaikaiset	68	45	29
- kokoaikaiset	54	37	21
- osa-aikaiset	14	8	8

TYÖVÄENOPISTON JOHTOKUNTA**330 VAASA-OPISTO****Toiminnan kuvaus**

Vaasa-opisto parantaa toiminta-alueensa asukkaiden edellytyksiä aktiiviseen ja hyvään elämään kansalais- ja tietoyhteiskunnassa tarjoamalla laadukasta ja monipuolista koulutusta Vaasassa sekä myyntipalvelusopimukseen perustuen Isossakyrössä ja Laihialla. Vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaisesti toiminnan perusarvoina ovat elinikäinen oppiminen ja tasa-arvo. Luovuus, omaehtoisuus ja osallisuus ovat edellytyksiä näiden arvojen toteutumiselle.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaikuttavuustavoitteet

1. Tulosalueen sisäisen synergian ja toimintakyvyn vahvistaminen
2. Opettajien ammatillisen kasvun tukeminen osaamista jakamalla

Tuotantotavoitteet

1. Opistojen hallinto-organisaation toimintamallin uudistaminen
2. Arviointi- ja laatutyökalujen uudistaminen

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Kurssien määrä	582	733	960	800	800
Opetustuntien määrä	14 785	18 902	24 296	21 500	19 000
Myönnettyt valtionosuustunnit	10 939	18 505	17 369	18 795	18 795
Kurssilaisten määrä	9 294	10 694	13 569	14 000	13 000

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Valtionosuus €	904 494	895 619	895 619
Valtionosuus € (polku 1 ja polku 2)	237 734	186 960	186 960
Yhteensä	1 142 228	1 082 579	1 082 579
Nettomenot €, valtionosuus huomioitu	756 171	739 721	738 521
Nettomenot €, asukas	9,4	9,12	9,04
Nettomenot €, kurssilainen	55,7	52,8	56,81

TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	718	772	597
Toimintamenot	-2 633	-2 416	-2 481
Toimintakate	-1 915	-1 644	-1 884

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	15	15	16
- kokoaikaiset	14	14	16
- osa-aikaiset x)	1	1	
Määräaikaiset	116	115	114
- kokoaikaiset	2	1	
- osa-aikaiset x)	x) 114	x) 114	x) 114

x) sivutoimisia tuntiopettajia

VASA ARBETARINSTITUTIN JOHTOKUNTA

340 VASA ARBIS

Toiminnan kuvaus

Toiminnan tarkoituksena on vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaisesti:

- toimia ruotsinkielisenä ja monikulttuurisena koulutuskeskuksena ja yhdessäolon paikkana
- tarjota kohderyhmille mahdollisuuden osallistua monipuoliseen ja laadukkaaseen toimintaan, joka tukee yksilöllistä kehitystä ja myötävaikuttaa elämänlaatuun
- toimia yhteiskuntatoimijana hyvin toimivassa verkostossa muiden toimijoiden kanssa

Toiminta-ajatus toteutuu kolmen toimintamuodon kautta:

Varsinainen toiminta: kursseja ja luentoja, jotka oikeuttavat vapaaseen sivistystyöhön myönnettäviin valtionosuuksiin

Taiteen perusopetus: lapsille ja nuorille suunniteltu taideopetus, joka toteutetaan läheisessä yhteistyössä Vaasa-opiston ja Kuula-opiston kanssa markkinointinimellä TaiKon.

Maksullinen palvelutoiminta: hanketoiminta ulkoisella rahoituksella, toimeksiantokoulutus, ulkopuolinen vuokraustoiminta.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Asiakkaaseen kohdistuvat vaikuttavuustavoitteet

- Monipuolisen ja laadukkaan kurssitarjonnan luominen

Tuotantotavoitteet palvelutoiminnassa

- Toiminnan sopeuttaminen niukempiin resursseihin

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Opetustuntien määrä	9 166	9 040	9 370	8 300	8 500
Valtionosuuteen oikeuttavien opetustuntien määrä	8 993	8 573	9 038	8 000	8 000
Myönnettyt valtionosuustunnit	7 766	7 700	7 226	7 978	8 000
Kursseille osallistujien määrä	5 331	6 870	6 427	5 000	4 500

Keskeiset taloudelliset tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Valtionosuus €	376 295	400 000	380 000
Nettomenot/opetustunti €	42,80	30,52	31
Nettomenot/kurssilainen €	62,12	50,60	51
Nettomenot/asukas €	5,9	4,22	5

TULOSLASKELMA

	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	356	287	255
Toimintamenot	-1 132	-940	-907
Toimintakate	-776	-653	-652

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	9,6	7,6	7,3
- kokoaikaiset	9	7	7
- osa-aikaiset	0,6	0,6	0,3
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset	100 tuntiopettajaa	100 tuntiopettajaa	100 tuntiopettajaa

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	2 132	1 881	1 881
Toimintamenot	-9 375	-8 519	-7 996
Toimintakate	-7 243	-6 638	-6 115

Toiminnan kuvaus

Vapaa-aikalautakunnan tavoitteena on luoda edellytykset ja puitteet vaasalaisten monipuolisille harrastusmahdollisuuksille sekä lasten ja nuorten kasvua tukevalle toiminnalle.

351 LIIKUNTAPALVELUT**Toiminta-ajatus**

Liikuntapalvelut tuottaa monipuolisia liikunta- ja vapaa-aikapalveluja ottaen erityisesti huomioon liikuntamahdollisuuksien tarjoamisen myös yhdistystoiminnan ulkopuolelle jääville sekä luo edellytyksiä urheiluseurojen ja muiden liikunta- ja vapaa-aikatoimintoja järjestävien tahojen toiminnalle. Liikuntapalvelut vastaa myös liikunta-alueiden ja -paikkojen harjoitus- ja kilpailukuntoon saattamisesta. Tavoitteena on, että liikuntapaikat ovat kuntalaisten ja seurojen käytössä ympäri vuoden, sääolosuhteet huomioiden.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

- Terveysliikuntatoiminnan järjestäminen aktivoimaan väestöä eri ikäkausina.
- Erityisryhmien liikunnan organisointi vastaamaan vammais- ja muun sovelletun liikunnan tarpeita sekä mm. ikääntyvien- ja maahanmuuttajien liikuntapalveluiden kehittäminen
- Urheiluseurayhteistyö, valtakunnalliset ja alueelliset liikuntakampanjat
- Liikuntatila- ja aluevarausten hallinnointi
- Kuntosali-toimintojen ylläpito ja kehittäminen
- Lasten- ja nuorten liikuntatoiminnan saatavuuden turvaaminen ja iltapäivätoimintojen tehostaminen mm. Action-toimintaa lisäämällä ja kehittämällä
- Uimahallin uinti- ja vesiliikuntatoimintojen tuottaminen, kehittäminen ja markkinointi sekä uinninopetuksen organisoiminen eri-ikäisille kohderyhmille
- Liikunta-alueiden pitäminen turvallisessa ja viihtyisässä kunnossa oikea-aikaisten hoitotoimenpiteiden avulla.
- Liikunta-alueiden hoidon vuosisuunnitelman toteuttaminen käytettävissä olevien henkilöstö- ja talousresurssien mukaan.
- Liikuntapaikkojen kehittäminen käytettävissä olevien resurssien mukaan.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Uimahallin kävijämäärä	277 478	270 764	269 613	265 000	270 000
Liikuntatilaluovutukset, h	43 850 h	44 731 h		47 000 h	47 000 h
Kaarlen kenttä – yleisurheilu, jalkapallo, h	606 h	992 h	2 780 h	352 h	600 h
Jalkapallonurmet, yht. 16 ha	8 277 h	7 303 h	12 164 h	7 550 h	7 550 h
Kyrölän pesäpallokentät, h	232 h	865 h	829 h	727 h	800 h

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Nettomenot/asukas, €	73,68	73,52	64,17
Toimintatulot, €	1 669 276	1 736 200	1 736 200
Myönnetty avustusmääräraha, €	191 502	184 500	184 500

TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	1 676	1 736	1 736
Toimintamenot	-7 114	-6 616	-6 128
Toimintakate	-5 438	-4 880	-4 392

Henkilöstö 2015–2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	45	45	43,63
- kokoaikaiset		43	43
- osa-aikaiset		2	0,63
Määräaikaiset	2	4,2	4,5
- kokoaikaiset		2	3
- osa-aikaiset		2,2	1,5
Työllisyysvaroin palkattu		1	

355 NUORISOPALVELUT**Tulosalueen palvelusuunnitelma**

Nuorisopalveluiden suurin asiakasryhmä on 16 - 25 -vuotiaat nuoret. Pääpaino on ennaltaehkäisevässä nuorisotyössä ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä. Nuorisotyön avulla tuetaan nuorten kasvua eri elämäntilanteissa tarjoamalla nuorille ammattitaitoista ohjausta ja neuvontaa, harrastus- ja toimintamahdollisuuksia sekä tiloja nuorten käyttöön.

Nuorten sosiaalista vahvistamista (syrjäytymisen ehkäisy) sekä nuorten kasvu- ja elinoloja tuetaan etsivän nuorisotyön, nuorisolain mukaisen monialaisen viranomaisyhteistyön ja ohjaamohankkeen avulla. Kolmivuotinen ohjaamohanke Pohjanmaan Luotsi - Österbottens Lots on alle 30 -vuotiaille tarkoitettu monihallinnollinen ja -ammattillinen palvelu, jonka tavoitteena on vähentää koulupudokkaita, edistää työllisyyttä ja vähentää syrjäytymistä.

Nuorten aktiivista kansalaisuutta ja yhteiskunnallista vastuunottoa edistetään nuorisovaltuuston toiminnan koordinoinnilla ja ohjauksella sekä ylläpitämällä nuortenideat.fi aloitekanavaa. Aloitekanavan kautta nuoret voivat osallistua ja vaikuttaa heitä koskeviin asioihin. Tammikuussa 2017 aloittaa ensimmäinen henkilöstövaaleilla valittu nuorisovaltuusto.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Kävijämäärät:					
- nuorisotalot, - kahvila ja skeittihalli	24 000	24 000	26 000	26 000	24 000
- kerhot ja leirit	600	600	826	1 500	1 500
- tapahtumat	3 000	3 500	4 670	3 000	4 000
- Reimarin www-käynnit	52 000	52 000	48 000	48 000	52 000
Asiakasmäärät:					
- Reimari palveluohjaus	100	100	100	100	100
- etsivä nuorisotyö		120	152	170	170
- työpajojen etsivä nuorisotyö			150	150	150
- Ohjaamohanke					
- lyhytkestoinen ohjaus			hanke alkoi 1.3.2015	150	350
- pitkä kestoinen ohjaus				50	50
Nuorisovaltuuston					
- kokousten lkm.	10 krt	9 krt	10 krt	10 krt	10 krt
- edustus ltk.	5 ltk	5 ltk	6 ltk	6 ltk	6 ltk

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Hankerahoituksen määrä nuorisolain mukaisen kunnalliseen nuorisotyöhön, arvio €	364 687	355 000	355 000
Nuorisopalveluiden menojen osuus koko kaupungin toimintamenoista, %	0,42	0,36	0,35

TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	456	145	145
Toimintamenot	-2 262	-1 903	-1 868
Toimintakate	-1 805	-1 758	-1 723

Henkilöstö 2015–2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	23.75	23.75	26.75
- kokoaikaiset	22	22	25
- osa-aikaiset	1.75	1.75	1.75
Määräaikaiset	9.5	8.63	7
- kokoaikaiset	4	6	4
- osa-aikaiset	5.5	2.63	3

MUSEOLAUTAKUNTA**Toiminnan kuvaus**

Museolautakunta toimii Vaasan kaupungin museoiden johto- ja hallintoelimenä lautakuntarakenteen uudistukseen asti.

363 MUSEOTOIMI

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaasan kaupungin museot toimivat paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti syntyneiden kokoelmiensa pohjalta vaaliakseen ja välittääkseen aineellista ja aineetonta kulttuuriperintöä. Museot toimivat yleisöjensä hyväksi tuottamalla museo- ja kulttuuriympäristöpalveluita, jotka tukevat identiteettejä, välittävät tietoa ja tarjoavat elämyksiä. Museoiden toiminta kohdistuu nykyisiin ja tuleviin sukupolviin.

Vaasan kaupungin museot tuottavat toiminta-ajatuksensa pohjalta ja toimintaympäristön muutoksiin perustuen laadukkaita ja monipuolisia museo- ja kulttuuriperintöpalveluita kohdeyleisönään toiminta-alueen asukkaat ja matkailijat, verkkopalveluiden kautta kaikki kansalaiset sekä tulevat sukupolvet. Museot toteuttavat tehtävänsä keräämällä, säilyttämällä, tutkimalla ja esittelemällä kokoelmiaan, järjestämällä vaihtuvia näyttelyitä kuvataiteen, kulttuuri- ja paikallishistorian sekä luonnontieteen alalla sekä järjestämällä museopedagogista toimintaa ja yleisötapahtumia toimialallaan. Lisäksi museot huolehtivat museoasetuksen mukaisista aluetaidemuseon ja maakuntamuseon tehtävistä sekä kulttuuriympäristöihin liittyvistä viranomaistehtävistä.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
-kokoelmanhallintajärjestelmiin digitoidut objektit (lkm)	5 256	3 881	6 200	3 500	3 750
-konservoidut objektit	269	368	391	100	80
-kokoelmatyöhön käytetyt htv:t		3,6	9,3	10	10
-antolainaukset kokoelmista (lkm, ka. käsittelyaika)	64	174	53	150	150
-arkistopalvelut (lkm)				4 vko	4 vko
					50 tapahtumaa
-näyttelyiden lkm	24	27	17	15	15
-museokäyntien määrä (muutos%)	52 329	43 552	49 534	41 000 (-5 %)	42 000 (+2%)
-museopedagoginen toiminta ja yleisötapahtumat: tapahtumakerrat ja osallistujamäärä	833	941	546 19 876	350 5 000	300 4 500
-yhteistyöhankkeet ja -näyttelyt				10	8
-lausunnot / käsittely 4 vkossa				85 %	90 %
-maakuntamuseo- ja aluetaide-museotoiminnan hankkeiden toteuma			12	5	3
-saavutettavuuden, esteettömyyden ja monimuotoisuuden toimenpideohjelman mukaiset toimenpiteet					toimenpideohjelman mukainen sisäinen arviointi

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Henkilötyövuodet	36	36	34
Valtionosuuteen oikeuttavat henkilötyövuodet	32	32	30
Nettomenot valtionosuus huomioiden	2 314 345	2 369 363	2 396 300
Nettomenot / kuntalainen	34,23	34,72	34,81
Palveluiden käyttö / kuntalainen			1 krt / v

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	322	386	345
Toimintamenot	-3 654	-3 725	-3 615
Toimintakate	-3 332	-3 339	-3 270

Henkilöstö 2015–2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	30	32	31
- kokoaikaiset	28	31	30
- osa-aikaiset	2	1	1
Määräaikaiset	6	6	5
- kokoaikaiset	4		
- osa-aikaiset	2	6	5

KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNTA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	742	646	618
Toimintamenot	-5 886	-5 406	-5 342
Toimintakate	-5 144	-4 760	-4 724

Toiminnan kuvaus

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan tehtävänä on tukea elävää kaupunkikulttuuria ja vahvistaa alueen positiivista kehitystä monisuuntaisella yhteistyöllä kaupungin muiden hallintokuntien ja kolmannen sektorin kanssa sekä tarjota alueen väestölle sivistyksen, kulttuurin ja hyvinvoinnin elinkaari palveluja.

Kulttuuri- ja kirjastotoimen toimialaan kuuluvat matalankynnyksen sivistyspalvelut ja yleinen kulttuuritoiminta. Toimialan vastuulla ovat sivistyksen edistäminen, hakeutuvat kulttuuri- ja sivistyspalvelut, kaupungin taidelaitosten yhteistyön koordinointi, vapaan kentän kulttuuritoimijoiden tukeminen sekä tapahtumatoiminta. Kulttuuri- ja kirjastotoimen toiminta-alue on Vaasan kaupunki ja Pohjanmaa. Kulttuuri- ja kirjastotoimen toiminnan perustana on kuntalaisia osallistava ja yhteisöllisyyttä lisäävä toiminta, kohtaamispaikkojen luominen sekä hyvinvointityö kulttuuri- ja sivistyspalveluiden kautta.

371 KULTTUURIKESKUS

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Yksikön palvelukokonaisuudet voidaan jakaa seuraavasti: 1) kulttuuripalveluiden koordinointi, suunnittelu ja kehittäminen, 2) kulttuuritoimijoiden tukeminen sekä 3) tapahtumatuotanto, joka on sidoksissa yksikön resurssikysymyksiin. Yleisenä kulttuuritoimena yksikön tehtävänä on olla luomassa kaupungin kulttuurilaitosten (ja myös muiden hallintokuntien) välistä aktiivisempaa ja kestävämpää yhteistyötä, sekä luoda erilaisia verkostoja vapaan kentän toimijoihin. Laajan ja koordinoitun yhteistyön kautta kulttuuripalveluiden saavutettavuutta ja vaikuttavuutta kaupunkilaisille pystytään parantamaan. Kulttuuritoimi kehittää tiiviimpää yhteistyötä jatkossa myös erityisesti Ikäkeskuksen (Kulttuurikaruselli K-65), opetustoimen ja oppilaitosten kanssa. Yksikkö vastaa kulttuuripalveluiden koordinoinnista ennen kaikkea lapsille ja ikäihmisille, mutta osa toimintaa on suunnitella kulttuuripalveluita myös muille kohdennetuille ryhmille.

Vapaan kentän kulttuuritoimijoiden tukeminen ja verkottaminen kuuluu yksikön tehtäviin yleisenä kulttuuritoimena. Kentän tarpeisiin pyritään vastaamaan mm. antamalla asiantuntijaneuvontaa ja tiedottamalla ajankohtaisista asioista, ylläpitämällä Kasarmi 13 -kulttuurirakennusta ja kehittämällä Kulttuurikasarmia alueena monipuolisempaan ja näkyvämpään kulttuurikäyttöön, jakamalla avustuksia sekä ostamalla kulttuuritoimijoiden palveluita yksikön eri projekteihin ja tapahtumiin. Kulttuuritalo Fannyn siirtyminen Kulttuurikeskuksen alaisuuteen rikastuttaa kulttuuritarjontaa pitkällä tähtäimellä.

Kulttuurikeskus tuottaa ja koordinoi itse ja yhteistyössä erilaisia kulttuuritapahtumia ja -tilaisuuksia. Keskukseen päättävänä vuosittain ovat Vaasan Kuorofestivaali, Taiteiden yö, Wildlife, Vaasa Picnic ja itsenäisyyspäivän juhla sekä kesäartistitoiminta. Kaupunkimatkailu ja kaupungin kiinnostavuuden kehittäminen on osaltaan myös kulttuurikeskuksen vastuulla tapahtumien myötä.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Kuorofestivaali, kävijämäärä	20 000	20 500	n. 18 500	22 000	22 000
-joista maksavia katsojia		2 000	4 584	4 500	4 000
Taiteiden yö, käyntimäärä	114 000	115 000	110 000	115 000	115 000
Jaettavat kulttuuriavustukset, €	30 300	78 400*	70 900	69 100	69 100
Toimitilojen vuokrasubventiot (Luotsitalo, Kaupungintalo, Kasarmi 13), €		57 700	60 600	66 400	66 400
Kaupungintalo, käyttöaste %	78	80		82	82
Kulttuuritapahtumat ja -festivaalit (yksikön osaksi tai kokonaan itse tuottamat, ei mukana suoran/pelkän taloudellisen avustuksen saavat tahot)	8	8	33	8	9

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Kuorofestivaalin nettokustannus, €/asukas	1,14	0,65	0,66
Taiteiden yön kustannus, €/asukas	0,45	0,42	0,42
Jaettavat kulttuuriavustukset, €/asukas	1,17	1,04	1,00
Jaettavat avustukset, saajat/hakijat %	50	65,28	60
Ulkopuolisten saatujen avustusten määrä, €	32 000	33 000	33 000

TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	259	239	239
Toimintamenot	-1 340	-1 079	-1 145
Toimintakate	-1 081	-840	-906

Henkilöstö 2015–2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	6	6,1	6,5
- kokoaikaiset	6		6
- osa-aikaiset			0,5
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset			

372 KIRJASTOTOIMI

Tulosalueen palvelusuunnitelma

- **Kokoelma-, lainaus- ja tietopalvelut:** Kirjasto toimii kokoelmiensa kautta. Toiminnan perustana ovat laadukas monikielinen fyysinen kokoelma ja e-aineistot. Kirjaston kokoelmassa näkyy maakuntakirjastoalueen vahva kaksikielisyys. Kirjasto on helposti saavutettava peruspalvelu, kohtaamispaikka ja monipuolinen kulttuurin keskus. Saavutettavuus toteutuu mukauttamalla kirjaston aukioloajat, toimipisteet, laitos- ja kirjastoautopalvelut, koulukirjastot ja verkkokirjastopalvelut asukkaiden tarpeisiin.
- **Kirjaston IT-palvelut, kaksikieliset digitaaliset ja verkkopalvelut, uudet teknologiat ja verkkosisällöt:** Kirjasto kehittää informaatioalan erikoisosaamistaan myös valtakunnallisella yhteistyöllä sekä alueellisesti kehittämällä ja vahvistamalla maakunnallisesti kirjastopalveluja osana maakuntakirjastotehtävää. Informaatiolukutaidon merkitys ja digitalisoituminen ovat entistä vahvemmin läsnä yhteiskunnassa. Informaation kriittisen arvioinnin ja digitaalisten välineiden käyttötaidon opastamiseen panostetaan. Kirjaston toiminta tukee kouluyhteistyön ohella elinikäistä arkioppimista ja virallisen koulujärjestelmän ulkopuolista oppimista; kirjasto tarjoaa aineistot ja välineet oppimiseen, työntekoon ja elämänhallintaan myös niille, joilla ei ole mahdollisuuksia itse niitä hankkia.
- **Hakeutuvat kirjastopalvelut:** Kirjastoauto tarjoaa palveluja eri kaupunginosiin, myös erityisryhmien ja laitosten sekä pienlaitosten kohdennetut palvelut.
- **Kaksikieliset koulukirjastopalvelut:** Pedagogisten informaattikoiden asiantuntijapalvelut sekä kirjastojärjestelmäpalvelut kouluille lukutaidon kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi. Kaupungin eForum-yhteistyön kautta kirjasto toimii monipuolisesti oppimisen tukena.
- **Tapahtumapalvelut ja tilat:** Lukupiirit, kirjailijavierailut, luennot ja konsertit. LittFest - kaksikielinen kirjallisuusfestivaali usean organisaation yhteistyöllä. Erilaiset koulutukset yhdessä kesäyliopiston ja AVIn kanssa. Tilat ja tekniikka muiden toimijoiden tapahtumille sekä tilat opiskeluun, oleskeluun ja ihmisten kohtaamiseen.
- **Uudet palvelumuodot:** PopUp – mobiilikirjasto ja Kirjastopyörä Laina, senioritoiminnan kohdennetut palvelut , omatoimisuuden vahvistaminen osana kirjastossa asiointia sekä toisen asteen koulutuksen kirjastopalvelujen hallinnollinen yhdistäminen osaksi kaupunginkirjastoa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Vaasan Kaupunginkirjasto	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Kirjastokäynnit yhteensä	648 918	595 457	635 178	634 000	639 000
Kirjastokäynnit / asukas	9,88	8,98	9,39	9,29	9,28
Verkkokäynnit		351 774	342 025	345 000	345 000
WWW-sivunavaukset yhteensä	2 214 551	1 833 143	1 874 743	1 900 000	1 900 000
WWW-sivunavaukset / asukas	33,7	27,6	27,7	27,84	27,60
Fyysiset lainat yhteensä, kpl	1 324 955	1 221 786	1 271 139	1 267 000	1 275 000
Lainat / asukas, kpl	20,17	18,42	18,8	18,56	18,52
Aukiolotunnit	14 355	16 059	16 801*		18 600**
Lainaaajia / asukas, %	38,81	36,50	37,31	39,00	
Keskeiset suorituskykytulokset (käynnit, lainat,www-käynnit)	4 188 424	3 650 386	3 781 060	3 801 000	3 814 000
sekä per asukas	63,78	55,04	55,9	55,69	55,40

Keskeiset talouden tunnusluvut					
Toimintamenot / asukas, €	63,73	62,12	66,13	64,30	61,38
Lainan hinta (nettomenot/laina)	2,75	2,95	3,13	3,09	3,02

*sisältää Vähänkyrön omatoimikirjaston 661 h itsepalveluajan

**sisältää Vähänkyrön ja Sundomin omatoimikirjastojen itsepalveluajat

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	483	407	379
Toimintamenot	-4 546	-4 327	-4 197
Toimintakate	-4 063	-3 920	-3 818

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	58,1	53,8	54,6
- kokoaikaiset	53,4	51	53,0
- osa-aikaiset	4,7	2,8	1,6
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset			

TEATTERI – JA ORKESTERILAUTAKUNTA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	1 452	1 246	1 385
Toimintamenot	-6 944	-6 528	-6 641
Toimintakate	-5 492	-5 282	-5 256

380 VAASAN KAUPUNGINORKESTERI

Toiminnan kuvaus

Vaasan kaupunginorkesteri on ammattiorkesteri, jossa on 31 soittajaa. Sinfonia- viihde-, kirkko- ja kamarimusiikkikonserttien lisäksi kaupunginorkesterilla on päiväkot-, koululais- ja vanhainkotiprojekteja sekä tilausesiintymisiä. Säännöllistä yhteistyötä tehdään Viljo ja Maire Vuorion Säätiön, Seinäjoen kaupunginorkesterin, Korsholman Musiikkijuhlien, Ilmajoen Musiikkijuhlien ja Kuula-opiston kanssa sekä oopperayhteistyötä Vaasan Oopperasäätiön ja Vaasan kaupunginteatterin kanssa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma:

Vaikuttavuustavoitteet

- kaupunginorkesterin konserttien kävijämäärien kasvattaminen
- tunnettavuuden lisääminen
- yleisötyön kehittäminen
- muusikoiden osaamisen syventäminen

Tuotantotavoitteet

- korkeatasoinen, monipuolinen ja eri kohderyhmät huomioon ottava konserttitoiminta
- kansainväliset kapellimestarikurssit

- yhteistyö muiden kulttuurilaitosten ja eri taiteenalojen edustajien kanssa
- yleisökasvatusprojektit
- alue- ja kansainvälinen toiminta

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Esiintymisten määrä	89	87	85	63	82
Kuulijamäärä	31 009	22 092	30 780	26 000	30 000
Konsertit	38	32	40	30	35
Aluetoiminta	13	11	22	12	20
Ooppera	32	27	17	17	17
Kurssitoiminta	1	1	1	1	1
Muu toiminta	6	17	6	4	10

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Kustannukset / asukas	17 €	15 €	16 €
Kustannukset / kuulija	38 €	40 €	38 €
Ulkopuoliset avustukset	233 052 €	31 000 €	31 000 €
Valtionosuus	721 651 €	721 651 €	699 340 €

TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	446	143	159
Toimintamenot	-2 341	-1 914	-1 962
Toimintakate	-1 895	-1 771	-1 803

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	31	31	35
- kokoaikaiset	31	31	35
- osa-aikaiset			
Määräaikaiset	4	5	1
- kokoaikaiset	3	5	1
- osa-aikaiset	1* & 0,8 hlöä	1*	1*

*) kapellimestari

381 VAASAN KAUPUNGINTEATTERI

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaikuttavuustavoitteet

Vaasan kaupunginteatterin tavoitteena on tuottaa monipuolisia, taiteellisesti korkeatasoisia teatteriesityksiä, jotka taiteellisin kokonaisuuksina herättävät katsojissa elämyksiä ja kiinnostusta teatteria kohtaan. Kaupungin keskeisenä kulttuurilaitoksena teatteri osaltaan vahvistaa kuvaa Vaasasta vetovoimaisena kulttuuri- ja kaupunkina. Teatterin toimintaa ohjaa työ ammattiteatterina ja taidelaitoksena.

Tuotantotavoitteet

Tuottaa vuoden 2017 aikana 7 uutta ensi-iltaa ja saavuttaa 52 000 katsojaa. Teatterin toimintaa ohjaa sen luonne ammattitaidelaitoksena joka velvoittaa korkeatasoisten teatteriesitysten tuottamiseen.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Ensi-iltojen määrä	6	8	7	8	7
Näytäntöjen määrä	242	281	245	240	240
Katsojamäärä	55 748	59 716	50 518	52 000	52 000
Henkilötyövuodet, toteutuneet	61	62	60	59	60
Henkilötyövuodet, valtionosuuteen oikeuttavat	55	55	55	55	55

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Nettomeno	-3 597 000	-3 511 000	-3 490 000
Valtionosuus	1 112 000	1 112 000	1 074 000
Nettomeno valtionosuus huomioituna	-2 485 000	-2 399 000	-2 416 000
Kaupungin avustus (vähennettynä kiinteistömenoilla) / asukas	18€	16€	17€
Kaupungin avustus (vähennettynä kiinteistömenoilla) / katsoja	24€	21€	22€

TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	1 006	1 103	1 226
Toimintamenot	-4 603	-4 614	-4 679
Toimintakate	-3 597	-3 511	-3 453

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	35,75	35,75	38,75
- kokoaikaiset	34	34	37
- osa-aikaiset	1,75	1,75	1,75
Määräaikaiset	42,25	43,4	41
- kokoaikaiset	31,6	31	24
- osa-aikaiset	10,65	12,4	17

TEKNINEN TOIMIALA

Toimialan kuvaus ja painopistealueet 2017 - 2019

Tekninen toimi suunnittelee ja toteuttaa kaupunkiympäristöä. Se huolehtii jäte- ja ympäristöhuollon viranomastehtävistä, rakennustarkastuksesta ja pysäköinninvalvonnasta sekä vesi- ja viemäritoiminnasta. Tekninen toimi vastaa kaupungin kiinteistönpidosta, teknisistä palveluista sekä siivous- ja ateriapalveluista.

Kaavoituksessa merkittävimpänä painopistealueena on keskustan alueen kehittäminen ja täydennysrakentamisen mahdollistaminen. Yleiskaavoituskohteista Vaskiluodon ja Merkkikallion alueiden osayleiskaavat ovat keskiössä. Kaupan- ja yritysalueiden osalta Risön, Kivihaan ja Liisanlehdon kaupallisen alueen asemakaavat ovat painopistealueina. Niillä mahdollistetaan yhteensä jopa 1000 palvelualan työpaikan kehittyminen kaupunkiin. Välillisesti vaikutukset huomioituna kokonaisuus on huomattavasti merkittävämpi.

Kaupungin onnistuneen asemakaavoituksen ansiosta tonttitarjonta on erinomaisella tasolla. Valmiuden ylläpitämiseksi asuinalueiden kaavoitusta jatketaan aktiivisesti. Asuntorakentamisen painopiste on kerrostaloasunnoissa. Omakotialueiden infra rakennetaan ja tontit luovutetaan asuntomarkkinoiden ja tonttien kysynnän mukaisesti. Talouden taantuma on vähentänyt tuotantoa ja palvelualan tonttien kysyntää.

Maanhankintaa jatketaan maapoliittisen ohjelman mukaisesti ennakoivana ja aktiivisena. Paikkatietojärjestelmien, rekistereiden ja muiden sähköisten palveluiden kehittäminen tähtäävät tuottavuuden parantamiseen.

Ympäristötoimen tehtävät ympäristönsuojelun, terveysvalvonnassa ja eläinlääkintähuollossa jatkuvat jatkuvasti ennallaan, samoin myös Rakennusvalvonnassa.

Katujen ja viheralueiden ylläpito ja peruskorjaukset on haasteiden edessä, sillä kaupungin säästötoimenpiteet näkyvät konkreettisimmillaan juuri tällä osa-alueella. Uusinvestointien vähentyminen vaikeuttaa mahdollisuuksiin reagoida yritysten tarpeista esille tuleviin investointeihin. Myös asuinalueiden infran toteutuksen aikataulutuksessa ollaan riskirajoilla. Liikenneturvallisuutta ja viihtyvyyttä parantavien hankkeiden hankkeita toteutetaan resurssien puitteissa.

Kaupungin omien kiinteistöjen peruskorjaukset jatkuvat edelleen alennetulla volyymilla. Tilatehokkuuden parantamisen ratkaisuja suunnitellaan ja toteutetaan kohde kohteelta määrärahojen puitteissa. Toimitilojen tehostunut käyttö näkyy sekä sisäisesti vuokrattujen tilojen vähentymisenä, että tyhjillään olevien kohteiden määrän kasvuna. Tarpeettomiksi jääneiden kohteiden myynti-, purku-, tai jalostusprosessia tehostetaan perustamalla Kiinteistökehitysryhmä.

Vaasan Vesi investoi ja peruskorjaa infraa edellisen vuoden tapaan. GTK:n ja ELY-keskuksen kanssa jatketaan monivuotista tutkimusohjelmaa syvien pohjavesien kartoittamiseksi.

Kaupunkiorganisaatiossa toimivat eri yksiköt yhdistyvät Vaasan Siivouspalveluiden alle vuoden 2017 aikana. Kaupungin henkilö- ja tavarakuljetuksien järjestämisessä on käynnissä hanke, joka tehostaa kaupungin logistiikkaratkaisuja. Vaasan Ruokapalvelut on tehostanut toimintaa keskittämällä valmistusta suurempiin alue – ja valmistuskeittäisiin. Sosiaali- ja terveyspalveluiden organisoitumismalli vaikuttaa tuotannollisten tukipalveluiden järjestämiseen.

Monet yhteiskunnalliset muutokset ja talouden paineet edellyttävät koko toimialan organisaation ja toiminnan tarkastelua. Erityisen seurannan ja edunvalvonnan kohteena on vireillä oleva maakuntauudistus. Teknisen toimen organisaatiota täsmennetään vuonna 2017. Siinä huomioidaan mm. kaupungin luottamushenkilöorganisaation ja hallintosäännön muutokset.

Toimialan valtuustoon nähdn sitovista tavoitteista johdetut toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Mittarit	Toimenpiteet
Vetovoimaisuus - Alueen vetovoimaisuuden kehittäminen - Kilpailukykyiset yhdyskuntarakennepalvelut - Aktiivinen tiedotus - Logistinen saavutettavuus	- Väestönkasvu/ v /edellinen vuosi - Yritysten tuottamat uudet työpaikat/ kaikki uudet työpaikat - Tontti- ja kaavavarannon määrä, kaavojen toteutumisaste	- Maaomaisuuden jalostaminen - Kansainvälisen saavutettavuuden vahvistaminen lento-, laiva-, raide- ja tieliikenteeseen kohdennetuilla investoinneilla - Kaupunkikeskustan viihtyisyyden kehittäminen, saariston ja rantojen elävöittäminen ja hyödyntäminen - Päätös liike- ja teollisista tonteista kolmessa kuukaudessa - Energia- ja ilmasto-ohjelman toteuttaminen
Hyvinvointi - Viihtyisä ja turvallinen ympäristö - Kilpailukykyinen tonttitarjonta - Saavutettavuus - Luotettavuus	- Asiakaspalautteet - Koettu onnellisuus - Tonttivaranto	- Kysyntää vastaava tonttitarjonta: Asunto-ohjelmassa pysyminen - Elinkaariajattelun huomioiva palveluverkkoselvitys - Toimiva joukkoliikenne: uusiutuvan energian hyödyntäminen - Ulkoisten asiakassegmenttien ja asiakastavoitteiden määrittely ja organisointi sekä prosessien kuvaus - Sähköisten palvelujen kehittäminen
Talouden tasapaino Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta Riittävä maaomaisuus Tulojen kasvattaminen Henkilöstörakenteen optimointi	- Maaomaisuuden arvo - Myyntitulot - Tilamäärän kehitys - Toimitilakustannukset/ vapaat markkinat - Korjausvelan määrä - Henkilöstömäärä/ tuotetut palvelut/ muut kunnat - Henkilötyövuodet	- Tulosohjauksen kehittäminen - Maaomaisuuden tehokas hankkiminen ja hallinnointi - Tonttien ja asunto-osakkeiden vuokraus ja myynti - Toimitilojen kartoitus käytön lisäämiseksi; tarpeettomat myydään suunnitelmallisesti nopealla aikataululla - Ulkopuolisten vuokratilojen karsinta - Maksullisten palvelujen kehittäminen, maksujen ja taksojen korottaminen - ennakoiva henkilöstösuunnittelu

Toimialan budjettirahoitteiset tehtävät

- Rakennusvalvonta
- Ympäristönsuojelu
- Terveysvalvonta, yhteistoiminta-alue
- Eläinlääkintähuolto, yhteistoiminta-alue
- Kaavoitus
- Kiinteistötoimi
- Kuntatekniikka
- Yhteispalvelut

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Tuloslaskelma	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	22 375	21 846	22 508
Toimintamenot	-24 867	-23 359	-24 476
Toimintakate	-2 491	-1 513	-1 969

Toimialan kohderahoitteiset tehtävät

- Vaasan Ruokapalvelut
- Vaasan Siivouspalvelut
- Vaasan Tekniset palvelut
- Seudullinen jätehuolto (Kuntatekniikka)

Tuloslaskelma	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	23 018	22 459	23 773
Toimintamenot	-22 501	-21 823	-23 132
Toimintakate	517	636	641

Toimialan liikelaitokset

- Vaasan Talotoimi - liikelaitos
- Vaasan Vesi - liikelaitos

Tuloslaskelma	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	66 543	66 698	62 481
Toimintamenot	-27 763	-28 699	-28 772
Toimintakate	38 780	37 999	33 709

Toimialan henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	645	655,11	628,43
- kokoaikaiset	569	599	562,21
- osa-aikaiset	71	56,11	66,22
Määräaikaiset	47,15	41,2	36,1
- kokoaikaiset	31	23	21
- osa-aikaiset	16,15	18,2	15,1

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	1 302	1 142	1 164
Toimintamenot	-2 239	-1 978	-2 127
Toimintakate	-937	-836	-963

500 RAKENNUSVALVONTA

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonta on lakisääteistä viranomaistoimintaa. Rakennusvalvonta edistää, ohjaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä. Toimisto palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta. Tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta yleisestä rakentamisen ohjauksesta ja neuvonnasta.

Toimintaympäristö 2017-2019

Rakennusvalvonta tekee pitkäjännitteistä yhteistyötä rakennusalan eri toimijoiden kanssa, joita ovat mm. rakennushankkeeseen ryhtyvät, suunnittelijat, hankkeen toteuttajat, muut viranomaiset, elinkeinoelämä, koulutus- ja tutkimuslaitokset.

Rakennusvalvonta on verkostoitunut lähikuntien rakennusvalvontojen kanssa. Vuonna 2016 on ollut yhteinen seminaaripäivä. Yhteistyötä jatketaan vuonna 2017.

Palvelusuunnitelma

Rakennusvalvontapalvelujen tarve on sidoksissa rakennustuotannon määrään ja siten edelleen vallitsevaan taloustilanteeseen. Asuinkerrostalojen rakennuslupia on haettu vuoteen 2015 verrattuna saman verran kuin v. 2016, mutta kerrosalamäärältään kolmanneksen vähemmän. Rakennusvalvonta ennakoi vuoden 2017 rakentamisen kehityksen jatkuvan vuoden 2016 tasolla sekä kerrostalo- että pientalopuolella.

Asiakkaiden hyvä palvelu edellyttää jatkuvaa tieto-taitojen ylläpitoa kouluttautumisella sekä verkottautumisella. Sähköisen asioinnin käyttöön saaminen on tärkeää. Pientalorakennusten lupavalmistelussa jatketaan ennakoivaa laadunohjausta.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Vireille jätetyt lupahakemukset	887	849	778	800	800
Lupien käsittelyajan keskiarvo	13,2	14,6	18,2	20	20
Katselmukset ja tarkastukset	2 000	2 324	2 727	2 700	2 700

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Henkilöstö	11	12	10
Tulot % menoista	107,2 %	101,7 %	101,8 %

TULOSLASKELMA	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	889	782	764
Toimintamenot	-853	-770	-741
Toimintakate	36	12	23

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset			
- kokoaikaiset	10	12	10

YMPÄRISTÖTOIMI

Toiminta-ajatuksena on edistää elinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä sekä luonnon ekologista monimuotoisuutta ja kestävää kehitystä. Toimialaan kuuluvat ympäristönsuojelu, terveysturvallisuus ja eläinlääkintähuolto.

501 YMPÄRISTÖNSUOJELU

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Yksikön tehtävänä on huolehtia eri laeissa säädetyistä kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelun tehtävistä. Keskeisimpiä tehtäväkokonaisuuksia ovat jätehuollon, ilmansuojelun ja vesiensuojelun viranomaistehtävät. Toiminta perustuu toimialalle vuosittain laadittavaan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaan. Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tehtäviin kuuluu mm. ilmoitusten ja hakemusten käsittely, lausuntojen antaminen, valitusten käsittely sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteuttaminen (tavoite 100 %)	90 %	85 %	90 %	100 %	100 %

Keskeiset talouden tunnusluvut

TULOSLASKELMA	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	130	96	96
Toimintamenot	-405	-358	-541
Toimintakate	-275	-261	-445

Sisältää ympäristöterveydenhuollon varautumismäärärahan 200.000 euroa.

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	5,5	5,5	5,5
- kokoaikaiset	5,5	5,5	5,5

503 TERVEYSVALVONNAN YHTEISTOIMINTA-ALUE**Tulosalueen palvelusuunnitelma**

Yksikön tehtävänä on vastata terveydensuojelu-, elintarvike-, tuoteturva- ja tupakkalaissa kunnalle säädetyistä tehtävistä Vaasan ja Laihian alueella. Toiminta perustuu toimialalle vuosittain laadittavaan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan. Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tehtäviin kuuluu mm. ilmoitusten ja hakemusten käsittely, lausuntojen antaminen, valitusten käsittely, epidemioiden selvittäminen, asumisterveysasiat sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteuttaminen (tavoite 75 %)	58 %	62 %	62 %	75 %	75 %

Keskeiset talouden tunnusluvut

TULOSLASKELMA	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	127	138	137
Toimintamenot	-535	-516	-502
Toimintakate	-407	-378	-365

Nettoalijäämän jakautuminen kunnittain (kohdentamisperusteena asukasluku 31.12.2015)

Terveysvalvonta

Nettomeno (Toimintakate) €, 2016-2017	TA 2016	TA 2017	Muutos € 2016-2017	Muutos % 2016-2017
Vaasa	377 700	371 300	-6 400	- 2 %
Laihia	51 700	50 500	-1 200	- 2 %
Toimintakate yhteensä	429 400	421 800	-7 600	- 2 %
e/asukas	5,70	5,60		

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	8,5	8,5	8,5
- kokoaikaiset	8,5	8,5	8,5

504 ELÄINLÄÄKINTÄHUOLLON YHTEISTOIMINTA-ALUE**Tulosalueen palvelusuunnitelma**

Eläinlääkintähuolto järjestetään yhteistoimintana Vaasan ja Laihian kuntien kesken. Eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkintäpalvelujen saatavuudesta ympäri vuorokauden. Päivystysaikana palvelut järjestetään yhteistyössä Mustasaaren ja Vöyrin kanssa. Eläinlääkintähuolto vastaa myös eläinsuojelulain valvonnasta, ennaltaehkäisevästä eläinlääkintätyöstä, tarttuvien tautien vastustuksesta ja kunnan velvollisuudesta huolehtia irrallaan tavattujen lemmikkieläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä. Eläinlääkintähuolto neuvoo, tiedottaa ja antaa lausuntoja toimialaansa liittyvissä asioissa ja ohjaa tarvittaessa erikoiseläinlääkäritasoisista apua tarvitsevat asiakkaat eteenpäin.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Peruseläinlääkäripalveluiden ympäri vuorokautinen saatavuus	ei poikkeamia	ei poikkeamia	ei poikkeamia	ei poikkeamia	ei poikkeamia

Keskeiset talouden tunnusluvut

TULOSLASKELMA	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	154	126	167
Toimintamenot	-343	-335	-343
Toimintakate	-189	-209	-176

Nettoalijäämän jakautuminen kunnittain (kohdentamisperusteena käyntien määrä)**Eläinlääkintähuolto**

Toimintakate (nettoalijäämä) €, 2016-2017	TA 2016	TA 2017	Muutos € 2016-2017	Muutos % 2016-2017
Vaasa	208 900	178 900	-30 000	-14 %
Laihia	84 700	80 000	-4 700	-6 %
Toimintakate yhteensä	293 600	258 900	-34 700	-12 %
e/käynti	91,75	78,45		

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	4	4	4
- kokoaikaiset	4	4	4

TEKNINEN LAUTAKUNTA

	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	43 832	42 929	44 803
Toimintamenot	-43 603	-41 007	-43 210
Toimintakate	229	1 922	1 593

Toiminta-ajatus

Tekninen lautakunta huolehtii, mikäli ei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin yhdyskuntarakentamisen edellytyksistä, kuten maa- ja vesialueiden hallinnasta, hankinnasta ja luovutuksesta, paikkatieto- ja kiinteistöinsinöörin palveluista sekä asuntoasioista, yleisten alueiden, liikenteen, maa- ja vesirakenteiden sekä niihin liittyvien laitteiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, viheralueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta sekä vesihuollon ja joukkoliikenteen viranomaistehtävistä sekä hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella ellei toisin ole säädetty, määrätty tai päätetty, keskitetyistä ruokapalveluista sekä keskitetyistä siivouspalveluista. Lisäksi tekninen lautakunta toimii tielautakuntana.

Toimintaympäristö 2017-2019

Teknisen lautakunnan alaisuuteen kuuluvat Kuntatekniikka, Kiinteistötoimi, Vaasan Tekniset palvelut, Vaasan Siivouspalvelut, Vaasan Ruokapalvelut sekä Logistiikan kehittäminen. Lisäksi teknisen lautakunnan alaisuudessa on määrärahoja Yhteispalvelut tulosityksiköllä teknisen toimen yhteisiin kustannuksiin.

Toiminnan painopistealueet

Teknisen lautakunnan alaiset tulosalueet esittävät omissa talousarvion perusteluissa painopistealueensa. Tulosalueiden tarkemmat tavoitteet ovat yksityiskohtaisesti esitettyinä tulosalueiden BSC-tuloskortissa.

510 YHTEISPALVELUT

Tulosalueena Yhteispalveluiden toiminta päättyi 1.6.2015. Jäljelle jääneen Yhteispalvelut – tulosityksikön kautta hoidetaan tehokkaasti teknisen toimen ja teknisen viraston keskitettyjä kustannuksia. Se on myös yksi teknisen toimen ohjaustyökalu. Teknisen lautakunnan kokouspalkkiomäärärahat on budjetoituna keskitetysti varauksiin ja osoitetaan toimielimelle vuoden 2017 aikana luottamushenkilöorganisaatiouudistuksen takia. Muut teknisen lautakunnan kustannukset on budjetoituna Yhteispalveluissa.

TULOSLASKELMA	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	91	8	5
Toimintamenot	-599	-401	-248
Toimintakate	-508	-392	-244

511 KIIINTEISTÖTOIMI

Kiinteistötoimen toiminta-ajatuksena on luoda edellytykset toiminnallisesti ja yhdyskuntataloudellisesti kilpailukykyiselle kaupunkirakenteelle huolehtimalla kaupungin maapolitiikan ja asunto-olojen kehittämisestä, maaomaisuuden hallinnasta, hankinnasta ja luovutuksesta, paikkatiedon hallinnan kehittämisestä ja kartastotehtävistä, kiinteistömuodostus- ja mittaustehtävistä sekä kiinteistörekisterin pidosta.

Tulosalue jakautuu neljään tulosityksikköön: tonttipalvelut, asumispalvelut, paikkatietopalvelut sekä kiinteistö- ja mittauspalvelut.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Keskeiset vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteet sekä kehittämisen painopisteet 2017-2019

- Kaupunkistrategiaa ja kuntataloutta tukeva maapolitiikka
 - o Aktiivinen maanhankinta
 - o Aktiivinen tonttitarjonta
 - o Tehokas sopimustoiminta
 - o Kaupungin käytöstä poistuvien alueiden/kiinteistöjen kehittäminen
 - o Ilmasto- ja energiastrategian edistäminen maapolitiikan keinoin
 - o Keskusta-alueiden ja vanhojen yritysalueiden uudistumisen edistäminen
 - o Ajantasainen hintapolitiikka – maaomaisuuden tuoton parantaminen
 - o Maaomaisuuden hallintajärjestelmän parantaminen
- Kaupunkistrategiaa tukeva asuntopolitiikka
 - o Kaupungin asuntopolitiikan määrittely
 - o Asuntomarkkinoiden seurannan parantaminen
 - o Monipuolisen ja kohtuuhintaisen asuntotarjonnan varmistaminen
 - o Hissirakentamisen edistäminen / ikääntyneiden asumisen kehittäminen
 - o Hallinnon rajat ylittävät asuntoalueiden kehittämishankkeet
- Kehitysedellytyksiä edistävä, tehokas paikkatietojärjestelmä
 - o Kaupungin paikkatietostrategian määrittely
 - o Sähköisten palvelujen käyttöönoton tukeminen
 - o Vuorovaikutteinen ja rakennemuutoksia ennakoiva toiminta
 - o Aineistojen laadun parantaminen
 - o Uusien teknologioiden käyttöönotto
 - o Seudullisten paikkatietoaineistojen kokoaminen
 - o Laserkeilausaineistojen jalostaminen 3D-kaupunkimalliksi
- Kaupunkirakentamisen mahdollistava tehokas ja oikea-aikainen kaupunkimittaus
 - o Kiinteistöjärjestelmän laadun parantaminen
 - o Toimintaprosessien tehostaminen
 - o Uuden tekniikan täysimääräinen hyödyntäminen

Hissiavustus määrärahasta voidaan myöntää avustusta myös muihin esteettömyyshankkeisiin. Yhdistykset, yhteisöt ja pienet yritykset voivat hakea osarahoitusta tästä määrärahasta toimitilojensa esteettömyyttä lisääviin hankkeisiin hakemuksen perusteella.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Kaupungin omistama maapinta-ala, ha	6 018	6 123	6 161	6 250	6 350

Maanvuokrasopimukset, kpl	3 660	3 702	3 717	3 750	3 800
Maanhankinta, ha/v	75	113	45	100	100
Maankäyttösopimukset, kpl/v	11	0	3	5	5
Tontinluovutus, kpl/v	76	80	96	80	80
• Vuokraus	56	61	61	60	60
• Myynti	20	19	35	20	20
Asuntopäätökset, kpl/v					
• Korjaus-, energia- ja hissiavustukset	87	54	54	50	50
• Vuokra- ja asumisoikeusasiat	285	328	380	350	350
Muodostettuja tontteja, kpl/v	128	113	155	100	100
Rakennusvalvontamittaukset, kpl/v	587	537	490	550	550
Asiakastytyvyisyys (asteikolla1-5)	4,79	4,84	4,76	>4	>4
Työtyytyvyisyys (asteikolla 1-5)	3,50	3,50	-	>=2015	>=2016

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Maanvuokratulot, milj.€/v	7,48	8,0	8,25
Kiinteistöjen myyntivoitot, milj.€/v	2,8	2,5	2,5
Maanhankintakustannukset, milj.€/v	0,7	3,4	2,2
Maankäyttösopimukset, milj.€/v	1,97	1,0	1,0
Pilaantuneiden maa-alueiden kunnostus, milj.€/v	0,257	0,25	0,25

TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016 *	TA 2017 *
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	13 285	11 832	12 044
Toimintamenot	-2 814	-2 487	-2 496
Toimintakate	10 471	9 345	9 548

* Toimintamenot/-tulot eivät sisällä kehityksen ulkopuolelta, saastuneiden maiden puhdistukseen myönnettyä 250.000 €.

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	30	30	28,92
- kokoaikaiset	28	29	28
- osa-aikaiset x)	2	1	0,92
Määräaikaiset	1	0	0
- kokoaikaiset	1	0	0

(x) Osa-aikaisia työntekijöitä on 2 henkilöä vuonna 2017, osa-aika-% muodostaa 0,92 henkilöä.)

512 KUNTATEKNIikka

Toiminta-ajatus

Kuntatekniikka huolehtii liikenteen, liikenneväylien, viheralueiden, metsien, torin, hulevesien ja muiden yleisten alueiden sekä venesatamien suunnittelusta, rakennuttamisesta tai rakentamisesta ja ylläpidon järjestämisestä. Lisäksi Kuntatekniikka toimii sekä joukkoliikenne- että vesihuoltoviranomaistehtävissä. Poliisipiirin päällikön alaisena toimiala huolehtii kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta. Toimialan tehtävänä on vuokrata katualueita rakentamistarkoitukseen ja myöntää kaivulupia. Kuntatekniikka on bruttobudjettiyksikkö.

Kuntatekniikka jakaantuu seuraaviin tulosyksiköihin: Liikennesuunnittelu, Kunnallistekniikan suunnittelu, Rakentaminen, Viheralueyksikkö, Alueiden ylläpito sekä Viranomais- ja erillistehtävät.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suunnittelu	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Keskustan kehän ylittää keskimäärin - autoja/arkivrk	109 000	110 300	106 300	106 050	110 000	110 000
Liikenneonnettomuudet (kpl)						
- onnettomuudet yhteensä	541	425	429	357	350	340
- omaisuusvahingot	477	373	358	297	350	300
- henkilövahingot	62	51	64	59	45	40
- kuolemaan johtaneet onnettomuudet	2	1	7	1	0	0
Paikallisliikenne						
- linjojen lkm/arkivrk	17	14	22	22	22	22
- km/arkivrk	3 100	3 500	4 000	4 000	4 500	4 500
- subventoituja kausilippuja myyty kpl	17 294	16 640	14 835	14 227	18 000	-
- sarjalippuja myyty kpl	6 364	6 775	7 153	8 274	7 500	-
Liikennevaloilla ohjatut liittymät kpl	51	49	50	51	56	53
Kunnallistekniset suunnitelmat						
- laadittu lkm	43	45	34	35	50	40
Kaivulupa-anomukset lkm	69+190	61+169	59+181	45+112	60+170	50+160

Rakentaminen	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Katurakenteet m ²	32 956	68 841	47 078	21 636	36 000	30 000
Pyörätiet/jalkakäytävät m ²	9 066	27 028	11 827	2 943	13 000	10 000
Katuvalaistus						
- suunnitelmat lkm	23	32	25	25	25	25
- valaisimien lkm	14 419	15 414	15 642	15 800	16 000	16 200

Pysäköinti	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Maksulliset pysäköintipaikat						
- ydinkeskustassa	1 008	832	938	1 160	1 300	1 200
- tulot maksullisista pysäköintipaikoista 1 000 €	916	886	841	850	840	860
Virheellinen pysäköinti						
- maksukehotukset kpl	17 077	19 369	13 382	14 218	13 500	14 000
- virhemaksutulot 1 000 €	668	774	562	589	650	600
Alueiden ylläpito	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Kadut ja erilliset kevyen liikenteen väylät						
- kunnossapidettävät km	500	533	548	552	560	564
- hoitokustannukset €/km	6 126	5 787	6 036	5 728	5 755	5 730
Venepaikat						
- paikkoja lkm	1 974	1 974	2 101	2 050	2 100	2 050
- vuokrattuja	1 683	1 720	1 750	1 700	1 750	1 700
- vuokratulot 1000 €	179	193	204	228	230	240

Viheralueyksikkö	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Kaupungin metsäpinta-ala ha	3 360	3 800	3 800	3 860	3 920	4 000
Yleiset leikkipuistot, kpl	65	78	78	78	80	80
Lähiliikunta-alueet, kpl	3	4	4	4	4	4
Puistot A1-A3 hoitoluokka, ha	135	150	150	152	153	153

Kuntatekniikka	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Asiakastytyväisyys (asteikolla 1-5)	4,12	4,09	4,21		4,2	4,0

Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	-	-	3,61		3,6	3,6
-------------------------------------	---	---	------	--	-----	-----

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	6 755	7 694	8 014
Toimintamenot	-17 410	-15 981	-16 989
Toimintakate	-10 655	-8 287	-8 975

Henkilöstö 2015–2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	99,4	99,91	94,31
- kokoaikaiset	95	97	89,21
- osa-aikaiset	4,4	2,91	5,1
Määräaikaiset	5,3	14	14
- kokoaikaiset	5	10	10
- osa-aikaiset	0,3	4	4

514 LOGISTIIKAN KEHITTÄMINEN

Toiminta-ajatus

Tulosalueen toiminta-ajatuksena on kehittää Vaasan seudun logistiikkaa siten, että alueen teollisuudelle on tarjolla taloudellisesti ja toiminnallisesti kilpailukykyisiä logistisia vaihtoehtoja nykyisille kumipyöräkuljetuksille. Kehityksen tulee tapahtua siten, että teollisuuden raaka-aine ja valmiiden komponenttien kuljetuksiin käytetään joko meri- tai rautatiekuljetusta. Kuljetusten tehokkuus ja kokonaistaloudellisuus ovat aina ensisijaisena tarkastelun kohteena logistiikkaa suunniteltaessa. Kehittäminen on pitkäjänteistä toimintaa, jossa pyritään huomioimaan logistiset tarpeet vuosiksi eteenpäin.

Toiminnan painopistealueet

- Raideliikenteen kehittäminen intermodaalisuuden mahdollistamiseksi.
- Sataman meri- ja matkustajaliikenteen kehittäminen. syöttöliikenteen saaminen Vaasasta Keski-Euroopan valtamerisatamiin.
- Vaasan 9-metrin meriväylän syvennys 10 metriin. Esisuunnitelma tehty 2014. Jatketaan 2017 YVA-tarveharkintapyynnön esittelyllä ELY:lle, Laaditaan yleissuunnitelma ja pyritään valmistelemaan vesilupa-anomusta satama-altaan ruoppaukseen, aallonmurtajan pengerrykseen ja altaan täyttämiseen.
- Vaasan laiturikapasiteetin lisäyksen arviointi. Logistiikan kehitysyksiköllä vetovastuu projektista.
- Satamakentän laajennus Vaskiluodon aallonmurtajalle. Laajennus liittyy osana meriväylän syvennysprojektiin.
- Satamatie Vaskiluodosta logistiikka-alueelle.
Suunnittelun seuranta ja tarvittaessa:
- LNG-termiinalin sijoitus Vaasaan. Aktiivinen mukana olo sidosryhmien kanssa.
- Hankkeiden vaatimien lupa-asioiden haku ja valvonta sidosryhmien kanssa.

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	868	1 110	1 221
Toimintamenot	-465	-490	-599
Toimintakate	404	620	622

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	1	1	1
- kokoaikaiset	1	1	1

515 VAASAN TEKNISET PALVELUT

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaasan Tekniset palvelut

- kuljetustoimisto
 - o hankkii, ylläpitää ja hallinnoi kaupungin kone- ja kuljetuskalustoa sekä hoitaa käytetyn kaluston realisoinnin sen elinkaaren päätyttyä
 - o erityisryhmien oppilaskuljetus
- keskuskorjaamo
 - o tarjoaa kone- ja laitehuoltoa ja -korjausta sekä hitsauspalvelua kaupungin hallintokunnille
- keskusvarasto
 - o toimii yhdessä taloustoimen hankintapalvelukeskuksen kanssa kaupungin tavaralogistiikan osaajana ja hallinnoijana.

Edellä mainitut tehtäväkokonaisuudet vaativat erikoisosaamista, taitoja, joita ei ole tarkoituksenmukaista olla jokaisessa hallintokunnassa, joten niiden keskittäminen on perusteltua.

Vaasan Tekniset palvelut on mukana pohtimassa vammaispalvelulain mukaisten kuljetusten järjestämistä Vaasan kaupungissa. Kaupungin kannalta kyse on etenkin kustannusten hallitsemisnäkökulmasta, sekä strategisesta linjauksesta kuljetuskapasiteetin ohjauksen näkökulmasta. Kehitys on viemässä kaupungin ja Vaasan sairaanhoitopiirin logistisia palveluja yhteen. Yhdistyminen on kuitenkin aikataulullisesti epätodennäköinen vuoden 2017 aikana, jolloin yhdistymisestä kaavailtu 500t€ säästö jää toteutumatta.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Varaston kiertonopeus	5,1	7,7	8,2	≥ 7,7	≥ ed.vuonna
Korjaamon työtilaukset, lkm	1 543	1 444	1 483	≥ ed.vuonna	≥ ed.vuonna
Kuljetettavat koululaiset, lkm	259	248	221	220	188

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Liikevaihto, €	7 600 000	7 800 000	7 300 000
Liikevaihto / hlö, €	189 000	186 000	187 000
Toimintakate, €	581 500	547 000	549 300
Nettoinvestoinnit, €	436 000	475 000	475 000

TULOSLASKELMA	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	4 351	4 174	4 102
Toimintamenot	-3 685	-3 627	-3 543
Toimintakate	666	547	558
Toimintatulot % toimintamenoista	118,1	115,1	115,4

Vaasan Tekniset palvelut toimii nettoyksikkönä. Tasapainoehto on esitetty sivulla 27.

Henkilöstö 2015 – 2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	34	38	36
- kokoaikaiset	34	38	36
Määräaikaiset	4		
- kokoaikaiset	3		
- osa-aikaiset	0,85		

516 VAASAN SIIVOUSPALVELUT

Vaasan Siivouspalvelut tuottaa siivous- ja oheispalveluja omana työnä sekä ostopalveluna kaupungin hallintokunnille. Vaasan Siivouspalvelut on nettoyksikkö, johon sovelletaan ylivuotista nettositovuutta.

Siivouspalvelujen palvelusuunnitelman tavoitteena on ylläpitää palvelun laatu siten, että asiakkaat valitsevat kaupungin oman siivouspalvelun myös jatkossa. Vaasan Siivouspalvelut panostaa asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyden parantamiseen sekä kustannustehokkuuteen. Yhteistyöstä siivouspalveluliikkeiden kanssa neuvotellaan ja työ tilataan yksityiseltä kohteisiin, joissa se on taloudellisesti ja toiminnallisesti järkevää. Siivouspalvelujen rooli siivouksen asiantuntijana ja hallinnollisena siivouksen vastuuorganisaationa korostuu kilpailuttamisen myötä.

Vaasan Siivouspalvelut edistää toiminnallaan rakennusten elinkaaren säilyttämistä mahdollisimman pitkään. Samalla vaikutetaan kiinteistöjen käyttäjien (sekä sisäisten- että ulkoisten asiakkaiden) hyvinvointiin. Puhdas sisäilma vaikuttaa työntekijöiden työtehokkuuteen sekä työviihtyvyyteen.

Oikein mitoitettut siivousalueet laatukuvauksineen, huomioiden sisäilmavaikutukset, vaikuttaa työn tehokkuuden kautta kustannustehokkuuteen ja kilpailukykyyn. Kuntalainen voi turvallisesti luottaa Siivouspalvelujen tuottamaan palvelujen laatu – kustannustehokkuuteen. Siivouspalvelut panostaa vuonna 2017 palvelun laaduntarkkailuun sekä työn kehittämiseen. Yhteistyön laajentuminen sosiaali- ja terveystoimen kanssa on käynnissä.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Siivouspinta-ala	249 891	256 270	251 210	256 270	256 000 (ei huomioitu sosiaali- ja terveystoimen kohteita)
Siivoustehokkuus, keskiarvo, m ² /h - koulut, yleissivistävät	250	251	251	250	250

(Vähäkyrö)	(Vähäkyrö 130)	(Vähäkyrö 129)	(Vähäkyrö 129)	(Vähäkyrö 180)	(Vähäkyrö 200)
- ammatilliset oppilaitokset	450	380	380	380	380
- toimistot	300	346	346	346	346
- päiväkodit	130	120	120	120	120
Asiakastytytvyisyys	4,32	-	4,34	4,3	4,3
Työtyytyvyisyys	3,92	3,99	-	3,9	3,9

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Siivouskustannukset ka €/m ² /vuosi			
- koulut (yleissivistävät)	16,03	16,03	16,00
- ammatilliset oppilaitokset	8,19	8,19	8,19
- toimistot	11,97	11,97	11,50
- päiväkodit	27,00	27,00	25,00

TULOSLASKELMA

	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	5 540	5 538	6 348
Toimintamenot	-5 782	-5 538	-6 384
Toimintakate	-242	0	-36

Vaasan Siivouspalvelut toimii nettoyksikkönä. Tasapainoehdo on esitetty sivulla 27.

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	135	137	132
- kokoaikaiset	103	112**	112
- osa-aikaiset	23	25	20
Määräaikaiset	9	15	15
- kokoaikaiset	7	7	7
- osa-aikaiset	2	8	8

** Siivouspalvelujen toiminta laajeni päiväkotisiivoukseen, josta siirtyi henkilöstöä tulosalueelle.

517 VAASAN RUOKAPALVELUT

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Uusien palveluasumisyksiköiden ruokapalveluiden tuottamisessa noudatetaan sovittua linjausta:

- Taitokadulle (9/2016) ruoka toimitetaan aluekeittiöstä.
- Fyrrykartanon palveluasumisyksikköön (1/2017) tulee Vaasan Ruokapalveluiden valmistuskeittiö.
- Kapteeninkadun palveluasumisyksikköön (2017-2018) tulee oma keittiö.

Tulevaan Sote-uudistukseen valmistaudutaan tarkastelemalla eri asiakasryhmien (soster, varhaiskasvatus ja opetus) mahdollisuutta toimia tulevassa muutoksessa. Uusien palveluasumisyksiköiden valmistuessa ateriamäärät supistuvat vuosittain Pääterveysaseman aluekeittiössä. Pääterveysaseman ravintokeskuksen (Terla) toimintaa sopeutetaan alueen toimintaan. Terlan keittiö on saneerauksen tarpeessa, ennen korjausehdotusta katsotaan mitä toimintoja ja asiakkaita tammikartanon alueelle tulee jäämään.

Uuden päivähoitolain vaikutusta ateriamääriin ja samalla tuloihin on vaikea arvioida tässä vaiheessa. Lisäksi epävarmuutta tuloihin tuo varhaiskasvatuksen toiminnan muutokset lomajakoina: maksuttomat syys-, joului- ja talvilomat.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Ateriamäärä, laskennallinen	3 132 042	3 726 372	3 601 384	3 662 485	3 360 246
Ateriamäärä, laskenn. / Htv	18 982	23 795	24 399	23 388	21 820
Henkilötyövuodet	165	156,6	147,6	164	154
Henkilöstömäärä, koko- ja osa-aikaiset keskimäärin	180	183	175	170	168
Keittiöitä yhteensä	47	52	50	52	48
- joista valmistuskeittiöitä	23	23	16	16	13
Ostopalvelukeittiöitä			1	1	1
Asiakastytyväisyys (asteikolla 1-5)	3,4	3,69	3,8	3,8	3,75
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	Ei mitattu	3,44	3,71	3,71	3,6

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Toimintatulot / henkilötyövuosi €	87 683	76 664	84 872
Toimintamenot / henkilötyövuosi €	87 327	76 120	84 631
Materiaalikulut / ateria (laskenn.) €	-1,16	-1,14	-1,21
Toimintakulut ilman vuokria / ateria (laskenn.) €	-3,05	-3,10	-3,39
Toimintakulut / ateria (laskenn.) €	-3,52	-3,41	-3,88

TULOSLASKELMA

	TP 2015	TA 2016	TA 2017
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	12 942	12 573	13 070
Toimintamenot	-12 848	-12 484	-12 952
Toimintakate	94	89	119
Rahoitustuotot ja -kulut	-2	-2	-2
Poistot	-25	-23	-25
Tilikauden tulos	67	64	9

Vaasan Ruokapalvelut toimii nettoyksikkönä. Tasapainoehto on esitetty sivulla 27.

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	153	144,6	144,6
- kokoaikaiset	112	120	109
- osa-aikaiset	41	24,6	35,6
Määräaikaiset	23	6,2	3,1
- kokoaikaiset	10	1	1
- osa-aikaiset	13	5,2	2,1

VAASAN SEUDUN JÄTELAUTAKUNTA

580 JÄTELAUTAKUNTA

Jätelautakunta toimii jätehuoltoviranomaisena ja vastaa jätehuollon kehitys- ja seurantatehtävistä jätelautakunnan yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vaasan seudun jätelautakunnan toiminta-alueeseen kuuluvat seuraavat kunnat: Vaasa, Mustasaari, Vöyri, Isokyrö, Maalahti ja Korsnäs. Vaasa on lautakunnan isäntäkunta ja vastaa hallinnosta.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Jätelautakunnan tehtävä on hoitaa kuntien laissa säädetyt viranomaistehtävät jätehuollon toiminta-alueella. Toiminta-alueella olevat kunnat ovat laatimallaan yhteistyösopimuksella perustaneet yhteisen jätelautakunnan. Jätelautakunnan tehtäviin kuuluu esim. jätehuoltomääräyksen hyväksyminen, jätehuoltomääräyksistä myönnettävistä poikkeuksista päättäminen, jätteenkuljetusjärjestelmistä päättäminen, jätetaksan hyväksyminen, jätemaksumuistutusten käsitteleminen, jätemaksujen tarkistamisesta päättäminen, jätehuoltorekisterin ylläpitäminen, palvelutasosta ja jätteenkeräyspaikoista päättäminen.

Jätelautakunnan päätökset tehdään jätelautakunnan kokouksissa tai virkamiespäätöksinä. Joissakin asioissa päätäntävalta on siirtynyt jätehuoltopäällikölle, mutta suurista suuntaviivoista päätetään jätelautakunnan kokouksissa.

Asiakkaat voivat ottaa yhteyttä jätelautakuntaan puhelimitse, sähköpostin, kotisivujen ja postin kautta. Jätelautakunnan kotisivut otettiin käyttöön vuoden 2015 lopussa ja kotisivujen kautta asiakkaille jaetaan tietoa sekä kerrotaan uusista asioista. Jätelautakunnan hakemuslomakkeen voi myös täyttää sähköisesti kotisivun kautta sekä antaa palautetta jätelautakunnalle. Tavoitteena on, että käsittelyaika on korkeintaan 4 viikkoa (28 päivää) ja keskimäärin 2 viikkoa (14 päivää).

Asiakaspalvelun parantamiseksi sekä valvonnan tehostamiseksi henkilökuntaa tullaan lisäämään yhdellä henkilötyövuodella 1.1.2017-31.12.2017 välisenä aikana.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Suoritettut tarkastukset	36	20	20
Jätehuoltomääräyksistä myönnettyjen poikkeuksien lukumäärä	117	1 500	1 000
Käsittelyaika, virkamiespäätökset, keskimäärin päiviä	69,4	14	14

TULOSLASKELMA

	TP 2015 1 000 €	TA 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €
Toimintatulot	185	175	253
Toimintamenot	-185	-175	-253
Toimintakate	0	0	0

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset			
- kokoaikaiset	2	1	1

LIKELAITOKSET

Kuntalain mukaan kaupunki voi perustaa kunnallisen liikelaitoksen liiketoimintaa tai liiketaloudellisten periaatteiden mukaan hoidettavaa tehtävää varten. Kunnallinen liikelaitos on osa kunnan organisaatiota.

Vaasan kaupungin liikelaitoksina toimivat:

Pohjanmaan pelastuslaitos - liikelaitos
Vaasan Vesi - liikelaitos
Vaasan Aluetyöterveys - liikelaitos
Vaasan Talotoimi – liikelaitos

Liikelaitoksen talousarvio- ja taloussuunnitelma on kunnan talousarvion ja –suunnitelman erillinen osa. Johtokunta valmistelee talousarvion, jonka perustana ovat valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Kaupungin talousarvioon sisältyvät sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on esitetty sivulla 25.

LIIKELAITOS POHJANMAAN PELASTUSLAITOKSEN JOHTOKUNTA

650 POHJANMAAN PELASTUSLAITOS

Toiminta-ajatus

Pelastuslaitos huolehtii laadukkaista ja monipuolisista pelastus- ja ensihoitopalveluista joustavasti ja kustannustehokkaasti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa – mereltä lakeuksille ja maaseudulta kaupunkeihin.

- Pelastuslaitos edistää yksilöiden ja yhteisöjen omatoimista valmiutta ennaltaehkäistä onnettomuuksia ja toimia oikein onnettomuustilanteissa.
- Pelastuslaitoksen tavoitteena on hyvä turvallisuuskulttuuri, jossa jokainen ottaa vastuuta toimintaympäristön turvallisuudesta ja ennaltaehkäisee vahinkojen syntymistä.
- Pelastuslaitos ylläpitää motivoitunutta ja osaavaa henkilöstöä sekä alueen riskikuviin mitoitettuja palveluita, lähellä ihmistä ympäri vuorokauden.

Toimintaympäristö 2017-2019

Pelastustoimen strategia esiteltiin toukokuussa. Sen pohjalta tarkentui hanke, jonka tavoitteena on uudistaa pelastustoimea uudelle vuosikymmenelle. Maakuntauudistukseen kytkeytyvä pelastustoimen uudelleen järjestelyt vievät pelastuslaitokset uudelle alustalle. Linjauksen mukaan maahan muodostuu viisi pelastusaluetta, jotka kytkeytyvät yliopistosairaalamakuntiin. Ensihoidon yhteistyö ei ole vielä täysin selvä ja se voi vaikuttaa myös osaltaan pelastuslaitosten kotipesään.

Tulevien talousarviovuosien toimintaa ohjaa vahvasti muutoksen hallitseminen, mikä tapahtuu vuoden 2019 alkuun mennessä. Pelastusalueen toimintaa ja sen suuntaa tulee ohjaamaan valmistumassa oleva pelastustoimen järjestämislaki ja siihen liittyvä maakunta- ja sotereformi. Pelastustoimen uudistamishankkeeseen pelastuslaitos osallistuu viiteen työryhmään 14:ta. Vaadittava työresurssi arvioidaan olevan n 1 pvä/työviikko.

Toiminnan painopistealueet (Palvelutasopäätös 2014-2017)

Pelastuslaitos on aktiivisesti mukana turvallisuuden keskiössä

- Keskittyy valvonnan ja tarkastusten vaikuttavuuden kehittämiseen valvontasuunnitelmalla.
- Turvallisuusviestinnällä edistetään ihmisten ja yhteisöjen omatoimista valmiutta ennaltaehkäistä onnettomuuksia ja toimia onnettomuustilanteissa.
- Toimii turvallisuuden kehittäjänä yhteistyössä kuntien, muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa.
- Tukee kuntien turvallisuus- ja valmiussuunnittelua.

Toimintaa ja valmiutta kehitetään uhkakuvien ja riskien hallinnan mukaisesti, kustannustehokkaasti

- Arvioidaan toimintaympäristön muutoksia ja niiden vaikutuksia toiminnan järjestelyihin.
- Pelastustoiminnan valmiutta ja resursseja ohjataan asemaluokituksella.
- Kehitetään toimintatapoja hyödyntämällä teknologiaa ja tietojohdantaa.
- Laajennetaan yhteistoimintaa naapuripelastusalueiden kanssa.
- Turvallisuusviranomaisten operatiivista yhteistoimintaa kehitetään yhdessä kuntien ja muiden pelastusalueella toimivien tahojen kanssa alueellista turvallisuussuunnittelua hyödyntäen.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja toimintakyvyn tukeminen

- Kehittämisen lähtökohtana ovat pelastushenkilöstön toimintakykyhankkeet ja niihin liittyvät toimenpide-ehdotukset.
- Henkilöstön toimintakykyä ylläpidetään kehittämällä koulutusta, työmenetelmiä ja toimintaperiaatteita.
- Osaavan ja toimintakykyisen henkilöstön määrä on tehtäviin nähden riittävä.

Tavoitteet

Kaupungin kriittisestä menestystekijästä johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2017	Mittari
Hyvinvoivat kuntalaiset / Suomen turvallisimman kaupunki (alue) / Kaksi- ja monikieliset palvelut / Osaava työvoima.	Taloudelliset, tehokkaat ja alueellisesti optimaaliset peruspalvelut	Pelastustoimi: Pelastustoimen valtuustoon nähden sitova nettomeno on 11.095.400 €, johon sisältyy investointien sitovana nettomenona vähintään 630.000 €. Nettomeno jaetaan asukasluvun 1.1.2016 mukaan pelastustoimen sopimuskuntien kesken kuntakohtaisiin maksuosuuksiin. Ensihoitopalvelut: Toiminta on omavarainen siten, että tulorahoituksella katetaan toimintamenot ja nettoinvestoinnit.
Sisäinen valvonta ja riskien hallinta (Tulosalueen riskienhallinta)	Menettelytavat hallinnossa ja talousosaaminen ovat henkilöstöllä hyviä	Virheelliset toimenpiteet ovat vähäisiä.

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	TP 2015	TA 2016	TA-ES 2017
Pelastustoiminta			
- pelastus	74	81	85
- valvonta	7	8	8
- yhteiset toiminnot	14	8	7
- määräaikaiset	15	8	5
- toimenpidepalkkaiset	(520)	(520)	(510)
- VPK, sopimuspalokunta	(360)	(360)	(350)
Ensihoito			
- vakinaiset	81	81	81
- määräaikaiset	13	7	7
Yhteensä			
- vakinaiset	176	178	181
- määräaikaiset	28	15	12
- toimenpidepalkkaiset	(520)	(520)	(510)
- VPK, sopimuspalokunta	(360)	(360)	(350)

Toimenpidepalkkaiset ovat pelastuslaitoksen sivutoimisia palomiehiä.

VPK ovat sopimuspalokuntien pelastushenkilöstöä.

V 2016 alusta siirtyi 6 henkilöä yhteisistä toiminnoista kaupungin tukitoimintoihin

POHJANMAAN PELASTUSLAITOS					
TULOSLASKELMA	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018
Liikevaihto	17 455 398	17 196 895	18 476 800	18 113 100	18 330 000
Liiketoiminnan muut tuotot	840 323	788 846	114 000	301 800	302 000
Tuet ja avustukset	0	2 231	0	0	0
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 369 577	-1 253 917	-1 041 200	-1 099 200	-1 110 000
Palvelujen ostot	-2 020 910	-1 955 879	-1 854 000	-2 136 400	-2 145 000
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-9 726 823	-9 743 623	-10 399 800	-10 170 600	-10 280 000
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 839 953	-1 781 805	-1 987 400	-1 807 700	-1 815 000
Muut henkilösivukulut	-657 208	-539 983	-767 300	-659 900	-705 000
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-612 275	-675 072	-620 000	-687 500	-701 000
Vuokrat	-1 397 347	-1 377 888	-1 426 500	-1 418 900	-1 432 000
Liiketoiminnan muut kulut	-112 806	-153 255	-78 600	-122 200	-114 000
Liikelylijäämä	558 821	506 549	416 000	312 500	330 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	68 306	9 387	0	0	0
Muut rahoitustuotot	5	0	0	0	0
Kunnalle maksetut korkokulut	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-26	-71	0	0	0
Tilikauden ylijäämä+ (alijäämä-)	627 107	515 866	416 000	312 500	330 000
RAHOITUSLASKELMA	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	558 821	506 549	416 000	312 500	330 000
Poistot ja arvonalentumiset	612 275	675 072	620 000	687 500	701 000
Rahoitustuotot ja -kulut	68 285	9 317	0	0	0
Toiminnan rahavirta	1 239 382	1 190 937	1 036 000	1 000 000	1 031 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 332 267	-1 094 237	-1 600 000	-1 466 000	-1 667 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	174 283	262 004	564 000	466 000	636 000
Investointien rahavirta	-1 157 983	-832 233	-1 036 000	-1 000 000	-1 031 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	81 398	358 705	0	0	0
TULOSLASKELMA					
Pelastustoimi ja Öljyntorjunta	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018
Liikevaihto	10 828 003	10 774 949	11 636 800	11 607 100	11 690 000
Liiketoiminnan muut tuotot	695 876	627 288	112 000	300 000	300 000
Tuet ja avustukset kunnalta	0	2 231	0	0	0
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 061 917	-962 813	-708 600	-796 600	-800 000
Palvelujen ostot	-1 786 443	-1 700 395	-1 636 200	-1 883 100	-1 885 000
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-5 217 116	-5 290 228	-5 767 000	-5 752 600	-5 780 000
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 062 896	-989 183	-1 190 700	-1 054 600	-1 055 000
Muut henkilösivukulut	-351 353	-295 186	-434 000	-372 500	-410 000
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-377 416	-423 516	-380 000	-427 500	-436 000
Vuokrat	-1 277 536	-1 268 798	-1 303 700	-1 307 700	-1 320 000
Liiketoiminnan muut kulut	-103 749	-126 353	-78 600	-110 000	-110 000
Liikelylijäämä	285 452	347 996	250 000	202 500	194 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	68 306	9 387			
Muut rahoitustuotot				0	0
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muut rahoituskulut	-26	-44		0	0

RAHOITUSLASKELMA	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	285 452	347 996	250 000	202 500	194 000
Poistot ja arvonalentumiset	377 416	423 516	380 000	427 500	436 000
Rahoitustuotot ja -kulut	68 280	9 344	0	0	0
Toiminnan rahavirta	731 149	780 855	630 000	630 000	630 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-929 189	-770 399	-1 184 000	-1 086 000	-1 252 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	174 283	262 004	554 000	456 000	622 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-23 757	272 460	0	0	0
Liikevaihdosta kuntaosuudet	11 145 386	10 474 882	11 145 400	11 095 400	11 145 400
Muutos	300 000	-670 504	670 518	-50 000	50 000
Muutos%	2,8 %	-6,0 %	6,0 %	-0,5 %	0,5 %
TULOSLASKELMA	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018
Ensihoitotoiminta					
Liikevaihto	6 627 395	6 421 947	6 840 000	6 506 000	6 640 000
Liiketoiminnan muut tuotot	144 448	161 558	2 000	1 800	2 000
Tuet ja avustukset					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-307 660	-291 104	-332 600	-302 600	-310 000
Palvelujen ostot	-234 467	-255 484	-217 800	-253 300	-260 000
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-4 509 707	-4 453 395	-4 632 800	-4 418 000	-4 500 000
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-777 057	-792 622	-796 700	-753 100	-760 000
Muut henkilösivukulut	-305 855	-244 797	-333 300	-287 400	-295 000
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-234 858	-251 556	-240 000	-260 000	-265 000
Vuokrat	-119 811	-109 091	-122 800	-111 200	-112 000
Liiketoiminnan muut kulut	-9 057	-26 903		-12 200	-4 000
Liikelylijäämä	273 370	158 553	166 000	110 000	136 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot	5				
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muut rahoituskulut		-27			
Tilikauden ylijäämä+ (alijäämä-)	273 375	158 526	166 000	110 000	136 000
RAHOITUSLASKELMA, Muu palvelutoiminta	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	273 370	158 553	166 000	110 000	136 000
Poistot ja arvonalentumiset	234 858	251 556	240 000	260 000	265 000
Rahoitustuotot ja -kulut	5	-27	0	0	0
Toiminnan rahavirta	508 233	410 082	406 000	370 000	401 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-403 078	-323 838	-416 000	-380 000	-415 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	10 000	10 000	14 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	105 155	86 244	0	0	0

Huom! Vuodesta 2013 tulosityksiköt Turvapuuhelintoiminta ja Ensivastetoiminta siirtyvät pelastustoimen tulosalueen

VAASAN VESI – LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

660 VAASAN VESI

Toiminta-ajatus

Vaasan Vesi on kuntalain mukainen liikelaitos, joka tulo-rahoituksellaan hoitaa vesi- ja viemärlaitostoinnin ylläpidon, kehittämisen ja investoinnit.

Toimintaympäristö 2017-2019

Vaasan Vesi –liikelaitoksen perustoiminta on kannattavaa ja katettavissa täysin vesi- ja jätevesimaksuista saatavilla tuloilla. Taksankorotuksille ei ole budjettivuodelle tarvetta, investoinneissa painotetaan verkostoiden kuntoon saattamista. Suunnitelmakausi etenee perusliiketoiminnan ja –investointien suhteen hallitusti ja tasapainossa.

Vaasan Vesi –liikelaitokselle on asetettu 1,40 milj. € tuottovaatimus, jonka mukaan talousarvioesitys vuodelle 2017 on tehty. Investointien ylärajaksi on asetettu 4,5 milj. €, jota ei tule kaupungin muiden suurten investointien vuoksi pienentää, Vaasan Veden infran ylläpito vaatii vähintään 4,5 milj. € vuotuiset investoinnit ja talous kestää jopa hieman suuremmankin investointitason, jollei tuottovaatimuksia nosteta. Vedenhankinnan ongelmien vuoksi jatkossa tulee varautua suuriin investointeihin, sekä nykyisen järjestelmän saneerauksen suhteen että Kurikan syväpohjavesien käyttöönotossa, joten olisi perusteltua luopua kaupungille maksettavasta tuottovaatimuksesta ja kohdistaa vedenkuluttajilta kerätyt tulot kokonaisuudessaan vesihuoltoon.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Laskutettu vesimäärä 1000 m ³	4370	4260	4330	4410	4410
Laskutettu jätevesimäärä 1000 m ³	4730	4790	4850	4800	4900
Vesijohtoverkoston pituus km	913	961	986	973	990
Viemäriverkoston pituus km	823	858	873	883	900
Vesimaksutaksa €/m ³	1,02	1,10	1,10	1,10	1,10
Jätevesimaksutaksa €/m ³	1,65	1,65	1,65	1,65	1,65

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Liikevaihto	15 197	15 324	15 504
Investoinnit, netto	4 600	3 900	4 500
Tuottovaatimus	1 420	1 400	1 400

Tavoitteet

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2017	Mittari
Talous tasapainossa	Toiminta omaraahoitteista. Rahoituslaskelma tasapainossa kolmen vuoden jaksolla.	Tulos- ja rahoituslaskelmat

Vesi- ja jätevesimaksut kohtuulliset		Taksavertailut
---	--	----------------

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2017	Mittari
	Vesihuollon kokonaisjärjestelmän käyttöönotto	Onnistunut käyttöönotto
	Kaupungin liikelaitoksia koskevien toimintatapojen ja sääntöjen järjeistäminen	Toimintaedellytysten paraneminen

TULOSLASKELMA	TP 2015	TA 2016	TA-es 2017	TS 2018	TS 2019
Liikevaihto	15 197 123	15 324 000	15 503 700	15 555 000	15 602 000
Liiketoiminnan muut tuotot	64 360	75 000	74 700	75 000	75 000
Valmistus omaan käyttöön	381 683	250 000	320 000	320 000	320 000
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 551 227	-2 604 800	-2 688 400	-2 741 000	-2 796 000
Palvelujen ostot	-2 724 302	-2 669 800	-3 035 100	-3 096 000	-3 158 000
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2 346 095	-2 667 800	-2 413 200	-2 462 000	-2 511 000
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-671 739	-709 400	-674 200	-687 000	-700 000
Muut henkilösivukulut	-131 288	-159 700	-116 300	-119 000	-122 000
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 853 232	-4 473 000	-4 052 000	-4 131 000	-4 200 000
Arvonalentumiset	-10 650	0	0	0	0
Vuokrat	-107 516	-110 500	-112 400	-115 000	-117 000
Liiketoiminnan muut kulut	-91 642	-57 800	-63 800	-65 000	-66 000
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)	3 155 476	2 196 200	2 743 000	2 534 000	2 327 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	8 094	25 000	12 000	5 000	0
Muut rahoitustuotot	7 590	6 000	7 600	8 000	8 000
Kunnalle maksetut korkokulut	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	-1 420 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000
Muut rahoituskulut	-90	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 751 070	827 200	1 362 600	1 147 000	935 000

RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta					
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)	3 155 476	2 196 200	2 743 000	2 534 000	2 327 000
Poistot ja arvonalentumiset	3 863 882	4 473 000	4 052 000	4 131 000	4 200 000
Korvaus peruspääomasta	-1 420 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000
Rahoitustuotot ja -kulut	15 594	31 000	20 000	13 000	8 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-9 000	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	822	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	5 606 774	5 300 200	5 415 000	5 278 000	5 135 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	4 769 964	3 900 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-169 715	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-5 283 935	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	6 290 460	1 400 200	915 000	778 000	635 000

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäy	-2 334	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Lyhytaikaisten lainojen vähennys kunnalta	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	-5 455 043	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	3 129	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	-75 448	-32 000	-39 000	-11 000	-10 000
Saamisten muutos kunnalta	-789 930	-1 370 200	-924 000	-772 000	-630 000
Korottomien velkojen muutos muilta	29 165	2 000	48 000	5 000	5 000
Rahoituksen rahavirta	-6 290 460	-1 400 200	-915 000	-778 000	-635 000

Rahavarojen muutos

Saldo 31.12	2 460 702	3 830 902	4 754 902	5 526 902	6 156 902
Saldo 1.1	1 670 772	2 460 702	3 830 902	4 754 902	5 526 902

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset	59	65	54
- kokoaikaiset	56	65	54
- osa-aikaiset	0	0	
Määräaikaiset	3	4	3
- kokoaikaiset	3	4	3

VAASAN ALUETYÖTERVEYSHUOLLON JOHTOKUNTA

670 VAASAN ALUETYÖTERVEYS

Toiminta-ajatus

Vaasan Alue työterveys –liikelaitos on laadukkaista työterveys- ja työhyvinvointipalveluja tuottava, verkostoitunut, tulevaisuuden työelämän haasteisiin vastaava edelläkävijä- ja asiantuntijaorganisaatio Pohjanmaan alueella.

Toimintaympäristö 2017-2019

Palveluja tuotetaan Vaasan kaupungille, Vaasan sairaanhoitopiirille, Laihian ja Mustasaaren kunnille, yrittäjille ja yrityksille Liikelaitoksen tarkoituksena on jatkaa toimintaansa seudullisesti toimivana liikelaitoksena vuosien 2017-2019 aikana.

Työterveyshuollon liiketoiminnan yhtiöittämisveloitteesta johtuva toimintamuodon määrittäminen Alue työterveyden osalta on edelleen epäselvä. SOTE-uudistuksen myötä työterveyshuollon toimintaan tulevat muutokset eivät ole tiedossa. Vaasan Alue työterveys –liikelaitoksen toimintamallia selvitetään syksyn 2016 aikana.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Palvelujen tuottamisessa noudatetaan johtokunnan asettamia tavoitteita; työterveyspalveluja tuotetaan Pohjanmaan maakunnan alueella kustannusten kattamisperiaatteella. Tuottovaatimus vuodelle 2017 on 23 000,- euroa.

VNa 708/2013 mukaisesti hyvää työterveyshuoltokäytäntöä noudattavan kirjallisen laatujärjestelmän mukaan työterveyshuoltoa toteutetaan jatkuvasti kehittämällä ja panostamalla työterveyshuollon vaikuttavuuteen. Sähköiseen ajanvarausjärjestelmään siirtymistä valmistellaan ja valmistelu jatkuu vuonna 2017.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Terveystarkastukset	11 095 kpl	12 473 kpl	13 047 kpl	13 700 kpl	13 000 kpl
Sairaanhoitokäynnit	18 531 kpl	18 186 kpl	17 136 kpl	18 000 kpl	18 000 kpl
Työpaikkaselvitykset	2 573 h	2 517 h	2 564 h	2 710 h	2 710 h

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Liikevaihto	4 558 448	5 480 800	5 757 600

Tavoitteet

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2017	Mittari
Talous tasapainossa	Talous tasapainossa Tuottovaatimus 23 000,- euroa	Tulos- ja rahoituslaskelma tasapainossa vahvistettujen sääntöjen mukaan
Osa-aikaiset ja laadukkaat palvelut	Oikea-aikaiset ja laadukkaat palvelut. Hyvän palvelutason ylläpitäminen.	Asiakaskysely
Tavoitteiden, voimavarojen ja toiminnan tasapaino	1300 työntekijää/lääkäri 800 työntekijää/hoitaja	Työntekijöitä/lääkäri Työntekijöitä/hoitaja
Työhyvinvointi	Osaava, uudistuva ja motivoitunut henkilöstö. Henkilökunnan ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen.	Vaasan kaupungin työhyvinvointikysely

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2017	Mittari
Hallinto- ja toimintatavat	Hyvien hallinto- ja toimintatapojen noudattaminen	Vaasan kaupungin riskikartoitus
Henkilöstöriskien hallinta	Henkilöstön pysyvyys, ns. hiljaisen tiedon siirto ja erityisesti lääkäreiden rekrytointi	Vaasan kaupungin riskikartoitus ja onnistunut rekrytointi
Tiedonhallinta ja -välitys	Tietoturvaohjeiden ja sääntöjen noudattaminen	Vaasan kaupungin riskikartoitus

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset			
- kokoaikaiset	32	32	31
- osa-aikaiset	14,9	14,9	13,3
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset	1	1	1
- osa-aikaiset	1,5	0,9	0,9

TULOSLASKELMA	TP2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Liikevaihto	4 558 448	5 358 200	5 570 000	5 681 400	5 795 028
Liiketoiminnan muut tulot	153 391	122 600	187 600	191 352	195 179
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 135 329	- 176 100	- 201 600	- 205 632	- 209 745
Palvelujen ostot	- 1 245 755	- 1 339 900	- 1 650 300	- 1 683 306	- 1 716 972
Henkilöstökulut					
Palkat	- 2 334 801	- 2 764 500	- 2 761 600	- 2 816 832	- 2 873 169
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	- 421 588	- 519 200	- 505 700	- 515 814	- 526 130
Muut henkilösivukulut	- 125 896	- 165 800	- 134 000	- 136 680	- 139 414
Henkilöstökorvaukset					
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-65 195	-8 000	-66 600	- 8 000	- 8 000
Vuokrat	- 289 448	- 371 000	- 347 500	- 354 450	- 361 539
Liiketoiminnan muut kulut	- 14 250	- 19 800	- 19 800	- 20 196	- 20 600
Liikeylijäämä	79 578	116 500	70 500	71 910	73 348
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotulot	3 240	0	2 000	2 000	2 000
Muut rahoitustulot					
Korvaus peruspääomasta	-23 000	-23 000	-23 000	-23 000	-23000
Muut rahoituskulut	-40	-100	-100	-100	-100
Tilikauden ylijäämä	59 779	93 400	49 400	50 810	52 248
RAHOITUSLASKELMA	TP2015	TA 2016	TA 2017	TS 2018	TS 2019
Toiminnan rahavirta					
Liikeylijäämä	79 578	116 500	70 500	71 910	73348
Poistot ja arvonalentumiset	65 195	8 000	66 600	8 000	8000
Korvaus peruspääomasta	-23 000	-23 000	-23 000	-23 000	-23000
Rahoitustuotot ja kulut	3 201	-100	1 900	1 900	1900
Toiminnan rahavirta	124 973	101 400	116 000	58 810	60248
Investointien rahavirta					
Investoinnit	0	0	0	0	
Toiminnan ja investointien rahavirta	124 973	101 400	116 000	58 810	10864
Rahoituksen rahavirta					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	-185 830				
Saamisten muutos muilta	-903				
Korottomien velkojen muutos muilta	-61 759				
Rahoituksen rahavirta	-248 491				
Rahavarojen muutos	0				

Yhdystilin saldo

Saldo 31.12.	1 653 830
Saldo 1.1.	1 468 001

VAASAN TALOTOIMI LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA**680 VAASAN TALOTOIMI****Toiminta-ajatus**

Vaasan Talotoimi – liikelaitoksen tehtävänä on kaupungin omistaman rakennus- ja tilakannan laadukas kiinteistönpito. Kaupungin palveluntuottajien tarvitsemat toimitilat tuotetaan omasta tilakannasta tai ulkoa vuokratuista tiloista tyytyväisille asiakkaille lisäarvoa tuottaen huomioimalla kiinteistöomaisuuden arvon säilyminen. Kiinteistönpitoon sisältyy mm. kiinteistön ylläpidon tuottaminen, toimitilojen vuokraaminen ja isännöinti sekä erillisinvestointien rakennuttaminen.

Toimintaympäristö 2017 – 2019

Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta on yksi kaupungin tärkeistä tavoitteista. Kaupungin hallinnassa on huomattava toimitilavarallisuus, jonka arvon säilymisestä on huolehdittava järkevällä ja tehokkaalla omaisuuden hallinnalla. Rakennuskannan taloudellista tilaa kuvataan korjausvelalla. Vaasan kaupungin rakennuskannan korjausvelka on jo muutamien vuosien ajan ollut hyvällä tasolla muihin kaupunkeihin verrattuna. Vuonna 2015 tehdyssä vertailussa Vaasan suhteellinen korjausvelka on pienentynyt edellisvuoteen verrattuna 7 %:lla, ja on valtakunnallisen 15 kaupungin vertailussa pienin.

Erilaiset vertailututkimukset toimivat yhtenä toimitilavarallisuuden strategisen johtamisen välineenä. Vaasan Talotoimi on jo vuosien ajan osallistunut useisiin alansa valtakunnallisiin vertailututkimuksiin. Vaasan Talotoimi on mukana mm. seuraavissa vertailututkimuksissa: asiakastytyväisyys, tilankäytön tehokkuus, kiinteistöjen käyttökustannukset, rakennusten kunto ja korjausvelka sekä sisäisten vuokrien taso.

Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen eräs tärkeä toiminnan tavoite ja perusperiaate on pystyä tulorahoituksella kattamaan peruskorjausinvestoinnit. Suurin osa Talotoimen tuloista koostuu sisäisistä vuokrista, ja tämän vuoksi on tärkeää, että sisäisten vuokrien sisältämästä pääomavuokran osuudesta riittää rahoitus vuotuisiin peruskorjausinvestointeihin. Jotta Talotoimen hallinnassa olevien rakennusten kunto säilyisi hyvällä tasolla ja rakennuksiin kertyvä korjausvelka hallinnassa, tulisi peruskorjausinvestointien tason olla keskimäärin n. 13-14 milj. euroa vuodessa.

Hyväksyttyihin periaatteisiin on myös kirjattu, että mikäli pääomarahoitus ei ole riittävä, kaupunki myöntää Talotoimelle korotonta yhdystililainaa.

Sisäisten vuokrien määrän ollessa todellinen eli niiden kattaessa hoitokulujen lisäksi kulumisen ja vuosikorjauksen, pystyvät kaupungin toimialat hahmottamaan käyttämistään toimitiloista aiheutuvat aidot kustannukset. Tämä puolestaan osaltaan kannustaa ja ohjaa toimialoja tilankäytön tehostamiseen sekä kriittiseen investointihankkeiden kustannusten tarkasteluun. Näin pystytään myös selkeyttämään kaupungin toimitilakantaan liittyviä vastuukysymyksiä ja päätöksentekoprosessia.

Toiminnan strategiset tavoitteet ja painopistealueet 2017

Lyhyen aikavälin tavoitteet ja mittarit määritellään Talotoimessa vuosittain tulosityksikkökohtaisesti tuloskorttien avulla. Tavoitteet ja mittarit johdetaan Vaasan Talotoimen strategisista tavoitteista. Alla on kuvattu strategiset tavoitteet ja vuoden 2017 painopistealueet:

Strategiset tavoitteet:	Tavoitteiden painopistealueet:
1. Kiinteistöomaisuuden arvon säilyttäminen	- Peruskorjausinvestointien tehokas ja joustava toteuttaminen tulorahoituksella
2. Kustannustehokkaasti ylläpidetyt turvalliset ja terveelliset tilat	- Energiatehokkuus - Kiinteistöjen tunnuslukuvertailussa kärkijoukossa (*)

*) KTI Kiinteistötieto Oy:n joka toinen vuosi teettämä valtakunnallinen vertailututkimus

Talotoimen hallinnassa olevat toimitilat

Hum ²	TP2014	TP2015	TA2017
Hallinnassa oleva tilakanta			
Omat tilat	367 461	365 324	366 100
Ulkoa vuokratut tilat	23 016	24 493	22 800
Hallinnassa olevat tilat yhteensä	390 477	389 817	388 900
Hallinnassa olevien tilojen käyttö			
Kaupungin omassa käytössä olevat tilat	345 921	344 392	331 500
Ulosvuokratut tilat	29 393	23 620	18 500
Muut tilat (vapaat, epäkurantit, peruskorj. olevat tilat, kiinteistökehityskohteet)	15 173	21 805	38 900
Tilat yhteensä	390 477	389 817	388 900

(Hallinnassa olevan tilakannan ja sen käytön budjetointi perustuu elokuun 2016 lopun tietoihin. Mahdolliset vuonna 2017 toteutuvat myynnit eivät sisälly muutoksina hallinnassa olevaan tilakantaan)

Vuokrattuna olevan tilakannan vähentyminen verrattuna vuoden 2015 lopun tilanteeseen on yhteensä noin 18 000 hum². Keskimääräisellä tiloista perittävällä vuokralla laskettuna tämä tarkoittaa noin 2,7 milj. euron vuokratulojen vähentymistä. Ulosvuokratun tilakannan muutos aiheutuu VAMKin siirtymisestä pois Raastuvankadun kohteista. Merkittäviä peruskorjauskohteita, jotka eivät sisälly vuokrattavaan tilakantaan on Keskuskoulu, VAO/VAKKin P-siipi sekä Raastuvankatu 33.

Toimitilojen tehostunut käyttö näkyy sisäisesti vuokrattujen tilojen vähentymisenä. Toisaalta taas Talotoimen hallinnassa tyhjillään olevien kohteiden, joille ei enää katsota olevan käyttöä kaupungin palvelutuotannossa, määrä on kasvanut huomattavasti. Tästä syystä tarpeettomaksi todettujen kohteiden kehitysprosessia (myynti/purku/jalostaminen) on tehostettava ja sitä on ohjattava pitkäjänteisesti ja hallitusti. Tyhjillään olevat kohteet aiheuttavat lisääntyvässä määrin Talotoimen näkökulmasta turhia käyttö- ja pääomakustannuksia.

Sisäiset vuokrat

Kaupungin omistamien kohteiden sisäisten vuokrien keskimääräinen vuokra tulee pysymään samana kuin 2016, koska hoitovuokraa ei nosteta huolimatta yleisestä kiinteistökustannustason noususta. Keskimääräinen vuokra vuonna 2017 on 12,50 €/hum²/kk. Keskimääräinen vuokra koostuu seuraavista osista:

Vuokra	€/hum2/kk
Pääomavuokra,	9,30
josta kulumisen ja vuosikorjausten osuus	5,50
ja omistajan osuus	3,80
Hoitovuokra	2,70
Muut erilliskorvaukset (mm. hallinnointipalkkio, maanvuokrat)	0,50

Pääomavuokra koostuu kahdesta tekijästä. Perittävällä pääomavuokralla katetaan rakennusomaisuuden kulumisen ja rakennusten vuosikorjaamisen kustannukset. Tämä osuus on noin 59 % pääomavuokrasta. Loput perittävästä pääomavuokrasta maksetaan omistajalle ts. kaupungille sijoitetun pääoman korvauksena. Vuonna 2015 sisäisen vuokrajärjestelmän uudistuksessa sijoitetun pääoman korvaukseksi määriteltiin 7 % kohteiden nykyarvosta. Liikelaitoksen toimintaperiaatteen mukaisesti Talotoimeen jäävällä pääomanvuokran osuudella Talotoimi rahoittaa itse rakennusomaisuuteen kohdistuvat peruskorjausinvestoinnit ja vuosikorjaamisen. Lopullisen peruskorjausinvestointien tason hyväksyy kaupunginvaltuusto talousarviokäsittelyn yhdessä. Mikäli Talotoimi perii vuokralaisilta pääomavuokraa enemmän kuin valtuuston hyväksymät peruskorjausinvestoinnit ovat, maksaa se tästä osasta omistajalle lisäkorvauksen.

KH:n 9.6.2014 292 § tekemän päätöksen mukaisesti sisäistä vuokrajärjestelmää ja sen toimivuutta sekä vuokratasoja arvioidaan joka neljäs vuosi. Päätöksen mukaisesti ensimmäinen tarkastelu suoritetaan vuoden 2016 jälkeen.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kokonaisvaltainen riskienhallinta kuuluu Vaasan Talotoimen hyvään hallintotapaan ja on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinta on osa johtamista ja mukana kaikessa päätöksenteossa. Vaasan Talotoimi päivitti riskienkartoituksen toimenpiteineen ja riskimatriisin viimeksi loppuvuodesta 2015.

Kuntalakiin (15.6.2012/325) on tehty merkittäviä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevia muutoksia, joiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asemaa ja järjestämistä kunnassa ja kuntakonsernissa. Lain muutoksesta johtuen riskienhallinta on yksi keskeinen kehittämisalue Vaasan kaupunkikonsernissa normaalina osana toiminnan ja talouden ohjausta. Tästä syystä riskienarviointi tehdään jatkossa talousarvion laadinnan yhteydessä, ja arvioinnin avulla kartoitetaan talousarviossa asetettavia tavoitteita uhkaavat riskit ja niihin sisältyvät mahdollisuudet. Johtokunnassa hyväksytyn vuoden 2016 riskienhallintasuunnitelman raportointi tehdään tilinpäätöksen 2016 yhteydessä. Riskienkartoituksessa otetaan käyttöön uusi malli, joka muistuttaa teknisellä toimella jo käytössä ollut mallia. Totuttuun tapaan riskienkartoituksessa esiin tulleet riskit kerätään tiivistetysti riskimatriisiin. Riskienkartoitustaulukko sisältää myös sisäisen valvonnan kohteet ja suunnitelman vuodelle 2017.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Korjausvelka	27 891 362 €	31 006 825 €	28 846 052 €	20-50 milj. €	20-50 milj. €
Kuntoluokka %	76,8 %	75,6 %	76 %	≥ 75 %	≥ 75 %
Ylläpitokustannukset		3,75 €/m²/kk	3,74 €/m²/kk	≤ v. 2015 kustannukset	≤ v. 2016 kustannukset

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Korvaus peruspääomasta	19 644 500 €	20 026 500 €	19 644 500 €
Liikelylijäämä ilman poistoja	31 760 883 €	30 830 700 €	27 234 00 €
Investoinnit (netto)	19 706 191 €	16 890 000 €	11 865 000 €

Henkilöstö 2015-2017

Henkilöstö	31.12.2015	TA 2016	TA 2017
Vakituiset			
- kokoaikaiset	85	82	80
- osa-aikaiset	3	3	4
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset	2		

TULOSLASKELMA €	TP 2015	TA/KS 2016	TAes 2017	TS 2018	TS 2019
Tulot yhteensä	50,733,130	50,549,400	46,903,500	50,600,000	50,600,000
Liikevaihto	49,105,739	49,877,400	46,303,500	50,000,000	50,000,000
Valmistus omaan käyttöön	626,657	670,000	600,000	600,000	600,000
Liiketoiminnan muut tuotot	1,041	2,000	0	0	0
Tuet ja avustukset kunnalta	999,693	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-9,992,196	-10,921,000	-11,029,200	-11,200,000	-11,450,000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5,672,084	-6,354,400	-6,408,300	-6,500,000	-6,600,000
Palvelujen ostot	-4,320,112	-4,566,600	-4,620,900	-4,700,000	-4,850,000
Henkilöstökulut yhteensä	-3,865,171	-3,872,100	-3,725,000	-3,900,000	-3,965,000
Palkat ja palkkiot	-2,921,201	-2,898,800	-2,790,400	-2,900,000	-2,950,000
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-780,371	-800,000	-798,300	-830,000	-845,000
Muut henkilösivukulut	-163,599	-173,300	-136,300	-170,000	-170,000
Suunnitelman mukaiset poistot	-10,783,172	-10,604,300	-10,133,000	-10,500,000	-10,500,000
Vuokratulot	-4,960,574	-4,703,900	-4,763,400	-4,700,000	-4,700,000
Liiketoiminnan muut kulut	-154,306	-221,700	-151,900	-200,000	-200,000
Liikelylijäämä (-alijäämä)	20,977,711	20,226,400	17,101,000	20,100,000	19,785,000
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-19,678,900	-20,049,500	-19,660,500	-13,015,000	-13,015,000
Muille maksetut korkokulut	-16,017	-23000	-16,000	-15,000	-15,000
Korvaus peruspääomasta	-19,644,500	-20,026,500	-19,644,500	-13,000,000	-13,000,000
Muut rahoituskulut	-18,383				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1,298,811	176,900	-2,559,500	7,085,000	6,770,000
VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA TAVOITE	31,760,883	30,830,700	27,234,000	30,600,000	30,285,000
Toimintatulot	50,733,130	50,549,400	46,903,500	50,600,000	50,600,000
Toimintamenot	-18,972,247	-19,718,700	-19,669,500	-20,000,000	-20,315,000
Toimintakate	31,760,883	30,830,700	27,234,000	30,600,000	30,285,000

VAASAN TALOTOIMI -LIIKELAITOS

RAHOITUSENNUSTE	TP 2015	TA/KS 2016	TAES 2017	TS 2018	TS 2019
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	20,977,711	20,226,400	17,101,000	20,100,000	19,785,000
Poistot ja arvonalentumiset	10,783,172	10,604,300	10,133,000	10,500,000	10,500,000
Korvaus peruspääomasta	-19,644,500	-20,026,500	-19,644,500	-13,000,000	-13,000,000
Rahoitustuotot ja -kulut	-34,400	-23,000	-16,000	-15,000	-15,000
Toiminnan rahavirta	12,081,983	10,781,200	7,573,500	17,585,000	17,270,000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	21,220,407	18,182,000	11,865,000	11,750,000	11,313,000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-1,226,845	-850,000			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-293,868				
Kaupungin rahoitettavat, uudisrakentaminen (netto)	-14,231,800	-7,957,000	0		
Investointien rahavirta	5,467,894	9,375,000	11,865,000	11,750,000	11,313,000
Toiminnan ja investointien rahavirta	6,614,090	1,406,200	-4,291,500	5,835,000	5,957,000

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN YHTEENVETO

KÄYTTÖTALOUSOSA

<u>Toimiala/toimielin</u>	<u>Tulosalue</u>	<u>Sitovuus</u>	<u>Määrärahat</u> (1.000 €)	<u>Tuloarviot</u> (1.000 €)
Keskusvaalilautakunta	100 Vaalit	B	192	
Tarkastuslautakunta	110 Tarkastustoimi	B	267	
KESKUSHALLINTO				
Kaupunginvaltuusto	120 Kaupunginvaltuusto	B	489	-
Kaupunginhallitus	130 Kaupunginhallitus	B	1 511	26
	131 Hallintopalvelut	B	11 318	3 196
	Graafiset palvelut	N		
	133 Henkilöstöpalvelut	B	6 225	1 921
	134 Talous- ja omistajaohjaus	B	7 100	1 383
	135 Kaupunkikehitys	B	1 000	74
	136 Kaavoitus	B	2 018	60
	140 Avustukset	B	1 174	40
	141 Jäsenmaksut	B	417	
	142 Osuudet	B	4 575	
	143 Varausmäärärahat	B	1 830	3 426
	144 Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset	B	8 833	
	145 Työllistäminen	N	4 435	900
	146 Osuudet eriytettyssä kirjan- pidossa oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan kohdistettavat kustannukset	B	5 116	2 499
Vähänkyrön aluelautakunta	150 Lautakunnan hallinto ja yhteiset	B	283	6
	151 Yhteispalvelupiste Vähäkyrö	B	189	93
	152 Kyrönmaan työpaja Arpeeti	B	348	310
PERUSTURVAN TOIMIALA				
Sosiaali- ja terveyslautakunta	200 Sosiaali- ja terveystoimen yhteiset ja tekniset tukipalvelut	B	3 748	271
	210 Sosiaalityö ja perhepalvelut	B	54 272	11 279
	220 Koti- ja laitoshoido	B	68 275	13 894
	230 Terveyspalvelut	B	30 161	3 598
	239 Erikoissairaanhoito	B	85 500	750
	240 Yhteistoiminta-alue Laihia	B	6 037	6 037
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA				
Varhaiskasvatus- ja perusopetus- lautakunta	302 Varhaiskasvatus	B	44 640	5 895
	305 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset	B	5 018	1 072
	306 Suomenkielinen perusopetus	B	41 807	1 519
	307 Ruotsinkielinen perusopetus	B	11 371	276
	308 Kuula-opisto	B	2 189	706
Toisen asteen koulutuslautakunta	312 Vaasan Lyseon lukio	Normi	5 895	679
	313 Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk	Normi	1 516	271
	315 Vaasan ammatillinen koulutus (Vamia)	Normi/N	35 358	12 156

Työväenopiston johtokunta	330 Vaasa-opisto	B	2 481	597
Vasa arbetarinstitutin johtokunta	340 Vasa arbis	B	907	255
Vapaa-aikalautakunta				
	351 Liikuntapalvelut	B	6 128	1 736
	355 Nuorisopalvelut	B	1 868	145
Museolautakunta				
	363 Museotoimi	B	3 615	345
Kulttuuri- ja kirjastolautakunta				
	371 Kulttuurikeskus	B	1 145	239
	372 Kirjastotoimi	B	4 197	379
Teatteri- ja orkesterilautakunta				
	380 Vaasan kaupunginorkesteri	B	1 962	159
	381 Vaasan kaupunginteatteri	N	4 679	1 226
TEKNINEN TOIMIALA				
Rakennus- ja ympäristölautakunta				
	500 Rakennusvalvonta	B	741	764
	501 Ympäristönsuojelu	B	541	96
	503 Terveysvalvonnan yhteistoiminta-alue	N	502	137
	504 Eläinlääkintähuollon yhteistoiminta-alue	N	343	167
Tekninen lautakunta				
	510 Yhteispalvelut	B	248	5
	511 Kiinteistötoimi	B	2 496	12 044
	512 Kuntatekniikka	B	16 989	8 014
	514 Logistiikan kehittäminen	N	599	1 221
	515 Vaasan Tekniset palvelut	N	3 543	4 102
	516 Vaasan Siivouspalvelut	N	6 384	6 348
	517 Vaasan Ruokapalvelut	N	12 952	13 070
Vaasan seudun jätelautakunta				
	580 Jätelautakunta	N	253	253
<u>TULOSLASKELMAOSA</u>				
	Verotulot	B		280 571
	Valtionosuudet	B		105 598
	Korkotulot	B		835
	Muut rahoitustulot	B		35 198
	Korkomenot	B	3 197	
	Muut rahotusmenot	B	41	
<u>INVESTOINTIOSA</u>				
Kaupunginvaltuusto	Poistonalainen irtain omaisuus	B	100	
Kaupunginhallitus				
	Aineettomat hyödykkeet	B	652	
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	270	
	Poistonalainen irtain omaisuus	B	1 225	
	Osakkeet ja osuudet	B		1 500
Sosiaali- ja terveyslautakunta				
	Aineettomat hyödykkeet	B	400	47
	Poistonalainen irtain omaisuus	B	211	
Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta				
	Poistonalainen irtain omaisuus	B	625	

Toisen asteen koulutuslautakunta	Poistonalainen irtain omaisuus	B	450	
Työväenopiston johtokunta				
Vaasa opisto	Poistonalainen irtain omaisuus	B	25	
Vapaa-aikalautakunta	Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	165	
	Poistonalainen irtain omaisuus	B	175	
Museolautakunta	Poistonalainen irtain omaisuus	B	26	
Kulttuuri- ja kirjastolautakunta	Poistonalainen irtain omaisuus	B	26	
Teatteri- ja orkesterilautakunta	Poistonalainen irtain omaisuus	B	280	60
Tekninen lautakunta	Aineettomat hyödykkeet	B	70	
	Maa- ja vesialueet	B	2 200	1 500
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	10 570	
	Poistonalainen irtain omaisuus	B	740	
	Rakennukset	B	270	
<u>RAHOITUSOSA</u>				
Antolainauksen muutokset	Antolainasaamisten lisäykset	B	250	
	Antolainasaamisten vähennykset	B		1 300
Lainakannan muutokset	Pitkäaikaisen lainojen lisäys	B		22 000
	Pitkäaikaisen lainojen vähennys	B	19 250	
	Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		

VI INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIOSA 2016-2021

Kaupunki ilman liikelaitoksia	2 016 1 000 euro	2017 1 000 euro	2018 1 000 euro	2019 1 000 euro	2020 1 000 euro	2021 1 000 euro
Menot						
Aineettomat hyödykkeet	1 095	1 122	1 087	960	960	960
Maa- ja vesialueet	4 000	2 200	2 500	2 500	2 500	2 500
Rakennukset	150	270	480	180	180	180
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 530	11 005	12 330	13 500	13 020	12 600
Poistonalainen irtain omaisuus	4 593	3 883	4 520	3 048	2 791	2 871
Osakkeet ja osuudet	2 703	0	5 000	0	0	0
Menot yhteensä	20 071	18 480	25 917	20 188	19 451	19 111
Tulot						
Aineettomat hyödykkeet	0	47	0	0	0	0
Maa- ja vesialueiden myynti	2 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Osakkeet ja osuudet	2 400	1 500	0	0	0	0
Poistonalainen irtain omaisuus	118	60	0	0	0	0
Tulot yhteensä	5 018	3 107	1 500	1 500	1 500	1 500
Investoinnit netto	15 053	15 373	24 417	18 688	17 951	17 611
Liikelaitokset						
Menot						
Vaasan Talotoimi	18 197	9 415	11 365	11 765	12 715	8 215
Vaasan Vesi	3 900	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Pohjanmaan pelastuslaitos	1 600	1 466	1 667	1 668	0	0
Vaasan aluetyöterveys	0	0	0	0	0	0
Menot yhteensä	23 697	15 381	17 532	17 933	17 215	12 715
Tulot						
Vaasan Talotoimi	1 307	0	0	0	0	0
Pohjanmaan pelastuslaitos	564	466	636	630	0	0
Tulot yhteensä	1 871	466	636	630	0	0
Liikelaitosten investoinnit netto	21 826	14 915	16 896	17 303	17 215	12 715
Investoinnit yhteensä						
Menot (ilman peruspääomien sijoituksia omiin liikelaitoksiin)	43 768	33 861	43 449	38 121	36 666	31 826
Tulot yhteensä	6 889	3 573	2 136	2 130	1 500	1 500
Investoinnit netto	36 879	30 288	41 313	35 991	35 166	30 326
Investoinnit netto keskimäärin/v (ilman peruspääoman sijoitusta omiin liikelaitoksiin)						
-vuosina 2017-2019		35 864				
-vuosina 2017-2021		34 617				
Peruspääoman sijoitukset omiin liikelaitoksiin						
	8 014	0	0	0	0	0

INVESTOINTIMENOT TOIMIELIMITTÄIN					Taes 2017 - sarakkeessa toimielinten esitykset,						
PERUSKAUPUNKI					TA 2017 -sarakeessa talous- ja omistajaohjauksen esitys.						
				(1 000 €)	2017 erittely	Taes 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET (LOMAKE 1)											
				KAUPUNGINHALLITUS							
				Tietojärjestelmien uusiminen/kehittäminen		726	637	200	100	100	100
				Efecte-helpdesk järjestelmän ja tietohallinnon helpdesk		15	15	10	10	10	10
				sekä inventointijärjestelmän kehittäminen							
				SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA							
				Kanta-muutokset tietojärjestelmissä, eArkiston laajeneminen,		800	400	800	800	800	800
				alueellista tiedonsiirron kehittämistä, kotihoidon langaton							
				ovenavaus, Vetumasta Suomi.fi:n							
				Lisenssit, käyttöoikeudet	100						
				Järjestelmät	653						
				Yhteistoiminta-alue/Laihia	47						
				TEKNINEN LAUTAKUNTA							
				Kiinteistötoimi/paikkatietopalvelut		90	70	50	50	50	50
				Vaasan Ruokapalvelut		0	0	27	0	0	0
				AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ		1 631	1 122	1 087	960	960	960
				MAA- JA VESIALUEET							
				TEKNINEN LAUTAKUNTA							
				Kiinteän omaisuuden hankinta		2 500	2 200	2 500	2 500	2 500	2 500
				MAA- JA VESIALUEET YHTEENSÄ		2 500	2 200	2 500	2 500	2 500	2 500
				RAKENNUKSET							
				TEKNINEN LAUTAKUNTA							
				Logistiikan kehittäminen							
				Matkustajatunnelin muutostyöt ja muutokset matkustajaterminaaliin		270	270	180	180	180	180

				(1 000 €)	2017 erittely	Taes 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
				TOISEN ASTEEN KOULUTUSLAUTAKUNTA							
				Vaasan ammattiopisto							
				Auto-osaston siirto Sampo-kampuksen tiloihin, peruskorjaus				300			
				RAKENNUKSET YHTEENSÄ		270	270	480	180	180	180
				KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET (lomake 4)							
				KAUPUNGINHALLITUS							
				Tietoliikenneverkon kehittäminen		270	270	250	150	150	120
				VAPAA-AIKALAUTAKUNTA							
				Liikuntapalvelut							
				Vapaa-aika-alueiden kehittäminen		150	150	150	150	150	150
				Moottoripyörien harjoitusrata		150		150	150	150	150
				Luontoliikuntareittien toteutus		50		50	50	50	50
				Lähiliikunta-alueiden toteuttaminen		120		30	230	30	30
				Tekonurmikenttien toteutus		30	0	30	400	0	400
				Tekojäärata/tekonurmikentän toteuttaminen							150
				Nuorisopalvelut							
				Skeittihallin ramppien korjaus ja uusiminen		15	15				
				TEKNINEN LAUTAKUNTA							
				Uusi kunnallistekniikka		3 650	3 650	4 500	5 000	6 000	6 000
				Pääväylät	1100						
				- Pohjolankatu (Pukinkulma-Panimotie)	600						
				- Rantamaantie (Hietalehti)	400						
				- Kivihaantien kiertoliittymä (Metsäkallionkatu)	100						
				Uusi kunnallistekniikka	2550						
				- Gerbyn viimeistelyä	200						
				- Böle 2	1100						
				- Innotalokortteli ja pengeri	400						
				- Pohjois-Klemetilä	400						
				- Björssinkallio (Paalutien viimeistely, leikkikenttä ja pt)	150						
				- Rakennuttaminen (henkilöstö ym. kuluja)	300						

				(1 000 €)	2017 erittely	Taes 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
			Muu kunnallistekniikka			2 650	2 650	2 500	2 500	3 000	3 000
			Katujen saneeraus		1050						
			- Hietalahdenkatu (Kouluk-Rantakatu+liikennevalo)		300						
			- Kolkin alue		80						
			- Palokatu (Lärkan)		110						
			- Purolan vanha alue		200						
			- Rajalahdentien pyörätie Huvilatien päästä saakka		90						
			- Jääkärintuistikko		100						
			- Puskantie		170						
			Liikenne- ja liikenneturvallisuusjärj.		390						
			- Pyörätieverkon kehittäminen		300						
			- Hidasteet, saarekkeet 6 kpl ym		80						
			- Joukkoliikennejärjestelyjä (mm 5 kpl katoksia)		10						
			Erilliskohteet		1210						
			- Isolahden sillan saneeraus		600						
			- Katujen takuutyöt (ylläpidon hankkeet)		70						
			- Asfalttikulutuskerroksen uusiminen		300						
			- Katuvalaistus		70						
			- Arvaamattomat kohteet		170						
			Valtion tiehankkeet		450	450	450	2 000	2 500	1 500	500
			- Vanhankyläntien pt		400						
			- Vesiväylät (lk 5)		20						
			- Muut		30						
			Kaupunkikuvan kohentaminen		1200	1 200	1 200	0	300	400	400
			- Määräraha käytetään v. 2017 Sisäsataman alueen valmiiksi rakentamiseen. Tämän jälkeen rannan saneeraus jatkuu		1200						
			Hovioikeuden altaalla.								
			Kaupunkikeskustan kehittäminen		350	350	350	350	250	50	50
			- Torin esiintymislavan rakentaminen		350						

				(1 000 €)	2017 erittely	Taes 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
			Suunnitteluttaminen		100	100	100	100	100	100	100
			- Suunnittelu ja selvitykset		100						
			Katuvalaistuksen saneeraus		800	800	800	1 000	500		
			- Elohopeahöyryvalaisimien vaihto tehokkaampiin. Määrärahalla saneerataan/vaihdetaan kävelykadun pollarivalaisimet.		800						
			Venesatamat		100	100	100	100	100	100	200
			- Satamien perusparantamista		100						
			Viheralueet		300	300	300	100	100	100	200
			- Leikkipuistojen ja puistojen peruskorjaus. Lisäksi Suomi 100 vuotta - hanke esim. Kaupungintalon puisto		300						
			Hulevesityöt		600	600	600	700	700	800	800
			<i>Uusi kunnallistekniikka/pääväylät</i>								
			- Pohjolankatu (Pukinkulma-Panimotie)		70						
			- Rantamaantie (Hietalahti)		50						
			<i>Uusi kunnallistekniikka/uusi kunnallistekniikka</i>								
			- Böle 2		200						
			- Pohjois-Klemettilä		30						
			<i>Muu kunnallistekniikka/katujen saneeraus</i>								
			- Palokatu (Lärkan)		70						
			- Purolan vanha alue		30						
			- Jääkäripuistikko		50						
			- Puskantie		30						
			<i>Muu kunnallistekniikka/erilliskohteet</i>								
			- Arvaamattomat kohteet		40						
			<i>Valtion tiehankkeet</i>								
			- Vanhankyläntien pt		30						
			Onkilahti		50	50	50	50	50	50	50
			- Onkilahden rantojen kunnostaminen.		50						
			Pysäköintilaitteet		40	40	40	40	40	40	40
			- Pysäköintiautomaatteihin kortinlukijat 2- ja 3-alueille		40						

				(1 000 €)	2017 erittely	Taes 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
				Liikennevalojen ohjauslaitteet	60	60	60	80	80	200	60
				- Liikennevalo-ohjauskojeita, liikennevalojen ohjauskeskukseen liittyviä	60						
				laitteistoja sekä niiden ohjelmistoja							
				Logistiikan kehittäminen	220	220	220	150	150	150	150
				Kenttien parantaminen. Sorapohjaisen säilytysalueen rakentaminen Sahakadun	220						
				ja Moottorikadun kulmaan.							
				KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET YHTEENSÄ		11 355	11 005	12 330	13 500	13 020	12 600
				POISTONALAINEN IRTAIN OMAISUUS (lomake 2)							
				KAUPUNGINVALTUUSTO							
				Valtuustosalin kokoustekniikan uusiminen ja tekniikan siirto		100	100	5	10		
				väistötiloihin Raastuvank. 33 ja takaisin hallintotalolle							
				KAUPUNGINHALLITUS							
				IT-investoinnit		155	155	95	80	80	80
				Tietohallinnon työasemat, kannettavat, tabletit, näytöt,							
				kirjoittimet hallintokuntien/luottamushenkilöiden käyttöön							
				Atk-konehuoneen kehittäminen		690	690	100	100	140	130
				- konesalin siirtäminen	550						
				Puhelinvaihteen kehittäminen		50	50	40	40		
				Muu poistonalainen irtain omaisuus		230	330	15			
				SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI							
				Sosiaali- ja terveystoimen yhteiset ja tekniset tukipalvelut							
				Muu poistonalainen irtain omaisuus			211				

				(1 000 €)	2017 erittely	Taes 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
			IT-investoinnit		Leasing	200	0	200	200	200	200
			Ensikertainen kalustaminen								
			Fyrykartano			290	0				
			Kapteeninkatu					400			
			Koti- ja laitoshoido								
			laitteet, välineet, kalusto yhteensä			95	0	95	95	95	95
			Terveyspalvelut								
			laitteet, välineet, kalusto yhteensä			258	0	1 200	200	100	200
			VARHAISKASVATUS- JA PERUSOPETUSLAUTAKUNTA								
			<u>Varhaiskasvatus</u>								
			IT-investoinnit			250	140	100	100	100	100
			Ensikertainen kalustaminen								
			- Metsäkallion pk:n Paviljonki				30				
			<u>Suomenkielinen perusopetus</u>								
			Kalusto, it- ja av-laitteet			240	240	240	240	240	240
			Ensikertainen kalustaminen								
			- FuturEdu			100	30				
			- Keskuskoulu			125	125	125	125		
			<u>Ruotsinkielinen perusopetus</u>								
			Kalusto, it- ja av-laitteet			60	60	60	60	60	60
			TOISEN ASTEEN KOULUTUSLAUTAKUNTA								
			Vaasan ammattiopisto								
			IT-investoinnit			130	130	132	165	182	135
			Kalusteet			40	40	47	44	49	46
			P-siiven ensikertainen kalustaminen			0	0	60	0	0	0
			Autohallin enkertainen kalustaminen			0	0	41	0	0	0
			Työkoneet ja autot			30	30	0	30	90	110
			Muut irtaimen hankinnat			250	250	170	229	165	165

				(1 000 €)	2017 erittely	Taes 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
				VAASAN TYÖVÄENOPISTO							
				Kalusteet		25	25	15	20	20	40
				KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNTA							
				Kirjastotoimi							
				Omatoimikirjasto (pääkirjasto)		50	0	40	30		
				Kirjastojen kalustohankinnat		21	0	10	10	0	0
				IT-investoinnit		20	26				
				MUSEOLAUTAKUNTA							
				Museotoimi		26	26	20			
				VAPAA-AIKALAUTAKUNTA							
				Liikuntapalvelut							
				Laitteet ja kalusteet		275	175	260	260	260	260
				Iso traktori, välikoon traktori, kelaleikkuri, jääalueiden pukuhuoneiden							
				uusimista, tulostaulu, kuntoratojen, jääalueiden valaisimien,							
				keskuksien uusimista, uimahallin kuntosalivälineitä, Eurooppa liiga							
				(Kaarlen kentä)							
				TEATTERI- JA ORKESTERILAUTAKUNTA							
				Kaupunginteatteri							
				Näyttämötekniikan ja esitystekniikan hankintoja		260	260	200	200	200	200
				Kaupunginorkesteri							
				Soitinhankein		20	20	20	0		
				TEKNINEN LAUTAKUNTA							
				Kiinteistötoimen IT-investoinnit		10	10	10	10	10	10
				Kiinteistötoimi, mittauslaitteistoa		30	30	30	30	30	30
				Kuntatekniikka							
				muu poistonalainen irtain		160	110	160	160	160	160

				(1 000 €)	2017 erittely	Taes 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
				Vaasan Ruokapalvelut							
				IT-investoinnit		10	0	10	10	10	10
				muu irtain kalusto keittiöille ja Fyrrykartanon ens.kert.k.		80	80	70	50	50	50
				Vaasan Siivouspalvelut							
				muut irtaimen hankinnat, siivouskoneet ja -laitteet		50	50	50	50	50	50
				Vaasan Tekniset palvelut yhteensä		475	460	500	500	500	500
				autot							
				-henkilöautot		100	85	100		210	
				-pakettiautot		60	60	100	240		130
				-pienoisilinja-autot		240	240	240	240		
				-kevyt kuorma-auto						50	
				-ennalta arvaamattomat kalustohankinnat		75	75	60	20		
				työkoneet							
				-tiehöylä							370
				-kuorma-auto						240	
				POISTONALAINEN IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ		4 805	3 883	4 520	3 048	2 791	2 871
				OSAKKEET JA OSUUDET							
				Kuntayhtymät							
				Vaasan Sairaanhoidopiiri		0	0	0			
				Vaasanseudun Areenat kuntayhtymä							
				-kilpailuhalli KV 10.11.2013				5 000			
				- harjoittelujää							
				OSAKKEET JA OSUUDET YHTEENSÄ		0	0	5 000	0	0	0
				INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ		20 561	18 480	25 917	20 188	19 451	19 111

				(1 000 €)	2017 erittely	Taes 2017	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
INVESTOINTITULOT											
			Kiinteän omaisuuden myynti			1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
			Kaupunginteatteri			60	60				
			Yhteistoiminta-alue/Laihia			47	47				
			Osakkeet ja osuudet			2 400	1 500				
			- as.osakkeet ja Koy Klemetinkaari								
INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ						4 007	3 107	1 500	1 500	1 500	1 500
NETTOINVESTOINNIT, PERUSKAUPUNKI						16 554	15 373	24 417	18 688	17 951	17 611
LIIKELAITOKSET											
VAASAN TALOTOIMI											
			MENOT								
			TALONRAKENNUS, kohteet erillisessä taulukossa			9 400	9 400	11 350	11 750	12 700	8 200
			POISTONALAINEN IRTAIN			15	15	15	15	15	15
			MENOT YHTEENSÄ			9 415	9 415	11 365	11 765	12 715	8 215
			TULOT			0	0	0	0	0	0
VAASAN VESI											
			MENOT			4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
			Vesijohdot		1400						
			Viemärit		1300						
			Veden puhdistus		400						
			Jäteveden puhdistus		500						
			Pumppaamot		300						
			Vesilaitoksen kehittäminen		600						
POHJANMAAN PELASTUSLAITOS											
			MENOT								
			Pelastustoimi ja öljyntorjunta			1 086	1 086	1 252	1 245	0	0
			Ensihoitopalvelut			380	380	415	423	0	0
			MENOT YHTEENSÄ			1 466	1 466	1 667	1 668	0	0

				(1 000 €)	2017 erittely	<i>Taes 2017</i>	TA 2017	TS 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
			TULOT								
				Rahoitusosuudet, pelastustoimi ja öljyntorjunta		456	456	622	615	0	0
				Ensihoitopalvelut		10	10	14	15	0	0
			TULOT YHTEENSÄ			466	466	636	630	0	0
			LIIKELAITOKSET YHTEENSÄ								
			MENOT			15 381	15 381	17 532	17 933	17 215	12 715
			TULOT			466	466	636	630	0	0
			NETTO			14 915	14 915	16 896	17 303	17 215	12 715
			KAIKKI YHTEENSÄ								
			MENOT			35 942	33 861	43 449	38 121	36 666	31 826
			TULOT			4 473	3 573	2 136	2 130	1 500	1 500
			NETTO			31 469	30 288	41 313	35 991	35 166	30 326

VAASAN TALOTOIMI

	Hankkeen kokonais- kustannus	Aikaisempi kokonais- rahoitus (TA2016)	Hankkeen toteuma + ennuste per 31.12.2016	2017	2018	2019	2020	2021
(1 000 €)								
INVESTOINTIMENOT								
TALONRAKENNUS								
Vaasan Talotoimi -liikelaitos								
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI								
VARHAISKASVATUS JA PERUSOPETUS								
Bölen koulu ja päiväkot	14 200	14 200	14					500
Gerby nya daghem	3 400	3 400				300	2 000	1 100
Keskuskoulun peruskorjausten loppuunsaattaminen	5 500			1 800	1 900	1 800		
TOISEN ASTEEN KOULUTUS								
Vaasan ammattiopisto, peruskorjausten loppuunsaattaminen P-siipi (Hanke sis. Aikaisemmin UKP-hankkeeseen)	1 850			1 850				
		6 022						
VAPAA-AIKATOIMI								
Nuorison monitoimitilat, Kyrölä /Vähäkyrö (yhdistymissopimus)		440				200	200	
KESKUSHALLINTO								
Keskushallinnon toimitilaratkaisut (Kaupungintalo, Hallintotalo, Raastuvankatu 33)	12 387	11 000	87	300	4 000	4 000	4 000	
MUSEOTOIMI								
Museoiden varasto ja konservointitilat	100							100
TEKNINEN TOIMI								
Rakennusten peruskorjaus				5 450	5 450	5 450	6 500	6 500
TALOTOIMI/TALONRAKENNUS YHTEENSÄ	37 437	35 062	101	9 400	11 350	11 750	12 700	8 200
Koneet ja laitteet				15	15	15	15	15
TALOTOIMI / INVESTOINNIT YHTEENSÄ	37 437	35 062	101	9 415	11 365	11 765	12 715	8 215

MUUT KAUPUNGIN TALONRAKENNUSHANKKEET

Hammashoitola ja välinehuolto 8037
Klemettilän laitosalueen vapautuvien tilojen kehittäminen
Nuorten esiintymis- ja harjoitustilat / Club 18
Hietalahden sisäpalloiluhalli

KAIKKI YHTEENSÄ

5 000	5 000	40	200				
	17 000	51	200				
	1 806	106				1 700	
	4 230	30					
42 437	63 098	328	9 815	11 365	11 765	14 415	8 215

INVESTOINTITULOT

TALONRAKENNUS
Vaasan Talotoimi

TALONRAKENNUS YHTEENSÄ

INVESTOINNIT NETTO

9 815 11 365 11 765 14 415 8 215

VII TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSA

PERUSTELUT TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSAAN BUDJETOITAVILLE MÄÄRÄRAHOILLE JA TULOARVIOILLE

Verotulot

Verotulot koostuvat kunnallisverosta, yhteisöverosta ja kiinteistöverosta. Verotuloennusteet ja perusteet on esitetty yleisperusteluosassa sivulla 10.

Veroprosentit ovat:

Kunnallisvero 20,0 %

Kiinteistövero:

- yleinen kiinteistövero 1,15 %
- vakituiset asuinrakennukset 0,50 %
- muut asuinrakennukset 1,10 %
- voimalaitokset 2,85 %
- rakentamaton rakennuspaikka 4,00 %
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00 %

Valtionosuudet

Laskennallisten valtionosuuksien määrät ja perusteet on selvitetty yleisperusteluosassa sivuilla 10 ja 11.

Rahoituskulut

Talousarviolainoista aiheutuvat rahoituskulut ovat 3,2 milj. euroa. Lainanotto ja lainakanta on esitetty yleisperusteluosassa sivulla 12.

Rahoitustulot

Korot antolainoista ulkopuolisille, 610 000 euroa, koostuvat asuntotuotantoon liittyvistä antolainoista ja muista antolainoista perittävistä koroista. Antolainojen määrä tilinpäätöksessä 2015 on 17,6 milj. euroa.

Korot sijoituksista ja talletuksista 75 000 euroa. Talletusten korot ovat mm. kassavaroille saatavia korkotuloja. Muut korkotulot 75 000 euroa sisältää valtionosuussaataville sekä kassalainoille maksettavan korkotulon.

Osingot ja osuuspääomien korot sisältää suurimpana eränä Vaasan Sähkö Oy:n osinkotuoton. Osinkotuottoa vuodelle 2017 on budjetoitu 13,0 milj. €. Vuosittain maksettavan osingon määrä Vaasan Sähkön tilikausilta 2014-2016 on 50% Vaasan Sähkö Oy:n tuloksesta, kuitenkin vähintään 9 milj. euroa / vuosi.

Kuntayhtymien peruspääomalle maksama korko on 400 000 euroa. Suurin yksittäinen erä on Vaasan sairaanhoitopiirin maksama korko.

Liikelaitosten tuottovaatimukset v. 2017 ovat:

- Vaasan Vesi 1 400 000 euroa
- Vaasan Talotoimi 19 644 500 euroa
- Vaasan Aluetyöterveys 23 000 euroa.

Talousarviolainojen nosto ja lyhennykset

Nettolainanotto 2017 on 2,75 milj. euroa; uusia lainoja nostetaan 22,0 milj. euroa ja lyhennykset ovat 19,25 milj. euroa.

Lainanotto ja lainakanta v. 2012-2019 on esitetty yleisperusteluosassa sivulla 12.

Antolainojen lyhennykset 1 300 000 euroa sisältää antolainavelkakirjojen mukaiset lyhennykset.

Tuloslaskelma 2017
Kaupunki ja liikelaitokset

	Kaupunki	Liikelaitokset	Yhteensä
Toimintatulot			
Myyntitulot	58,510,500	39,416,400	97,926,900
Maksutulot	32,938,100	369,500	33,307,600
Tuet ja avustukset	10,249,000	205,000	10,454,000
Vuokratulot	14,534,500	45,751,900	60,286,400
Muut toimintatulot	7,408,500	1,231,600	8,640,100
Toimintatulot yhteensä	123,640,600	86,974,400	210,615,000
Toimintamenot			
Palkat ja palkkiot	-174,161,200	-18,135,800	-192,297,000
Eläkemenot	-40,321,100	-3,785,900	-44,107,000
Muut henkilösivukulut	-8,525,500	-875,100	-9,400,600
Palvelujen ostot	-207,687,200	-11,442,700	-219,129,900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19,368,500	-10,397,500	-29,766,000
Avustukset	-24,853,000	-108,600	-24,961,600
Vuokrat	-47,919,600	-6,642,200	-54,561,800
Muut toimintamenot	-2,842,000	-249,100	-3,091,100
Toimintamenot yhteensä	-525,678,100	-51,636,900	-577,315,000
Toimintakate	-402,037,500	35,337,500	-366,700,000
Verotulot	280,571,000		280,571,000
Valtionosuudet	105,598,300		105,598,300
Rahoitustulot ja -menot			
Korkotulot	835,000	14,000	849,000
Muut rahoitustulot	35,198,500	7,600	35,206,100
Korkomenot	-3,196,600	-16,000	-3,212,600
Muut rahoitusmenot	-41,000	-21,067,600	-21,108,600
Rahoitustulot ja -menot yhteensä	32,795,900	-21,062,000	11,733,900
Vuosikate	16,927,700	14,275,500	31,203,200
Suunnitelman mukaiset poistot	-13,950,900	-14,939,100	-28,890,000
Tilikauden tulos	2,976,800	-663,600	2,313,200

Rahoituslaskelma 2017

	Kaupunki	Liikelaitokset	Yhteensä €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	16,927,700	14,275,500	31,203,200
Tulorahoituksen korjauserät:			
käyttöomaisuuden myyntivoitot	-4,253,000		-4,253,000
eläkevastuuvarauksen tuloutus	-200,000		-200,000
	12,474,700	14,275,500	26,750,200
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-18,480,000	-15,381,000	-33,861,000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	107,000	466,000	573,000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	4,750,000		4,750,000
	-13,623,000	-14,915,000	-28,538,000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1,148,300	-639,500	-1,787,800
Rahoituksen rahavirta			
Antolainasaamisten lisäys	-250,000		-250,000
Antolainasaamisten vähennys	1,300,000		1,300,000
Antolainauksen muutokset	1,050,000		1,050,000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	22,000,000		22,000,000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-19,250,000		-19,250,000
Lainakannan muutokset	2,750,000		2,750,000
Muut maksuvalmiuden muutokset	600,000		600,000
Rahoituksen rahavirta	4,400,000		4,400,000
Rahavarojen muutos			2,612,200
Kassavarat 1.1, euroa			529,000
Kassavarat 31.12, euroa			3,141,200
Lainamäärä 31.12.			264,108,000
Lainamäärä euroa/asukas			3,836

LIITTEET

V A A S A N K A U P U N K I E M O

ASUNTO- JA KIINTEISTÖYHTIÖT

Tyttäret	Omistus- osuus
Koy Pikipruukki, joka omistaa:	100%
- As.oy Pitkänlahdenkatu 31-35	100%
- As.Oy Vaasan Asemakatu 43	100%
Koy Sekahaku	53%
Oy Vaasan Asumisoikeus	100%
As.oy Teeriniemenkatu 8	100%
As.oy Vaasan Kråklundinkatu	100%
Koy Vaasan Mäntyhovi	70%
Vähänkyrön Vuokratalot Ki Oy	100%
Osakkuusyhtiöt	
As.oy Koppelonkatu 2	31.1 %
As.oy Perämiehenkatu 26	22.2 %
Bost.ab Vasa Stationsgatan 44	24.2 %

TOIMITILAYHTIÖT

Tyttäret	Omistus- osuus
Oy Klemetinkaari	61.9 %
Palosaaren Yrityskeskus Oy	100%
Oy Vaasan Pysäköinti	100%
Koy Vaasan Myllynranta	100%
Koy Cargo Apron	80.8 %
Kova Login Oy	60%
Koy Palosaaren Kampus	90%
Kiinteistö Oy Teatteriparkki	100%
Osakkuusyhtiöt	
Fast.ab Formansgatan 14	38%
Oy Vaasa Parks Ab	35.8 %
joka omistaa:	
- Koy Vaasan Yrittäjänkatu 17	100%
- Koy Vaasan Producta II	100%
- Koy Circle House	100%
- Koy EnergyLab Vaasa	100%
Koy Palosaaren laboratoriot	43%
Koy Ritz	25.1 %
Koy Vaasan Ylioppilastalo (PYK)	50%

KUNTAYHTYMÄT

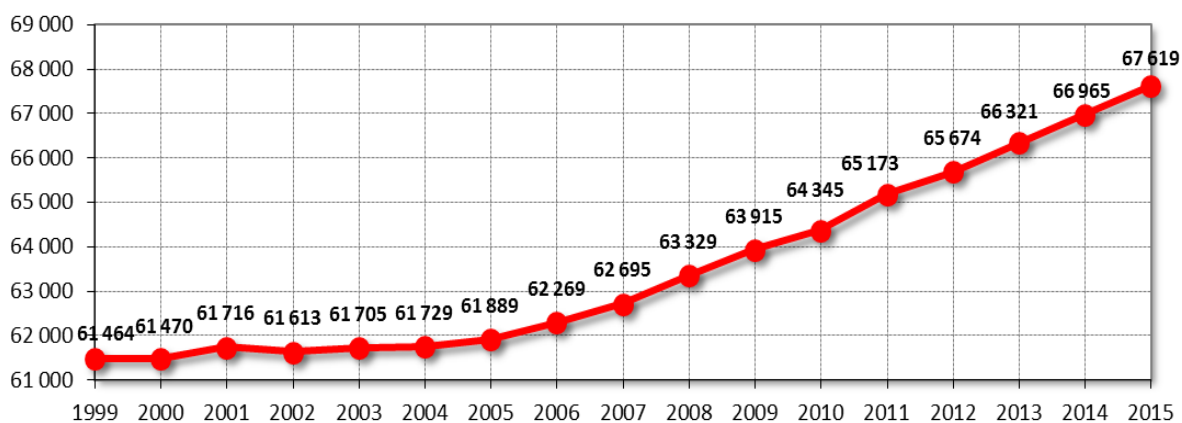
Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä
 Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä
 Kårkulla samkommun
 Pohjanmaan Liitto - Österbottens förbund
 Vaasan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
 Sv. Österbottens förbund för utbildning och kultur,
 johon kuuluvat: Yrkesakademin i Österbotten
 KulturÖsterbotten
 Wasa Teater

MUUT YHTIÖT

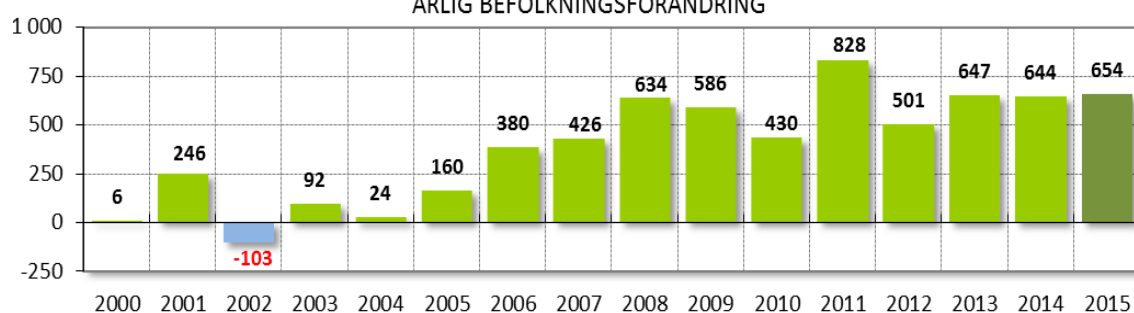
Tyttäret	Omistus- osuus
Vaasan Sähkö Oy, joka omistaa:	99.9 %
- Ravera Oy	100%
- Vaasa Sähköverkko Oy	100%
- VS Tuulivoima Oy	100%
- EPV Energia Oy	42.6 %
- Smedsby Värmeservice Ab	20%
Vaasanseudun Kehitys Oy	58.1 %
Vaasan Ekolämpö Oy	100%
Vaasan Ammattikorkeakoulu Oy	74.0 %
Stormossen Oy	54.3 %
Vaasan seudun Matkailu Oy	54.1 %
BotniaLab Oy	100%
Oy EduVakk Ab	100%
Osakkuusyhtiöt	
Pohjanmaan Expo	30.2 %
Tutkimuskeskus Conradi Oy	25%
Oy Merinova Ab	24.6 %
Kyrönmaan Jätevesi Oy	50%
NLC Ferry Oy Ab	50%
Kvarken Ports Ltd.	50%

VAASAN VÄESTÖ ALUEITTAIN IÄN JA KIELEN MUKAAN 31.12.2015														
BEFOLKNING OMRÅDESVIS ENLIGT ÅLDER OCH SPRÅK I VASA 31.12.2015														
	yht. tillsam.	0-3	4-6	0-6	7-12	13-15	16-19	20-64	65+	75+	85+	suom. finsk.	ruots. svensk.	muut övriga
Vaasa-Vasa	67,619	2,974	2,212	5,186	4,328	2,040	2,933	40,475	12,657	5,744	1,702	46,971	15,291	5,357
01 Keskustan suuralue-Centrum	14,474	407	219	626	378	194	469	9,038	3,769	2,054	708	9,249	4,271	954
01010 Keskusta 1-Centrum 1	685	10	4	14	6	9	22	465	169	80	23	451	208	26
01020 Keskusta 2-Centrum 2	1,638	27	11	38	27	15	33	956	569	312	107	857	739	42
01030 Keskusta 3-Centrum 3	1,443	32	13	45	31	8	26	902	431	254	75	873	514	56
01041 Keskusta 4-Centrum 4	233	4	3	7	1	1	5	178	41	23	8	176	50	7
01060 Keskusta 6-Centrum 6	1,390	22	7	29	15	10	30	795	511	303	152	760	591	39
01070 Keskusta 7-Centrum 7	916	14	6	20	7	9	23	572	285	181	83	501	370	45
01080 Keskusta 8-Centrum 8	2,498	88	44	132	81	44	99	1,657	485	254	76	1,618	540	340
01090 Hietalahti 9-Sandviken 9	3,986	156	96	252	177	83	169	2,456	849	419	109	2,964	704	318
01100 Hietalahti 10-Sandviken 10	869	26	12	38	10	4	38	549	230	132	44	533	294	42
01110 Keskusta 11-Centrum 11	816	28	23	51	23	11	24	508	199	96	31	516	261	39
02 Vöyrinkaupungin suuralue-Vöråstan	3,340	82	53	135	114	44	120	2,375	552	326	147	1,875	689	776
02050 Vöyrinkaupunki pohjoinen-Vöråstan norra	930	19	20	39	26	11	27	667	160	67	14	520	340	70
02042 Vöyrinkaupunki eteläinen-Vöråstan södra	2,242	62	32	94	85	30	92	1,652	289	182	89	1,222	322	698
02043 Klemettilä-Klemetsö	168	1	1	2	3	3	1	56	103	77	44	133	27	8
03 Vaskiluodon suuralue-Vasklot	358	14	17	31	18	13	13	241	42	20	5	222	127	9
03120 Satama-Hamnet	24	3	1	4	0	0	1	16	3	1	1	21	1	2
03130 Sokeri-Socker	279	8	12	20	14	11	11	193	30	14	4	167	106	6
03140 Niemeläntie-Uddnäsvägen	55	3	4	7	4	2	1	32	9	5	0	34	20	1
04 Palosaaren suuralue-Brändö	5,861	152	77	229	154	73	207	3,974	1,224	625	191	3,868	1,494	499
04150 Yliopisto-Universitet	159	1	1	2	3	1	4	91	58	35	6	97	56	6
04160 Onkilahden ranta-Metviksstrand	1,110	32	17	49	26	13	26	774	222	102	33	782	285	43
04170 Sunti-Sund	591	23	7	30	8	2	16	388	147	73	18	346	198	47
04180 Palosaaren keskus-Brändö centrum	777	11	7	18	28	11	29	578	113	54	21	525	223	29
04190 Vikinga-Vikinga	3,224	85	45	130	89	46	132	2,143	684	361	113	2,118	732	374
05 Gerbyn suuralue-Gerby	10,918	676	512	1,188	990	438	561	6,423	1,318	490	133	6,856	3,462	600
05201 Isolahti-Storviken	1,014	35	31	66	61	22	50	557	258	117	43	617	279	118
05202 Vetokannas-Dragnäsback	1,559	72	72	144	128	59	73	861	294	142	37	871	549	139
05311 Länsimetsä-Västerskog	1,620	147	80	227	132	37	51	988	185	43	5	1,110	482	28
05312 Vanha Gerby-Gamla Gerby	987	63	38	101	67	26	43	623	127	49	15	565	252	170
05320 Kortelaakso-Frängsdal	1,365	100	70	170	118	58	52	856	111	23	5	892	437	36
05330 Lilby-Lilby	252	12	15	27	17	7	12	156	33	12	4	114	132	6
05340 Pukinjärvi-Infjärden	957	51	42	93	100	57	75	591	41	8	3	707	222	28
05350 Rajarinne-Råbrinken	1,108	79	56	135	118	62	74	673	46	9	0	814	247	47
05360 Gerbyn niemi-Gerbynäs	503	40	27	67	56	25	36	288	31	12	3	332	164	7
05540 Gerbyn kylä-Gerby	770	42	33	75	110	50	44	397	94	34	9	453	309	8
05550 Västervikin kylä-Västervik	774	35	48	83	81	35	51	426	98	41	9	375	387	12
05600 Gerbyn saaristo-Gerby skärgård	9	0	0	0	2	0	0	7	0	0	0	6	2	1
06 Kotirannan suuralue-Hemstrand	4,531	265	227	492	476	229	225	2,530	579	287	74	3,195	1,032	304
06210 Kustaala-Gustavro	1,841	88	87	175	180	90	99	1,000	297	141	32	1,130	495	216
06220 Kotiranta-Hemstrand	925	33	25	58	59	42	55	489	222	129	40	706	195	24
06400 Metsäkallio-Skogsberget	1,042	53	50	103	139	77	56	621	46	15	2	825	176	41
06530 Böle-Böle	723	91	65	156	98	20	15	420	14	2	0	534	166	23
07 Huutoniemen suuralue-Roparnäs	8,961	523	389	912	732	316	420	5,147	1,434	575	148	7,397	864	700
07231 Asevelikylä-Vapenbrödraby	1,192	62	40	102	110	49	55	703	173	75	31	995	165	32
07232 Purola-Bobäck	1,329	110	109	219	178	40	60	694	138	79	21	1,169	130	30
07241 Huutoniemi-Roparnäs	2,532	104	68	172	174	95	153	1,360	578	269	61	2,041	255	236
07242 Teeriniemi-Orrnäs	1,918	102	68	170	152	77	74	1,116	329	73	9	1,561	134	223
07300 Melaniemi-Melmo	1,990	145	104	249	118	55	78	1,274	216	79	26	1,631	180	179
08 Ristinummen suuralue-Korsnäståget	7,467	312	239	551	548	305	374	4,312	1,377	429	63	5,649	810	1,008
08260 Alkula-Alkula	2,118	97	72	169	181	93	106	1,248	321	111	17	1,586	294	238
08270 Haapaniemi-Aspnäs	761	28	23	51	48	31	39	414	178	71	14	626	100	35
08280 Vanha-Vaasa - Gamla Vasa	666	28	25	53	66	41	40	350	116	51	6	436	166	64
08290 Ristinummi-Korsnäståget	3,724	146	112	258	236	131	178	2,177	744	191	26	2,863	197	664
08590 Vanha Satama-Gamla hamnen	198	13	7	20	17	9	11	123	18	5	0	138	53	7
09 Höstveden suuralue-Höstves	411	16	15	31	35	20	20	229	76	32	6	262	136	13
09560 Piivilampi-Molnträsket	32	1	2	3	3	2	1	14	9	0	0	15	17	0
09570 Höstvesi-Höstves	188	5	7	12	15	8	12	105	36	15	5	101	84	3
09580 Runsor-Runsor	191	10	6	16	17	10	7	110	31	17	1	146	35	10
10 Suvilahden suuralue-Sunnanvik	3,879	179	119	298	239	99	162	2,210	871	335	53	3,159	440	280
10251 Korkeamäki-Högbacken	927	32	22	54	51	19	36	500	267	149	33	749	127	51
10252 Suvilahti-Sunnanvik	2,952	147	97	244	188	80	126	1,710	604	186	20	2,410	313	229
11 Sundomin suuralue-Sundom	2,458	132	132	264	247	114	130	1,290	413	164	60	604	1,816	38
11510 Yttersundom-Yttersundom	1,303	89	67	156	142	50	59	669	227	89	36	345	942	16
11520 Översundom-Översundom	1,147	43	65	108	105	63	71	616	184	75	24	255	870	22
11610 Sundomin saaristo-Sundom skärgård	8	0	0	0	0	1	0	5	2	0	0	4	4	0
12 Vähänkyrön suuralue-Lillkyro	4,620	208	201	409	372	186	218	2,449	986	401	113	4,452	90	78
12710 Merikaarto-Merikart	1,382	74	70	144	118	51	75	775	219	55	12	1,307	44	31
12720 Kirkonkylä	2,060	83	85	168	169	87	90	1,040	506	233	76	1,991	33	36
12730 Tervajoki	1,027	45	41	86	77	46	45	553	220	93	21	1,010	7	10
12740 Haja-asutusalue 1	43	3	4	7	2	1	3	26	4	1	0	42	0	1
12750 Haja-asutusalue 2	108	3	1	4	6	1	5	55	37	19	4	102	6	0
99 Tuntematon	341	8	12	20	25	9	14	257	16	6	1	183	60	98
LÄHDE: TILASTOKESKUS / KÄLLA: STATISTIKCENTRALEN														
KAUPUNKIKEHITYS / STADSUTVECKLINGEN / TS 3.10.2015														

TOTEUTUNUT VÄESTÖKEHITYS VAASAN KAUPUNGISSA 31.12.1999–31.12.2015
FÖRVERKLIGAD BEFOLKNINGSUTVECKLING I VASA STAD 31.12.1999–31.12.2015

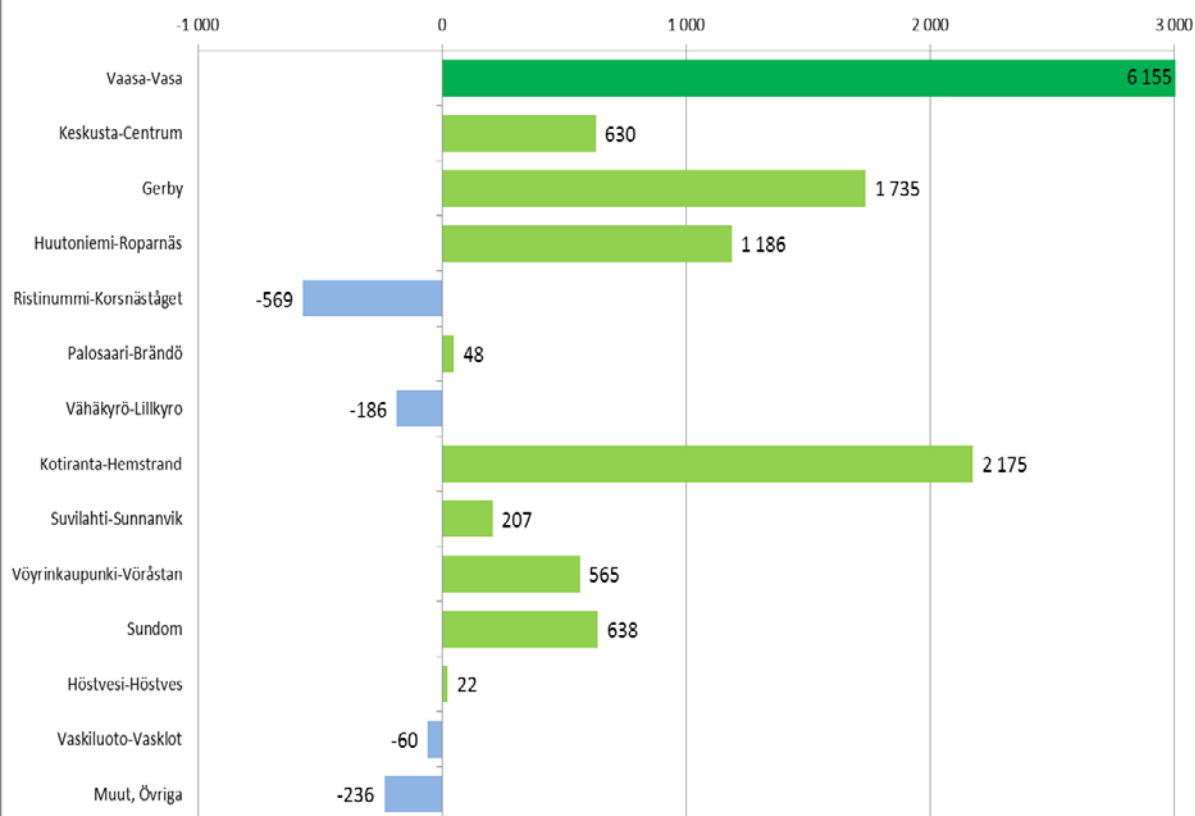
VUOSITTAINEN VÄESTÖMUUTOS
ÅRLIG BEFOLKNINGSFÖRÄNDRING

LÄHDE: TILASTOKESKUS, VRK / KÄLLA: STATISTIKCENTRALEN, BRC

KAUPUNKIKEHITYS / STADSUTVECKLINGEN / TS 1.4.2016

VÄESTÖMUUTOS VAASAN SUURALUEILLA 31.12.1999-31.12.2015
BEFOLKNINGSFÖRÄNDRINGEN I VASAS STOROMRÅDEN 31.12.1999-31.12.2015

LÄHDE: TILASTOKESKUS / KÄLLA: STATISTIKCENTRALEN

KAUPUNKIKEHITYS / STADSUTVECKLINGEN / TS 16.5.16

Dno VAASA/845/02.02.00/2016

Vuoden 2017 talousarvioesitys ja taloussuunnitelma vuosille 2018-2019

Kaupunginhallitus	31.10.2016	369
Kaupunginvaltuusto	14.11.2016	98

Talousjohtaja Jan Finne, puh. 040 568 3400, jan.finne(at)vaasa.fi

Talousarviopäällikkö Jari Karjalainen, puh. 040 669 4464, jari.karjalainen(at)vaasa.fi

Liite Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018 - 2019

Talousarvio vuodelle 2017 ja -suunnitelma vuoteen 2019 on laadittu kuntalain 110 § mukainen tasapainovaade huomioiden käyttäen lähtökohtana vuoden 2016 talousarviossa vahvistettua suunnitelmakauden tasapainottamisohjelmaa.

Kaupunginjohtaja TH

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi talousarvion 2017 ja taloussuunnitelman 2018 – 2019.

Päätös Käsittelyn aikana tehtiin seuraavat muutosesitykset talousarvioon ja taloussuunnitelmaan.

Kohta I strategiset tavoitteet ja valtuustoon nähden sitovat tavoitteet hyväksyttiin.

Kohta II hyväksyttiin (sivut 1-16). Tulos- ja rahoituslaskelmat käsitellään lopussa.

Kohta III Tavoitteet

Kari Pastuhov esitti Anne-Marie Viinamäen kannattamana seuraavaa:

Kohtaan Sitovat tavoitteet liikelaitoksittain lisätään uusi kohta 3:

”Vaasan Talotoimi: Museoiden varasto- ja konservointitilojen hankesuunnitelmaa on laajennettava koskemaan myös kaupungin pysyviä arkistotiloja. Tavoitteena on toteutus vuonna 2019. Suunnittelutyö toteutetaan osana Talotoimen käyttötalousbudjettia.”

Pastuhovin esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kohta IV Vuoden 2017 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet hyväksyttiin.

KÄYTTÖTALOUS

Keskusvaalilautakunta hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta hyväksyttiin.

Keskushallinto**Tulosalue 140 Avustukset**

Barbro Kloo esitti Anne Salovaara-Keron kannattamana korkeakoulujen kehittämistoimintaan 200 000 €:n määrärahaa.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 8 jaa ääntä (Wägar, Kloo, Blomfeldt, Salovaara-Kero, Matias Mäkynen, Ahonpää, Kiviranta, Katajamäki) ja 7 ei ääntä (Rapo, Kujanpää, Pastuhov, Viinamäki, Rintamäki, Ollila, Jukka Mäkynen), joten Klooon esitys hyväksyttiin.

Tulosalue 150 Lautakunnan hallinto ja yhteiset

Kari Pastuhov esitti Seppo Rapon kannattamana seuraavaa tekstilisäystä Vähänkyrön aluelautakunnalle: ”Erillisavustuksiin on varattu 50 000 €.”

Pastuhovin esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Perusturvan toimiala

Tulosalueelle 210 Sosiaalityö ja perhepalvelut

Asian käsittelyn aikana esittelijä esitti Sosiaalityön ja perhepalveluiden osalta seuraavia kaupunginhallituksen erillispäätöksiä:

a) Päihdetyö: Kaupunginhallitus edellyttää sosiaali- ja terveyslautakuntaa varmistamaan ehkäisevän päihdehuollon riittävän resurssoinnin osana kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä niiden periaatteiden mukaisesti mitä laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä velvoittaa.

b) Autoavustus: Kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunginhallitukselle valmistellaan vuodelle 2017 ohjeet ja kriteerit vammaispalvelujen avustuksiin liittyen auton hankintaan ja muutostöihin liittyviin avustuksiin.

c) Kokemusasiantuntijat: Kaupunginhallitus edellyttää sosiaali- ja terveyslautakuntaa valmistelevaan asiakkaiden osallisuutta edistäviä toimenpiteitä ja kokemusosaamistoiminnan tehtävien koordinoitua ja taloudellista resurssointia osana vuoden 2017 käyttösuunnitelmaansa.

Erillispäätökset hyväksyttiin.

Sivistystoimiala hyväksyttiin.

Tekninen toimiala hyväksyttiin.

LIKELAITOKSET hyväksyttiin.

VI INVESTOINTIOSA

Lars-Erik Wägar esitti Kari Pastuhovin kannattamana kohtaan ”Muu poistonalainen irtain omaisuus” 100 000 €:n lisäämistä.

Wägarin esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kari Pastuhov esitti Mauri Ollilan kannattamana, että Keskushallinto kohtaan lisätään Kaupungintalo. Hallintotalon peruskorjaukseen, Kaupungintalon peruskorjaukseen ja Raastuvankatu 33:n kunnostamiseen varattaisiin 300 000 €:n suunnittelumääräraha ensi vuodelle ja vuodelle 2018 toteuttamiseen 4 milj. € ja vuodelle 2019 4 milj. € ja vuodelle 2020 4 milj. €. Uudeksi otsikoksi esitettiin ”Keskushallinnon tilaratkaisut”.

Harri Moisio esitti Ragnvald Blomfeldtin kannattamana, että vuodelle 2017 merkitään suunnittelurahaa 300 000 € Keskushallinnon tilaratkaisuille ja että pidetään Raastuvankatu 33:n toteuttamisen määrärahat esittelijän esityksen mukaisena vuosina 2017-2018.

Puheenjohtaja totesi, että äänestysjärjestykseksi hyväksytään se, että edetään kalleimmasta halvimpaan esitykseen eli ensin äänestetään Pastuhovin esityksestä ja sitten Moisio esityksestä ja viimeisenä esittelijä esityksestä ja se mikä saa enemmistön taakseen hyväksytään päätökseksi.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 9 jaa ääntä (Rapo, Kujanpää, Pastuhov, Viinämäki, Wägar, Kloo, Rintämäki, Ollila, Jukka Mäkynen) ja 4 ei ääntä (Matias Mäkynen, Ahonpää, Kiviranta, Moisio), tyhjää äänestivät Salovaara-Kero ja Blomfeldt. Pastuhovin esitys hyväksyttiin kaupunginhallituksen esitykseksi.

Kaupunginhallituksen jäsenet Moisio, Kiviranta, Ahonpää ja varajäsen Matias Mäkynen ilmoittivat eriävän mielipiteensä päätökseen.

VII TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSA

Käsittelyn aikana syntyneet ylitykset katetaan kassavaroista.

Kaupunginvaltuusto 14.11.2016

Liite	Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018 – 2019 on valtuutettujen luettavissa Extranetissä ja se jaetaan erillisenä liitteenä esityslistan mukana niille valtuutetuille, joille toimitetaan vielä paperinen kokouskutsu.
KH	Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi talousarvion 2017 ja taloussuunnitelman 2018 – 2019.
Päätös	Käsittelyn aikana tehtiin seuraavat muutosesitykset talousarvioon ja taloussuunnitelmaan.

Kohta I strategiset tavoitteet ja valtuustoon nähden sitovat tavoitteet hyväksyttiin.

Valtuutettu Matias Mäkynen esitti Anita Niemi-Iilahden kannattamana seuraavan toivomusponnen hyväksymistä:

”Hyväksyessään ponnen kaupunginvaltuusto edellyttää, että tulevien vuosien talousarviokirjaan merkitään lautakuntien tekemät talousarvioesitykset tulosalueittain sekä kaupunginjohtajan esityksen erotessa niistä, myös perusteet erotukselle.”

Valtuutettu Matias Mäkynen toivomusponsi hyväksyttiin yksimielisesti.

Valtuutettu Sture Erickson esitti Hans Frantzin kannattamana seuraavan toivomusponnen hyväksymistä:

”Vaasan kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus tunnistaa keskeiset yhteiskunnassa tapahtuneet muutokset ja niiden vaikutukset kotikaupunkimme ja alueen kehitykseen. Kaupunginhallituksen tulee valmistella konkreettisia ehdotuksia kaupungin toimenpiteiksi, joita kaupunginvaltuusto voi käsitellä. Erityisen tärkeitä kehittämisalueita ovat ammattikorkeakoulut ja yliopistot Vaasassa.”

Valtuutettu Ericksonin toivomusponsi hyväksyttiin yksimielisesti.

Valtuutettu Raija Kujanpää esitti Anne-Marie Viinamäen kannattamana, että Sture Ericksonin toivomusponteen lisätään:

”Erityisen tärkeitä kehittämisalueita ovat ammattikorkeakoulut ja yliopistot Vaasassa *sekä kaupungin odotukset maakuntauudistuksesta.*”

Valtuutettu Kujanpään toivomusponsi hyväksyttiin yksimielisesti.

Kohta II Taloudelliset lähtökohdat käsiteltiin seuraavasti (sivut 4-16):

Tulos- ja rahoituslaskelmat käsitellään viimeisenä kaupunginhallituksen tasapainotuskokouksen jälkeen.

Laura Ala-Kokko esitti teknistä korjausta kohtaan 4.4 *Vaasan talouskehitys* väliotsikon *Kasvaminen on kallista* siten, että kolmannesta kappaleesta poistetaan sanat:

”kouluverkkoa karsimalla”, jolloin lause kuuluu: Peruskoulujen palveluverkkomuutoksella tavoitellaan opetuksen sisällön ylläpitämistä.

Valtuutettu Ala-Kokon korjaus tehtiin teknisenä korjauksena tekstiin.

Valtuutettu Anneli Lehto esitti Vesa Isomöttösen kannattamana kohdassa 4.4. Vaasan talouskehitys, että sen ensimmäisestä kappaleesta poistetaan kaksi viimeistä lausetta:

”Talouden tasapainottamisen mittarina on 5 miljoonan euron säästöt tuottavuuden parantamisen kautta ja sitä kautta henkilötövuosien pienentäminen 100 henkilötövuoden verran vuosittain valtuustokauden aikana. Irtisanomisia ei toteuteta vaan tuottavuutta nostetaan mm. henkilöstönvaihtuvuutta ja luonnollista poistumaa hyödyntäen.”

Ja näiden tilalle lausetta:

”Taloudellista tuottavuutta nostetaan hyödyntäen mm. henkilöstön vaihtuvuutta ja luonnollista poistumaa.”

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 45 jaa ääntä ja 22 ei ääntä, joten kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin.

Äänestys 1: Liite

Kohta III Tavoitteet hyväksyttiin.

Kohta IV Vuoden 2017 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet hyväksyttiin.

KÄYTTÖTALOUS

Tulosalue 100 Keskusvaalilautakunta hyväksyttiin.

Tulosalue 110 Tarkastuslautakunta

Valtuutettu Heimo Hokkanen esitti Anne-Marie Viinamäen kannattamana koulutukseen lisää 12 000 €.

Valtuutettu Hokkasen esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Keskushallinto

Tulosalue 120 Valtuusto hyväksyttiin.

Tulosalue 130 Kaupunginhallitus

Valtuutettu Johan Kullas esitti Hans Frantzin kannattamana seuraavaa tekstilisäystä: Toiminnan uudelleen järjestely kaupungin ja erilaisten kuntayhtymien eri elimissä on johtanut siihen, että lähivuosina meillä tulee olemaan vapaita kiinteistöjä. Siksi meillä on hyvät mahdollisuudet tarjota nuorille kasvuyrittäjille ilmaiset toimitilat rajoitetun aikajakson aikana. Kaupunginhallitus tulisi asettaa tavoitteeksi selvittää budjettikauden aikana, kuinka käyttämättömiä tiloja voisi käyttää uusien startup-yritysten tai nk. yrityskiihdyttämöjen tukemiseen.

Valtuutettu Kullaksen esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tulosalueet 131, 133,134, 135, 136 hyväksyttiin.

Tulosalue 140 Avustukset

Valtuutettu Ulla Granfors esitti Barbro Klooon kannattamana tekstilisäystä: Kielikylpypedagogiikan kehittämiseen *Vaasassa*.

Valtuutettu Granforsin esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tulosalueet 141 ja 142 hyväksyttiin.

Tulosalue 143 Avustukset

Valtuutettu Kim Berg esitti Jorma Kivimäen kannattamana seuraavan toivomusponnen hyväksymistä:

”Samalla kun valtuusto hyväksyy esitetyt määrärahat Vöyrin rullahiihtoradalle ja Botniaringille, valtuusto edellyttää, että viranhaltijat jatkossa neuvottelevat alueellisista yhteishankkeista jo niiden käynnistys- ja suunnitteluvaiheessa.”

Valtuutettu Bergin toivomusponsi hyväksyttiin yksimielisesti

Tulosalue 144 hyväksyttiin.

Tulosalue 145 Työllistäminen

Valtuutettu Per Hellmanin esitti Erkki Tepon kannattamana 100 000 € lisää työllisyyden hoitoon.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 22 jaa ääntä ja 44 ei ääntä, joten kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin.

Äänestys 2: Liite

Tulosalue 146 hyväksyttiin.

Tulosalueet 150, 151, 152 hyväksyttiin.

Perusturvan toimiala

Tulosalue 200 hyväksyttiin.

Tulosalue 210 Sosiaalityö ja perhepalvelut

Valtuutettu Erkki Teppo esitti Thomas Öhmanin kannattamana lisää 63 000 € lastensuojeluun.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 54 jaa ääntä, 12 ei ääntä, yksi tyhjä, joten Tepon esitys hyväksyttiin.

Äänestys 3: Liite

Valtuutettu Jukka Mäkynen esitti Jouni Helteen kannattamana kohdassa ”Aikuisten sosiaalityö ja vastaanottokeskus”, että kaupunki ei ota vuonna 2017 yhtään kiintiöpakolaista.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 48 jaa ääntä ja 19 ei ääntä, joten kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin.

Äänestys 4: Liite

Perussuomalaisten ja keskustan valtuustoryhmät ilmoittivat eriävän mielipiteensä päätökseen.

Varavaltuutettu Juha Tuomikoski esitti Eeva Simonsin kannattamana Kuntouttavaan työtoimintaan lisää 83 000 €.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 22 jaa ääntä ja 45 ei ääntä, joten kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin.

Äänestys 5: Liite

Tulosalue 220 Koti- ja laitoshoidot

Arja Miettinen esitti Per Hellmanin kannattamana tekstilisäystä: Ikääntyneiden ihmisten ja omaishoitajien tiedonsaantia ja informointia lisätään ja tiedotetaan heille kuuluvista palveluista, kuten esim. kuljetuspalveluista ja palveluseteleiden saannista.

Valtuutettu Miettisen esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tulosalue 230 Terveyspalvelut

Valtuutettu Jorma Kivimäki esitti Per Hellmanin kannattamana, että terveyskeskusmaksussa on vaihtoehtona kertamaksu maksimissaan 3 kertaa tai vuosimaksu.

Valtuutettu Kivimäen esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tulosalue 239 Erikoissairaanhoito hyväksyttiin.

Tulosalue 240 hyväksyttiin.

Sivistystoimiala

Valtuutettu Laura Ala-Kokko esitti Eeva Simonsin kannattamana seuraavan toivomusponnen hyväksymistä:

”Valtuusto edellyttää, että Vaasan kaupunki panostaa aidosti ennaltaehkäisevään ja vaikuttavaan oppilashuoltoon siten, että toiminta on oikein mitoitettua ja resursoitua, jotta välttyään kustannusten kasvulta muualla, esim. lastensuojelussa.”

Valtuutettu Ala-Kokon toivomusponsi hyväksyttiin yksimielisesti.

Tulosalue 302 Varhaiskasvatus

Valtuutettu Harri Moisio esitti Anneli Lehdon kannattamana, että valtuusto hyväksyy seuraavan toivomusponnen:

”Selvitetään vuoden 2017 aikana sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista perustuvien varhaiskasvatussuunnitelmien sekä henkilöstön lakisäänteisten koulutusten vaikutus henkilömääriin päiväkodin arjessa. Turvataan, ettei lapsiryhmissä pääse syntymään laittomia tilanteita.”

Valtuutettu Moisioin toivomusponsi hyväksyttiin yksimielisesti.

Tulosalue 305 hyväksyttiin.

Tulosalue 306 Perusopetus

Valtuutettu Anne-Marie Viinamäki esitti teknistä korjausta perusopetuksen talousarvioon: Ruotsinkielisessä talousarviossa mainitaan, että perusopetus pidetään 1,91 vuosiviikkotunnissa/oppilas. Sama lause on merkittävä myös suomenkielisen perusopetuksen kohdalle.

Valtuutettu Viinamäen esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tulosalueet 307, 308, 312, 313, 315, 330, 340 hyväksyttiin.

351 Liikuntapalvelut

Valtuutettu Anneli Lehto esitti Päivi Moisioin kannattamana, että keskeisiä toimintaa kuvaavia suoritteita ja tunnuslukuja esitettäessä kerrotaan nykyisten lisäksi Elisa-stadionin tiedot mm. käyttöaste. Tarvittaessa listausta päivitetäisiin muiltakin osin vastaamaan nykyisiä liikuntapaikkoja.

Valtuutettu Anneli Lehdon esitys hyväksyttiin yksimielisesti ja puheenjohtaja totesi, että tieto on syytä laittaa kaupunginhallituksen alle, koska Elisa stadion on kaupunginhallituksen alainen taseyksikkö.

Tulosalueet 355, 363, 371, 372, 380, 381 hyväksyttiin.

Tekninen toimiala

Tulosalueet 500, 501, 503, 504, 510 hyväksyttiin.

Tulosalue 511 Kiinteistötoimi

Valtuutettu Eeva Simons esitti Anneli Lehdon kannattamana tekstilisäystä: Hissiavustus määrärahasta voidaan myöntää avustusta myös muihin esteettömyyshankkeisiin. Yhdistykset, yhteisöt ja pienet yritykset voivat hakea osarahoitusta tästä määrärahasta toimitilojensa esteettömyyttä lisääviin hankkeisiin hakemuksen perusteella.

Valtuutettu Simonsin esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tulosalueet 512, 514, 515, 516, 517 hyväksyttiin.

Tulosalue 580 Jätelautakunta hyväksyttiin.

LIKELAITOKSET hyväksyttiin.

VI INVESTOINTIOSA

Valtuutettu Anneli Lehto esitti Vesa Isomöttösen kannattamana, että Investointiosan Talotoimen kohdassa Keskushallinto määrärahat hyväksyttäisiin seuraavasti: Raastuvankatu 33 peruskorjaukseen vuodelle 2017 2,55 miljoonaa ja vuodelle 2018 400 000 €. Hallintotalo ja lisäksi kaupungintalo 300 000€ vuodelle 2017 ja vuodelle 2018 4 milj. € sekä 2019 vuodelle 3,763 milj. €.

Suoritettuna äänestyksessä annettiin 48 jaa ääntä ja 19 ei ääntä, joten kaupunginhallituksen päätösesitys hyväksyttiin. Äänestys 6: Liite

Mauri Ollila esitti Joakim Strandin kannattamana, että Kyrölän nuorisotilaan vuosille 2019-2020 merkitään 400 000 €.

Valtuutettu Ollilan esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Valtuutettu Marko Heinonen esitti Kim Bergin kannattamana, että Club 18 toteuttamiseen varataan 1,7 milj. €:n määrärahaa vuodelle 2020.

Valtuutettu Heinosen esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus kokoontui tasapainottamaan talousarvion ja taloussuunnitelman.

VII TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSA

Kaupunginhallitus esitti valtuuston käsittelyn jälkeen muutetut tulos- ja rahoituslaskelmat. Valtuusto oli lisännyt käyttötalouden menoja 75 000 €:lla. Kaupunginhallitus esittää, että lisäys katetaan kassavaroja pienentämällä.

Tuloslaskelmassa uudet luvut ovat seuraavat:

Toimintakate -366 700 000 €

Vuosikate 31 203 200 €

Tilikauden tulos 2 313 200 € ja

Rahoituslaskelmassa:

Vuosikate 31 203 200 €

Investointimenot -33 861 000 €

Rahavarojen muutos 2 612 200 €

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Tulos- ja rahoituslaskelmat ja että käsittelyn aikana syntyneet talousarvion lisäykset katetaan kassavaroista.
